

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์
ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ปริญญาณิพนธ์
ของ
นรินทร์พิทย์ ศรีชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
มีนาคม 2551

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์
ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ปริญญานิพนธ์
ของ
นรินทร์พิทย์ ศรีชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
มีนาคม 2551
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์
ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

บทคัดย่อ
ของ
นรินทร์พิทย์ ศรีชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
มีนาคม 2551

นรินทร์ชัย ศรีชัย. (2551). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ใน
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. ปรินญาณพนธ์ วท ม.(การวางแผนและการจัดการ
การท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นำชัย เลวลัย,
รองศาสตราจารย์ ดร. อารมณ นาวากาญจน์.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม
เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ใน
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภอ
อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเสนอเป็นแนวทางในการ
พัฒนาการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เครื่องมือที่ใช้คือแบบสำรวจ
สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และแบบสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แบบสัมภาษณ์
ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test การทดสอบค่า F-test และการทดสอบ
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference's Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. จากแบบสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากร พบว่า จังหวัดสมุทรสงครามมี
แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมากมาย สถานที่ที่เป็นจุดดึงดูด
นักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ตลาดน้ำอัมพวา อุทยานพระบรมราชานุสรณ์พระบาท สมเด็จพระพุทธ
เลิศหล้านภาลัย และค่ายบางกุ้ง

2. จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ 10 ราย พบว่าผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ให้
ความคิดเห็นว่า โฮมสเตย์ส่วนใหญ่ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ โฮมสเตย์มีที่พักให้นักท่องเที่ยวได้เลือกหลายระดับ ตั้งแต่ระบบโฮมสเตย์แบบดั้งเดิมจนถึง
แบบโฮมสเตย์กึ่งรีสอร์ท ลักษณะจุดเด่นของโฮมสเตย์จะเน้นในเรื่องบ้านพักที่อยู่ริมน้ำ สำหรับ
กิจกรรมที่เป็นจุดเด่นสำหรับนักท่องเที่ยวคือ การเที่ยวชมหิ่งห้อยในเวลากลางคืน และ
ผู้ประกอบการต้องการพัฒนาโฮมสเตย์ในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรม

3. จากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา
จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีสถานภาพโสด และมี
รายได้ต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป

จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยว
โฮมสเตย์ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึง
พอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการ

ห้องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เมื่อได้ผลการสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากร การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ โฮมสเตย์ แบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามแล้ว นำมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาโฮมสเตย์ใน 3 ด้าน คือ การพัฒนาด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ และการพัฒนาโฮมสเตย์ให้ได้รับมาตรฐานและยั่งยืน

TOURISTS' SATISFACTION WITH SERVICES FOR HOMESTAY TOURISM
IN AMPHAWA DISTRICT, SAMUTSONGKHRAM PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
NARINTHIP SRICHAJ

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Science degree in Planning and Management Ecotourism
at Srinakharinwirot University
March 2008

Narinthip Srichai. (2008). *Tourists' Satisfaction with Services for Homestay Tourism in Amphawa District, Samutsongkhram Province*. Master Thesis, M.S. (Planning and Management Ecotourism). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assist. Prof. Dr.Namchai Laywan, Assoc.Prof Dr.Arrom Navagarn.

The objectives of this research are to survey tourism resources and services, study and compare was to investigate Tourists' satisfaction with services for homestay tourism in Amphawa District, Samutsongkhram Province. Study the opinions of homestay owner. And gathering the data to set some guidelines for tourism development in Amphawa District, Samutsongkhram Province. The tools used in this research are tourism resources and services survey form, interviewing form and questionnaire. After collecting data, those were analyzed by using descriptive statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and LSD (Leastest Significant Difference's Method)

The results of the research were as follow:

1. The results of surveying, there are historical and cultural tourist attraction. There are Amphawa floating market, King Rama II Memorial Foundation and Bang-Kung historical military camp.
2. The results of interviewing; show the most of homestay in Amphawa District, Samutsongkhram Province is ecotourism tourist attraction. There are the variety accommodation choices for the tourist. The most of homestay is around riverside. The tourists like watching firefly in the night. The homestay owner would like to develop about facilities and activities.
3. The results of questionnaire; from a study of personal data of tourists, it was discovered the most tourists were female, 26-35 years old, single and average income per month more than 20,001 Baht.

The Tourists' Satisfaction with services for homestay tourism in Amphawa District, Samutsongkhram Province was favored in high level. The difference sex of the tourists' satisfaction with services for homestay tourism in Amphawa District, Samutsongkhram Province were statistical significant differences level of .01; The difference age of the tourists' satisfaction with services for homestay tourism in Amphawa District, Samutsongkhram Province were statistical significant differences level of .01; The difference status of the tourists' satisfaction with services for homestay tourism in Amphawa District, Samutsongkhram Province were no significant differences. And the difference of average

income per month of the tourists' satisfaction with services for homestay tourism in Amphawa District, Samutsongkhram Province were statistical significant differences level of .05

The final step of this research is finding guideline to improve tourism which is suitable for community. The appropriate guidelines are 1) The improvement of tourism activities 2) The improvement of Marketing and Public relations 3) The development of homestay to be Thai homestay standard and sustainable.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์
ในอำเภอมัวป่า จังหวัดสมุทรสงคราม

ของ
นรินทร์พย์ ศรีชัย

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาวิทยาสตรบัณฑิต
สาขาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(.....)
วันที่ เดือน พ.ศ. 2550

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นำชัย เลวลย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อารมณ นาวากาญจน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ สุภาพร สุขสีเหลือง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นำชัย เลวัลย์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. อารมณ นาวากาญจน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ สุภาพร สุขสีเหลือง และ ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ์ ผู้เชี่ยวชาญผู้ให้คำปรึกษาปริญญานิพนธ์ ท่านทั้งสี่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน อีกทั้งทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัยในชุมชนและรู้ถึงคุณค่าของงานวิจัยที่จะช่วยให้การทำงานในด้านการพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณค่ามากขึ้น และท่านยังเป็นแบบฉบับของอาจารย์ที่ทุ่มเทให้กับศิษย์และงานด้านวิชาการอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยให้การศึกษาตามหลักสูตรการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้ผู้วิจัยรู้ว่าการศึกษในระดับปริญญาโทของผู้วิจัยนั้นมิได้สิ้นสุดลงเพียงการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลงได้ หากผู้วิจัยได้ซึมซับเอากระบวนการเรียนรู้ที่ถูกจุดประกายขึ้นในระยะเวลาที่ผ่านมาให้กลายเป็นการเรียนรู้ที่ต้องสืบเนื่องต่อไปอย่างไม่มีสิ้นสุด และจะต้องนำเอาความรู้นั้นไปยังประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น ๆ ไปอีกด้วย

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่ น้อง และเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ทั้งกำลังใจและกำลังใจที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

นรินทร์พย์ ศรีชัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	9
 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	13
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับการบริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนยุทธศาสตร์และแนวทางพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม.....	38
พื้นที่ที่ทำการศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	63
การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง.....	65
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพพื้นที่ที่ศึกษาในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม..	75
ตอนที่ 2 รายการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว จังหวัด สมุทรสงคราม.....	77

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ตอนที่ 3 ผลการสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	88
ตอนที่ 4 ผลการสำรวจ ที่พัก กิจกรรม และการบริการด้านการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	100
ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวโดยทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่เดินทาง มาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	133
ตอนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการ โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อด้านสถานที่ ด้านการ อำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว.....	136
ตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบความพึง พอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน...	146
ตอนที่ 8 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รวมถึงวิเคราะห์ภาพรวม สภาพปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะใน การพัฒนาโฮมสเตย์อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	164
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	171
สรุปผลการวิจัย.....	173
อภิปรายผล.....	190
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	193
ข้อเสนอแนะเพื่องานวิจัยครั้งต่อไป.....	194
บรรณานุกรม.....	195
ภาคผนวก.....	201
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	202
ภาคผนวก ข แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์.....	207
ภาคผนวก ค ตารางหาค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้อง (IOC).....	224

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	228
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	230

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและค่าธรรมเนียมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภอ อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวนแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน.....	133
2	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ โดยรวมทุกด้าน.....	136
3	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านสถานที่.....	138
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านการอำนวยความสะดวก.....	140
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ.....	142
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อ การให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว.....	144
7	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัด สมุทรสงคราม จำแนกตัวแปรเพศ โดยรวมทุกด้าน.....	146
8	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัด สมุทรสงคราม จำแนกตามตัวแปรเพศ ด้านสถานที่.....	147
9	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อ การให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตัว แปรเพศ ด้านการอำนวยความสะดวก.....	149
10	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัด สมุทรสงคราม จำแนกตัวแปรเพศ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ.....	150
11	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัด สมุทรสงคราม จำแนกตัวแปรเพศ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว.....	151

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ สถานภาพ และ รายได้ต่อเดือน.....	153
13	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ.....	154
14	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	155
15	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่ ด้านอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ.....	156
16	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการอำนวยความสะดวก จำแนกตามอายุ.....	157
17	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามอายุ.....	158
18	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ.....	159
19	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่ ด้านอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามสถานภาพ.....	160
20	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามสถานภาพ.....	161

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามสถานภาพ.....	161
22 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่ ด้านอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	162
23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	163

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 การเกิดความพอใจ.....	11
3 ลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์.....	12
4 คำจำกัดความของ Ecotourism.....	21
5 ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสมุทรสงคราม.....	41
6 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม.....	47
7 สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณตลาดน้ำอัมพวา ภาพซ้ายคือห้องสุขาที่มีไว้ บริการบริเวณโดยรอบของตลาดน้ำ ภาพขวาคือถังขยะ ซึ่งจะมีอยู่ตาม ทางเดินแสดงให้เห็นถึงการคำนึงถึงความสะดวกในตลาดน้ำ.....	79
8 ศูนย์ข้อมูลชุมชนอัมพวา โดยจะมีไว้บริการที่ริมทางเดินตลาดน้ำ ภายในจะ มีป้ายแสดงประวัติและข้อมูลต่าง ๆ ไว้บริการนักท่องเที่ยว.....	79
9 พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำอัมพวา เป็นพิพิธภัณฑ์ที่รวบรวมของโบราณซึ่งเป็น ภูมิปัญญาของชาวบ้าน ที่จัดแสดงไว้ริมคลองอัมพวา.....	80
10 บริการเรือชมหิ่งห้อย ซึ่งจะมีให้นักท่องเที่ยวได้เลือกราคา และใช้บริการหลายแห่ง.....	80
11 ป้ายขอความร่วมมือในการล่องเรือชมหิ่งห้อย โดยจะมีป้ายบอกเตือน นักท่องเที่ยว เพื่อความปลอดภัยขณะล่องเรือ.....	81
12 ร้านค้าขายของที่ระลึกบริเวณริมคลองอัมพวา ปัจจุบันได้รับความสนใจจาก นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะของที่มาจากวัสดุท้องถิ่น หรือของที่แสดงถึง ความเป็นเอกลักษณ์ของอัมพวา เช่น โปสการ์ด เสื้อยืดพิมพ์ลาย อัมพวา เป็นต้น.....	81
13 บริเวณที่จอดรถด้านหน้าอุทยาน ร. 2 สามารถจอดรถยนต์และรถของ บริษัททัวร์ได้ มีความสะดวกและเพียงพอต่อความนักท่องเที่ยว.....	82
14 ป้ายบอกประวัติและผังรวมของอุทยาน ร. 2 ซึ่งอยู่บริเวณภายในอุทยาน นักท่องเที่ยวที่ไม่มีข้อมูลจากแผ่นพับ สามารถดูแผนผังโดยรวมจาก ป้ายเพื่อความสะดวกในการเข้าชม.....	83
15 จุดขายบัตรเข้าชมและศูนย์ข้อมูล อยู่บริเวณด้านหน้าของอุทยาน ร. 2 ใกล้กับบริเวณที่จอดรถ จุดนี้นักท่องเที่ยวสามารถขอข้อมูลหรือซื้อ คู่มืออุทยาน ร. 2 และแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามได้	83

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
16 ป้ายบอกทางในบริเวณอุทยาน ร. 2 ซึ่งมีอยู่โดยรอบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว.....	84
17 ห้องสุขาภายในบริเวณอุทยาน ร. 2 ซึ่งห้องสุขาจะมีอยู่หลายห้อง และมีอยู่หลายแห่งโดยรอบอุทยาน ร. 2 มีความสะอาดและเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว.....	84
18 จุดบริการข้อมูลท่องเที่ยว ค่ายบางกุ้ง ซึ่งอยู่บริเวณทางเข้า มีข้อมูลของค่ายบางกุ้งและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม ไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว.....	85
19 ป้ายบอกข้อมูลและแผนที่ค่ายบางกุ้ง นอกจากจุดบริการข้อมูลท่องเที่ยวแล้วยังมีป้ายบอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงประวัติและความสำคัญ.....	86
20 บริเวณที่จอดรถ ค่ายบางกุ้ง โดยที่จอดรถจะมี 2 แห่งด้วยกัน คือด้านหน้าบริเวณทางเข้า และบริเวณด้านข้างของค่าย ซึ่งมีความเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว.....	86
21 ร้านค้าขายอาหารบริเวณค่ายบางกุ้ง มีไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้บริเวณด้านหน้าของค่ายบางกุ้งยังมีร้านขายอาหารและของที่ระลึกด้วย	87
22 ห้องสุขาบริเวณค่ายบางกุ้ง อยู่ด้านหลังโบสถ์ มีความสะอาดและมีบริการหลายห้อง เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว.....	87
23 ตลาดน้ำอัมพวา.....	95
24 ตลาดน้ำท่าคา.....	96
25 ป้ายหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง ซึ่งอยู่บริเวณด้านหน้าของหมู่บ้านปลายโพงพาง สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย.....	102
26 บริเวณที่พักหลังใหญ่ของโฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพงพาง มีลักษณะเป็นเรือนไทยไม้ มีความโปร่งสบาย และมีเอกลักษณ์แสดงความเป็นไทย และภายในโฮมสเตย์.....	102
27 บริเวณที่จอดรถโฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพงพาง มีบริเวณที่จอดรถไว้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว.....	103
28 ห้องน้ำโฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพงพาง นอกเหนือจากห้องน้ำซึ่งอยู่ภายในบ้านพักแล้ว ทางโฮมสเตย์ยังจัดห้องน้ำและห้องสุขาไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่แวะมาเยี่ยมชมอีกด้วย.....	103

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
29 แผนที่การเดินทางบ้านกอไผ่.....	105
30 ที่พักของบ้านกอไผ่ ซึ่งมีความสวยงามและมีเอกลักษณ์ ทำให้นักท่องเที่ยว ที่ชอบบรรยากาศของธรรมชาติซึ่งอยู่โดยรอบได้เลือกเข้าพัก.....	105
31 ห้องพักสามารถพักได้ห้องละ 2-4 คน มีความสะอาด และสะดวกสบายเป็น อย่างยิ่ง ภายในห้องพักมีสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิเช่น โทรทัศน์ เครื่องปรับอากาศ ห้องน้ำในตัวซึ่งมีความโปร่งสบายในบรรยากาศเปิด โล่ง และมีบริเวณระเบียงด้านข้างให้นักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนได้..	106
32 บ้านคู้งจำปี มีห้องพักที่สะอาดและมีความเป็นส่วนตัว มีสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ตู้เย็น โทรทัศน์ ห้องน้ำมีความสะอาดซึ่งอยู่ในห้องพัก.....	108
33 กิจกรรมบ้านคู้งจำปี มีบริการนวดแผนโบราณไว้บริการนักท่องเที่ยว และ นอกจากนี้บริเวณด้านหน้าของบ้านพักทุกหลังจะเป็นบ่อขุดขนาดใหญ่ นักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อน ทำกิจกรรมพายเรือหรือกิจกรรมอื่น ๆ ได้.....	108
34 แผนที่บ้านคู้งจำปี.....	109
35 โฮมสเตย์บ้านทรัพย์เกษม มีลักษณะเป็นทรงไทยริมแม่น้ำ.....	111
36 ห้องนอนบ้านทรัพย์เกษม โดยบ้านทรัพย์เกษมเป็นโฮมสเตย์ที่พักร่วมกับ เจ้าของบ้าน ทางเจ้าของจะเตรียมห้องพักและที่นอนไว้บริการเมื่อมี นักท่องเที่ยวเข้าพัก.....	111
37 บริเวณห้องโถงของบ้านทรัพย์เกษม มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โทรทัศน์ พัดลม ไว้บริการนักท่องเที่ยว.....	112
38 ห้องน้ำของบ้านทรัพย์เกษมจะแยกออกมาจากห้องนอน เป็นห้องน้ำรวม แต่ มีการดูแลรักษาความสะอาดเป็นอย่างดี.....	112
39 แผนที่โฮมสเตย์บ้านทรัพย์เกษม.....	113
40 บริเวณบ้านสวนประเสริฐพร เป็นบ้านพักกะทัดรัดแต่มีความเป็นส่วนตัว บรรยากาศธรรมชาติริมน้ำ ที่สงบ ร่มรื่น และปลอดภัย ท่ามกลางสวน ลิ้นจี่และส้มโอ เหมาะสำหรับพักผ่อนกับ ครอบครัวและมิตรสหาย.....	116
41 ภายในบ้านพักของบ้านสวนประเสริฐพร มีความสะอาดและมีสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาด อาทิ ห้องน้ำในตัว โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ.....	117
42 แผนที่บ้านสวนประเสริฐพร.....	117

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ

หน้า

43	โฮมสเตย์เรือนแพอัมพวา เป็นเรือนแพทรงไทยมะลิลาโบราณ เป็นบ้านในโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ซึ่งเป็นโฮมสเตย์ที่ นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของชาวคลองอัมพวาโดยตรง เพราะโฮมสเตย์เรือนแพอัมพวาเป็นโฮมสเตย์ ที่นักท่องเที่ยวพักกับ เจ้าของบ้าน.....	118
44	ภายในบริเวณโฮมสเตย์เรือนแพอัมพวา ห้องพักมีความสะอาด และเรียบง่าย มีสิ่งอำนวยความสะดวก คือ เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น ไม้ บริการ.....	119
45	บ้านทอแสง มีบริการบ้านพักทั้งแบบโฮมสเตย์และรีสอร์ท ท่ามกลางริมน้ำ บรรยากาศสบาย เป็นบ้านพักที่เรียบง่าย.....	122
46	บริเวณภายในห้องพักบ้านทอแสง ห้องพักมีความสะอาด มีสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวก อาทิ เครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น.....	123
47	บ้านทอแสง มีห้องโถงใหญ่ ศาลาพักผ่อน พร้อมระเบียงริมน้ำ ทอดยาวสุดตา ให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกมุมพักผ่อนตามอัธยาศัย หรือพายเรือคายัคเพื่อชมวิถีชีวิตชาวบ้านสองฝั่งคลอง.....	123
48	เรือนสบาย บ้านพักเรือนสี่มุมที่ตั้งโดดเด่นอยู่ริมคลองอัมพวา ห่างจาก ตลาดน้ำอัมพวาเพียง 150 เมตร เป็นบ้านเรือนไม้ตกแต่งด้วยไม้ ดอกไม้ประดับนานาชนิด เหมาะสำหรับแก่การพักผ่อน ทั้งเป็นแบบหมู่ คณะ หรือแบบครอบครัว สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำแบบดั้งเดิม.....	126
49	สิ่งอำนวยความสะดวกของเรือนสบาย มีครัวกลาง โทรทัศน์ และห้องนั่งเล่น ด้านหน้าไว้บริการ.....	127
50	ลาโกทัย โฮมสเตย์ บ้านพักริมคลอง ท่ามกลางความสงบร่มรื่นในสวน ผลไม้ สัมผัส ลิ่นจี่ บรรยากาศร่มรื่นเป็นธรรมชาติ.....	129
51	ลาโกทัย โฮมสเตย์ ห้องพักมีความเรียบง่าย มีสิ่งอำนวยความสะดวกคือ โทรทัศน์	130
52	นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมพายเรือชมวิถีชีวิตบ้านริมคลองได้ ด้านหลังโฮมสเตย์.....	130
53	บ้านแสงจันทร์ เป็นบ้านพักไม้สักทอง พร้อมกิจกรรมเชิงนิเวศ ท่ามกลางสวนผลไม้ บรรยากาศร่มรื่นเป็นธรรมชาติ.....	132

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ		หน้า
54	บริเวณภายในห้องนอนบ้านเล็กของบ้านแสงจันทร์ และห้องโถงบ้านใหญ่ ซึ่งสามารถเข้าพักเป็นหมู่คณะได้	132
55	สิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านแสงจันทร์หลังใหญ่ ซึ่งจะมีห้องน้ำและ ห้องสุขารวม และมีโทรทัศน์ ไว้บริการ.....	132
56	แผนภูมิแสดงจำนวนเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	134
57	แผนภูมิแสดงจำนวนอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	135
58	แผนภูมิแสดงจำนวนสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	135
59	แผนภูมิแสดงจำนวนรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	135
60	แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ โดยรวมทุกด้าน.....	137
61	แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้านสถานที่ ข้อ 1-10.....	139
62	แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้านสถานที่ ข้อ 11-17 และ ผลรวม.....	139
63	แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านการอำนวยความสะดวก ข้อ 1-7.....	141
64	แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านการอำนวยความสะดวก ข้อ 8-13 และผลรวม.....	141
65	แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ.....	143
66	แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ข้อ 1-5.....	145
67	แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ข้อ 6-9 และ ผลรวม.....	145
68	ป้ายโฆษณาโฮมสเตย์ต่าง ๆ ที่โฆษณาอยู่ริมทางภายในจังหวัด สมุทรสงครามเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยว.....	166

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ

หน้า

69	เชือกไม้ป้องกันพื้นที่บริเวณชายฝั่งถูกคลื่นทำลาย เนื่องจากการใช้เรือหางยาวเครื่องแทนเรือพายในปัจจุบัน ทำให้เกิดการทำลายพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำ.....	166
70	ตราสัญลักษณ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย.....	170

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: WTO) ได้พยากรณ์ว่าเมื่อถึงปี พ.ศ. 2563 จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางระหว่างประเทศจำนวน 1,600 ล้านคน ธนาคารโลกประมาณว่าการเติบโตของประเทศกำลังพัฒนาจะเพิ่มในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี ขณะที่ประเทศอุตสาหกรรมเพิ่มอัตราร้อยละ 2.5 ต่อปี โดยที่การท่องเที่ยวระยะไกลจะมีบทบาทเพิ่มมากยิ่งขึ้น การท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่จะใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวแต่ละสถานที่น้อยลง ประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศมากที่สุดในโลก ได้แก่ ประเทศเยอรมัน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และประเทศฝรั่งเศส ส่วนประเทศใหม่ ๆ ที่จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศในระดับสูง คือ จีนและสหพันธรัฐรัสเซีย ภูมิภาคที่มีแนวโน้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม คือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2533 -2553 มีอัตราการเจริญเติบโตประมาณร้อยละ 6.7 ต่อปี โดยประเทศที่มีนักท่องเที่ยวนิยมไปมากที่สุด คือ จีน ฮองกง ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ทั้งนี้ กลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวคิดเป็น 1 ใน 3 ของนักท่องเที่ยวในแถบภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยพบว่าสถานที่พักผ่อนที่รวมบริการทุกอย่างไว้ในสถานที่เดียวกันจะได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น การเดินทางระยะไกล (Long-haul) มีการเติบโตรวดเร็วกว่าการเดินทางระยะใกล้ (Short-haul) การเดินทางท่องเที่ยวช่วงสั้น ๆ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในเมืองที่มีการเติบโตสูง ด้านตลาดการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ พบว่า คนยุโรปอย่างน้อยร้อยละ 20 กำลังแสวงหาวันหยุดพักผ่อนที่มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และยังต้องการหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขภาพ และการออกกำลังกายที่รวมอยู่ในสถานที่พักผ่อนวันหยุด (Holiday resort) มีตลาดโดยรวมประมาณ 15-17 ล้านคน / ครั้ง / ปี (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2547: 1-2)

ประเทศไทยได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและชาวไทยซึ่งมีผลให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีรายได้เข้าสู่ประเทศจำนวนมาก จากการจัดอันดับส่วนแบ่งการตลาดการท่องเที่ยวของโลกโดย World Tourism Organization (WTO) เมื่อปี พ.ศ.2539 พบว่า ประเทศไทยได้รับส่วนแบ่งการตลาดเป็นอันดับที่ 20 ของโลก โดยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นอันดับที่ 13 ของโลก (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2540: 4/20-4/22) ในขณะที่ ศันสนีย์ ตันติวิท (2539: 83) รายงานว่าประเทศไทยได้รับการจัดอันดับความนิยมในการเดินทางท่องเที่ยวอยู่ในอันดับ 17 จาก 32 อันดับทั่วโลก และเป็นอันดับที่ 1 ของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนี้ นอกจากจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศทางด้านเศรษฐกิจ การสร้างงานสร้างอาชีพ และการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและ

สาธารณูปการแล้ว ยังก่อให้เกิดผลกระทบทางลบที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เช่นการเกิดมลพิษ แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม สัตว์ป่าถูกลอบฆ่าเพื่อนำไปเป็นอาหารของนักท่องเที่ยวที่มีความเชื่อแบบผิด ๆ เช่นนักท่องเที่ยวชาวเกาหลีและชาวจีนวัฒนธรรมอันดั้งเดิมถูกละเลยและเปลี่ยนแปลงไปเกิดปัญหาอาชญากรรมและปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างนักท่องเที่ยวและชาวบ้านในท้องถิ่น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ระบุวัตถุประสงค์ของแผน ฯ ไว้ว่า การปรับโครงสร้างการพัฒนาประเทศเข้าสู่ดุลยภาพ โดยปรับเปลี่ยนจากการพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงปริมาณไปสู่การพัฒนาเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับการสร้างความเป็นธรรมในสังคมและความก้าวหน้าทันโลกเพื่ออำนวยประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ของประเทศ ทั้งนี้โดยยังคงยึดแนวทางการพัฒนามนุษย์เป็นศูนย์กลาง โดยหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่แผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ระบุไว้คือการปรับโครงสร้างการพัฒนาชนบทและเมืองที่ยั่งยืน รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในส่วนของสิ่งแวดล้อมนั้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่งผลกระทบทางลบทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งมีผลลบต่อเศรษฐกิจในบางแง่มุม ทำให้เกิดแนวคิดของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable tourism) ขึ้น โดยแนวคิดนี้ทำให้เกิดกระแสดูแลความต้องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร กระแสความต้องการในด้านการศึกษารเรียนรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคน โดยอาศัยส่วนร่วมของประชาชนที่มาจากรากหญ้า การพัฒนา การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมีผลต่อการพัฒนาระบบการจัดการ และทำให้เกิดรูปแบบของท่องเที่ยวแนวใหม่ขึ้นที่เรียกว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นเพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ นำชัย ทนุผล (2540: 2-5) ได้สรุปว่าการเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศจะช่วยให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศและวัฒนธรรมการเกษตรที่เป็นภูมิปัญญาและวิถีชีวิตของแต่ละท้องถิ่นและในขณะเดียวกันระบบการเกษตรก็จะได้รับการพัฒนาไปด้วย ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นทรัพยากรพื้นฐานของการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมากขึ้น

ในส่วนของการท่องเที่ยวเชิงชุมชน (Community-based tourism) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก และเป็นหัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงชุมชนโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม (Community participation) ทางการท่องเที่ยวที่ชาวบ้านในชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ เช่น การประดิษฐ์และจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน การละเล่น การแสดงดนตรีในพื้นที่ เทศกาลและประเพณีต่าง ๆ การนำนักท่องเที่ยวชมกระบวนการทางการเกษตร เป็นต้น การท่องเที่ยวเชิงชุมชนจึงต้องมีรูปแบบในการดำเนินการหลายรูปแบบ เช่น การจำหน่ายสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน (Product sales) ได้แก่ สินค้า

หัตถกรรม อาหารในท้องถิ่น เป็นต้น การแสดงวัฒนธรรม (Cultural shows) เช่นการฟ้อนรำ การละเล่นพื้นบ้าน และการแสดงดนตรีเฉพาะชุมชน เป็นต้น กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงหมู่บ้าน (Village-based activities) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ชาวบ้านในหมู่บ้านเป็นผู้ดำเนินการเพื่อแสดงต่อนักท่องเที่ยว ได้แก่การเดินทางไปชมธรรมชาติบริเวณหมู่บ้านหรือบริเวณใกล้เคียงพร้อมมัคคุเทศก์โดยคิดค่าใช้จ่ายจากนักท่องเที่ยว กิจกรรมการพักค้างแรมในหมู่บ้านสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในชุมชนแห่งนั้น กิจกรรมการพักค้างแรมในหมู่บ้านซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น การจัดแคมป์ (Camping) การจัดกิจกรรมที่พักแรม (Homestay) สำหรับในต่างประเทศ นักท่องเที่ยวหรือนักศึกษานิยมเข้าไปพักร่วมกับเจ้าของบ้านและจ่ายค่าที่พักและอาหารให้กับเจ้าของบ้าน ซึ่งมีลักษณะที่พักเป็นแบบ B&B (Bed and breakfast) หรือการพักร่วมกับครอบครัวของนักเรียนต่างชาติ (Family stay) ส่วน Homestay ที่พบในประเทศไทยนั้นเป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและที่พักแรมในหมู่บ้าน (Village operated accommodation facilities) โดยให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวในหมู่บ้านและพักค้างคืนร่วมกับเจ้าของบ้านในชุมชนและใช้ ระยะเวลาสั้น ๆ ซึ่งอาจมีการศึกษาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับเจ้าบ้านโดยนักท่องเที่ยวต้องจ่ายค่าที่พักและอาหาร ซึ่งในประเทศไทยมีการจัดโฮมสเตย์ในลักษณะนี้หลายจังหวัด อย่างเช่นจังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร ใช้เวลาเดินทางประมาณชั่วโมงเศษ หากใครชอบการท่องเที่ยวที่ได้สัมผัสกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ไม่ว่าจะเป็นอาชีพการทำสวนผักผลไม้ การเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าวหรือการเที่ยวชมตลาดน้ำท่าคาที่ยังคงสภาพตลาดนัดแบบชาวบ้านชาวสวนของชุมชนริมคลอง นอกจากนี้ยังเป็นจังหวัดที่น่าไปเยี่ยมชมสำหรับผู้สนใจการท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม โดยมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวหลายประเภท เช่น กิจกรรมการปลูกป่าชายเลน โฮมสเตย์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ล่องเรือชมทิวทัศน์สองฝั่งแม่กลอง เป็นต้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) จากสถิติผู้มาเยี่ยมชมจังหวัดสมุทรสงคราม ไตรมาสที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม) พ.ศ. 2548 มีจำนวน 286,535 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม. 2548) จะเห็นได้ว่าจังหวัดสมุทรสงครามคงเป็นจังหวัดที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา

อำเภออัมพวาเป็นชุมชนริมน้ำที่ยังคงเอกลักษณ์การตั้งถิ่นฐานริมน้ำในอดีต ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลองบริเวณสองฝั่งคลองอัมพวา ครอบคลุมพื้นที่เทศบาลตำบลอัมพวา บางส่วนของตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา และบางส่วนของตำบลบ้านปรก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม พื้นที่บริเวณนี้เดิมเรียกว่า แขวงบางช้าง ในอดีตเมืองอัมพวาถือว่าเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำที่สำคัญที่สุดของจังหวัดสมุทรสงคราม พื้นที่โดยรอบเมืองอัมพวาส่วนใหญ่เป็นสวนผลไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ได้แก่ สวนมะพร้าว สวนลิ้นจี่ สวนส้มโอ สวนมะม่วง (สภ.อ.อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. 2549: ออนไลน์) นอกจากนี้พื้นที่และสภาพแวดล้อมของอำเภออัมพวายังเหมาะสำหรับการจัดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์เป็นอย่างมาก เนื่องจากสามารถจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ ปัจจุบันนี้โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวามีอยู่หลายแห่ง แต่ที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคือโฮมสเตย์ชุมชนบ้าน

ปลายโพพาง โดยได้รับรางวัลสถานที่ท่องเที่ยวดีเด่นในปี พ.ศ. 2542 (Tourist's choice award 1999) ซึ่งเป็นปีท่องเที่ยวไทยเมซิ่งไทยแลนด์ (Amazing Thailand) (คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2549: ออนไลน์)

จากสถานการณ์พื้นที่ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ของอำเภออัมพวา ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์มากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในด้านสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก บุคลากรผู้ให้บริการ และกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อนำผลการวิจัยไปให้ผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการโฮมสเตย์แก่นักท่องเที่ยวให้ได้รับความพึงพอใจมากขึ้น และทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้จากการจัดกิจกรรมเหล่านี้ ซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจของอำเภออัมพวาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
5. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยสามารถนำข้อมูลมาให้เจ้าของโฮมสเตย์ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ และส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์เพิ่มมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการ โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวนทั้งสิ้น 286,535 คน โดยอ้างอิงจากจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนจังหวัดสมุทรสงคราม ไตรมาสที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม) พ.ศ.2548 สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม
2. กลุ่มผู้ประกอบการโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 286,535 คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวที่เป็นคนไทย การกำหนดขนาดตัวอย่างใช้วิธีเปิดตาราง Yamane (Taro Yamane. 1967: 886) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย
 - 1.1 เพศ
 - 1.1.1 ชาย
 - 1.1.2 หญิง
 - 1.2 อายุ
 - 1.2.1 ไม่เกิน 25 ปี
 - 1.2.2 26-35 ปี
 - 1.2.3 36-45 ปี
 - 1.2.4 46 ปีขึ้นไป
 - 1.3 สถานภาพ
 - 1.3.1 โสด
 - 1.3.2 สมรส
 - 1.3.3 หย่าร้าง
 - 1.4 รายได้ต่อเดือน
 - 1.4.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท
 - 1.4.2 5,001 - 10,000 บาท
 - 1.4.3 10,001- 20,000 บาท

1.4.4 21,001 บาท ขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านสถานที่
- 2.2 ด้านการอำนวยความสะดวก
- 2.3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
- 2.4 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของนักท่องเที่ยวที่ได้รับการตอบสนองทางบวกในการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้านสถานที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งอธิบายรายละเอียดการให้บริการแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านสถานที่ หมายถึง การให้บริการด้านที่พักและด้านสภาพแวดล้อมของโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

1.2 ด้านการอำนวยความสะดวก หมายถึง การให้บริการด้านอาหาร การปฐมพยาบาล ความปลอดภัย การสื่อสาร การบริการรถรับ-ส่ง อุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า การดูแลซ่อมแซมห้องพัก สิ่งอำนวยความสะดวกที่ทางโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม จัดให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

1.3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ หมายถึง ความพร้อมในการให้บริการ ความสุภาพ ความซื่อสัตย์ การให้ข้อมูลการท่องเที่ยว การสื่อสาร และการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวของเจ้าของบ้านหรือผู้ประกอบการรวมถึงพนักงานโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

1.4 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โบราณสถาน วิถีชีวิตชาวบ้าน การแลกเปลี่ยนความรู้ ระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าของบ้าน กิจกรรมบันเทิง ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน การต้อนรับตามประเพณีท้องถิ่น การท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมซึ่งผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ดำเนินการและจัดเตรียมไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ระหว่างเข้าพัก

2. นักท่องเที่ยว หมายถึง นักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางจากที่อยู่อาศัยของตนไปท่องเที่ยวโฮมสเตย์เป็นการชั่วคราว ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้เวลาวางเพื่อความเพลิดเพลิน การพักผ่อน หรือ เพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มิใช่เป็นการหารายได้

3. โฮมสเตย์ (Homestay) หมายถึง บ้านพักประเภทหนึ่งของ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ที่นักท่องเที่ยวพักร่วมกับเจ้าของบ้าน และมีวัตถุประสงค์ที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวบ้านซึ่งเต็มใจที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรมแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งจัดที่พัก

และอาหารให้กับนักท่องเที่ยว โดยได้รับค่าตอบแทนตามความเหมาะสม

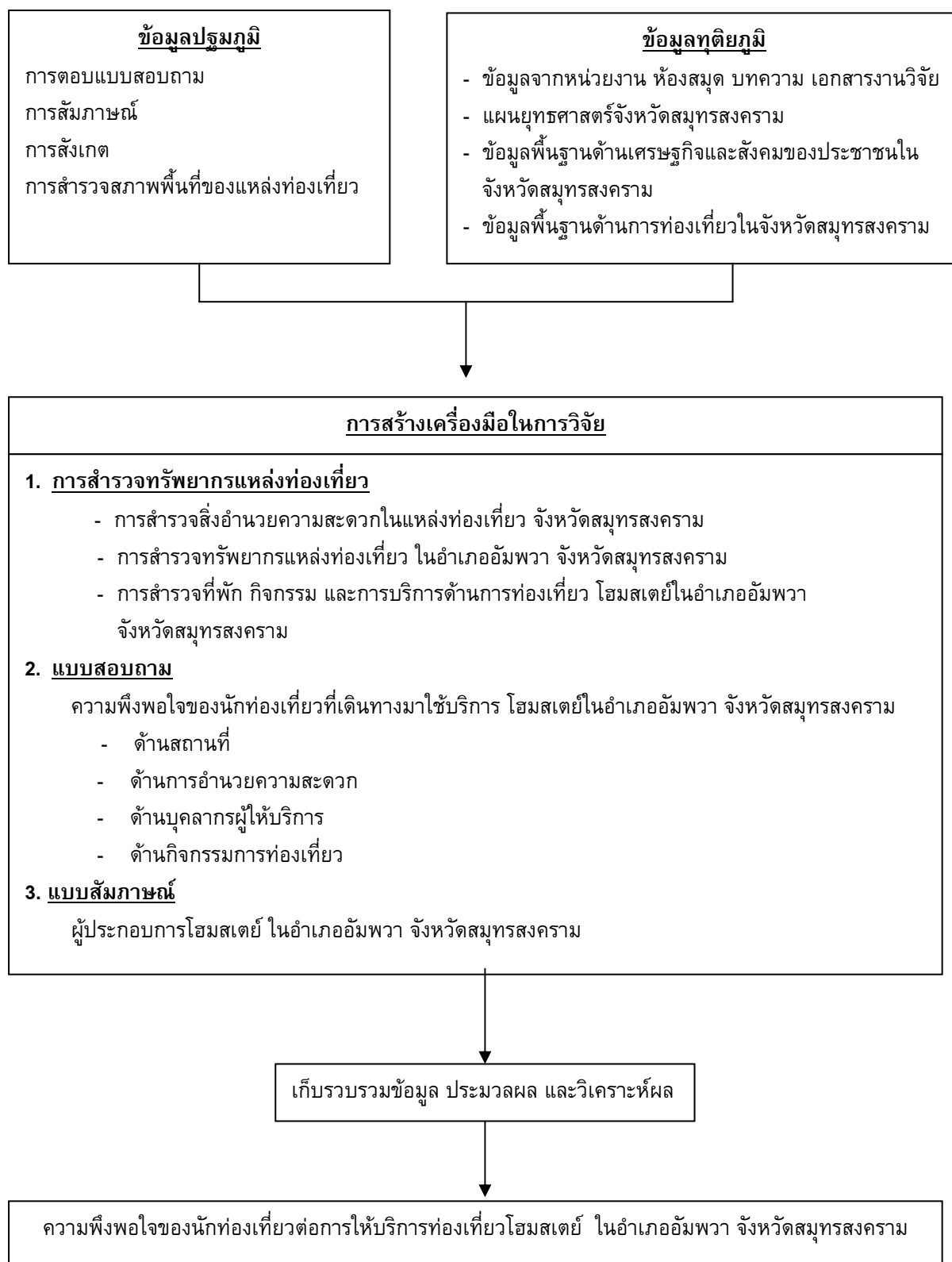
4. การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจและเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพ

5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวอย่างไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ รวมทั้งได้เรียนรู้ไปพร้อมกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ และยังสามารถทำประโยชน์ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น

6. การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวที่เน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ประโยชน์ ในการประกอบอาชีพทางด้านการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปด้วยกันโดยมีลักษณะอยู่อย่างคงทนถาวร เพราะเป็นการพัฒนาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง

7. ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่มีในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก และการให้บริการด้านการท่องเที่ยวขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ระบบสาธารณูปโภคเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว ป้ายและเอกสารบอกเส้นทางของแหล่งท่องเที่ยว ป้ายสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยว มาตรการรักษาความปลอดภัย ศูนย์ข้อมูลของนักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ท้องถิ่น สถานที่พัก ห้องสุขา สานจอตารถ ร้านอาหาร เครื่องดื่ม ร้านขายของที่ระลึก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยนำตัวแปรตาม โดยอ้างอิงจากดัชนีชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยสำนักพัฒนาการท่องเที่ยว (2548: 38-40) ซึ่งกำหนดให้มีดัชนีชี้วัด 8 ด้าน คือด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อม มาตรฐานด้านมูลค่าเพิ่ม และด้านการส่งเสริมการตลาด ซึ่งทางผู้วิจัยเลือกและจำแนกดัชนีชี้วัดมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการบริการมาเพียง 4 ด้าน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
3. นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
4. นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

- 1.1 ความหมายของความพึงพอใจ
- 1.2 หลักการและทฤษฎีความพึงพอใจ
- 1.3 ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

- 2.1 ความหมายของการท่องเที่ยว
- 2.2 วัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว
- 2.3 ประเภทของการท่องเที่ยว
- 2.4 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว
- 2.5 การท่องเที่ยวแบบต่าง ๆ
- 2.6 ประเภทของทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

3. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

- 3.1 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 3.2 รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 3.3 ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism strategy)

4. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

- 4.1 ความหมายการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable tourism)
- 4.2 หลักการและลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
- 4.3 การพัฒนาแบบยั่งยืน

5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์

- 5.1 ความหมายและความเป็นมาของโฮมสเตย์
- 5.2 แนวคิดของโฮมสเตย์
- 5.3 กรอบดัชนีชี้วัดคุณภาพมาตรฐานที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay)

6. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนยุทธศาสตร์และแนวทางพัฒนาขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

- 6.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสมุทรสงคราม
- 6.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด
- 6.3 การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงคราม (SWOT analysis)

7. พื้นที่ที่ทำการศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

7.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสมุทรสงคราม

7.2 สภาพทั่วไป

7.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านทรัพยากรวัฒนธรรม มรดกทางศาสนา

ศาสนพิธี และพิธีกรรม

7.4 เขตการปกครอง

7.5 การคมนาคม

7.6 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

7.7 กิจกรรมที่น่าสนใจ

7.8 แหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม

7.9 ปฏิทินการท่องเที่ยว

7.10 โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

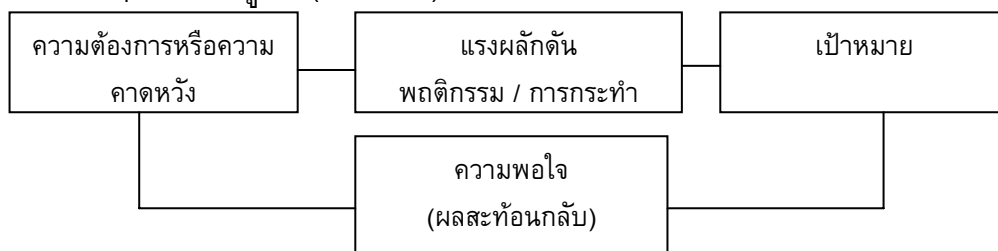
1.1 ความหมายของความพึงพอใจ

นักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ดังนี้

มารินา จิตะฐาน (2544: 10) ได้ให้ความหมายของ ความพึงพอใจ ว่าเป็นสภาพอารมณ์ความรู้สึก จัดเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของแต่ละบุคคล ซึ่งบางครั้งมองเห็นได้ยาก

ซึ่งสอดคล้องกับ สารिता สุรวงศ์เดชา (2541: 5) ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้น แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นกับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ

ความสัมพันธ์กับความหมายของ วัฒนา เพชรวงศ์ (2542: 17) กล่าวว่าความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่บนความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs) มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์และสิ่งจูงใจ (Incentive) และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

ภาพประกอบ 2 การเกิดความพอใจ

ที่มา: Bernard Mullin. (1993). Sport Marketing. p. 280

1.2 หลักการและทฤษฎีความพึงพอใจ

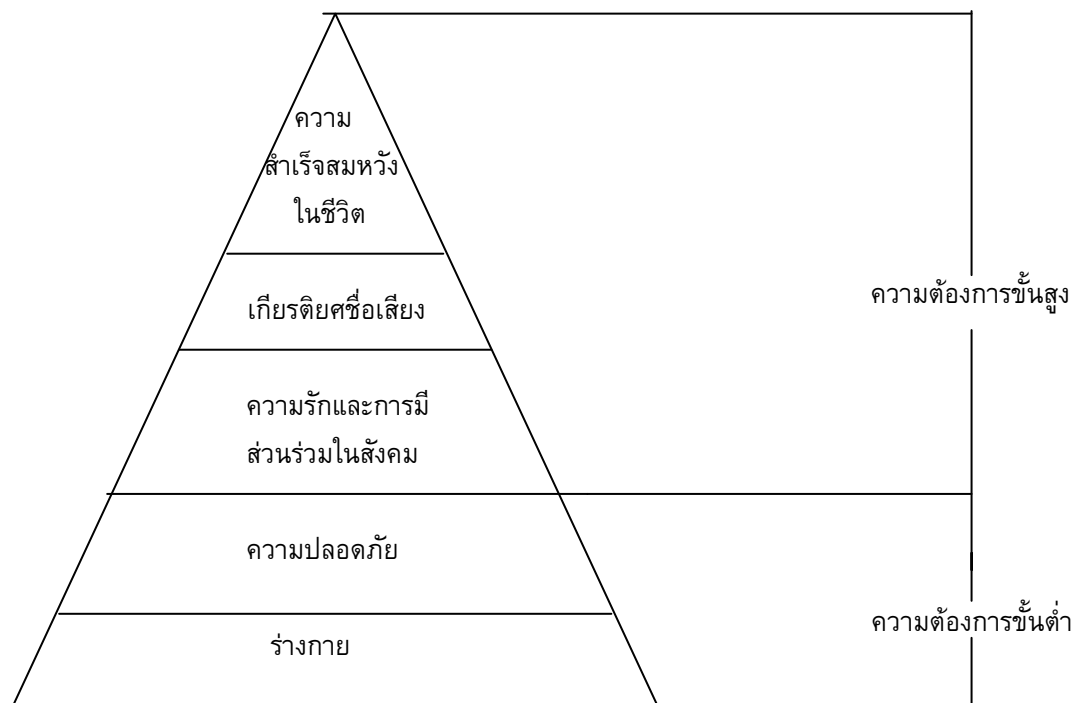
ทฤษฎีความพึงพอใจของมาสโลว์ (Maslow's general theory human and motivation) ได้อธิบายถึง ความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีลักษณะเป็นลำดับขั้นตอนจากต่ำไปหาสูง (Hierarchy and needs) และเป็นทฤษฎีที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย (Maslow. 1954: 69) ดังนี้

- มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอและไม่มีสิ้นสุด แต่สิ่งที่มนุษย์ต้องการนั้นขึ้นอยู่กับว่าเขามีสิ่งนั้นอยู่แล้วหรือยัง ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่น ๆ ก็เข้ามาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่มีสิ้นสุด และจะเริ่มตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

- ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นแรงจูงใจของพฤติกรรม

- ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้นความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

ซึ่งมาสโลว์ได้แบ่งลำดับขั้นความต้องการคือ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of human needs) ไว้ 5 ระดับ คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety needs) ความต้องการทางด้านความรักและการมีส่วนร่วมในสังคม (Social needs) ความต้องการทางด้านเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem needs) และความต้องการทางด้านความสำเร็จสมหวังในชีวิต (Self-actualization) ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

ที่มา: Maslow. (1954). Motivation and personality. Maslow. p. 69.

1.3 ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2543: 19) ได้ให้ความหมาย "ความพึงพอใจของผู้รับบริการ" ตามแนวคิดของนักการตลาดเป็น 2 นัย คือ

- ความหมายที่ยึดสถานการณ์การซื้อเป็นหลัก โดยได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจเป็นผลที่เกิดขึ้นเนื่องจากการประเมินสิ่งที่ได้รับภายหลังสถานการณ์ซื้อสถานการณ์หนึ่ง
- ความหมายที่ยึดประสบการณ์เกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าเป็นหลัก ให้ความหมายว่า ความพอใจเป็นผลที่เกิดขึ้นเนื่องจากการประเมินภาพรวมของประสบการณ์หลาย ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์หรือบริการในระยะเวลาหนึ่งหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าความพอใจหมายถึง การประเมินความสามารถของการนำเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

โอลิเวอร์ (1980: 460) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจของผู้บริโภค หมายถึง ภาวะการแสดงออกที่เกิดจากการประเมินประสบการณ์การซื้อและการใช้สินค้าและบริการซึ่งอาจขยายความให้ชัดเจนได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึงภาวะการแสดงออกถึงความรู้สึกทางบวกที่เกิดจากการประเมินเปรียบเทียบประสบการณ์การได้รับบริการที่ตรงกับสิ่งจูงใจที่ลูกค้าคาดหวังหรือดีกว่าความคาดหวังของลูกค้า ในทางตรงกันข้ามความไม่พึงพอใจหมายถึง ภาวะการแสดงออกถึงความรู้สึกในทางลบที่เกิดจากการประเมินเปรียบเทียบประสบการณ์ได้รับบริการที่ต่ำกว่าความคาดหวังของลูกค้า

จากการศึกษาความพึงพอใจและความพึงพอใจในการบริการ สรุปได้ว่า เป็นระดับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ของบุคคลตามความรู้สึก ความเข้าใจที่ต้องการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้ โดยเปรียบเทียบสิ่งที่ได้รับจริงมากกว่าหรือเทียบเท่ากับที่คาดหวังไว้ บุคคลนั้นจะรู้สึกเกิดความพึงพอใจ ในทางตรงกันข้ามถ้าสิ่งที่ได้รับจริงน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ บุคคลนั้นจะรู้สึกไม่พอใจ ซึ่งความรู้สึกนี้สามารถแปรเปลี่ยนได้หลายระดับตามปัจจัยแวดล้อมและเงื่อนไขของการบริการในแต่ละครั้งได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

จิตจันทร์ หังสสูตร (2532: 1-2) ได้อธิบายความหมายของ 2 คำ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนี้คือ

นันทนาการ (Recreation) คืองานบันเทิงหรือการพักผ่อนหย่อนใจทั่วไปจะทำขึ้นในยามว่าง เป็นความสนุกสนานเฉพาะตัวที่สามารถเลือกได้ จึงเป็นกิจกรรมเฉพาะ ทำให้เกิดความพอใจ หรือเกิดความสุขใจ แก่บางคน บางกลุ่ม บางเหล่า เท่านั้น

การเดินทาง (Travel) หมายถึงการเดินทางผ่านหรือการวางแผนการเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งโดยใช้นานพาหนะอาจเป็นระยะทางใกล้ๆ ระยะทางไกลหรือสถานที่อื่นนอกประเทศ รวมทั้งการเคลื่อนไหวทุกชนิดโดยไม่สนใจในจุดมุ่งหมายแต่อย่างใด

นอกจากนี้นักเดินทางจะเป็นนักท่องเที่ยวหรือไม่ขึ้นอยู่กับความต้องการหรือทัศนคติ (Attitude) ของผู้เดินทางด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2542) ให้ความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อความเพลิดเพลินพักผ่อนหย่อนใจ และเป็นการเดินทางที่มีเงื่อนไข 3 ประการ คือ เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เดินทางด้วยความสมัครใจ และเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วินิจ วีรยางกูร (2532: 6-7) ได้ให้ความหมายของนักท่องเที่ยวไว้ 3 ประเภท คือ

นักท่องเที่ยว (Tourists) คือผู้มาเยือนชั่วคราว ซึ่งมักจะพักอาศัยอยู่ในประเทศที่มาเยือนตั้งแต่ 24 ชั่วโมง ขึ้นไป และการมาเยือนมีวัตถุประสงค์

- เพื่อพักผ่อน เช่น การบันเทิง พักผ่อนในวันหยุด เพื่อสุขภาพ เพื่อการศึกษา เพื่อประกอบศาสนกิจ และการกีฬา

- เพื่อธุรกิจ
- เพื่อเยี่ยมครอบครัว
- เพื่อราชการ
- เพื่อเข้าประชุม

นักทัศนาจร (Excursionist) คือ ผู้ที่เดินทางเป็นการชั่วคราวและพักอยู่ในประเทศที่มาเยือนไม่เกิน 24 ชั่วโมง

นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic tourists) คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปไหนก็ตามโดยใช้เส้นทางที่มีได้ช้อยู่เป็นประจำวัน และมีระยะทางไม่ต่ำกว่า 60 กิโลเมตร หรือออกไปนอกเขตจังหวัดที่เป็นภูมิลำเนาของตน

2.2 วัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2542: 6-7) กล่าวว่าผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว (Tourism Suppliers) นิยมแบ่งวัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยว ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

- **การพักผ่อนเมื่อมีเวลาว่าง (Leisure)** ได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ (Recreation) กิจกรรมในวันหยุด กิจกรรมเพื่อสุขภาพ กิจกรรมทางการศึกษา กิจกรรมทางศาสนา และการเล่นกีฬา

- **การติดต่อธุรกิจ (Business)** ได้แก่ การประชุม (Meeting) การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย (Mission)

รสนิยมและความต้องการส่วนตัวของนักท่องเที่ยว เช่น การเดินทาง การพักผ่อน การรับประทานอาหาร การเที่ยวชม การซื้อของที่ระลึก และอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับอำนาจในการซื้อของนักท่องเที่ยวว่ามีความพร้อมและเต็มใจที่จะจ่ายตามราคาของสินค้าในขณะนั้น

ซิดจันท์ หังสสูตร (2532: 8-9) แบ่งความมุ่งหวังของการเดินทางท่องเที่ยวออกเป็น 4 อย่าง คือ

- **ความมุ่งหมายในทางกาย** คือ มุ่งเดินทางเพื่อการพักผ่อนทางร่างกาย การแสดงกีฬา การสนุกสนานชายหาด การพักผ่อนใจในไนท์คลับ และการรักษาสุขภาพโดยตรง อาจเป็นคำสั่งของแพทย์ หรือคำแนะนำและเป็นประโยชน์ของการรักษาตัว เช่นการอาบน้ำแร่เพื่อรักษา เป็นต้น
- **มุ่งหวังในทางศิลปวัฒนธรรม** ผู้เดินทางต้องการจะหาความรู้เกี่ยวกับประเทศนั้น ๆ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับดนตรีศิลปะ นิทานพื้นบ้าน การเดินป่า การเขียนภาพ ศาสนา และกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ
- **มุ่งหวังในมิตรภาพ** ผู้เดินทางประสงค์ที่จะเยี่ยมเพื่อนหรือญาติ เพื่อหนีความจำเจ หนีไปจากครอบครัว และเพื่อนบ้าน หรือเพื่อคบเพื่อนใหม่ ๆ
- **มุ่งหวังทางฐานะและชื่อเสียงเกียรติศักดิ์** ต้องการพัฒนาศักยภาพส่วนตัว เช่นการไปประชุม ไปธุรกิจ ไปศึกษาต่อ ไปเพื่อศึกษาให้ได้ปริญญาบัตร และสนใจในด้านอาชีพหรือวิชาชีพอื่น ๆ ที่ต้องการจะเรียนรู้

2.3 ประเภทของการท่องเที่ยว

ซิดจันท์ หังสสูตร (2532: 9-3) ได้จัดประเภทต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวตามหนังสือ “หลักวิชาทางท่องเที่ยว” โดย ม.ล.ดุษฎี ชุมสาย มีดังต่อไปนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุก นักท่องเที่ยวจะใช้เวลาหยุดงานเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นเพื่อพบเห็นสิ่งและอุบัติการณ์ใหม่ ๆ เพื่อชมทิวทัศน์อันสวยงาม เพื่อพบเห็นขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น เพื่อสงบอารมณ์กับความสงบของชนบท เพื่อสนุกสนานกับความอีกทีกครึกโครมและดีกรามใหญ่โตของเมืองใหญ่ และเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยว

2. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน นักท่องเที่ยวจะใช้วันหยุดเพื่อพักผ่อนโดยไม่ทำอะไรเพื่อขจัดความเมื่อยล้าทั้งกายและทางจิตที่เกิดขึ้นในเวลาทำงานให้หมดสิ้นไป และเรียกพลังกลับคืนมาสำหรับเริ่มต้นทำงานในคาบใหม่

3. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวที่ปรารถนาจะเรียนรู้ศิลปวิทยาการที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ ในสถาบันหรือสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงหรือในประเทศที่มีวัฒนธรรมที่น่าสนใจของเขา เพื่อชมโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เพื่อติดตามความเจริญทางวัตถุเทคโนโลยีปัจจุบันและงานฉลอง

4. การท่องเที่ยวเพื่อกีฬา แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

- การท่องเที่ยวเพื่อชมการแข่งขันกีฬาระดับใหญ่ ๆ ของโลก เช่น กีฬาโอลิมปิก กีฬาเอเชียนเกมส์
- การท่องเที่ยวเพื่อไปเล่นกีฬายังถิ่นที่มีการกีฬาชนิดนั้นๆ เช่น ในฤดูหนาวมีหิมะตกมากก็ไปเล่นสกี พ้นฤดูมรสุมก็เป็นเทศกาลแล่นเรือใบ ฤดูร้อนเป็นการปีนเขาและฤดูกาลอื่น ๆ ที่เหมาะสม

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ มีข้อเท็จจริงอยู่ว่า นักท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจมักจะจัดเวลาที่ว่างจากการปฏิบัติธุรกิจไว้สำหรับการท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะเป็นเวลาที่ว่างจากการปฏิบัติธุรกิจประจำวัน หรือถือโอกาสอยู่ท่องเที่ยวเมื่อสิ้นการปฏิบัติธุรกิจ

6. การท่องเที่ยวเพื่อประชุม สัมมนา

ใน ค.ศ. 1967 ตามสถิติของ International Union of Official Travel Organizations (IUOTO) พบว่ามีการประชุมระดับโลกถึง 3,500 แห่ง ผู้เข้าประชุมและผู้ติดตามมีอยู่ประมาณหนึ่งแสนคน ในการจัดวาระการประชุมทั้งหลายนี้ ผู้จัดจะต้องมีรายการนำเที่ยวอย่างน้อย 1 ครั้ง แทบจะไม่มีใครยกเว้นทำให้ผู้เข้าประชุมและผู้ติดตามกลายเป็นนักท่องเที่ยวสมบูรณ์แบบที่เดียว เมืองใดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอยู่แล้ว เช่น พัทยา ก็มักจะได้รับเลือกให้เป็นที่พักประชุม

7. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา บุคคลที่เดินทางไปยังต่างประเทศเพื่อทำวิจัยในด้านสังคมวิทยาและมนุษยวิทยาและอยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานานนับเดือนศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยที่เดินทางไปสอนมหาวิทยาลัยในต่างประเทศได้สิทธิหยุดพักหรือนักศึกษาของมหาวิทยาลัยไปเป็นกลุ่มเพื่อเริ่มเรียนวิชาพิเศษในต่างประเทศ

2.4 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว

การเดินทางของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ในหลาย ๆ ประการตามที่ ฌ็องส์รี ฟิมลสมพงษ์ (2531: 88-90) กล่าวว่าปัจจัยที่ทำให้บุคคลตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ประกอบด้วย

1. เงินหรือค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นสิ่งแรกที่ผู้เดินทางท่องเที่ยวจะต้องคิดทันที เพราะการเดินทางท่องเที่ยวไม่ว่าจะใกล้หรือไกลจำเป็นต้องมีเงิน หรืองบประมาณเพื่อใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ เช่น ค่าพาหนะ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าบริการสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวก และการใช้จ่ายซื้อของ เป็นต้น

2. เวลา เป็นสิ่งที่มีความหมายสำหรับผู้เดินทางท่องเที่ยว เพราะแต่ละบุคคลย่อมอยู่ในสถานภาพทางการทำงานที่ต่างกัน บางคนอาจใช้เวลาวันหยุดสุดสัปดาห์เพื่อการท่องเที่ยวแต่บางคนอาจจะต้องรอถึงปิดภาคเรียนหรือบางคนอาจใช้เวลาหลังช่วงชีวิตการทำงานเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น

3. ความตั้งใจที่จะไป ปัจจัยนี้เกิดจากเหตุผลและความรู้สึกนึกคิดส่วนตัวอย่างแท้จริง การมีเงินและเวลาไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวได้ถ้าไม่ตั้งใจที่จะไปนักท่องเที่ยวแต่ละ

คน มีความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยว อาจถูกกระตุ้นได้จากสิ่งต่าง ๆ เช่นความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยว ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ เสถียรภาพทางการเมือง ฤดูกาล สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย และ ภาพพจน์ทางการท่องเที่ยว เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้ความตั้งใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงได้อยู่ตลอดเวลา

2.5 การท่องเที่ยวแบบต่าง ๆ

จากปัจจัยที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวทำให้เกิดนักท่องเที่ยวแบบต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะของการไปท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. **การท่องเที่ยวส่วนบุคคล** ได้แก่ การท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจัดขึ้นสำหรับตัวเอง และครอบครัว หรือสำหรับตัวเองกับกลุ่มเพื่อน โดยใช้รถส่วนตัว หรือเช่ารถขับไปกันเอง โดยกำหนดว่าจะไปไหนบ้าง ไปเมื่อไรหยุดท่องเที่ยวที่ใดบ้าง หรือจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรก็ตามที่ปรารถนา โดยบริการต่าง ๆ ระหว่างทาง และปลายทาง จะเป็นผู้กำหนด

2. **การท่องเที่ยวแบบทัวร์หรือนำเที่ยว** ได้แก่ การท่องเที่ยวของคนหนึ่งคน หรือก็คนที่ตามซึ่งมิได้นัดกัน โดยเสียค่าใช้จ่ายให้กับบริษัทนำเที่ยวเป็นผู้จัดเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้จัดบริษัทนำเที่ยว ผู้จัดนำเที่ยวจะจัดการเรื่องยานพาหนะ โรงแรมและการบริการอื่น ๆ โดยกำหนดไว้เป็นรายการที่แน่นอน การท่องเที่ยวแบบนี้นักท่องเที่ยวมักเสียเงินน้อยกว่าแต่ก็ขาดอิสระไปบ้าง ในเรื่องสถานที่อยากจะไปเที่ยว และต้องทำการต่าง ๆ ตามกำหนดเวลา

3. การท่องเที่ยวตามคาบเวลาการท่องเที่ยว

- การท่องเที่ยวคาบเวลายาว ถ้าเป็นการท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรมหรือการศึกษา จะหมายถึงการพักอยู่ ณ ที่หนึ่งที่ได้เป็นคาบเวลาอย่างน้อยเป็นสัปดาห์หรือเดือน ถ้าเป็นการท่องเที่ยวเพื่อความสนุกคาบเวลาอาจยาวนานเหมือนกันแต่สถานที่อาจเปลี่ยนไป

- การท่องเที่ยวคาบเวลาสั้น เป็นการท่องเที่ยวที่จะกินเวลา 2-3 วัน ถึง 10-12 วัน เป็นระยะเวลาท่องเที่ยวของผู้ที่ทำงานซึ่งไม่มีโอกาสจะไปพักผ่อนได้นาน ๆ

- การท่องเที่ยวแบบทัศนจร ซึ่ง IUOTO ได้กำหนดว่า เป็นการท่องเที่ยวที่ใช้เวลาไม่เกิน 24 ชั่วโมง และไม่มีการพักค้างคืน การทัศนจรมีความสำคัญพิเศษสำหรับผู้ที่อยู่ใกล้ ๆ พรหมแดนจะมีทัศนจรข้ามพรหมแดนเพื่อซื้อสินค้าสำหรับใช้ส่วนตัว

- การท่องเที่ยวจัดจำแนกตามพาหนะที่ใช้ท่องเที่ยว หมายถึง การท่องเที่ยวแบบใช้อากาศยาน เรือ รถไฟ เรือเดินทาง (Cruise) รถนั่งส่วนบุคคล และรถยนต์โดยสารสาธารณะในประเทศยุโรป การเดินทางท่องเที่ยวข้ามประเทศที่ใกล้ ๆ กับประเทศของนักท่องเที่ยว

- การท่องเที่ยวแบบบวกกับแบบลบ (Receptive and passive tourism) ถ้านักท่องเที่ยวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศหนึ่งและนำเงินตราต่างประเทศมาไว้ในประเทศนั้น

จัดเป็นนักท่องเที่ยวแบบบวกของประเทศนั้นแต่ถ้าคนในประเทศนั้นออกไปท่องเที่ยวต่างประเทศ การท่องเที่ยวของเขาเป็นการท่องเที่ยวแบบลบสำหรับประเทศนั้น

2.6 ประเภทของทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

ม.ล. ต้อย ชุมสาย (2527: 81-83) ได้ให้ความหมาย สนิมรดก (Heritage) เชิงการท่องเที่ยวว่าหมายถึงสิ่งแปลก ๆ น่าดูน่าชม น่าสัมผัส ของประเทศใดประเทศหนึ่งหรือถิ่นใดถิ่นหนึ่งที่ชักจูงให้นักท่องเที่ยวอยากมาดูมาชม โดยแบ่งออกได้ ดังนี้

สนิมรดกตามธรรมชาติ เป็นสิ่งที่อยู่แล้วตามธรรมชาติ ได้แก่ภูมิประเทศตามชนบท ที่มีโครงสร้างแปลก ๆ ของสิ่งธรรมชาติ ภูเขาและเชิงเขา ลมฟ้าอากาศ พงไพร (ชนิดและโครงสร้างของป่า) น้ำ (น่านน้ำสงบ น้ำพุ ทะเลสาบ น้ำตก หาดทรายทะเล) พันธุ์ไม้และพันธุ์สัตว์ (สวนรุกขชาติ สวนสัตว์ ต้นไม้แปลก ๆ) ซึ่งสนิมรดกตามธรรมชาติเหล่านี้ เปรียบเสมือนมีบ่อทอง เป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องพัฒนาขึ้นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวตลอดไป

สนิมรดกที่คนสร้างขึ้นไว้ โดยมีได้ตั้งใจที่จะให้เป็นสินอุปทานเชิงการท่องเที่ยว หากที่ได้มีสนิมรดกทั้งที่เป็นอยู่โดยธรรมชาติและที่คนสร้างไว้ที่นั่นก็เป็นแหล่งอุปทานเชิงการท่องเที่ยวอย่างดีเยี่ยม โดยแบ่งออกได้ดังนี้

- อนุสาวรีย์เชิงประวัติศาสตร์ ปราสาท ป้อมปราการ เจดีย์อนุสรณ์สงคราม วัดร้าง ฯลฯ
- โบราณสถานและสถานที่บ่งชี้วัฒนธรรม แหล่งขุดค้นโบราณวัตถุ พิพิธภัณฑ์ หอสมุด อนุสรณ์ของที่ระลึก
- ศิลปะพิธีกรรม แบบบ้านในชนบท แหล่งสิ่งประดิษฐ์ศิลปะพื้นเมือง (เช่นหมู่บ้านทำร่ม ทำเครื่องเงิน)
- สถานที่เชิงเทคนิค และเชิงอุตสาหกรรม เชื้อนใหญ่ ๆ โรงงานผลิตสินค้าเฉพาะถิ่น ไร่ส้ม ฟาร์ม ฯลฯ
- สถานที่ที่สร้างหรือแต่งเสริมขึ้นสำหรับเล่นกีฬา

โครงสร้างของการท่องเที่ยว การกระทำต่าง ๆ ที่มนุษย์จัดขึ้นเพื่อเสริมสนิมรดกทางธรรมชาติและสนิมรดกที่คนสร้างขึ้น เพื่อให้เกิดคุณค่าทางการท่องเที่ยว และชักจูงใจให้คนเกิดความต้องการมาเที่ยว ซึ่งการจัดการโครงสร้างของการท่องเที่ยว เป็นหน้าที่ของประชากร และวิสาหกิจการท่องเที่ยวของทั้งเอกชนและของรัฐบาลที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยน้ำใจและอัธยาศัยไมตรี
- ดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยจัดให้มีที่พัก อาหาร และบริการอื่นที่นักท่องเที่ยวปรารถนา
- ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เกิดความสนุกเพลิดเพลินในกิจกรรมการท่องเที่ยว และให้เกิดผลทางการผ่อนคลายอารมณ์ ทางวัฒนธรรม ทางการศึกษา เกิดความสงบสุข ฯลฯ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540: 18) ได้ให้ความหมายทรัพยากรการท่องเที่ยวว่า หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเด่นดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว โดยแบ่งประเภททรัพยากรการท่องเที่ยวตามลักษณะ และต้องการของนักท่องเที่ยวได้ 3 ประเภท คือ

ประเภทธรรมชาติ ได้แก่ สภาพภูมิศาสตร์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามเกิดขึ้นเอง ตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา น้ำตก ทะเล เป็นต้น

ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญในประวัติศาสตร์และบอกให้ทราบถึงวัฒนธรรมที่เก่าแก่ของชาติ ได้แก่ วัด โบราณอุทยานประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ ศาสนสถาน กำแพงเมือง อนุสาวรีย์ เป็นต้น

ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งในลักษณะของวัฒนธรรมความเป็นอยู่ วิถีชีวิต เช่น หมู่บ้านชาวเขา ตลาดน้ำดำเนินสะดวก สภาพชีวิตในชนบทศูนย์วัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง ไร่ สวน พืช ผักผลไม้ เป็นต้น

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2531: 63) ได้แบ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท คือ

น้ำ หมายถึง แหล่งธรรมชาติทุกชนิดที่เป็นน้ำ และใกล้น้ำ เช่น ทะเล คลอง แม่น้ำ น้ำตก แหล่ม อ่าว หิมะ เป็นต้น ทรัพยากรประเภทนี้มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตเป็นอย่างยิ่ง นอกจากประโยชน์โดยตรงแล้ว ยังก่อให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวอีกหลายอย่างเช่น

- แหล่งท่องเที่ยวเพื่อชมธรรมชาติและพักผ่อนหย่อนใจ เช่น เขื่อนกั้นน้ำ ทำเทียมเรือขนาดใหญ่ แนวหินปะการัง ถ้ำหินงอกหินย้อย น้ำพุร้อน เป็นต้น
- แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา เช่น พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ นาเกลือ กังหันลม ทำเรือประมง อุโมงค์ลอดใต้ทะเล
- แหล่งท่องเที่ยวเพื่อรักษาสุขภาพ เช่น แหล่งน้ำแร่ธรรมชาติ

พื้นดิน หมายถึง แหล่งธรรมชาติทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับผืนดิน เช่น ป่าไม้ ไร่ นา สวนป่า สวนสาธารณะ ภูเขา อุทยานแห่งชาติ พื้นที่สีเขียว และพื้นดินทุกประเภทที่ได้รับการเพาะปลูก ปรับปรุงตกแต่งเพื่อผลทางเศรษฐกิจ นักพืชพันธุ์ไม้ ดอกไม้ เป็นต้น กิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดขึ้นประเภทนี้ ให้ทั้งความเพลิดเพลิน และเพื่อการศึกษา

อารยธรรม ศิลปกรรม วัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน จะเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวที่เข้าไปเยือนถิ่นต่าง ๆ ประเทศที่พัฒนาแล้ว อารยธรรม เทคโนโลยี และความสมัยใหม่ เป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศที่กำลังพัฒนา ส่วนนักท่องเที่ยวจากประเทศที่พัฒนาแล้ว มักจะนิยมเดินทางไปดูโบราณสถาน ในประเทศที่กำลังหรือด้อยพัฒนาเช่นกัน

สรุปได้ว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวหรือสินมรดกทางการท่องเที่ยว มีทั้งเกิดขึ้นเองทางธรรมชาติ และมนุษย์สร้างขึ้น และรวมทั้งการสร้างความพร้อมทางการบริการท่องเที่ยว เพื่อเสริมทรัพยากรทางการท่องเที่ยวให้เกิดสิ่งดึงดูดใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

พยอม ธรรมบุตร (2542: 4-6) ได้ให้แนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งในปัจจุบันราชบัณฑิตยสถานได้ใช้คำว่า “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” แทน ได้ว่า การท่องเที่ยวจัดเป็นอุตสาหกรรมใหญ่ที่สุดในโลก ในปี 1995 สภาการเดินทางท่องเที่ยวของโลก ได้รายงานว่าการท่องเที่ยวสามารถสร้างงานถึง 212 ล้านงาน และจะเพิ่มขึ้นเป็น 338 ล้านงานในปี 2005 ในปี 1994 มีนักท่องเที่ยวนานาชาติรวม 500 ล้านคน ซึ่งจะเพิ่มเป็น 650 ล้านคนในปี 2000 การเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่าง ๆ แต่ในขณะเดียวกันการจัดการการท่องเที่ยวเชิงพาณิชย์ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติมากขึ้น ทำให้เกิดรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขึ้น (Ecotourism)

3.1 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำที่ใช้เรียกชื่อ Ecotourism นั้นมีชื่อต่าง ๆ กันได้แก่

- Nature – based tourism	- Nature tourism
- Natural history tourism	- Environment -friendly tourism
- Environmental pilgrimage	- Sustainable tourism
- Alternative tourism	- Ethical tourism
- Soft tourism (tourism doux)	- Nature travel
- Nature-oriented tourism	- Wildlife tourism
- Green tourism	- Special interest tourism
- Appropriate tourism	- Responsible tourism
- Community -based tourism	- Soft & hard tourism

ชื่อต่าง ๆ เหล่านี้ต่างมีจุดเน้นที่ต่างกัน หากแต่ในหลักการจะมีจุดร่วมกัน แม้ในการประชุมของการท่องเที่ยวโลก ที่เมืองลันซาโลเต (LANZAROTE) ที่ประเทศสเปน เมื่อเดือนเมษายน 2538 และในการประชุมองค์การเอกชนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกในเดือนพฤษภาคม 2538 ก็ยังหาข้อสรุปตรงกันเป็นเอกภาพไม่ได้ว่า Ecotourism คืออะไร สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยความร่วมมือของ The Canadian International Development Agency (CIDA) และ Australian International Development

Assistance Bureau (AIDAB) ได้จัดการประชุมนานาชาติ เรื่อง Ecotourism: Concept, design and strategy เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2538 โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้าน Ecotourism จากประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย ยุโรป และประเทศต่าง ๆ ในภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เข้าร่วมสัมมนา รวมทั้งสิ้น 250 คน และที่ประชุมดังกล่าวได้ให้คำจำกัดความของ Ecotourism ได้อย่างชัดเจน และเป็นเอกภาพ ดังนี้

Speaker Features	Buckly	Dearden	Dowling	Christ	Boer
การท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม (Nature based)	/	/	/	/	/
การจัดการอย่างยั่งยืน (Sustainably managed)	/	/	/	/	/
การรวมตัวของสังคมและวัฒนธรรม (Inclusive of social and cultural aspects)	/	/	/	/	/
การให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยว (Education to tourists)	/	/	/	/	/
การให้การศึกษาแก่คนในท้องถิ่น (Educational to local people)		/	/	/	/
ประโยชน์ของคนในท้องถิ่น (Benefit to local people)		/		/	
การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น (Involvement of local people)		/		/	
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากมุมมองเชิง ตลาด (Product authentic)			/	/	
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (Satisfies the tourism)			/	/	

ภาพประกอบ 4 คำจำกัดความของ Ecotourism

ที่มา: สถาบันการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. (2542) เอกสารประกอบการสอน
หลักการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. หน้า 2

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (Nature-based) ทั้งสิ่งแวดล้อมด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านสภาพภูมิศาสตร์ และด้านวิถี

ชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีโดยจะต้องยึดหลักสำคัญที่ว่าเราจะต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมเหล่านั้นไว้ให้ดีที่สุด เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

2. การท่องเที่ยวทุกประเภทจะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Sustainably managed) ประเทศทุกประเทศ ท้องถิ่นทุกท้องถิ่น จำเป็นต้องพยายามจัดการท่องเที่ยวของตน โดยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อม หรือให้กระทบน้อยที่สุด

3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศรวมถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ตลอดจนวิถีชีวิต เอกลักษณ์ของท้องถิ่น (Inclusive of social and culture aspects) และประเทศซึ่งเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาความแตกต่างทางด้านสังคม และวัฒนธรรมที่หลากหลายเหล่านั้น

4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องให้การศึกษาทั้งต่อนักท่องเที่ยวและประชากรในท้องถิ่น (Environmentally education) เป็นการศึกษาที่ต้องการจะหยั่งรากฝังลงในจิตสำนึกของแต่ละคนให้ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งยวด ในอันที่จะทะนุถนอมไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรา

5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเน้นตรงจุดที่ว่าในการจัดการการท่องเที่ยว (Benefit and involvement of local people) หมายถึง ประชาชนบนพื้นที่จะต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจและสามารถได้รับผลประโยชน์จากกำไรของการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะเป็นกุญแจสำคัญไขไปสู่การกระจายรายได้นั่นเอง

6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากมุมมองเชิงตลาด (Product authentic) มีจุดเน้นที่ว่าผลิตภัณฑ์ คือทัวร์ต่าง ๆ นั้นจะต้องเป็นทัวร์ที่มีลักษณะครบตามเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้ว ในข้อที่ 1-5 มิใช่การนำเอาชื่อ Ecotourism ไปติดบนผลิตภัณฑ์เดิมเท่านั้น

7. ความพอใจของนักท่องเที่ยว (Tourist satisfaction) นับเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นักท่องเที่ยวที่พอใจจึงจะกลับมาท่องเที่ยวอีก กิจกรรมที่บริษัททัวร์เสนอต่อ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นกิจกรรมที่ตรงหรือเกินความคาดหวังของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ต้องอยู่ในกรอบของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3.2 รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเชิงการปรับกลยุทธ์เพื่อรองรับการท่องเที่ยวของคนจำนวนมาก (Mass tourism) ซึ่งมักมีการจัดการเชิงพาณิชย์เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อคนจำนวนมากที่เอื้อต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Greening mass tourism) Robert H. Burns's แห่ง WTTC ได้ให้แนวคิดว่าการมีรูปแบบใหม่ของบริการทัวร์และบริการโรงแรมให้เป็นไปในทิศทางในการสร้างสำนึกของความห่วงใยในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรูปแบบนี้จัดเป็นรูปแบบที่ควรทำอย่างเร่งด่วนที่สุด (สถาบันการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. 2542: 4)

ในช่วงปี 1993 ได้มีการสร้างรูปแบบความร่วมมือของการวางแผนการพัฒนาในภาพรวมทุก ๆ ด้านไปพร้อมกัน แทนการที่ต่างฝ่ายต่างวางแผนอย่างที่เป็นปกติกันมา การวางแผนพัฒนารูปแบบนี้จะทำให้เราได้ทั้งแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศรวมอยู่ในแผนพัฒนาเดียวกัน แผนพัฒนารูปแบบนี้จะเสนอแนะให้แบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตต่าง ๆ คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอนุรักษ์ธรรมชาติ เขตพื้นที่สำหรับกิจกรรมสันทนาการกลางแจ้งและเขตพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวเขตต่าง ๆ เหล่านี้ถูกกำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพื่อการพัฒนาาร่วมกันในภาพรวม เมื่อประมาณ 20 ปี ที่ผ่านมามีได้เกิดจุดเปลี่ยนรูปแบบของกิจกรรมแนวใหม่ของมนุษย์ โดยเน้นหลักการออกแบบเพื่อความยั่งยืน ทั้งทางด้านสถาปัตยกรรม ตั้งแต่การออกแบบ การเริ่มสร้างจนถึงการใช้งานและการควบคุมการใช้วัสดุที่ไม่มีสารพิษ การทะนุถนอมทรัพยากรธรรมชาติที่นำทรัพยากรกลับมาใช้ การสร้างจิตสำนึกระหว่างนักท่องเที่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม

3.3 ยุทธศาสตร์การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism strategy)

กลวิธีในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีดังต่อไปนี้

- **การป้องกันสิ่งแวดล้อม** กลวิธีคือสงวนและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ ดูแลรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม คงรูปแบบวิถีชีวิตเดิม ตรวจสอบผลกระทบ ตั้งขอบเขตของการเปลี่ยนแปลง
- **การพัฒนาตัวสินค้า** กลวิธีคือกำหนดบริเวณแนวทรัพยากรที่มีตัวสินค้าซึ่งอาจมีอยู่เดิมหรืออาจเกิดขึ้นใหม่ การพัฒนาสินค้าตัวใหม่ การแสดงเส้นทางในการเดินทาง โซนที่จะมีการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแบบเป็นแพ็คเกจที่รวมทั้งการประสานงานกับธุรกิจอุตสาหกรรมอื่น
- **การตลาดและการโฆษณา** กลวิธีคือกำหนดตลาดเป้าหมายการโฆษณาสินค้าแก่ลูกค้าที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาระบบการส่งผลิตภัณฑ์ที่รวดเร็ว การกำหนดบริเวณนั้นเป็นบริเวณของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การพัฒนาส่วนอื่น ๆ การประเมินผลการโฆษณาและการตลาด
- **การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค** กลวิธีคือการพัฒนาที่พักอาศัยให้สะดวกสบาย การพัฒนาทางคมนาคมในการเดินทางไปสู่แหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก
- **ความสัมพันธ์ด้านอุตสาหกรรม** กลวิธีคือนำความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism niche) มาใช้ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จัดทำเครือข่ายข้อมูล มีการประสานงานและโฆษณาในระดับนานาชาติ

4. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

4.1 ความหมายการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable tourism)

นิยามความหมายและเสนอสาระสำคัญของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมีหลายแนวคิด ดังนี้คือ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2539: 1-19) ได้อธิบายถึงการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่าหมายถึงการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการป้องกันและสงวนรักษาโอกาสต่าง ๆ ของอนุชนรุ่นหลัง การท่องเที่ยวแบบนี้มีความหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคมและความงามทางสุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย

ไซเลย์ เอดเบอร์ (ธีระศักดิ์ ลอยศักดิ์. 2546: 17; อ้างอิงจาก Shirley Edber) ได้ให้หลักการของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนไว้ดังนี้

- การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี (Using resource sustainably) ทั้งที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรมเพื่อเป็นแนวทางการทำธุรกิจในระยะยาว
- การลดการบริโภคที่มากเกินไปจนความจำเป็นและการลดของเสีย โดยทั้ง 2 วิธีนี้จะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุงสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลาย (Reducing over-consumption and waste) ในระยะยาวและเป็นการเพิ่มคุณภาพของการท่องเที่ยวด้วย
- การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติทางสังคมและวัฒนธรรม (Maintain diversity) มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในระยะยาวและจะช่วยขยายฐานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- การรวมแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้เข้ามาอยู่ในแผนกลยุทธ์และการพัฒนาท้องถิ่น (Integrating tourism into planning) รวมทั้งการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยวในระยะยาว
- การท่องเที่ยวที่รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น (Supporting local economics) โดยคำนึงถึงการดูแลและรักษาคุณค่าของสิ่งแวดล้อมไว้ ซึ่งไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการประหยัดแต่ยังป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้ถูกทำลายอีกด้วย
- การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น (Involving local communities) ซึ่งจะไม่เพียงแต่สร้างผลตอบแทนแก่ชุมชนและสิ่งแวดล้อมโดยรวมแล้ว แต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการการท่องเที่ยวด้วย
- การปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้ประกอบการ (Consulting stakeholders and the public) ประชาชนในท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้องในการร่วมงานกันไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งการร่วมกันแก้ปัญหาและลดข้อขัดแย้งในผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน

- การฝึกอบรมบุคลากรโดยสอดคล้องกับแนวคิด (Training staff) และวิธีปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืนแก่บุคลากรท้องถิ่นทุกระดับจะช่วยยกระดับของการบริการการท่องเที่ยว
- การส่งเสริมทางการตลาดโดยการจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารอย่างพร้อมมูล (Marketing tourism responsibly) ทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจและเคารพในสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวและจะช่วยยกระดับความพอใจของนักท่องเที่ยวด้วย
- การวิจัยและการติดตามตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ (Under tourism research) จะช่วยในการแก้ปัญหาและเพิ่มศักยภาพต่อแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวและนักลงทุน

Ross Dowling (1993: 52-28) กล่าวว่าขอบเขตของการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งหมดต้องมุ่งสู่ความยั่งยืน กิจกรรมการท่องเที่ยวจะสามารถดำรงอยู่ได้ มีนักท่องเที่ยวมาเยือนอย่างสม่ำเสมอ ถ้าทรัพยากรการท่องเที่ยวยังคงรักษาความดึงดูดไว้ได้ และจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การให้บริการอยู่เสมอ ผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม จะต้องไม่มีหรือมีน้อยที่สุด

ในการประชุม Global Learning and Observations to Benefit the Environment (GLOBE) ปี ค.ศ. 1990 ณ ประเทศแคนาดา ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่า หมายถึงการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบันโดยมีการปกป้องและสงวนรักษาโอกาสต่าง ๆ ของอนุชนรุ่นหลังการท่องเที่ยวนี้มีความหมายถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความงามทางสุนทรียภาพในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย (สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย, 2538)

ราไพพรรณ แก้วสุริยะ (2545: 3) กล่าวว่าการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน หมายถึงการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสุนทรียภาพ โดยใช้ทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างชาญฉลาด สามารถรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้นานที่สุด เกิดผลกระทบน้อยที่สุดและใช้ประโยชน์ได้ตลอดกาลยาวนานที่สุด

เฉลิมลาภ คเนจร ณ อรุยา (2545: 18-20) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่า หมายถึง การท่องเที่ยวที่ไม่เป็นการรบกวนสิ่งแวดล้อมชนบทธรรมเนียม และประเพณีท้องถิ่น โดยที่นักท่องเที่ยวควรต้องศึกษาสภาพความเป็นไปของท้องถิ่นที่ไปเยือน ขณะเดียวกันคนในท้องถิ่นก็ต้องเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนให้กับนักท่องเที่ยว และร่วมรักษาคูณค่าของสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตให้คงอยู่สืบไป เพื่อที่อนุชนรุ่นหลังจะได้สัมผัสคุณค่าเช่นเดียวกันนี้ต่อไป

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ (2537: 17) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable development) ไว้ว่าหมายถึงการพัฒนาโดยมุ่งเน้นการป้องกันและกำจัดผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยควบคุมให้เกิดผลเสียน้อยที่สุดและ

ผลเสียที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นการดำรงคุณค่าของการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนถาวรตลอดไป โดยทั้งนี้การพัฒนา การท่องเที่ยว แบบยั่งยืนย่อมก่อให้เกิดผลที่พึงปรารถนาทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าแนวความคิดของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนมุ่งเน้นให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยรวมมีการปรับเปลี่ยนการจัดการเพื่อทันต่อยุคใหม่ของกระแสโลกที่เปลี่ยนไป

4.2 หลักการและลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

หลักการและลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจะแตกต่างกันไปตามแนวความคิด ความเหมาะสม รูปแบบของการเดินทาง สถานที่แหล่งท่องเที่ยว ลักษณะของภูมิประเทศ ระบบ นิเวศ และทรัพยากรธรรมชาติ ชัยวุฒิ ชัยพันธุ์ (2544) ได้กำหนดว่านโยบายของการท่องเที่ยวที่ ยั่งยืนนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้ คือ

1. จะต้องกำหนดเป็นนโยบายระดับชาติที่ประสานกันในทุกระดับของการพัฒนา
2. จะต้องผสมผสานความต้องการของทุกกลุ่มในสังคม เช่น หน่วยงานของรัฐบาลและ ของเอกชน ตลอดจนองค์กรของท้องถิ่น
3. เป้าหมายพื้นฐานก็คือ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนประเพณี และ วัฒนธรรมท้องถิ่น
4. ต้องมีมาตรการที่ทำให้แน่ใจว่า นักท่องเที่ยวจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมที่ เข้าไปท่องเที่ยว
5. ต้องนำไปสู่การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม
6. ต้องมีมาตรการที่จะลดผลกระทบของการท่องเที่ยวในทางลบที่มีต่อสังคมท้องถิ่น
7. ต้องสนับสนุนให้องค์กรของประชาชนท้องถิ่นเป็นแกนนำของการพัฒนาภายใต้การ สนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ สถาบันการเงิน และสถาบันการศึกษา
8. ต้องมีระบบติดตามและประเมินผลในทุกขั้นตอนของการพัฒนาเพื่อให้สามารถ สนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้อย่างรวดเร็ว และทันเหตุการณ์

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ ได้ให้ความเห็นว่าความพยายามในการปรับปรุงทิศทางการ ท่องเที่ยวให้เหมาะสมเพื่อให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความยั่งยืนถาวรเป็นประโยชน์ต่อประเทศ ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง แนวทางในการพัฒนา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนถาวรจึงควรประกอบด้วย

1. การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และคุณค่าของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในหมู่ ประชาชนอย่างกว้างขวาง ให้ประชาชนรู้ถึงคุณประโยชน์ของการจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสม และ

รู้ถึงโทษที่เกิดจากการจัดการการท่องเที่ยวที่ไม่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนร่วมกันอย่างกว้างขวาง

2. การพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อมได้จำนวนมาก ดังนั้นเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง รัฐบาลควรส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถที่จะทำงานในภาพอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

3 การวางแผนและพัฒนาโครงสร้างทางกายภาพให้เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสำรวจและวางแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวและเมืองท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสม

4. การพัฒนาระบบบริหารเมืองท่องเที่ยว เนื่องจากระบบบริหารเมืองท่องเที่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่มีความเหมาะสม เพราะไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างทันเหตุการณ์ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องปรับปรุงการบริหารเมืองท่องเที่ยวเสียใหม่ให้มีความเหมาะสมสามารถรองรับและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้รัฐบาลควรหยุดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ส่งผลเสียให้หมดไปอย่างเร่งด่วน และเริ่มการสร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าขึ้นมาทดแทน เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืนถาวรและเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติทั้งทางทางเมือง เศรษฐกิจ และสังคม (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. 2537: 46-47)

4.3 การพัฒนาแบบยั่งยืน

ความหมายของการพัฒนาแบบยั่งยืน มีผู้อธิบายไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สภาโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา (World Commission on Environment and Development - WCED) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาแบบยั่งยืนว่า “การพัฒนาแบบยั่งยืนหมายถึงการพัฒนาที่สนองตอบต่อความต้องการของคนในยุคปัจจุบันโดยไม่ส่งผลเสียกับคนรุ่นหลังในการสนองตอบความต้องการของตนเอง” (Sustainable development is development which meets the needs of the present generation without compromising the ability of future generations to meet their own needs)

รายงานของ Brundtland (1992: 45) ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเป็นเอกสารที่สามารถเชื่อมการพัฒนาเข้ากับสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน โดยได้กล่าวถึงการพัฒนาแบบยั่งยืนไว้ดังนี้ คือ

1. การให้ความสำคัญกับสิ่งจำเป็น (Needs) ของคนจนที่จะต้องมีการให้สัมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ดังนั้นประเทศที่ร่ำรวยจึงต้องอุปโภคบริโภคให้น้อยลง เพื่อทุกคนในโลกได้มีพอกิน
2. สิ่งแวดล้อมมีขีดจำกัดทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และขีดความสามารถของเทคโนโลยีและองค์กรทางสังคมของมนุษย์

3. ความยุติธรรมหรือความเสมอภาคในความเป็นอยู่ระหว่างคนในยุคปัจจุบัน (Intra-generational equity) และระหว่างคนในยุคปัจจุบันกับคนในยุคอนาคต (Inter-generational equity)

4. การขจัดหรือลดความแตกต่างของอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศทางเหนือและทางใต้

5. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหรือการปกครองในระบบประชาธิปไตยสำหรับประเทศในโลก การพัฒนาที่ยั่งยืนในความหมายของ Brundtland report จึงเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของมนุษย์เป็นศูนย์กลาง (Anthropocentric) มาก ถึงแม้จะได้กล่าวถึงภาระหน้าที่ของมนุษย์ในการปกป้องรักษาสีงแวดล้อมให้ยั่งยืนต่อไปก็ตาม (สมพร แสงชัย, 2545:173)

สมพร เทพสิทธา (2536: 26-27) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องเริ่มจากตนเอง โดยการพัฒนาสีงแวดล้อมในบ้าน สีงแวดล้อมชุมชน และสีงแวดล้อมในสังคม โดยให้ความรู้ความเข้าใจ การอบรมทำให้ทราบถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหาสีงแวดล้อม การรักษาและการป้องกันและการแก้ไขปัญหาสีงแวดล้อม เพื่อให้เกิดปัญญา ความรอบรู้ รู้ว่าสีงใดผิดสีงใดถูก สีงใดไม่ควรทำสีงสีงใดไม่ควรทำ มีจิตสำนึกเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตน

ความหมายของศัพท์ภาษาอังกฤษที่ว่า Sustainable หมายถึงการพัฒนาที่มีปัจจัยต่าง ๆ พอจะรองรับได้ หรือเป็นการพัฒนาที่จะช่วยประคับประคองไปด้วยกันได้

สำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน จุดเน้นจะไปอยู่ที่องค์ประกอบ 2 อย่าง คือ สีงแวดล้อม และเศรษฐกิจ ซึ่งหมายความว่า เป็นการพัฒนาทำให้ทั้งสีงแวดล้อมก็คงอยู่และเศรษฐกิจก็ดำเนินไปด้วยดี ถ้าไม่ครบ 2 อย่างนี้ การพัฒนาก็จะก่อให้เกิดปัญหาแก่มนุษย์

สรุปความหมายของการพัฒนาแบบยั่งยืน หมายถึงการสร้างสรรคเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าอย่างสมดุล ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสีงแวดล้อม โดยมีทรัพยากรไว้ใช้ให้เกิดประโยชน์และสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบันและคนในรุ่นอนาคตได้อย่างพอเพียง

5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์

นักรบ ระวีการณ์ และคณะ (คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปี พ.ศ. 2547) ได้ให้คุณลักษณะของโฮมสเตย์ (Homestay) ไว้ว่า เป็นที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะและแตกต่างจากการท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไป แต่มีความเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของชุมชนและการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น ๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น สำหรับการนำเสนอความรู้ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับโฮมสเตย์ในครั้งนี้ จึงได้มีการสร้างดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Homestay) ได้รวบรวมจากเอกสารการประชุมและ สัมมนา และจากผู้รู้ในเรื่องดังกล่าว โดยจะกล่าวถึงเรื่องต่าง ๆ พอสังเขป ได้แก่ ความหมายและความเป็นมาของโฮมสเตย์ การจัดการและคุณลักษณะของโฮมสเตย์ รวมทั้งตัวอย่างของโฮมสเตย์ในประเทศไทย

5.1 ความหมายและความเป็นมาของโฮมสเตย์

โฮมสเตย์ (Homestay) เป็นคำภาษาอังกฤษที่คนไทยใช้ทับศัพท์ และส่วนใหญ่เข้าใจความหมายของคำดังกล่าวโดยไม่ต้องแปลหรือนิยาม ส่วนคำแปลที่เป็นภาษาไทยคือ "ที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท" ซึ่งค่อนข้างยาว ดังนั้นเมื่อมีการพูดถึงการท่องเที่ยวในลักษณะนี้ คนส่วนใหญ่ก็จะใช้คำว่า "โฮมสเตย์" ส่วนความหมายของโฮมสเตย์คือ บ้านพักประเภทหนึ่งที่นักท่องเที่ยวพักร่วมกับเจ้าของบ้านและมีวัตถุประสงค์ที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวบ้าน ซึ่งเต็มใจที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรม แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งจัดที่พักและอาหารให้กับนักท่องเที่ยวโดยได้รับค่าตอบแทนตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า โฮมสเตย์มีความหมายมากกว่าคำว่า "ที่พัก" หรือ "บ้านพัก" กล่าวคือ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างหนึ่งที่ยึดเอารูปแบบที่พักเป็นศูนย์กลางและจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ตามความต้องการของนักท่องเที่ยวรวมอยู่ด้วย

สำหรับความเป็นมาของโฮมสเตย์ในประเทศไทย มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่ชัดเจนประมาณปี พ.ศ.2537 เป็นต้นมา โดยกลุ่มนำร่องซึ่งเป็นนักกิจกรรมสังคมรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ ส่วนพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่องค์กรพัฒนาเอกชนไทยเข้าไปดำเนินการ เช่น เกาะยาว จังหวัดพังงา เป็นต้น ต่อมาได้มีการจัดตั้งโฮมสเตย์เพิ่มขึ้นอีก เช่น หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรี-ธรรมราช บ้านแม่ทา จังหวัดเชียงใหม่ และบ้านผู้ใหญ่วิบูลย์ซึ่งทำเกี่ยวกับเกษตรยั่งยืนในเขตภาคตะวันออก เป็นต้น ระยะต่อมาในปี พ.ศ. 2541 - 2542 รัฐบาลได้ประกาศให้ช่วงดังกล่าวเป็นปีท่องเที่ยวไทย (Amazing Thailand) โดยทุกหน่วยงานของภาครัฐมีนโยบายสนับสนุนกิจกรรมทางการท่องเที่ยวทำให้เกิดการจัดการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชน และได้ขยายกิจกรรมโฮมสเตย์เพิ่มมากขึ้น เช่น หมู่บ้านผู้ไทย บ้านโคกโก่ง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ บ้านทรงไทยปลายโพรงพาง อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสงคราม รวมทั้งพื้นที่ชนกลุ่มน้อยหมู่บ้านชาวเขา ก็มีการสนับสนุนกิจกรรมโฮมสเตย์ด้วยเช่นกัน ปัจจุบันการท่องเที่ยวรูปแบบโฮมสเตย์ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น ซึ่งสืบ

เนื่องจากกระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ที่ชาวไทยและต่างประเทศสนใจท่องเที่ยวในแหล่งชุมชนเพื่อศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตวัฒนธรรม หัตถกรรมของท้องถิ่น ฯ ล ฯ

5.2 แนวคิดของโฮมสเตย์

แนวคิดของโฮมสเตย์นั้นเกิดขึ้นมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยวชนบท (Rural tourism concept) ซึ่งการพัฒนาชนบทใด ๆ เพื่อการท่องเที่ยว ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบด้านพื้นที่ 3 ประการ ดังนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย: 2544)

- **พื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว** ได้แก่ ป่าไม้ น้ำตก ภูเขา ทะเล เป็นต้น
- **พื้นที่หลัก** หมายถึงพื้นที่ชนบทที่ยังคงสภาพดั้งเดิมของชุมชนท้องถิ่น ได้แก่ หมู่บ้านที่ยังคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีเก่าแก่ สวนเกษตร สวนผลไม้ การประมงพื้นบ้าน เป็นต้น ซึ่งที่พักแรมโฮมสเตย์จะตั้งอยู่ในพื้นที่หลักนี้
- **พื้นที่สนับสนุน** หมายถึงพื้นที่ใกล้เคียงที่มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่จำเป็น ได้แก่ ธนาคาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ ร้านค้าทั่วไป เป็นต้น

ทั้งนี้องค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบจะต้องรองรับกับความต้องการของนักท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ซึ่งได้แก่

- **ความต้องการพักแรมในพื้นที่ชนบท** ครอบคลุมถึงที่พักแรมประเภทต่าง ๆ เช่นโฮมสเตย์ เกสเฮ้าส์ ชาเล่ย์ บ้านพักต่างอากาศ เป็นต้น
- **ความต้องการเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวและประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยว**
- **ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปการ** ครอบคลุมถึง ธนาคาร โรงพยาบาล สถานีอนามัย การโทรคมนาคม เป็นต้น

ในการจัดการและกิจกรรมโฮมสเตย์นั้น มีหลักการว่าหลักการของโฮมสเตย์เป็นเรื่องสำคัญ ที่ทุกฝ่ายตั้งแต่รัฐบาลจนถึงชุมชนจะต้องเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อมิให้การส่งเสริมและพัฒนาเกี่ยวกับโฮมสเตย์หลงทางและก่อให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง ประการแรก ต้องไม่ถือเป็นนโยบายว่าจะต้องมีโฮมสเตย์ทุก ๆ หมู่บ้านแต่ต้องคำนึงถึงความพร้อม ความรู้ความเข้าใจของชุมชนเป็นสำคัญ และชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยเน้นจุดขายอยู่ที่วิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจและให้เข้าใจตั้งแต่เริ่มแรกว่า การท่องเที่ยวจะเป็นเพียงรายได้เสริมมิใช่รายได้หลักของชุมชน โดยสรุปชุมชนต้องมีความเข้มแข็ง มีความรู้เท่าทันสิ่งที่จะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงและเข้าใจวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ตนกำลังดำเนินการเนื่องจากโฮมสเตย์หรือที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่บ้านพักในชุมชน ดังนั้นการจัดการเกี่ยวกับที่พักจึง

เป็นสิ่งสำคัญที่ชุมชนหรือเจ้าของบ้านต้องมีหลักและแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งอาจเรียกว่า บัญญัติ 10 ประการ ดังนี้

1. เติงนอนที่สบายในราศาสมเหตุสมผล
2. ห้องอาบน้ำและส้วมที่สะอาด
3. อาหารพื้นบ้านง่าย ๆ แต่ปรุงมาอย่างดี
4. ทิวทัศน์และธรรมชาติของชนบทที่สวยงาม
5. ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของท้องถิ่น
6. กิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ อาทิ เดินป่า ตกปลา ขี่ม้า ปีนเขา ขี่จักรยาน ฯ ล ฯ
7. ร้านค้าทั่วไปและร้านจำหน่ายของที่ระลึก
8. ความบันเทิง อาทิ ดนตรี การเต้นรำ การแสดงพื้นบ้าน
9. ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
10. ความเป็นมิตรและรอยยิ้มของเจ้าของบ้าน

แนวทางของโฮมสเตย์หรือบัญญัติ 10 ประการ ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการจัดบ้านพัก 5 ข้อด้วยกัน ได้แก่ข้อ 1, 2, 3, 4 และ 10 ส่วนข้ออื่น ๆ กล่าวถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวและเป็นกิจกรรมที่ชุมชนจัดให้นักท่องเที่ยว โดยกิจกรรมดังกล่าวสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชุมชนอย่างแท้จริง มิใช่เป็นการจัดฉากแต่อย่างใด

5.3 กรอบดัชนีชี้วัดคุณภาพมาตรฐาน ที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว (2548: 38-40)

5.3.1 ตัวชี้วัดด้านที่พัก

1.) โครงสร้างบ้านพักมีความมั่นคง โครงสร้างบ้านมีความมั่นคง หมายถึง ลักษณะสำคัญ 2 ประการคือ

- ตัวบ้านต้องมั่นคงแข็งแรง ไม่อยู่ในสภาพชำรุดและเสี่ยงต่ออันตรายจากการใช้สอย

- วัสดุที่ใช้ก่อสร้างบ้านแข็งแรงซึ่งไม่ควรใช้ไม้ไผ่หรือฝาขัดแตะหรือใบไม้เป็นวัสดุ เว้นแต่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นซึ่งจะต้องอยู่ในสภาพที่แข็งแรง

2.) บ้านพักมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงสว่างส่องเข้าถึง ไม่มีกลิ่นอับ และมีหลังคาที่สามารถกันน้ำฝนได้

- ลักษณะบ้านที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและไม่มีกลิ่นอับหมายถึง ห้องต่าง ๆ ของบ้านออกแบบให้ลมผ่านได้ทุกจุด เช่น ห้องนอน ห้องรับแขก ห้องครัว และห้องน้ำ ในขณะที่เดียวกันต้องมีความปลอดภัยควบคู่ไปด้วย

- หลังคา กันน้ำฝนได้ หมายถึง วัสดุที่ใช้มุงหลังคาควรเป็นกระเบื้อง หรือสังกะสี

และหากเป็นวัสดุอื่น จะต้องไม่มีรอยร้าวซึมลงตัวบ้านเมื่อฝนตก หรือหากตรวจพบว่ามีรูรั่วก็ควรซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเดิม

3.) มีที่นอนที่สบายตามสภาพชุมชนและเครื่องนอนที่สะอาด ที่นอน หมายถึง ที่นอนที่จัดไว้สำหรับนักท่องเที่ยวอาจเป็นฟูกหรือเตียงหรือฟูกอย่างเดียวกันก็ได้ โดยทำจากวัสดุดิบที่ดี ส่วนประเภทของห้องพักอาจมีห้องเดี่ยว ห้องคู่ หรือห้องรวมตามสภาพของบ้าน เครื่องนอน หมายถึง อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้นอน ได้แก่ที่นอนหรือฟูก ผ้าปู หมอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม อาจจะมีโต๊ะเครื่องแป้ง กระจกและควรมีม่านหน้าต่างทุกบาน และควรมีพัดลมด้วย และที่สำคัญ อุปกรณ์เครื่องนอนต้องสะอาด

4.) มีห้องอาบน้ำและส้วมที่สะอาด ห้องน้ำและห้องส้วมที่ถูกต้องลักษณะมี

2 ลักษณะ คือ

- ห้องน้ำและส้วมอยู่ในห้องเดียวกัน
- ห้องน้ำและส้วมอยู่แยกกันไม่ว่าจะเป็นลักษณะใด ควรปฏิบัติดังนี้

ส้วมควรเป็นส้วมซึมหรือวัสดุที่ใช้สามารถทำความสะอาดง่าย มีที่รองน้ำที่ใช้ราดหลังใช้ส้วมแยกต่างหากจากตุ่มอาบน้ำ หรืออาจมีหัวฉีดน้ำทำความสะอาดกรณีใช้น้ำประปา

- พื้นหลังควรปูกระเบื้องที่สามารถทำความสะอาดง่าย และมีความลาดเอียงให้น้ำไหลลงในท่อน้ำทิ้งได้ง่าย

- มีตุ่มน้ำหรือที่รองน้ำและน้ำที่สะอาด หากในชุมชนมีน้ำประปาอาจมีฝักบัวและเครื่องทำน้ำอุ่นด้วยก็ได้

- มีสบู่ ยาสีฟัน แปรงสีฟัน ผ้าเช็ดตัว สำรองไว้ในห้องน้ำ กรณีที่นักท่องเที่ยวไม่ได้นำติดตัวมา และควรมีที่แขวนหรือราวในห้องน้ำด้วย

- ประตูห้องน้ำมีล็อกและการปิดเปิดอยู่ในสภาพดี และปลอดภัย ไม่มีรู และรอยร้าว หรือช่องที่มองเห็นได้จากภายนอก มีสวิตซ์ไฟฟ้าหรือที่จุดไฟให้ความสว่าง

5.) มีการเปลี่ยนผ้าปูที่นอนและอุปกรณ์สำหรับการนอนทุกครั้ง เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาพัก หมายถึง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม จะต้องเปลี่ยนใหม่เมื่อนักท่องเที่ยวเข้าพัก ถ้าผ้าห่มเป็นผ้าวมควรซักปลอกผ้าวมด้วย แต่ในระหว่างที่แขกเข้าพักอาจไม่ต้องเปลี่ยนปลอกหมอน ผ้าปูที่นอนทุกวันก็ได้ เว้นแต่มีความจำเป็นหรือแขกต้องการ

- มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพอยู่เสมอ โดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน การกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หมายถึง บริเวณบ้านหรือภายในบ้านอาจมีแมลง หรือสัตว์บางชนิด เช่น แมลงสาบ หนู ยุง มด เป็นต้น การกำจัดไม่ควรใช้สารเคมีที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพของเจ้าของบ้านและแขกที่มาพัก แต่ควรจะหาวัสดุและอุปกรณ์ที่เป็นสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นและเป็นภูมิปัญญา เช่น สมุนไพร เครื่องดักสัตว์ เป็นต้น

- มีการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน การดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณรอบ ๆ บ้าน หมายถึงการดูแลเอาใจใส่รายละเอียดต่าง ๆ บริเวณบ้าน เช่น สวนหย่อม สวนครัว ต้นไม้ ร่องน้ำ ควรมีการปลูกต้นไม้ พืชไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ผล เพิ่มหากมีที่พอ นอกจากนี้ควรมีที่นั่งเล่น

บริเวณลานบ้าน นอกจากนี้ควรทำความสะอาดสิ่งที่อยู่บริเวณบ้านอยู่เสมอ ไม่ควรมีที่น้ำขังที่เป็นแหล่งเพาะยุง หากมีตุ่มน้ำฝนควรมีฝาปิด

5.3.2 ตัวชี้วัดด้านอาหารและโภชนาการ

- มีอาหารปรุงมาอย่างดี อาหารที่ปรุงมาอย่างดี หมายถึงชนิดของอาหาร เครื่องปรุง รสชาติของอาหารที่ทำ และขั้นตอนการปรุงอาหาร ต้องพิถีพิถัน สะอาดและถูกหลัก โภชนาการ ชนิดของอาหาร ควรเป็นอาหารพื้นบ้านซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น เช่น แกง เหลืองของภาคใต้ แกงอ่อมของภาคอีสาน แกงฮังเลของภาคเหนือ เป็นต้น เครื่องปรุง ควรเป็นสิ่งที่หาได้ในพื้นที่เป็นหลัก และใช้พืชผักสวนครัวหรือของในชุมชน โดยเน้นความสดสะอาด และควรเป็นพืชผักปลอดสารพิษรสชาติของอาหาร ควรเป็นรสชาติที่ไม่จัดเกินไป หรือหากเป็นนักท่องเที่ยวคนไทยอาจสอบถามเกี่ยวกับความชอบก่อนปรุง ทั้งนี้การปรุงทุกขั้นตอนต้องเน้นความสะอาด

- ภาชนะที่ใช้สะอาดและปลอดภัย ภาชนะที่เกี่ยวกับการปรุงทุกชนิด และจาน ถ้วย ชาม ต้องสะอาด และต้องมีช้อนกลางสำหรับตักอาหารทุกครั้ง ภาชนะต่าง ๆ ที่ใช้ปรุงอาหาร และใช้รับประทานอาหารจะต้องทำความสะอาดและล้างด้วยน้ำสะอาด โดยใช้ น้ำยาล้างจาน โดยเฉพาะ ห้ามใช้ผงซักฟอกล้างโดยเด็ดขาด และหลังจากล้างควรคว่ำไว้ให้แห้งก่อนเก็บ สำหรับ แก้วดื่มน้ำจะต้องใส สะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็นคาวและควรแยกล้างต่างหาก

- ครีวอยู่ในสภาพที่สะอาดไม่มีกลิ่น ห้องครัวอาจอยู่ในตัวบ้านหรือแยกจากตัวบ้านก็ได้แต่ควรหมั่นทำความสะอาดอยู่เสมอโดยเฉพาะหลังจากการปรุงอาหารทุกครั้ง

- อุปกรณ์ที่ใช้ในครัวสะอาดถูกสุขลักษณะ ตู้กับข้าวในห้องครัวและอุปกรณ์ เครื่องปรุง เช่น พริก กระเทียม กะปิ น้ำปลา ปลาร้า เกลือ ฯ ล ฯ ต้องเก็บให้มิดชิดมีฝาปิดและกันแมลงได้ด้วย ส่วนอุปกรณ์ต่าง ๆ ในครัวควรมีลักษณะดังนี้ เตา อาจเป็นเตาแก๊ส หรือเตาถ่านก็ได้ ซึ่งต้องอยู่ในสภาพที่สะอาดและปลอดภัย หมั่นตรวจดูอุปกรณ์ของเตาที่อาจชำรุดเพื่อมิให้เกิดอันตรายในขณะปรุงอาหาร ตู้กับข้าว ควรมีฝาปิดเปิดได้สะดวกและสะอาด กันแมลงได้ และมีรูระบายอากาศถ่ายเทได้ อุปกรณ์และเครื่องปรุงต่าง ๆ ในครัว เช่น พริก กระเทียม หอม กะปิ น้ำปลา ปลาร้า ควรเก็บไว้ในภาชนะที่สะอาดและมีฝาปิด หากมีตู้เย็นจะต้องดูแลความสะอาดอยู่เสมอและใช้เก็บอาหารและเครื่องดื่มอย่างเหมาะสม โดยอาหารที่มีกลิ่นให้ใช้ถึงพลาสติก หรือกล่องปิดมิดชิด ส่วนอุณหภูมิควรอยู่ที่ 5 องศาเซลเซียส หรือน้อยกว่านั้นเมื่อสังเกตดูว่ามีน้ำแข็งเกาะมาก ควรกดปุ่มละลายน้ำแข็งนั้นทันที

- มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด น้ำดื่ม หมายถึงน้ำที่จะนำมาใช้ดื่มตลอดเวลาที่บ้านต้องเป็นน้ำที่สะอาด หากเป็นน้ำประปาถ้าไม่แน่ใจควรต้มในภาชนะที่สะอาดก่อนบรรจุขวดหรือภาชนะอื่น ๆ และหากเป็นน้ำฝนที่รองไว้ในตุ่มต้องแน่ใจว่าหลังคาบ้านสะอาดจริง สังกะสีไม่เป็นสนิมไม่มีฝุ่นละอองเกาะและเก็บไว้ในตุ่มที่สะอาดมีฝาปิดมิดชิด น้ำใช้ หมายถึงน้ำที่ใช้อาบน้ำและซักล้างหากมีใช้น้ำประปา จะต้องผ่านการทำน้ำให้สะอาด เช่น ใช้สารส้มหรือกรอง โดยดูแลภาชนะ

ทุกชนิดที่บรรจุต้องสะอาดไม่มีลูกน้ำหรือสัตว์น้ำตลอดจนตะไคร่น้ำเกาะติดภาชนะ

- มีร้านอาหารในชุมชน ในการบริการอาหารของเจ้าของบ้านสำหรับนักท่องเที่ยวอาจมีเพียงอาหารเช้าหรือบางมื้อเท่านั้น ดังนั้นจึงควรมีร้านอาหารในชุมชน คอยให้บริการนักท่องเที่ยว เช่นร้านอาหารตามสั่งหรือร้านขายข้าวแกงและร้านอาหาร ดังกล่าวควรเป็นเครือข่ายในชุมชนที่ร่วมมือกันต้อนรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องร่วมมือในเรื่องของความสะอาดของอาหาร ร้านและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สำคัญราคาปกติไม่แพงจนเกินไป นอกจากนี้ควรมีบริการที่ยิ้มแย้มแจ่มใสและน่าประทับใจ

5.3.3 ตัวชี้วัดด้านความปลอดภัย

- มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย ควรมีการจัดให้มีเวรยามเฝ้าระวังและดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวโดยมีตารางเวรยามชัดเจนและอาจมีหัวหน้าซึ่งเป็นผู้นำในชุมชนเพื่อรับผิดชอบ มีการอบรมและฝึกปฏิบัติให้กับเวรยามเมื่อมีเหตุร้ายและขอความร่วมมือให้ทุกคนในชุมชนสอดส่องดูแลคนแปลกหน้าและรีบแจ้งผู้เป็นเวรยามทันทีเมื่อมีเหตุร้าย

- มีเครื่องมือและวิธีการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดเหตุร้ายหรือกรณีนักท่องเที่ยวเจ็บป่วย เครื่องมือ หมายถึงอุปกรณ์หรือสิ่งที่เป็นที่จำเป็นที่ใช้เพื่อติดต่อเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ทหาร พยาบาล สาธารณสุข พนักงานดับเพลิงในกรณีที่เกิดเหตุร้าย เช่น นักท่องเที่ยวเจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ จี๊ป ลั่น และอื่น ๆ เครื่องมือวัดดังกล่าวได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร วิทยุ เป็นต้น ซึ่งควรมีอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างก็ได้ โดยสามารถใช้อุปกรณ์สื่อสารต่าง ๆ ดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง และควรมีการฝึกอบรมโดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุการณ์จริง

- มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น หมายถึงเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่นักท่องเที่ยวเจ็บป่วย ถูกแมลงสัตว์กัดต่อย และอุบัติเหตุต่าง ๆ ควรมีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้ ก่อนนำส่งสถานพยาบาล เช่น การห้ามเลือด การบีบหัวใจ การประคบ การทำแผล นอกจากนี้ควรมียาสามัญประจำบ้านและที่เก็บยาดังกล่าวอย่างเหมาะสมและหาง่าย อาจมีตู้ยาเฉพาะ ติดตั้งไว้ในจุดที่มองเห็นในบ้านพัก

- มีการตักเตือนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สินและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับยาในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีโรคประจำตัว วิธีการเตือนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการรักษาทรัพย์สินควรบอกให้ระวังทรัพย์สินมีค่าต่าง ๆ เช่นกระเป๋าเงิน แหวน สร้อย และเครื่องประดับอื่น ๆ ควรสอบถามเกี่ยวกับโรคประจำตัวนักท่องเที่ยวและควรเตือนให้เตรียมยาไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้ควรระบุเรื่องดังกล่าวไว้ในเอกสารการลงทะเบียนด้วย เพื่อมิให้นักท่องเที่ยวหลงลืม

- มีการดูแลและซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในที่พักเพื่อความปลอดภัยอยู่เสมอ เจ้าของบ้านต้องหมั่นดูแลสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในบ้าน เช่น ประตู หน้าต่าง ตู้ ให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรง และใช้งานได้อยู่ตลอดเวลา และหากชำรุดให้รีบดำเนินการซ่อมแซมทันที

5.3.4 ตัวชี้วัดด้านการจัดการ

- มีการรวมกลุ่มของชาวบ้านจัดการในรูปของชมรมหรือสหกรณ์ การจัดการโฮมสเตย์ ควรจะเป็นการรวมกลุ่มของชุมชนในรูปแบบของกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์ เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมมากที่สุด และจะต้องมีความพร้อมด้วยในทุก ๆ ด้านสำหรับการดำเนินการ โดยองค์กรหรือบุคคลอื่นจากนอกพื้นที่ อาจเข้ามาสนับสนุนให้ชุมชนรวมกลุ่มกันทำได้แต่ไม่ควรดำเนินการในเชิงธุรกิจ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง
- มีคณะกรรมการบริหารโครงการ เมื่อชุมชนรวมกลุ่มทำโฮมสเตย์ได้แล้ว ควรจัดให้มีคณะกรรมการบริหารโครงการ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนและหลักประชาธิปไตยเป็นสำคัญ กรรมการดังกล่าวจะมีบทบาทและหน้าที่ชัดเจนในการดำเนินการโฮมสเตย์ของชุมชน
- มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อวัฒนธรรม จารีตประเพณี ความเชื่อของชุมชน กรรมการบริหารโฮมสเตย์ของชุมชนต้องร่วมกันกำหนดข้อปฏิบัติต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวทราบล่วงหน้าโดยกำหนดสิ่งที่นักท่องเที่ยวทำได้และทำไม่ได้ เช่น การแต่งกายไม่สุภาพ การแสดงออกของชาย และหญิงลักษณะชู้สาว การใช้สารเสพติด เป็นต้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวยอมรับและเข้าใจก่อนเดินทาง ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อวัฒนธรรมของชุมชน
- มีระบบการจองล่วงหน้าและลงทะเบียน เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว ระบบการจองล่วงหน้า หมายถึงเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการมาเที่ยวจะต้องสามารถจองล่วงหน้าได้โดยควรจัดเตรียมดังนี้ ใช้โทรศัพท์หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือไปรษณีย์ จองโดยตรงกับกรรมการของโฮมสเตย์ จองผ่านบริษัทนำเที่ยว การจองล่วงหน้าดังกล่าวต้องมีการตอบรับ และต้องแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบข้อปฏิบัติล่วงหน้าด้วย
- มีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวทราบชัดเจน ค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่าง ๆ ควรระบุไว้ในข้อมูลการประชาสัมพันธ์ เช่น ค่าที่พัก/คน/คืน ค่าอาหาร/คน/มื้อ ค่านำเที่ยว/คน หรือกลุ่ม ๆ ฯลฯ
- มีข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างละเอียดให้นักท่องเที่ยวได้เลือก เนื่องจากกิจกรรมที่จัดให้นักท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนมีลักษณะหลากหลายและแตกต่างกัน ตามสภาพของแต่ละชุมชน ดังนั้นจึงควรระบุกิจกรรมที่ชุมชนสามารถจัดไว้ให้ครบถ้วนและให้นักท่องเที่ยวเป็นผู้เลือกตามความต้องการ
- ชุมชนไม่หวังจะสร้างรายได้จากโฮมสเตย์อย่างเดียวและต้องไม่มีผลกระทบต่ออาชีพดั้งเดิมของชุมชน สมาชิกในชุมชนที่จัดโฮมสเตย์จะต้องตระหนักเสมอว่าโฮมสเตย์เป็นเพียงอาชีพเสริมมีอาชีพหลัก ทั้งนี้สมาชิกของชุมชน หน่วยงานภายนอกที่สนับสนุนและบริษัททัวร์ต้องเข้าใจตรงกัน
- มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศน์ที่เป็นคนท้องถิ่นและความพร้อมในการสื่อสารกับ

นักท่องเที่ยวได้ เนื่องจากมีกิจกรรมท่องเที่ยวในบริเวณชุมชนหรือใกล้ชุมชน สถานที่ดังกล่าวอาจเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โบราณสถานและประวัติศาสตร์จึงควรใช้คนในชุมชนทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศน์ท้องถิ่น ไม่ควรใช้คนนอกพื้นที่ทำหน้าที่ดังกล่าวและควรมีการเตรียมบุคลากรในด้านนี้ให้พร้อมและเพียงพอด้วยโดยอาจส่งเข้ารับการอบรมการเป็นมัคคุเทศน์ท้องถิ่นที่ดี

5.3.5 ตัวชี้วัดด้านกิจกรรมท่องเที่ยว

- มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น เดินป่า ตกปลา ขี่ม้า ปั่นเขา ขี่จักรยาน ฯ ล ฯ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน เนื่องจากกิจกรรมท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนมีหลากหลายตามสภาพพื้นที่และภูมิประเทศ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ชุมชนจะร่วมกันจัดขึ้นและกำหนดไว้ชัดเจน มีผู้นำเที่ยว มีความปลอดภัย และเตรียมอุปกรณ์ไว้ให้พร้อม เช่นการตกปลาต้องเตรียมพร้อมว่า ใครนำเที่ยว อุปกรณ์ตกปลาคืออะไร และสถานที่ตกปลาอยู่ที่ไหน เป็นต้น

- มีกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น ทอผ้า จักสาน ฯ ล ฯ โดยทั่วไปชาวบ้านมีความรู้ความสามารถในด้านศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอยู่แล้ว จึงควรจัดให้มีกิจกรรมนี้ให้นักท่องเที่ยวเลือกด้วย เช่น ฝึกหัดการทอผ้า การจักสาน เป็นต้น

- มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ ฯ ล ฯ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาถึงชุมชน ควรจัดกิจกรรมต้อนรับโดยอาศัยวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่เคยปฏิบัติกันอยู่แล้ว เช่นการบายศรีสู่ขวัญหรือการต้อนรับด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใสและอบอุ่น เป็นต้น โดยกิจกรรมดังกล่าวไม่ควรปรุงแต่งจนขัดแย้งกับประเพณีดั้งเดิมของชุมชน

- มีกิจกรรมบันเทิง เช่น ดนตรี การเต้นรำ การแสดงพื้นบ้าน ฯ ล ฯ กิจกรรมด้านบันเทิงหรือนันทนาการในยามว่าง ตอนเย็น หรือตามเวลาที่เหมาะสม ควรจัดให้นักท่องเที่ยวเลือกด้วย เช่นดนตรีพื้นเมือง การเต้นรำและการแสดงพื้นบ้านโดยการแสดงต่าง ๆ ควรเป็นของชุมชน

- มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภท ที่จัดให้กับนักท่องเที่ยวจะต้องยึดหลักการเดียวกันคือไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่นไม่ทิ้งขยะ ไม่ขีดเขียนบนแผ่นหิน ไม่ส่งเสียงดัง เป็นต้น

- มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าของบ้าน เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชนและการถ่ายทอดตำนานหรือประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ในระหว่างนักท่องเที่ยวอยู่ในชุมชนจะต้องตระหนักเสมอว่าเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ด้านนักท่องเที่ยวควรต้องเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน ในขณะที่ตัวชุมชนก็ได้เรียนรู้วัฒนธรรมบางอย่างของนักท่องเที่ยวด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ

5.3.6 ตัวชี้วัดด้านสภาพแวดล้อม

- มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภท เช่น แหล่งโบราณคดี โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร เป็นต้น ในบริเวณใกล้ที่พักควรมีแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวอย่างน้อย 1 ประเภท แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา ทะเล น้ำตก น้ำพุ ฯ ล ฯ แหล่งโบราณสถาน และประวัติศาสตร์ เช่น วัด เจดีย์ วัดฤๅณ โบราณ ฯ ล ฯ และแหล่งท่องเที่ยวที่ชุมชนมีอยู่แล้ว และเป็นอาชีพของชุมชน เช่น สวนผลไม้ แปลงผัก บ่อปลา รวมถึงการทำนา ปลุกข้าว ฯ ล ฯ
- มีการดูแลรักษา สภาพแวดล้อม ทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ ชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว โดยร่วมมือกับหน่วยราชการที่มีหน้าที่ดูแลรักษาโดยตรง
- มีสถานพยาบาล ไพรศณีย์ ธนาการอยู่ไม่ไกลเกินไป โฮมสเตย์ควรอยู่ไม่ไกลจากสถานพยาบาล เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวเมื่อเจ็บป่วยหรือหากไม่มีสถานพยาบาลควรรู้สถานพยาบาลที่อยู่ใกล้ที่สุด ส่วนไพรศณีย์และธนาการก็เช่นกัน หากไม่อยู่ใกล้ชุมชนควรจะรู้สถานที่ที่อยู่ใกล้มากที่สุดเพื่อนำนักท่องเที่ยวได้
- พื้นที่หลักยังคงสภาพเดิมของชุมชนและยังรักษาวัฒนธรรมและประเพณีของตน ชุมชนที่มีโฮมสเตย์จะต้องช่วยกันรักษาสภาพเดิมของชุมชนโดยไม่ควรเปลี่ยนแปลง เพื่อให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจจนทำลายวิถีชีวิตความเป็นอยู่และขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมชุมชน

5.3.7 ตัวชี้วัดด้านมูลค่าเพิ่ม

- มีร้านขายของที่ระลึกในชุมชน ควรจัดให้มีร้านค้าหรือมุมเล็ก ๆ ของชุมชนเป็นจุดจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก หากไม่มีชุมชนควรจัดการให้มีร้านค้าของชุมชนเกิดขึ้น
- มีผลิตภัณฑ์โดยชาวบ้านและใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นผลิต ชุมชนควรใช้โอกาสนี้ใช้ภูมิปัญญาที่ชุมชนสั่งสมมาหรือสิ่งที่ชุมชนริเริ่มขึ้นใหม่ทำของที่ระลึกเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวซึ่งของที่ระลึกดังกล่าว อาจเป็นสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องประดับ เสื้อผ้า ตลอดจนของตกแต่ง หรืออาหาร ขนม โดยควรใช้วัสดุหรือวัตถุดิบที่มีในชุมชนนั้นเป็นหลัก
- มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน ชุมชนได้โอกาสที่นักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน ได้เผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชนทุก ๆ ด้าน ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสและชื่นชม ซึ่งถือว่าเป็นการบำรุงวัฒนธรรมของตนอีกด้วย
- มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในชุมชนในด้านการให้บริการที่ประทับใจ การที่ชุมชนมีโอกาสด้อนรับนักท่องเที่ยวแต่ละครั้งคนในชุมชนได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนเองตามที่ตนถนัด เช่น การต้อนรับ มัคคุเทศน์ การปรุงอาหาร การทอผ้า จักสาน เป็นต้น

5.3.8 ตัวชี้วัดด้านการส่งเสริมการตลาด

- มีคู่มือหรือเอกสารเผยแพร่ การท่องเที่ยวเป็นของตนเองและเป็นข้อมูลจริง โดยคู่มือหรือเอกสารดังกล่าว มีรายละเอียดต่าง ๆ ครบถ้วน เช่นรายการกิจกรรม แหล่งท่องเที่ยว แผนที่เดินทางโฮมสเตย์แต่ละแห่ง ควรมีคู่มือหรือแผ่นพับหรือเอกสารที่รวบรวมข้อมูลให้นักท่องเที่ยวรับทราบ โดยคู่มือดังกล่าวควรระบุรายละเอียดทุกประเภทให้นักท่องเที่ยวทราบด้วยอย่างน้อยควรมีกิจกรรมการท่องเที่ยว รายละเอียดค่าใช้จ่าย และการติดต่อ เป็นต้น

- มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ เนื่องจากปัจจุบันการติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำได้ง่ายขึ้น โดยคนในท้องถิ่นสามารถทำได้เอง ดังนั้นโฮมสเตย์จึงควรสร้างโฮมเพจของตนเอง ซึ่งเป็นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (หากมีปัญหาในการดำเนินการควรขอความช่วยเหลือจากฝ่ายสนับสนุน)

- มีรายชื่ออยู่ในคู่มือการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปัจจุบันสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้จัดทำคู่มือ และทำเนียบการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของประเทศไทย ดังนั้นโฮมสเตย์ต่าง ๆ จึงควรติดต่อเพื่อให้อยู่ในระบบดังกล่าว และในขณะเดียวกันอาจมีการเชื่อมโยงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตของกระทรวง ซึ่งมีโฮมเพจด้านนี้โดยเฉพาะ

6. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนยุทธศาสตร์และแนวทางพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม (สำนักงานจังหวัดสมุทรสงคราม. 2547: 12-20)

6.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสมุทรสงคราม

วิสัยทัศน์

"เป็นเมืองแห่งอาหารทะเลและผลไม้ปลอดสารพิษ ศูนย์กลางการพักผ่อนและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางลุ่มระดับชาติ ดินแดนแห่งประชาชนรักถิ่นกำเนิดอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมดีงาม"

6.1.1 การพัฒนาและส่งเสริมให้จังหวัดเป็นเมืองอาหารทะเลและผลไม้ปลอดสารพิษ

- การควบคุมและยกระดับภาคการประมงให้ได้มาตรฐานและปลอดสารพิษ
- การควบคุมและยกระดับการผลิตผัก/ผลไม้ปลอดสารพิษ
- พัฒนาระดับการแปรรูปผลผลิตทางการประมงและเกษตร
- ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์

6.1.2 การพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางการพักผ่อนและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางลำคลอง

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางลำคลอง
- ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
- การเพิ่มขีดความสามารถของภาคบริการและองค์กรชุมชน เครือข่าย เพื่อส่งเสริมการจ้างงานและเพิ่มรายได้
- การฟื้นฟูและการสร้างความสมดุลของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทรัพยากรธรรมชาติ
- ห้ามประกอบธุรกิจและกิจกรรมบางประเภทที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมอันดีงาม เช่น แพอาหาร เคลอยน้ำ สกูดเตอร์

6.1.3 การปลูกจิตสำนึกให้ชาวสมุทรสงครามรักถิ่นกำเนิดอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมดีงาม

- การกำหนดผังเมืองโดยการกำหนดและควบคุมประเภทและพื้นที่ของโรงงานอุตสาหกรรม
- การปลูกจิตสำนึกให้รักและสนับสนุนความเจริญของถิ่นกำเนิด
- ส่งเสริมการพึ่งพากันระหว่างภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ประมง แรงงาน
- ส่งเสริมการมีงานทำ เพิ่มรายได้และการแก้ไขปัญหาความยากจน
- การส่งเสริมความเป็นเมืองน่าอยู่และความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP
- ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ประชาชน
- พัฒนาองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- พัฒนาขีดความสามารถผู้ใช้แรงงานและพัฒนาระบบการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
- ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานและโครงการต่าง ๆ
- สร้างและพัฒนาขีดความสามารถของเครือข่ายในการดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการ
- การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ประชาชนในเชิงรุก
- เสริมสร้างความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงานแก่ประชาชนกลุ่มผู้ใช้แรงงาน
- พัฒนาระบบการบริหารงาน องค์กร และบุคลากรภาครัฐและเอกชน
- กำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลความยากจนและอื่น ๆ

6.1.4 การดำรงรักษาความเป็นเมืองที่มีระบบนิเวศน์สามน้ำ

- การแก้ไขและฟื้นฟูระบบนิเวศน์สามน้ำ
- การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

จากยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดดังกล่าวจึงเป็นที่มาของกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อให้เกิดกลไกในการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีระบบ

6.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

6.2.1 การพัฒนากลุ่มจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและแปรรูปสินค้าประมงและเกษตร โดยการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าประมงและเกษตรให้ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก

6.2.2 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสุขภาพ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบเชิงนิเวศน์ใหม่ให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในด้านของประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

6.2.3 การพัฒนาสภาพแวดล้อมชายฝั่งและสิ่งแวดล้อมเมืองที่ดี พัฒนาระบบนิเวศน์และพื้นที่ชายฝั่งทะเล ในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเชิงรุก โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบูรณาการ

ภายใต้ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดข้างต้น จังหวัดสมุทรสงครามได้นำไปกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เพื่อให้สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดพลัง และสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดพลังและสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้บรรลุอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกับวิสัยทัศน์จังหวัดสมุทรสงครามที่ว่า "เป็นเมืองแห่งอาหารทะเลและผลไม้ปลอดสารพิษ ศูนย์กลางการพักผ่อนและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางล้าคล่องระดับชาติ ดินแดนแห่งประชาชนรักถิ่นกำเนิด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมดีงาม"

6.3 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงคราม (SWOT analysis)

(สำนักงานจังหวัดสมุทรสงคราม. 2547: 12-20)

จากการประเมินศักยภาพการพัฒนาของจังหวัดโดยการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT analysis) ของจังหวัดทั้งจากการวิเคราะห์ภายใน (Inside out) และวิเคราะห์ภายนอก (Outside in) ได้ข้อสรุปดังนี้

จุดแข็ง Strengths ● เป็นเมืองที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานครที่มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ดีและมีวิถีชีวิตสงบเรียบง่าย ● เป็นเมืองสุดยอดอาหารทะเลสด ● เป็นเมืองผลไม้ปลอดสารพิษ ● ลำคลองเป็นวนิชตะวันออกแห่งสุดท้ายของประเทศ ● ดอนหอยหลอดแห่งเดียวที่มีชื่อเสียงของประเทศ	จุดอ่อน Weaknesses ● ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ● การคมนาคม (ถนน) ทั้งภายในและภายนอกไม่สะดวก ● ขาดแคลนแรงงานในการประมง ● ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคที่มีคุณภาพดี
โอกาส Opportunities ● มีทรัพยากรธรรมชาติที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศ ครีวโลก และการท่องเที่ยว ● โลกอนาคตมีความสนใจในสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ● เป็นจังหวัดที่การพัฒนาและความเจริญสามารถกระจายอย่างทั่วถึงครอบคลุมทั้งจังหวัด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็ก	อุปสรรค Threats ● แรงงานต่างด้าวที่ไม่ได้จดทะเบียนควบคุมในภาคประมงและอุตสาหกรรมแปรรูป ก่อปัญหาด้านความมั่นคง ปลอดภัยและโรคติดต่อ ● มีผลภาวะทางน้ำจากจังหวัดใกล้เคียง ● การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มแม่น้ำไม่สอดคล้องกับระบบนิเวศ 3 น้ำ

7. พื้นที่ที่ทำการศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2549: ออนไลน์)

ภาพประกอบ 5 ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสมุทรสงคราม

ตราประจำจังหวัดสมุทรสงคราม: รูปกลองลอยน้ำ

จังหวัดสมุทรสงคราม มีคำขวัญประจำจังหวัด ดังนี้

"เมืองหอยหลอด ยอดลิ้นจี่ มีอุทยาน ร.2 แม่กลองไหลผ่าน นมัสการหลวงพ่อบ้านแหลม"

จากคำขวัญของจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของจังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

7.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสมุทรสงคราม

พื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม เมื่อ 1,500-2,000 ปี ก่อนหน้านี้ยังเป็นทะเลโดยมีแนวชายฝั่งทะเลประมาณแนวสุดเขตจังหวัดสมุทรสงครามที่ต่อกับเขตจังหวัดราชบุรีด้านตะวันตก ต่อมาเมื่อแม่น้ำแม่กลองได้พัดพาเอาดินและทรายจากพื้นแผ่นดินตอนบนลงมาทับถมสองฝั่งปากแม่น้ำเป็นเวลา 1000 ปีเศษ พื้นแผ่นดินที่เป็นพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม รวมถึงบริเวณปากแม่น้ำแม่กลองปัจจุบันจึงเกิดขึ้นมีการอพยพผู้คนเข้ามาอยู่อาศัยมากขึ้น จนเป็นหมู่บ้านและตำบลขึ้นและได้รับโปรดเกล้าฯ ตั้งเป็นเมืองขึ้นในสมัยปลายกรุงศรีอยุธยา คือเมื่อประมาณ 300 ปีเศษมานี้เอง ในชื่อเมืองแม่กลองชื่อเมืองสมุทรสงคราม

เมืองแม่กลองถูกเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองสมุทรสงคราม ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2265 -2299 ปีใดปีหนึ่ง ด้วยปรากฏหลักฐานการเรียกชื่อเมืองจากพระราชกำหนดเก่าที่ถูกอ้างถึงในกฎหมายตราสามดวงดังนี้ ตั้งแต่สมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศในทางราชการจึงได้เรียกชื่อว่า "เมืองสมุทรสงคราม" ตั้งแต่นั้นมา เหตุที่ทางราชการเปลี่ยนชื่อเมืองแม่กลองน่าจะเปลี่ยนตามราชทินนามของเจ้าเมืองซึ่งปรากฏชื่อนี้ก่อนชื่อเมืองตามบรรดาศักดิ์และราชทินนามที่ว่า พระสมุทรสงครามนิवासสถานเดิมของสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินีและสถานที่พระราชสมภพของรัชกาลที่ 2 จังหวัดสมุทรสงคราม ในเขตอำเภออัมพวาที่ตำบลบางช้างเป็นนิवासสถานเดิมของสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 1 แห่งบรมราชวงศ์จักรีที่ได้ทรงสมรสกับพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ด้วยเหตุอันเนื่องจากในสมัยสมเด็จพระเจ้าเอกทัศน์ ก่อนที่จะเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่านายทองด้วงซึ่งเป็นพระนามเดิมของรัชกาลที่ 1 ได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งเป็นหลวงยกกระบัตรเมืองราชบุรีคงได้ออกท่องเที่ยวตามท้องที่ต่าง ๆ สดับรับฟังทุกข์สุขของราษฎรตามหน้าที่ของหลวงยกกระบัตร จนมาถึงแขวงสวนนอก ซึ่งเป็นชื่อเดิมของพื้นที่บริเวณนี้และได้พบกับสตรีงามนาม "นาค" ซึ่งเป็นลูกสาวคหบดี ตั้งบ้านเรือนอยู่ ณ อันเป็นที่ตั้งของพระปรางค์ วัดอัมพวันเจติยารามปัจจุบันนี้ จนสู่ขอครองชีวิตร่วมกัน ต่อมาหลังจากเสียกรุงศรีอยุธยาให้พม่าได้ 10 เดือน ได้กำเนิดนายฉิม ณ ที่นี้ จนภายหลังบุตรชายคนโตนี้ได้เป็นพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ด้วยเหตุนี้ตำบลบางช้าง อำเภออัมพวานี้จึงเป็นถิ่นกำเนิดของราชินีกุล ณ บางช้าง ซึ่งเป็นราชินีกุลแรกก่อนราชินีกุลอื่น ๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์

เมืองสมุทรสงครามขึ้นตรงต่อมณฑลราชบุรี เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2445 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงปฏิรูปการปกครองโดยจัดตั้งกระทรวง กรมต่าง ๆ ในราชการส่วนภูมิภาคและได้ทรงจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาล และเมืองที่ขึ้นตรงเมืองสมุทรสงคราม เมืองราชบุรี เมืองกาญจนบุรี เมืองเพชรบุรี และเมืองปราณบุรี ก็ได้ขึ้นตรงต่อมณฑลราชบุรี จนถึงปี 2476 ได้มีการยุบเลิกมณฑลเทศาภิบาลจัดการปกครองเป็นจังหวัด อำเภอ จนถึงปัจจุบัน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)

7.2 สภาพทั่วไป

ที่ตั้งและขนาด

ระยะทางจากกรุงเทพถึงจังหวัด 65 กิโลเมตร จำนวนพื้นที่ของจังหวัดทั้งหมด 416.707 ตารางกิโลเมตร หรือ 260,441.87 ไร่ (พื้นที่ทั่วประเทศ 490,353.93 ตารางกิโลเมตร)

อาณาเขต จังหวัดสมุทรสงคราม มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดราชบุรี โดยมีลำคลองดอนมะโนรา และรางหัวตำลึง ใน เขตท้องที่อำเภอบางคนที และอำเภอเมืองสมุทรสาคร เป็นแนวแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดทะเลอ่าวไทย ตรงปากแม่น้ำแม่กลอง และจังหวัดเพชรบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร ที่คลองพรมแดนท้องที่อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสาคร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดราชบุรี โดยมีลำคลองวัดประดู่ เป็นแนวแบ่งเขตในท้องที่อำเภออัมพวา

7.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านทรัพยากรวัฒนธรรม มรดกทางศาสนา

ศาสนพิธี และพิธีกรรม

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่โดยทั่วไปของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มริมทะเลโดยตลอด สภาพของดินเป็นดินเหนียวปนทรายไม่มีภูเขาหรือเกาะ เดิมเคยมีป่าโกงกาง ไม้แสม ตามชายฝั่งทะเลและมีป่าจากตามปากแม่น้ำ แต่ปัจจุบันได้มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดังกล่าวในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำเกือบทั้งหมด ต่อมาการเลี้ยงกุ้งได้เกิดการขาดทุนทำให้ปล่อยบ่อกุ้งร้างจำนวนมากแม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่าน คือ แม่น้ำแม่กลองผ่านบริเวณท้องที่อำเภอบางคนทีและอำเภออัมพวา ไปออกทะเลอ่าวไทยที่บริเวณปากแม่น้ำแม่กลองในเขตอำเภอเมืองสมุทรสงคราม นอกจากนี้มีลำคลองใหญ่น้อยมากมาย แยกจากแม่น้ำแม่กลอง 338 คลอง ลำประโดง 1,947 ลำประโดง กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ จากสภาพภูมิประเทศเช่นนี้ ทำให้เกิดความสะดวกในด้านการคมนาคมทางน้ำและการประกอบอาชีพด้านกสิกรรม

แหล่งน้ำ

แม่น้ำ

จังหวัดสมุทรสงครามมีแม่น้ำไหลผ่านที่นับว่าเป็นเส้นเลือกใหญ่ของจังหวัด 1 สาย คือ แม่น้ำแม่กลอง ซึ่งแม่น้ำแม่กลองมีต้นกำเนิดจากแควน้อยและแควใหญ่ไหลมา

บรรจบกันเป็นแม่น้ำที่จังหวัดกาญจนบุรี ไหลผ่าน 3 จังหวัด คือ จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และ สมุทรสงคราม ความยาวประมาณ 115 กิโลเมตร

ในส่วนที่แม่น้ำแม่กลองไหลผ่านจังหวัดสมุทรสงคราม ลงสู่ปากอ่าวแม่กลอง จะมีความยาวประมาณ 22 กิโลเมตร ผ่านทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอบางคนที อำเภออัมพวา และอำเภอเมือง ซึ่งประชากรทั้ง 3 อำเภอของจังหวัดได้ใช้ประโยชน์จากแม่น้ำแม่กลองในการเกษตรและการประมง การขนส่งสินค้าอยู่ประจำ สภาพทั่วไปของแม่น้ำแม่กลองในปัจจุบันยังอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างดีแต่ต้นบางบริเวณปากอ่าว เนื่องจากมีตะกอนมาตกทับถมกันบ้าง

ลำคลอง

จังหวัดสมุทรสงครามมีลำคลองเป็นจำนวนมากถึง 330 คลอง ส่วนคลองที่มีความสำคัญต่อความเป็นอยู่ของราษฎรจะมีประมาณ 122 คลอง ลำคลองเหล่านี้จะมาติดต่อเชื่อมโยงกันประมาณ 40 คลอง จะเชื่อมโยงกับแม่น้ำแม่กลองและประมาณ 20 คลอง จะเชื่อมโยงไหลลงสู่ทะเล ประชาชนส่วนใหญ่จะใช้ลำคลองเหล่านี้ในการเกษตร กสิกรรม และการขนส่ง เป็นต้น

ด้านทรัพยากรวัฒนธรรม

มรดกทางวัฒนธรรม

โบราณสถาน

อุทยานพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร. 2) เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยของมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อเป็นการสนองพระมหากรุณาคุณที่ได้พระราชทานศิลปวัฒนธรรมอันงดงามไว้เป็นมรดกแก่ชาติ บริเวณที่ก่อสร้างอุทยานพระบรมราชานุสรณ์นี้พระราชสมุทเมธีเจ้าอาวาสวัดอัมพวันเจติยารามเป็นผู้มอบเกล้า ๆ ถวาย ภายในอุทยานพระบรมราชานุสรณ์มีสิ่งที่น่าสนใจได้แก่ พิพิธภัณฑ์พระพุทธเลิศหล้านภาลัย เป็นอาคารทรงไทย 4 หลัง จัดแสดงศิลปวัตถุในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ความเป็นอยู่ของชาวไทยในสมัยรัชกาลที่ 2 มีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ หอกลอง ประดิษฐานพระบรมรูปรัชกาลที่ 2 และโบราณวัตถุ หอนอนชาย แสดงให้เห็นลักษณะความเป็นอยู่ของชายไทย หอนอนหญิง แสดงให้เห็นลักษณะความเป็นอยู่ของหญิงไทยโบราณ ชานเรือน จัดแสดงตามแบบบ้านไทยโบราณ ห้องครัว และห้องน้ำ แสดงลักษณะครัวไทยและห้องน้ำของชนชั้นกลาง นอกจากนี้ยังมีโรงละครกลางแจ้ง สวนพฤกษชาติ เป็นสวนพันธุ์ไม้ในวรรณคดีนานาชนิด และร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และผลไม้

การเดินทางไปอุทยาน ฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 35 (สายธนบุรี-ปากท่อ) ถึงกิโลเมตรที่ 63 เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 325 ประมาณ 6 กิโลเมตร (ผ่านตัวเมืองสมุทรสงคราม) มีทางแยกซ้ายไปอุทยานอีกประมาณ 1 กิโลเมตร จากตัวเมืองมีรถประจำทางสายบางมูลนากผ่าน ขึ้นรถได้ที่ตลาดเทศบาลเมือง อุทยาน ฯ และพิพิธภัณฑ์ เปิดให้ชมทุกวัน เวลา 09.00-18.00 น. อัตราค่าเข้าชม เด็ก 5 บาท ผู้ใหญ่ 10 บาท สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. (034) 751-367

มรดกทางศาสนา

ศาสนสถาน

วัดจุฬามณี เป็นวัดโบราณริมฝั่งคลองอัมพวาต่อเนื่องกับคลองผีหลอก สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย รัชกาลพระเจ้าปราสาททอง สันนิษฐานว่าท้าวแก้วผลึก (น้อย) นายตลาดบางช้าง ต้นวงศ์ราชินิกุลบางช้างเป็นผู้สร้างขึ้นบริเวณหลังวัด เดิมเป็นนิเวศสถานของคุณนาคและคุณบุญรอด (สมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี และสมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี ในรัชกาลที่ 1 และรัชกาลที่ 2)

วัดกุฎีทอง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำแม่กลองตรงปากคลองประชาชื่นฝั่งตะวันตก สามารถเข้าถึงได้โดยข้ามเรือบริเวณวัดอัมพวัน ๙ หรือท่าเทียบเรือบริเวณอุทยาน ร.2 สิ่งที่น่าสนใจในวัดได้แก่ กุฎีทอง มีประวัติเล่าว่า เศรษฐีบิดาของคุณนาคให้สมภารวัดบางลี่ตรวจดวงชะตาคุณนาค ได้รับคำทำนายว่าจะได้เป็นพระราชินี เศรษฐีบิดาคุณนาคจึงให้ คำมั่นว่า ถ้าเป็นจริงจะสร้างกุฎีทองถวายให้วัดบางลี่ จึงได้ชื่อว่า วัดบางลี่กุฎีทอง ต่อมาวัดบางลี่ถูกน้ำเซาะที่ดินพังลงจึงรื้อกุฎีทองมาสร้างไว้ที่วัดแห่งนี้

ศาสนพิธี และพิธีกรรม

พิธีทางศาสนา เป็นพิธีกรรมที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตามความเชื่อทางศาสนาของประชาชนในจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เป็นพิธีทางศาสนาที่จัดเป็นประจำ เช่นเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ อาทิ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีการทำบุญ รวมทั้งประเพณีที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางศาสนาของมนุษย์ตั้งแต่เกิด บวชเรียน แต่งงาน ตาย เป็นต้น ส่วนชาวมอญในจังหวัดสมุทรสาคร ได้มีพิธีกรรมทางศาสนาบางประการที่ต่างไปจากกลุ่มชนอื่น ๆ ในจังหวัดเดียวกัน อาทิ การบวชนาค ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง ประเพณีล้างเท้าพระ และตักบาตรดอกไม้ เป็นต้น

พิธีกรรม ในจังหวัดสมุทรสงครามมีประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่โบราณมีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นมีลักษณะของการผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนาของคนในท้องถิ่นเดิม เช่น ชาวไทย ชาวจีนชาวมอญ ชาวลาวโซ่ง ดังจะเห็นได้จากพิธีกรรมต่าง ๆ ได้แก่ พิธีแห่เจ้าพ่อหลักเมือง พิธีทำบุญกลางบ้าน พิธีแห่หางหงส์ พิธีศพมอญ พิธีเสนเรือน พิธีรำผี พิธีทำขวัญ เป็นต้น

7.4 เขตการปกครอง

อำเภอ แบ่งออกเป็น 3 อำเภอ 36 ตำบล 284 หมู่บ้าน

- 1) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
- 2) อำเภออัมพวา
- 3) อำเภอบางคนที

7.5 การคมนาคม

ในอดีตการคมนาคมจังหวัดสมุทรสงคราม โดยทั่วไปอาศัยการคมนาคมทางน้ำ แต่ปัจจุบันมีทางหลวงแผ่นดินตัดผ่านในปี พ.ศ.2512 ทำให้สามารถติดต่อกับกรุงเทพฯ ฯ และ จังหวัดใกล้เคียงได้สะดวกซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

การคมนาคมทางบก ได้แก่

ทางรถยนต์ มีทางหลวงแผ่นดินทั้งหมด 4 สาย ประกอบด้วย

เส้นทางหมายเลข 35 เป็นเส้นทางรถยนต์ สายธนบุรี - ปากท่อ ระยะทางจากกรุงเทพฯ ฯ - สมุทรสงคราม ประมาณ 65 กิโลเมตร หรือเส้นทางรถยนต์ สายสมุทรสงคราม - สมุทรสาคร ระยะทางประมาณ 32.50 กิโลเมตร

เส้นทางหมายเลข 325 เป็นทางหลวงแผ่นดิน สายสมุทรสงคราม - ดำเนินสะดวก บางแพ เริ่มจาก กิโลเมตรที่ 28 ของถนนเพชรเกษม ผ่านอำเภอบางแพ และอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ไปยังอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ระยะทาง 42 กิโลเมตร เส้นทางคมนาคม สายสมุทรสงคราม-ปากท่อ ซึ่งเป็นทางหลวงจังหวัดระยะทางทั้งสิ้น 20 กิโลเมตร

ทางรถไฟ ปัจจุบันเป็นสายแม่กลอง-วงเวียนใหญ่ ส่วนใหญ่จะใช้สำหรับการสัญจรและขนส่งเสบียงอาหารของประชาชน การคมนาคมทางรถไฟ แบ่งเป็น 2 ตอน คือจากสถานีแม่กลอง อ.เมือง - สถานีบ้านแหลม อ.เมือง ระยะทาง 33.10 กิโลเมตร แล้วลงเรือข้ามแม่น้ำท่าจีนไปขึ้นรถไฟตอนที่ 2 ที่สถานีมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร และจากสถานีมหาชัย อ.เมือง - สถานีวงเวียนใหญ่ ระยะทาง 33.80 กิโลเมตร

การคมนาคมทางน้ำ

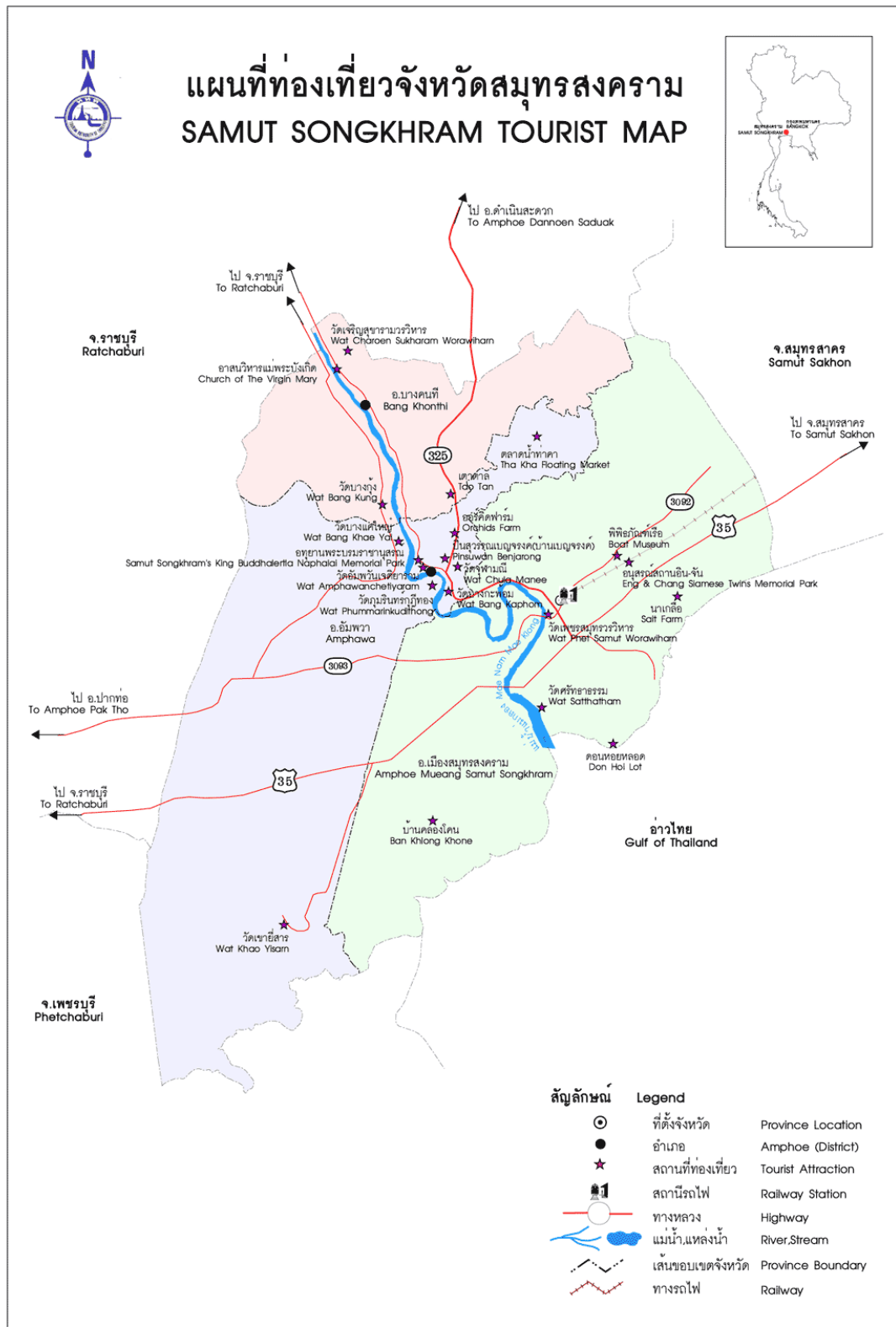
จังหวัดสมุทรสงครามมีแม่น้ำไหลผ่านทั้ง 3 อำเภอ เป็นระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร ออกสู่ปากอ่าวแม่กลอง มีคลองเล็ก ๆ อีกประมาณ 300 คลอง การคมนาคมในจังหวัดจึงใช้เรือเป็นสำคัญ ซึ่งโดยมากได้แก่เรือยนต์ เรือหางยาว เรือแจว และมีท่าเทียบเรืออีก 7 แห่ง การติดต่อกันระหว่างจังหวัดก็มีทางเรือ คือ

จังหวัดสมุทรสงคราม - จังหวัดราชบุรี ใช้แม่น้ำแม่กลองเป็นเส้นทางคมนาคม

จังหวัดสมุทรสงคราม - อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ใช้เส้นทางทะเล

การขนส่งระหว่างจังหวัดสมุทรสงครามกับกรุงเทพฯ ฯ นั้น แต่เดิมใช้ลำคลอง เช่น คลองแม่กลอง คลองภาษีเจริญ ฯ ล ฯ ปัจจุบันนิยมใช้เรือเดินทะเลขนส่งสินค้าขึ้นตามแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งมีเป็นประจำทุกวัน

7.6 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ภาพประกอบ 6 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2549: ออนไลน์

7.7 กิจกรรมที่น่าสนใจ

งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

จัดขึ้นในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ณ อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ รัชกาลที่ 2 อำเภอมัหมพวา ภายในงานมีการแสดงสาธิตการทำขนมไทยโบราณ การละเล่นพื้นบ้าน การแสดง โขนกลางแจ้งและการจำหน่ายงานศิลปหัตถกรรม รวมทั้งสินค้าพื้นเมืองต่าง ๆ

งานวันลันจี

จัดขึ้นในช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงต้นเดือนเมษายน ที่อำเภอมัหมพวา (จัดเป็นบางปี ขึ้นอยู่กับผลผลิตของลันจี)

งานนมัสการและสงฆ์น้ำหลวงพ้อบ้านแหลม

จัดขึ้นในวันที่ 13-19 เมษายน ที่วัดเพชรสมุทรวรวิหาร อำเภอมัหมพวาสมุทรสงคราม

งานตะวันรอนที่ดอนหอยและงานแข่งกระดานเลน

จัดขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคม บริเวณดอนหอยหลอด หมู่บ้านฉู่ฉี่ หมู่ที่ 4 ตำบลบางจะเกร็ง อำเภอมัหมพวาสมุทรสงคราม

งานส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่

จัดขึ้นในช่วงปลายเดือนสิงหาคมของทุกปี

งานแข่งเรือยาวประจำปี

จัดขึ้นในช่วงวันลอยกระทง ที่วัดราดเป้ง อำเภอมัหมพวาสมุทรสงคราม

เทศกาลกินปลาและของดีเมืองแม่กลอง

จัดขึ้นบริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด ในเดือนธันวาคม

7.8 แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ชุมชนยี่สาร

ชุมชนยี่สารตั้งอยู่ใกล้กับปากอ่าวไทยมีเขาเยี่สารซึ่งเป็นภูเขาหินปูนขนาดย่อมอยู่กลางหมู่บ้าน พื้นที่โดยรอบเป็นป่าโกงกางและนาทุ่ง บ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นเรือนไทยปลูกอยู่ริมน้ำ จากหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในชุมชนสรุปได้ว่ายี่สารมีการตั้งถิ่นฐานของชุมชนมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนยี่สารซึ่งเกี่ยวพันกับตำนาน หลวงปู่ศรีราชา ที่มีความศักดิ์สิทธิ์เป็นที่เคารพนับถือของชาวบ้านทั่วไป ซึ่งมีศาลประดิษฐาน ณ วัดแห่งนี้ มีคนจีนสามพี่น้องล่องเรือสำเภามาค้าขาย พี่คนโตชื่อ จินเครา คนรองชื่อ จินขาน คนสุดท้ายชื่อจิงกู เมื่อล่องเรือถึงบริเวณเขายี่สาร เรือสำเภาได้พุ่งชนเขาจนเรือแตก ทั้งสามพลัดพรากจากกัน คนรองคือ จินขาน ได้ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่เขายี่สารและเกิดเป็นชุมชนนี้ตราบนานเท่าทุกวันนี้ โดยชาวบ้านเชื่อว่า จินขานคือหลวงพ่อศรีราชา

วัดจุฬามณี

ตั้งอยู่ริมฝั่งคลองอัมพวาห่างจากตัวอำเภออัมพวาเพียง 2 กิโลเมตร เดิมเรียกว่า "วัดแม่ย่าทิพย์" สร้างมาแต่รัชสมัยพระเจ้าปราสาททองแห่งกรุงศรีอยุธยา ตามประวัติเล่าว่า ท้าวแก้วผลึก (น้อย) ซึ่งเป็นนายตลาดบางช้างเป็นผู้สร้างวัดจุฬามณีขึ้น บริเวณด้านหลังวัดห่างไป 5 เส้น เป็นนิเวศสถานเดิมของท่านทองและท่านสั้น พระชนกและพระชนนีของสมเด็จพระอัมรินทร์ทรามาตย์ (นาก) พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 1 ซึ่งภายหลังถูกไฟไหม้ ครอบครัวของท่านจึงย้ายไปตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณวัดอัมพวันเจติยาราม อุโบสถวัดจุฬามณีเดิมสร้างจากไม้สักและไม้เนื้อแข็ง จนถึง พ.ศ. 2511 พระครูโกวิทสมุทรคุณ (หลวงพ่อเนื่อง โกวิท) ได้เริ่มสร้างอุโบสถหลังใหม่แทนหลังเก่าที่ทรุดโทรม หลังจากหลวงพ่อเนื่องมรณภาพในปี พ.ศ.2530 พระครูโสภิตวิริยาภรณ์ (อัญญาภททจาโร) ศิษย์เอกของหลวงพ่อเนื่อง ได้ดำเนินการสืบต่อจนแล้วเสร็จ

วัดบางกะพ้อม

วัดบางกะพ้อมเป็นวัดโบราณ สร้างขึ้นในราวปี พ.ศ. 2312 สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ไม่ปรากฏนามผู้สร้าง มีตำนานเล่าขานกันมาว่ามีตระกูลคหบดีมีฐานะดีตระกูลหนึ่ง ได้ลงเรือพาครอบครัวพร้อมทั้งทรัพย์สินหนีข้าศึก เมื่อครั้งเสียกรุงศรีอยุธยา รอนแรมถึงแหลมบางกะพ้อมแห่งนี้ เห็นเป็นที่เหมาะสมร่มรื่นจึงได้พักแรมสร้างที่อยู่อาศัยอยู่โดยอาศัยการสานกระบุง กระจ้า เสื่อลำแพน และกะพ้อมใส่ข้าว เป็นสินค้านำไปขายเพื่อเป็นค่ายังชีพ ต่อมามีคนมาบอกว่า กองทัพข้าศึกยกมา กำลังทำการสู้รบกันอยู่ที่ค่ายบางกุ้งให้รีบหนี แต่คหบดีผู้นั้นเห็นว่าคงหลบหนีไม่ทันจึงได้เข้าไปแอบอยู่ในกะพ้อมที่สานเอาไว้เพื่อจะขาย พร้อมกันนั้นได้ตั้งสัตยาธิษฐานต่อพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายว่า "ขออย่าให้ทหารข้าศึกพบเลยหากรอดพ้นไปได้จะจัดการสร้างวัดและวิหารขึ้นตรงนี้" ซึ่งทหารข้าศึกก็ผ่านไปโดยมิได้พบเห็น ต่อมาจึงได้จัดสร้างวิหารวัดบางกะพ้อมขึ้น ตามที่ตั้งสัตยาธิษฐานไว้โดยตั้งชื่อวัดว่า "วัดบังกับพ้อม" ต่อมาคงเพี้ยนไปบ้างหรือเพื่อความเหมาะสมจึงชื่อ "วัดบางกะพ้อม" มาจนถึงปัจจุบันนี้ ครอบครัวของผู้สร้างวัดนี้ร่วมด้วยพุทธศาสนิกชนในสมัยนั้นได้สร้างอุโบสถเรือนไม้ มีพระพุทธรูปศิลาแลง สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นพระประธานและได้สร้างวิหารเป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูป 4 รอย เดิมสร้างไม่เสร็จเรียบร้อย มีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่ามีเชื้อพระวงศ์ในพระราชจักรีทรงผนวชและจำพรรษา ณ วัดนี้ในรัชสมัย

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระเถระผู้ใหญ่และเป็นเจ้าอาวาสวัด
ท่านได้บูรณะภาพจิตรกรรมฝาผนังนั้น อันเป็นภาพจิตรกรรมฝาผนังที่สร้างด้วยฝีมืออันประณีต
งดงาม

วัดบางแคน้อย

วัดบางแคน้อยตั้งอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง คุณหญิงจ้อย (น้อย) วงศาโรจน์ เป็น
ผู้สร้างเมื่อ พ.ศ.2441 เดิมอุโบสถของวัดสร้างบนแพไม้ไผ่ผูกไว้กับต้นโพธิ์ ต่อมาพระอธิการรอด
เจ้าอาวาสองค์ที่ 2 ได้สร้างอุโบสถบนพื้นดิน ในปี พ.ศ.2418 ต่อมาอุโบสถหลังเดิมได้ชำรุดทรุด
โทรม พระอธิการเขียว เจ้าอาวาสองค์ที่ 6 ได้สร้างอุโบสถขึ้นใหม่ ในปี พ.ศ.2492 จนกระทั่งปี พ.ศ.
2540 อุโบสถหลังเดิมเกิดชำรุดอีก เนื่องจากขาดแคลนวัสดุและคุณภาพเพราะตอนสร้างอยู่ในช่วง
สงครามโลกครั้งที่ 2 พระครูสมุทรนันทคุณ (แพร) จึงได้ดำเนินการสร้างอุโบสถหลังใหม่ขึ้น อุโบสถ
ที่สร้างขึ้นใหม่นี้ภายในจะเป็นไม้สักแกะสลักทั้งหมด อุโบสถหลังนี้มีความงดงามยิ่ง

วัดอัมพวันเจติยาราม

เป็นพระอารามหลวงชั้นโท ตั้งอยู่ปากคลองอัมพวาด้านเหนือ เดิมเรียกกัน
ว่า "วัดอัมพวา" ต่อมาพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานนามใหม่ว่า "วัดอัมพวัน
เจติยาราม" มีความหมายว่าวัดที่มีเจดีย์และมีสวนมะม่วงเป็นที่รื่นรมย์และเกษมสำราญนำเคารพ
บูชา วัดนี้เป็นวัดต้นวงศ์ราชินิกุลโดยสมเด็จพระรูปศิริโสภาคย์มหานาคนารี (สั้น) พระชนนีในสมเด็จพระ
พระอัมรินทรามาตย์ (นาก) ทรงบริจาคที่ดินและสมเด็จพระอัมรินทรามาตย์ได้ทรงรวบรวมพระพี่
พระน้องร่วมกันสร้างเป็นวัดขึ้นมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ
ให้มีการบูรณะใหญ่และทรงสร้างพระปรางค์เป็นที่บรรจุพระบรมสรีรังคารและพระบรมอัฐิบางส่วน
ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยพระบรมราชชนก นอกจากนี้ยังทรงสร้างพระวิหารและ
พระที่นั่งทรงธรรมขึ้นอีกด้วย

อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

อุทยานนี้เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้าน
ภาลัย ของมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยในพระบรม
ราชูปถัมภ์เพื่อเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณที่ได้พระราชทานศิลปะอันงดงามไว้ เป็นมรดกแก่
ชาติและได้รับการยกย่องจากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
(UNESCO) โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินมาเปิดป้าย
อุทยานเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2522 และเปิดให้ประชาชนเข้าชมภายในอุทยานได้เมื่อวันที่ 1
มิถุนายน 2530

ดอนหอยหลอด

เป็นสันดอนที่เกิดขึ้นบริเวณปากแม่น้ำแม่กลองชายฝั่งทะเลของจังหวัดสมุทรสงคราม มีลักษณะเป็นสันดอนใหญ่ตลอดชายฝั่งทะเลอยู่ห่างจากชายฝั่งประมาณ 50 เมตร 2,000 เมตรมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 22,000 ไร่ จำนวนดอนที่เกิดขึ้นในขณะนี้มีทั้งหมด 7 ดอน แต่ละดอนแยกจากกันด้วยร่องน้ำเล็ก ๆ ลึกบ้าง ตื้นบ้างดอนที่มีหอยหลอดชุกชุมมากมีจำนวน 5 ดอน ซึ่งเป็นดอนที่เกิดขึ้นนานแล้ว ความหนาแน่นของหอยหลอดบนพื้นที่ประมาณ 15,056.25 ไร่ ลักษณะพื้นที่ของดอนหอยหลอดเป็นลักษณะดินปนทราย ชาวบ้านเรียกว่า "ทรายขี้เป็ด" ซึ่งอาจนำไปใช้ถมที่ได้แต่ใช้ประโยชน์ในการก่อสร้างไม่ได้หอยหลอดจะอยู่หนาแน่นบริเวณที่มีทรายประมาณ 60 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ความหนาแน่นของหอยหลอดขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในแต่ละปีเปลี่ยนแปลงไป หอยหลอดเป็นสัตว์น้ำทะเลชนิดหนึ่ง มีชื่อสามัญว่า Razor clam และมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Solen strictus* จัดเป็นหอยสองฝาที่มีตัวอาศัยอยู่ในฝาที่เมื่อประกบทั้งสองข้าง มีลักษณะคล้ายหลอดกาแฟ กลมยาวประมาณ 7-8 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร เป็นขนาดของหอยที่โตเต็มที่มีสภาพความเป็นอยู่โดยการฝังตัวตั้งเป็นแนวตั้งอยู่ใต้พื้นทราย ยามน้ำแห้งซึ่งเป็นช่วงโอกาสที่ชาวประมงจะทำการจับหอยหลอดได้หอยจะเปิดฝายูรีเยื้องขึ้นและยียดตัวยื่นออกมาจับแพลงตอนเป็นอาหารหรือการเคลื่อนตัวออกไปหาพื้นที่อยู่ใหม่

7.9 ปฏิทินการท่องเที่ยว

เดือนกุมภาพันธ์

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ร.2 (อุทยาน ร.2) ชมนิทรรศการ สาธิตศิลปวัฒนธรรมไทย ชมนาฏศิลป์ตามบทพระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ 2 การประกวดพันธุ์ไม้ต่าง ๆ สินค้าพื้นเมือง ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ พันธุ์ไม้ของที่ระลึกและของฝากจากจังหวัดสมุทรสงครามในราคาย่อมเยา

เดือนเมษายน

นมัสการหลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร ต.แม่กลอง มีการแห่รูปหล่อจำลองหลวงพ่อบ้านแหลมและรูปหล่อท่านเจ้าคุณมหาสิทธิการ (ทอง) แห่ธนาถสงกรานต์ และสงฆ์น้ำพระสงฆ์

วันขึ้นปีใหม่และของดีสมุทรสงคราม ณ ศาลากลางจังหวัดสมุทรสงคราม จำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร และสินค้าพื้นเมือง ประกวดธนาถบุปผชาติ ชมการแสดงดนตรีนาฏศิลป์ ฯลฯ

เดือนเมษายน - พฤษภาคม ตะวันรอนดอนหอยหลอด ณ ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ อ.เมือง ลักการะพระบรมรูปกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ อนุรักษ์ดอนหอย

ปลอด จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง อาหารทะเล และผลิตผลของเกษตรกร ชมกีฬาทะเล เช่น กอล์ฟ มวยทะเล ปีนเสาน้ำมัน วิ่งมาราธอน ฯลฯ

เดือนสิงหาคม

วันส้มโอขาวใหญ่ จังหวัดสมุทรสงคราม ณ ศาลากลางจังหวัดสมุทรสงคราม ชมนิทรรศการการเกษตร จำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ประกวดผลไม้ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ

เดือนพฤศจิกายน

วันลอยกระทง วัดลาดเป้ง อำเภอเมือง มีการประกวดกระทงขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก มีการแข่งขันเรือชิงถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และการแข่งขันเรือพายท้องถิ่น

เดือนธันวาคม

งานประจำปีวัดเขายี่สาร อำเภออัมพวา ชมกิจกรรมผ้าผืนกล้วยไทยโบราณในโบสถ์ ชมถ้าพระนอน งามัจฉาน้ำเค็ม จำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร ชมมหรสพหลายภาคกลางคืน

ทุกวันขึ้น / แรม 2, 7 และ 12 ค่ำ ของทุกเดือน

ตลาดน้ำท่าคา อำเภออัมพวา สัมผัสวิถีชีวิตริมน้ำของชาวบ้านแบบไทย ๆ จำหน่ายสินค้าทางการเกษตร เช่น ผัก ผลไม้ และของใช้ประจำวัน จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง ตั้งแต่เวลา 09.00 - 12.00 น.

7.10 โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้วิจัยได้รวบรวมโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้ดังต่อไปนี้ (แม่กลองทุเดย์; และ แม่กลองดี. 2550: ออนไลน์)

1. โฮมสเตย์บ้านธีรเนตร	2. โฮมสเตย์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ตลาดน้ำท่าคา
3. โฮมสเตย์บ้านท่าคา	4. โฮมสเตย์บ้านสวนเรือนไทย
5. โฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพรงพาง	6. โฮมสเตย์ครัวผู้ใหญ่ทองหยิบ
7. โฮมสเตย์บ้านสวนเพ็ญสุรศรี	8. โฮมสเตย์บ้านสุพาณี
9. โฮมสเตย์บ้านหัวหาด	10. โฮมสเตย์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเกิดไทรร่วมใจ
11. โฮมสเตย์บ้านรักษน้ำ-ริมคลอง	12. โฮมสเตย์บ้านบรรณารักษ์
13. โฮมสเตย์บ้านสวนล้านนา	14. โฮมสเตย์บ้านทรัพย์เกษม

15. โฮมสเตย์เรือนลอยน้ำ บ้านกามเทพ	16. โฮมสเตย์บ้านแม่อารมย์
17. โฮมสเตย์บ้านเรือนเพ็ญ	18. โฮมสเตย์บ้านดาหลา
19. โฮมสเตย์เรือนคุ้มรับลม	20. โฮมสเตย์บ้านเรือนไทยอัมพวา
21. คุ้มรับลมโฮมสเตย์	22. ดาวทองโฮมสเตย์
23. บ้านกุงแม่น้ำโฮมสเตย์	24. คุ่มขุนศรีลิษัย
25. ฐานิชาโฮมสเตย์	26. บ้านกลางสวน
27. บ้านกอไผ่	28. บ้านกามเทพ
29. บ้านครุฑ	30. บ้านคุ้มจำปี
31. บ้านสวนบางช้าง	32. บ้านไม้ชายคลอง
33. บ้านสวนประเสริฐพร	34. บ้านสวนศรีวิรา
35. บ้านสวนศิริพร	36. บ้านสวนสวัสดิ์
37. บ้านสุพิกุล	38. บุษบงโฮมสเตย์
39. เรือนแม่ลำพู	40. บ้านลาภทัย รีสอร์ทและโฮมสเตย์
41. บ้านสุขเสวต์โฮมสเตย์ แอนด์ รีสอร์ท	42. บ้านโชคเจริญทรัพย์
43. บ้างทรงไทยอินทร์จันทร์	44. บ้านกอไผ่
45. บ้านผู้ใหญ่แสง	46. บ้านปรก
47. บ้านลุงตื้อ	48. บ้านคุ้มแสงทอง
49. บ้านลัดดาวลัย	50. บ้านตะวัน
51. อิน-จันโฮมสเตย์	52. จันทรส่องหล้าโฮมสเตย์
53. บ้านครุหอม	54. บ้านสายชล

กิจกรรมและบริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์

โดยส่วนใหญ่แล้วกิจกรรมที่จัดให้แก่นักท่องเที่ยวระหว่างมาท่องเที่ยวโฮมสเตย์มีดังต่อไปนี้ (หน่วยวิจัยการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2549)

ล่องเรือชมหิ่งห้อย

นักท่องเที่ยวสามารถชมหิ่งห้อยได้ทุกฤดู แต่หากเป็นช่วงฤดูฝนจะมีหิ่งห้อยมาก โดยหิ่งห้อยจะอยู่ในดินและออกมาดูดน้ำจากต้นลำพูซึ่งอยู่ในน้ำกร่อย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมนั่งเรือเครื่องเพื่อชมหิ่งห้อยในช่วงเวลา 18.30-21.30 น. โดยสามารถเหมาเรือจากตลาดน้ำอัมพวาหรือให้ทางโฮมสเตย์เป็นผู้จัดให้ แต่ในหลักความเป็นจริงควรจะนั่งเรือพาย เพราะเป็นการไม่ทำลายแหล่งนิเวศวิทยา เส้นทางที่นิยมกัน ได้แก่เส้นทางจากท่าเรือเทศบาลล่องไปตามคลองอัมพวา แล้ววกเข้าคลองผีหลอกซึ่งมีจุดชมหิ่งห้อยหลายจุด จากนั้นเลี้ยวออกแม่น้ำแม่กลอง ซึ่งจะมีจุดชมหิ่งห้อยอีกหลายจุดตามรายทาง ก่อนจะมาถึงสิ้นสุดที่ท่าเรือเทศบาล สำหรับเรือขนาดใหญ่ที่เข้าคลอง

ไม่ได้ ก็สามารถใช้เส้นทางแม่น้ำแม่กลอง โดยล่องจากชุมชนอัมพวาลงไปถึงบริเวณปากคลอง ฝีหลอกแล้ววกกลับ หากมีเวลาพอก็สามารถล่องเรือขึ้นไปจนถึงชุมชนบางนกแขวก ซึ่งจะได้สัมผัส ทัศนียภาพสองฝั่งแม่น้ำแม่กลองยามค่ำคืนที่สวยงามไปอีกแบบหนึ่งนอกเหนือจากการชมหิ่งห้อย รวมทั้งจะได้เห็นนกกระยางที่อาศัยอยู่บนยอดไม้บริเวณสองฝั่งแม่น้ำแม่กลองเป็นจำนวนมากอีกด้วย

ล่องเรือชมสถานที่ท่องเที่ยวตามลำน้ำแม่กลอง ล่องเรือไหว้พระ 9 วัด และ ล่องเรือตามรอยเสด็จประพาสต้น รัชกาลที่ 5

บริเวณชุมชนอัมพวาและพื้นที่ใกล้เคียงมีเรือหลากหลายขนาดและหลายประเภทไว้ บริการนักท่องเที่ยว มีทั้งเรือขนาดใหญ่ให้เช่าเหมาลำสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นกลุ่มใหญ่ เรือ โดยสารขนาดเล็กใช้เครื่องกลางลำ เรือหางยาว เรือแจว ไปจนถึงเรือพาย มีท่าเรือให้บริการหลาย แห่งในคลองอัมพวา ทั้งท่าเทศบาลและท่าเรือเอกชน นอกจากนี้ยังมีท่าเรือของวัดต่าง ๆ เช่นท่าเรือ วัดภุมรินทร์กุฎีทอง การล่องเรือชมทัศนียภาพสองฝั่งแม่น้ำลำคลอง และวิถีชีวิตริมน้ำสามารถทำได้ ทั้งวัน ช่วงเวลาที่ดีที่สุด คือตอนเช้าที่แดดยังไม่แรงนักและช่วงเย็นที่แดดอ่อนลง ที่สำคัญคือควร เป็นช่วงที่มีน้ำขึ้นสูงเพราะจะเห็นทัศนียภาพที่สวยงามเป็นพิเศษ พายเรือชมธรรมชาติ วิถีชีวิต ชาวบ้าน สวรรค์ไม่หานาชนิด

เล่นน้ำ

สายน้ำที่หล่อเลี้ยงชาวอัมพวามาตั้งแต่อดีต คือ คลองอัมพวา การใช้ประโยชน์จาก น้ำจึงเป็นสิ่งที่ชาวอัมพวาปฏิบัติสืบต่อกันมา จนกลายเป็นวิถีชีวิตที่บ่งบอกความเป็นตัวตนคนอัมพ วาได้อย่างชัดเจน ชาวบ้านเรียนรู้และทำความเข้าใจกับระบบน้ำ มีการสังเกตช่วงเวลาน้ำขึ้น-น้ำลง สังเกตว่าเป็นน้ำจืดน้ำกร่อยหรือน้ำเค็ม เพื่อให้ได้น้ำที่ใสสะอาดมาใช้ในช่วงเวลาที่มีจังหวะเหมาะสม สำหรับการลงเล่นน้ำ ไม่ว่าจะเป็นในช่วงเช้าหรือช่วงเย็นที่น้ำขึ้นเต็มที่ จะมีการลงเล่นน้ำกันอย่าง สนุกสนาน โดยเฉพาะเด็ก ๆ จะมีการจับกลุ่มเล่นน้ำกันตลอดเวลา กิจกรรมดังกล่าวเป็นการบ่งบอก ถึงวิถีชีวิตชุมชนอัมพวาได้เป็นอย่างดี

ขี่จักรยาน

การท่องเที่ยวโดยจักรยาน นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสธรรมชาติ วิถีชีวิต และแหล่ง มรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชุมชนอัมพวา เส้นทางท่องเที่ยวเริ่มต้นที่วัดอัมพวันเจติยาราม ชม การผลิตเครื่องเบญจรงค์ของศูนย์เบญจรงค์ร่วมสมัยชุมชนวัดอัมพวัน จากนั้นไปที่อุทยาน ร.2 และ

โครงการพัฒนาที่ดินของมูลนิธิชัยพัฒนา ศูนย์ข้อมูลอัมพวา บ้านไทยบรรเลง แวะสักการะศาลเจ้า
พ่อมังกรแล้วเลยไปชมการทำน้ำตาลมะพร้าว ออร์คิดฟาร์ม วัตถุประสงค์ วัดจุฬามณี วัดบางกะพ้อม เป็นต้น

ตักบาตรพระพายเรือบิณฑบาตรยามเช้า

ตอนย่ำรุ่งของทุกวันพระภิกษุจากทั้งวัดอัมพวันเจติยาราม และวัดพระญาติ จะออก
เดินทางบิณฑบาตตามทางเดินริมคลองอัมพวา นอกจากนี้ยังมีพระสงฆ์บางรูปพายเรือไปบิณฑบาต
เพื่อให้พุทธศาสนิกชนในชุมชนได้ตักบาตร ซึ่งนอกจากเป็นการทำบุญเพื่อความเป็นสิริมงคลแล้วยัง
เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนาอีกด้วย

การแสดงดนตรีไทย

บริเวณหมู่บ้านญี่ปุ่น เป็นที่ตั้งศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ มีการแสดงดนตรี
ไทยทุกวันอาทิตย์ที่ 1 และ 3 ของเดือน เวลา 17.00-18.30 น. ที่สนามหญ้าหน้าศาล

สถานที่นัดแผนโบราณ

มีบริการนัดแผนโบราณที่ชุมชนอัมพวา และที่บริเวณตลาดน้ำอัมพวา หากแต่
โฮมสเตย์บางแห่งจะมีบริการเพื่อความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยว

ชมสาธิตการเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าว

เตาตาลเป็นการประกอบอาชีพที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ยังการรู้จักนำสิ่งใกล้ตัวที่มีอยู่มากในท้องถิ่น คือมะพร้าว ซึ่งผลผลิตที่ได้จากวงมะพร้าว เมื่อนำมา
เคี้ยวแล้วจะได้น้ำตาลมะพร้าวหรือน้ำตาลปึกที่ใช้ในการทำอาหาร และขนมไทย นอกจากนี้การผลิต
น้ำตาลมะพร้าวยังได้กลายเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม โดยเตาตาล
ที่ใช้เพื่อทำน้ำตาลมะพร้าวในพื้นที่ใกล้เคียงชุมชนอัมพวาพบได้มากบริเวณริมทางหลวงแผ่นดิน
หมายเลข 325

เที่ยวชม การเก็บหอยแครง หอยหลอด วังเรือบนเลน

นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมประเภทนี้ได้ที่ ดอนหอยหลอด ช่วงเวลาที่
เหมาะสมในการเที่ยวชมดอนหอยหลอดคือ เดือนมีนาคม-พฤษภาคม เพราะน้ำจะลงนานกว่า
ช่วงเวลาอื่น

ชมบ้านแมวไทย

ภายในบ้านแมวไทยมีเรือนเพาะเลี้ยงแมวไทยสายพันธุ์ต่าง ๆ เปิดให้ผู้สนใจเข้าชม
ได้ทุกวัน พร้อมให้ความรู้เกี่ยวกับแมวไทย

ชมกิจกรรมของชาวบ้าน

กิจกรรมที่ไม่สามารถพบเห็นได้ในสังคมเมือง เช่น คนกำลังหุงหาอาหาร อาบน้ำ ทอดแห หาปลา ฯลฯ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

อเดย์ และแอนเดอร์ เซน (สมจิตร กาหาวงศ์. 2541: 48-49; อ้างอิงจาก Aday; & Anderson. 1978) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มาท่องเที่ยวในสวนสาธารณะในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 1,240 คน โดยทำการสำรวจเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพภูมิอากาศ และการจัดการ โดยทั่วไปพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 80 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการจัดการทั่วไปและด้านภูมิสถาปัตยกรรม ส่วนด้านอื่นๆ มีความพึงพอใจ รองลงมาสำหรับด้านบริการบางรายการ เช่นการให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบกิจกรรม นันทนาการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำ

อีไล (Ealine. 1984: 30-40) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อนันทนาการ และสวนสาธารณะของเอกชนในนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการสำรวจประชาชนที่มาท่องเที่ยว จำนวน 980 คน โดยใช้แบบสอบถามเพื่อทราบความพึงพอใจในการบริการ การนันทนาการและสภาพสวนสาธารณะ พบว่าประชาชนที่เป็นผู้หญิงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 68.82 ความพึงพอใจในด้านการจัดโปรแกรมกิจกรรม นันทนาการอยู่ในระดับมากทั้งเพศหญิงและเพศชาย ใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 50 สำหรับอาชีพส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งทางด้านสภาพพื้นที่และการนันทนาการ รองลงมา ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา สำหรับความคิดเห็นทั่วไป มีความเห็นว่าควรปรับปรุงพัฒนาในด้านผู้ให้บริการการรักษาความปลอดภัยและเครื่องอำนวยความสะดวกให้ทันสมัยมากกว่าที่เป็นอยู่

ปาร์คเกอร์ (Parker. 1999: 1118-1119-A) ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนในเมืองยองเกอร์ (Younger) มลรัฐนิวยอร์กที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว โดยทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชน อายุระหว่าง 12-20 ปี จำนวน 480 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12-20 ปี และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยพิจารณาที่เกณฑ์ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ผลการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มี

ต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวถูกต้องมากที่สุด จากการทดสอบทางสถิติพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในประเทศไทย

พันทิพา โฉมประดิษฐ์ (2530) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมความสะดวกบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้สรุปว่านักท่องเที่ยว ที่มีความแตกต่างกันทางด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา ระยะการเดินทางจากที่อยู่อาศัย ประเภทของกลุ่มเดินทาง ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งในรอบปี และความสนใจในประเภทของกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมความสะดวก

วัลลภา ชายหาด (2532) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบริการสาธารณะ ด้านการรักษาความสะอาดของกรุงเทพมหานคร พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และลักษณะของเขต มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในบริการสาธารณะ ด้านการรักษาความสะอาดของกรุงเทพมหานคร สำหรับการศึกษารับถึงระดับความพอใจของประชาชนที่มีต่อระบบการบริการสาธารณะด้านการรักษาความสะอาดของกรุงเทพมหานครในภาพรวมแล้ว ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าประชาชนมีความพอใจหรือไม่มีความพอใจในการบริหาร

นวล สารสอน (2533) ศึกษาเรื่องผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีสภาพสังคม เศรษฐกิจที่ตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ในฐานะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ สำหรับวิธีการศึกษานั้นได้ใช้วิธีการของวิษามนุษยวิทยา คือวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยพยายามเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนที่ศึกษาให้ครบทุกด้าน จากการศึกษาลักษณะทั่ว ๆ ไปของชุมชนดำเนินสะดวก พบว่าเป็นชุมชนที่มีพัฒนาการมาตั้งแต่การขุดคลองดำเนินสะดวก และสามารถแบ่งเขตชุมชนออกเป็นสองส่วนคือ ย่านตลาดซึ่งเรียกว่าเป็นชุมชนเมืองและย่านที่เป็นเขตทำการเกษตรที่อยู่รอบ ๆ เขตชุมชน โดยที่สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่เป็นที่ราบลุ่มมีคลองต่าง ๆ หลายคลอง จึงทำให้วิถีชีวิตในชุมชนผูกพันอยู่กับน้ำ ทั้งด้านการค้าและการเกษตร ตลาดน้ำก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตในชุมชนนี้ เนื่องจากเป็นที่ที่ชาวสวนและชาวตลาดทำการค้าขายและแลกเปลี่ยนสินค้ากัน จากการศึกษาผลกระทบจากกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพชุมชนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่าได้รับผลน้อยเนื่องจากกิจกรรมท่องเที่ยวในที่นี้มีข้อจำกัดอยู่อย่างมาก เช่นระยะเวลาท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวยังถูกจำกัดพื้นที่ชมตลาดให้อยู่ในเขตพื้นที่ของร้านค้าขายของที่ระลึกเท่านั้นจึงทำให้ระดับความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนกับนักท่องเที่ยวมีน้อย การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือการพัฒนาถนนเข้ามามีบทบาทแทนที่เส้นทางคมนาคมทางน้ำ ดังจะเห็นจากการเปลี่ยนแปลงศูนย์กลางตลาดชุมชนจากบริเวณริมคลองไปสู่สองฟากถนน

สิรินาถ นุชชัยเหล็ก (2541) ศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดภูเก็ต พบว่าจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดภูเก็ตเป็นกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกันทั้งภูมิสำเนา ทักษะคิด รสนิยมและความต้องการท่องเที่ยว ดังนั้นปัจจัยบวก คือสภาพภูมิทัศน์ของท้องถิ่นนั้นและสาธารณูปโภคที่เพียบพร้อม ส่วนปัจจัยลบ มีความแตกต่างกันในแต่ละจังหวัด พบว่าในจังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นอุปสรรคมากที่สุด คือ ปัญหาการจราจรติดขัด ส่วนจังหวัดภูเก็ตเป็นปัญหาค่าครองชีพสูงและการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยวต่างชาติ ดังนั้นเมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีผลทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติตัดสินใจเดินทางไปยังจังหวัดภูเก็ตมากกว่าจังหวัดเชียงใหม่ เกิดจากจังหวัดเชียงใหม่มีการพัฒนาความเป็นเมืองขึ้นอย่างรวดเร็วจนทำให้เกิดความสูญเสียเอกลักษณ์ของท้องถิ่นลงและยังประสบปัญหาต่อเนื่องอีก ได้แก่ ปัญหาการจราจรติดขัด และปัญหามลพิษ ส่วนที่สอง เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทั้งทางบวกและด้านลบกับภูมิสำเนา ผลปรากฏว่าในจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจัยทางด้านลบในด้านวัฒนธรรมและประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นและการซื้อสินค้าและของที่ระลึก ส่วนปัจจัยทางด้านลบในด้านปัญหาอาชญากรรม และปัญหาขาดการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอมีความสัมพันธ์กับภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่วนจังหวัดภูเก็ต ปัจจัยทางด้านลบในด้านปัญหาอาชญากรรมและปัญหาขาดการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอมีความสัมพันธ์ที่เพียงพอมีความสัมพันธ์กับภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ดังนั้นจะพบว่าปัจจัยในแต่ละท้องถิ่นมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติแตกต่างกัน

สุรพร ภัทราพรนนท์ (2541) ได้ศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติ ในจังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระดับปานกลางโดยมีความรู้เรื่องเป้าหมายวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มากกว่าความรู้เรื่องการจัดการ การมีส่วนร่วมของประชาชน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเชิงบวก หรือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระดับปานกลางถึงสูง โดยมีทัศนคติต่อการให้สิ่งแวดล้อมศึกษาในทิศทางบวก สูงสุด ผลการทดสอบความเป็นอิสระต่อกัน พบว่าทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติของจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันทั้งสถานภาพสมรส การศึกษา และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ไม่แตกต่างกันตามภูมิสำเนา เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การได้รับข่าวสาร ประสบการณ์ การมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม จำนวนครั้งของการท่องเที่ยวต่อปี และควรส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติของจังหวัดกาญจนบุรีควรให้สิ่งแวดล้อมศึกษากับนักท่องเที่ยว โดยมีกระบวนการเรียนรู้และมีหลักสูตรชัดเจน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก

ปิยาภรณ์ รัตนเจษฎา (2541) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมและไม่พักค้างแรม ในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน พบว่าพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใน

ครั้งนี้แตกต่างกันตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ วารสาร หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมและไม่พักค้างแรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่ไม่พักค้างแรมส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา / ปวช. / ปวส.

รัฐติ เจียมศรีพงศ์ (2542) พบว่าอายุมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสน ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณ หาดบางแสน ในระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์การผันแปร พบว่า ที่อยู่ปัจจุบัน ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด มีผลต่อความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และกิจกรรมการท่องเที่ยวมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 รายได้ต่อเฉลี่ยการให้คุณค่าหาดบางแสน อายุ มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณ หาดบางแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คัตณางค์ วรวัชรจันเกียรติ (2543) ได้ศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวบนเกาะเกร็ด ผลการศึกษารูปได้ว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเที่ยวเกาะเกร็ดโดยมีวัตถุประสงค์คือเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อนส่วนตัว สถานที่ที่นักท่องเที่ยวแวะชมเป็นจำนวนมาก 3 อันดับแรก คือวัดปรมัยยิกาวาสวรวิหาร การสาธิตการทำเครื่องปั้นดินเผาและหมู่บ้านขนมหวาน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการมาเกาะเกร็ดซ้ำ โดยไม่ต้องการพักแรมบนเกาะและไม่ต้องการใช้บริการของบริษัทจัดนำเที่ยว

นิคม ประเทโม (2543) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมและปัจจัยที่จูงใจนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดอุดรธานี พบว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดอุดรธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 21-30 ปี เป็นพนักงานและลูกจ้างบริษัท และมีรายได้มากกว่า 10,000 บาท และส่วนใหญ่เดินทางมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดโดยมีวัตถุประสงค์ของการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัวมากับครอบครัว นิยมพักแรมในจังหวัดอุดรธานีมากที่สุด รองลงมาพักที่โรงแรมและนิยมมาท่องเที่ยวในช่วงฤดูหนาวมากที่สุด โดยมากเลือกมาที่แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีมากที่สุด รองลงมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ตามลำดับ นักท่องเที่ยวเห็นว่าปัจจัยที่จูงใจให้เข้ามาเที่ยวในจังหวัดอุดรธานี เป็นลำดับแรกคือ ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาเป็นความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ที่พัก รถนำเที่ยว ร้านอาหาร มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ถนนหนทาง ไฟฟ้า ประปา สื่อสาร ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เช่น ค่าที่พักเดินทาง ค่าอาหาร ค่านำเที่ยว เหมาะสมกับราคา มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่น่าสนใจ และมีบริษัทบริการนำเที่ยวให้เลือกมากมาย ตามลำดับ

ทัศนวรรณ วิบุรุษขมานนท์ (2545) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนของผู้เยี่ยมเยือน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้เยี่ยมเยือน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 20-29 ปี เป็นโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน มีรายได้ 5,000 – 9,999 บาทต่อเดือน และพักอาศัยในภาคกลาง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมเยือนพบว่า ส่วนมากเคยเดินทางมาชายหาดบางแสนแล้ว เพื่อเป็นผู้แนะนำให้มาเที่ยวทราบข้อมูลชายหาดบางแสนจากหนังสือหรือนิตยสาร เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อนในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยมากับเพื่อนด้วยรถส่วนตัวมักจะมาเพื่อพักผ่อน ส่วนมากไม่ค้างคืน ค่าใช้จ่ายครั้งละ 500-999 บาท โดยเสียค่าใช้จ่ายในหมวดของอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว พบว่าปัจจัยความสะดวกในการเดินทางมีความสำคัญมากที่สุด ความต้องการและปัญหาที่ประสบ พบว่าผู้เยี่ยมเยือนต้องการมาเที่ยวชายหาดบางแสนอีก ชอบที่พักแบบบังกะโลหรือรีสอร์ทโดยค่าที่พักต่อคืนควรมีราคาต่ำกว่า 500 บาท สิ่งที่ต้องปรับปรุงมากที่สุด คือ เรื่องความสะดวกของชายหาด ผู้เยี่ยมเยือนได้รับความพึงพอใจจากการท่องเที่ยวในระดับมาก และปัญหาที่ประสบมากที่สุด คือ ความไม่เหมาะสมของราคา อาหาร ที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก

เสาวนีย์ กันทะแสน (2545) ศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว หมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จากการศึกษาพบว่ามีความพึงพอใจต่อการจัดการสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน เพศ อายุ และภูมิภาคที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน เพศ อายุ และภูมิภาคที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จงจิตต์ ปิ่นทอง (2546) ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือด้านสถานที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรม ประเพณี พบว่าความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบตามเพศและสถานภาพสมรส พบว่าไม่แตกต่างกันแต่เมื่อเปรียบเทียบตามอาชีพและรายได้ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

พัชรา ลามลือชัย (2546) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการท่องเที่ยว ตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และตลาดน้ำท่าคา จังหวัดสมุทรสงคราม จากการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก และตลาดน้ำท่าคาแตกต่างกัน โดยระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำท่าคาีมากกว่าระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก ด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาตลาดน้ำให้ความสำคัญต่อสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนตลาดน้ำมากที่สุดแสดงให้เห็นว่า

นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกที่ดีที่ได้เห็นภาพชีวิตที่เป็นเสมือนหนึ่งตัวแทนของคนไทยในอดีตที่มีความผูกพันกับแม่น้ำลำคลอง ความคาดหวังต่อสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในตลาดน้ำท่าคำมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการจัดการทรัพยากรทางการท่องเที่ยวมากที่สุดและความคาดหวังต่อช่วงเวลาให้มีตลาดน้ำท่าคำมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการจัดการบริการทางการท่องเที่ยวมากที่สุด

ไพฑูรย์ ปานทอง (2546) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บริเวณชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นให้มีการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด คือที่จอดรถและสิ่งอำนวยความสะดวก และมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บริเวณชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่าด้านตามธรรมชาติที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านมนุษย์สร้างขึ้น ความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน คือ บริเวณชายหาดและสาธารณูปโภคและบริการเพื่อการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง

อารีย์ วรเวชชนกุล (2546) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่าเพศแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยจังหวัดนครปฐม ความแตกต่างของเพศกับวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่มีความแตกต่างกันจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่มีความแตกต่างกันระหว่างเพศหญิงและเพศชาย แต่ขึ้นอยู่กับโอกาสและเวลาว่างในการเดินทางไปท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อายุแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จังหวัดนครปฐม ด้านวัตถุประสงค์สนใจทางด้านศาสนาและประวัติศาสตร์และด้านวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่นได้รับความรู้เพิ่มเติมไม่แตกต่างกันระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยจังหวัดนครปฐม

อารณีย์ วิวัฒนาภรณ์ (2546) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดราชบุรี พบว่าปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวด้านแหล่งท่องเที่ยว และด้านสินค้าประจำจังหวัด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว และพบว่า ด้านส่วนผสมการตลาดนั้นนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญผลิตภัณฑ์ คือชื่อเสียงและความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของสินค้าทางการท่องเที่ยวเพราะสินค้าทางการท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากสินค้า และยังพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว สรุปเรียงตามลำดับตามที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคือ ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยด้านที่ตั้ง และระยะทาง

วิรัตน์ จุฬัมภก (2549) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดนครสวรรค์ในการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด

นครสวรรค์ ในการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว พบว่าในด้านปัจจัยบุคคล เพศ อายุ และการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว แต่ในส่วน of สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ภูมิสำเนา ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว
 - 1.1 การสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม
 - 1.2 การสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
 - 1.3 การสำรวจที่พัก กิจกรรม และการบริการด้านการท่องเที่ยว โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
 - 1.4 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
2. การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่างแบบสอบถาม
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถาม
 - 3.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (แบบสอบถาม)
 - 3.2 วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ (แบบสอบถาม)
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

1. การสำรวจพื้นที่ศึกษา

แบบสำรวจ เป็นแบบประเมิน 3 ชุด โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ในเดือนมกราคม 2550 เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 3 แหล่ง คือตลาดน้ำอัมพวา อุทยานพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และค่ายบางกุ้ง และขอข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามโดยแบบสำรวจ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชุด คือ

1.1 แบบสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 15 ข้อ ที่พัฒนาขึ้นโดยสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นเครื่องมือที่สำรวจสิ่งอำนวยความสะดวก ทราบถึงสภาพและปัญหาของแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

- 1.1 ป้ายบอกทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- 1.2 สิ่งบ่งชี้ว่าถึงจุดท่องเที่ยว
- 1.3 ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว
- 1.4 ห้องสุขา
- 1.5 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
- 1.6 ร้านขายของที่ระลึก

- 1.7 โรงแรมและที่พัก
- 1.8 ป้ายสื่อความหมายในจุดแหล่งท่องเที่ยว
- 1.9 ป้ายชี้ทางในการเดินทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว
- 1.10 มัคคุเทศก์ท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวอริยา
- 1.11 การแสดงผังภาพรวมของจุดท่องเที่ยว
- 1.12 ลานจอดรถ
- 1.13 สถานที่พักให้นักท่องเที่ยว
- 1.14 สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ
- 1.15 แหล่งท่องเที่ยวมีภาพลักษณ์เป็นที่รู้จักกันดี

1.2 แบบสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ที่พัฒนาขึ้นโดยสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นเครื่องมือในการสำรวจและประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 3 แหล่ง คือตลาดน้ำอัมพวา อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และ วัดบางกุ้ง โดยใช้แบบสำรวจในด้านต่าง ๆ แบ่งได้ดังนี้

- 2.1 ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Nature) ได้แก่ ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ พืช สัตว์ น้ำ
- 2.2 ทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Culture) ได้แก่ มรดกวัฒนธรรม มรดกศาสนา ศิลปะชาติพันธุ์
- 2.3 ทรัพยากรมหกรรมปรากฏการณ์สำคัญ (Event) ได้แก่ งานมหกรรม งานการแข่งขันกีฬา งานแสดงอื่นๆ วันชาติ งานฉลอง ขบวนแห่ มหกรรม ฯลฯ
- 2.4 ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทกิจกรรม (Activity) ได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมด้านบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก
- 2.5 การบริการ (Service) การขนส่ง ที่พักแรม การต้อนรับ บริการอื่น ๆ ธนาคาร ที่แลกเงิน ตำรวจท่องเที่ยว โทรศัพท์ ฯลฯ
- 2.6 งานมหกรรมและเหตุการณ์สำคัญในรอบปี มีการกิจกรรมประเภทใดบ้างที่จัดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว
- 2.7 การประเมินทรัพยากรท่องเที่ยวในส่วนคุณภาพ กล่าวถึงความโดดเด่นเมื่อเทียบกับที่อื่น จุดดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยแบ่งลักษณะด้านทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรม งานมหกรรมและเหตุการณ์ที่สำคัญต่างๆ ด้านกิจกรรม การบริการ
- 2.8 การจัดอันดับความสำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยว กล่าวถึงคุณสมบัติความโดดเด่น ลูกค้าสำคัญ โอกาสในการพัฒนา อุปสรรคต่อการพัฒนา และการจัดอันดับ โดยแบ่ง

ลักษณะด้านทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรม งานมหรหรรรมและเหตุการณ์ที่สำคัญต่าง ๆ ด้านกิจกรรม การบริการ ซึ่งการจัดอันดับใช้ความคิดเห็นจากแบบสอบถามเข้ามาวัดผลของอันดับ

1.3 การสำรวจที่พัก กิจกรรม และการบริการด้านการท่องเที่ยว โฮมสเตย์ในอำเภอ อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้วิจัยคัดเลือกโฮมสเตย์จากการสุ่มตัวอย่างของโฮมสเตย์ โดยการจับสลากเลือกโฮมสเตย์มา 37% ได้โฮมสเตย์จำนวน 10 แห่ง คือ โฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพรงพาง บ้านกอไผ่ บ้านคุ้งจำปี โฮมสเตย์บ้านทรัพย์เกษม บ้านสวนประเสริฐพร เรือนแพอัมพวา บ้านทองแสง เรือนสบาย ลาโกทัยโฮมสเตย์ และบ้านแสงจันทร์

1.4 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รวมถึงวิเคราะห์ภาพรวม สภาพปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโฮมสเตย์ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

เป็นเครื่องมือในสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง และการพัฒนาโฮมสเตย์ โดยเลือกโฮมสเตย์จากจำนวน 10 แห่ง ซึ่งเป็นแห่งเดียวกับการสำรวจที่ ที่พัก กิจกรรม และการบริการด้านการท่องเที่ยว

2. การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่างแบบสอบถาม

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวนทั้งสิ้น 286,535 คน โดยอ้างอิงจากจำนวนผู้มา เยี่ยมเยือนจังหวัดสมุทรสงคราม ไตรมาสที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม) พ.ศ 2548 สำนักงานสถิติ จังหวัดสมุทรสงคราม

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จะเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก นักท่องเที่ยวที่เป็นคนไทย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ความเชื่อมั่น 95 % และค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (Taro Yamane. 1967: 886)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

ในที่นี้ n = ขนาดของตัวอย่างที่สุ่มได้
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดมีได้ .05

ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยโฮมสเตย์ของอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งหมด 54 แห่ง ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างของโฮมสเตย์ โดยการจับสลากเลือกโฮมสเตย์มา 37 % ได้โฮมสเตย์จำนวน 10 แห่ง และสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละโฮมสเตย์ จำนวนแห่งละ 40 คน ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นักท่องเที่ยว ซึ่งในการสร้างแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น โดยอาศัยข้อมูลจาก ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตัวชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ซึ่งผู้วิจัยสร้างเองทั้งหมด ตามนิยามศัพท์เฉพาะ โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ดังนี้

1. เพศ ได้แก่ ชาย และ หญิง
2. อายุ โดยแบ่งเป็นช่วงดังนี้
 - 1.) ไม่เกิน 25 ปี
 - 2.) 26-35 ปี
 - 3.) 36-45 ปี
 - 4.) 46 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพ แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.) โสด
 - 2.) สมรส
 - 3.) หย่าร้าง
4. รายได้ต่อเดือน
 - 1.) ต่ำกว่า 5,000 บาท
 - 2.) 5,001 - 10,000 บาท
 - 3.) 10,001- 20,000 บาท
 - 4.) 21,001 บาท ขึ้นไป

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ โดยแบ่งเป็นกิจกรรม 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสถานที่
2. ด้านการอำนวยความสะดวก
3. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
4. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

5 ระดับ

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

3.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (แบบสอบถาม)

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลพื้นฐาน ณ พื้นที่ทำการศึกษาวิจัย คือ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ ตอนที่ 2
2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ไปให้ประธานและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ เสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข

3.2 วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective Congruence หรือ IOC) เพื่อการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความชัดเจนของภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาลงความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1	เมื่อแน่ใจว่าข้อความหรือข้อความนั้นวัดคุณลักษณะตรงตาม นิยามศัพท์
ให้คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความหรือข้อความนั้นวัดคุณลักษณะตรง ตามนิยามศัพท์
ให้คะแนน -1	เมื่อแน่ใจว่าข้อความหรือข้อความนั้นวัดคุณลักษณะไม่ตรง ตามนิยามศัพท์

โดยในการผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พิจารณาแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยดำเนินการโดยส่งหัวข้อ
การวิจัย ความมุ่งหมายของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะพร้อมกับเครื่องมือการวิจัย คำชี้แจงใน
การตอบแบบสอบถาม ซึ่งลักษณะของตาราง IOC มีดังนี้

ข้อความ	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
<u>ด้านสถานที่</u> 1. สภาพที่พักมีความมั่นคงแข็งแรง 2. มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก 3. ลักษณะบ้านมีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น				

การหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน
สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538: 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เมื่อผู้เชี่ยวชาญส่งแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละ
ท่านมาลงตารางแล้วคำนวณค่าของ IOC ข้อคำถามที่ใช้ได้คือข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่ง
แบบสอบถามฉบับนี้ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 ถึง 1

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่อประธาน
และกรรมการผู้ควบคุม เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งให้สมบูรณ์ก่อนการนำไปทดลองใช้ (Try-out)
กับนักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่โฮมสเตย์บ้านคุณสาว ตำบลดำเนินสะดวก
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีลักษณะของการจัดการบริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์

คล้ายคลึงกับพื้นที่ศึกษา โดยใช้เวลาในการรวบรวมเก็บข้อมูลเป็นเวลา 2 วัน คือวันที่ 5 พฤศจิกายน 2549 เวลา 9.00-12.00 น. จำนวน 15 คน และ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2549 เวลา 9.00-12.00 น. จำนวน 15 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค Cronbach's alpha coefficient โดยใช้สูตรการคำนวณ (ปัญญา ธีระวิทยาเลิศ. 2547: 58) ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	$\sum \sigma_i^2$	แทน	ความแปรปรวนของคำถามข้อที่ i
	σ_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ดังนี้

ด้านสถานที่	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา = .897
ด้านการอำนวยความสะดวก	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา = .922
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา = .902
ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา = .906
รวมทั้ง 4 ด้าน	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา = .959

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือจากศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการ จังหวัดสมุทรสงคราม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยวตามที่กำหนดไว้ในกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 6 สัปดาห์ คือระหว่างวันที่ 2 ธันวาคม 2549 ถึงวันที่ 6 มกราคม 2550 โดยกำหนดเวลาในการแจกแบบสอบถาม ตั้งแต่เวลา 9.00 น. ถึง 16.00 น. โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ เวลา 9.00 น. ถึง 12.00 น. และเวลา 13.00 ถึง 16.00 น. โดยขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวคนไทย ที่มาท่องเที่ยวโฮมสเตย์ อำเภออัมพวา

จังหวัดสมุทรสงคราม โดยผู้วิจัยพิจารณาเลือกนักท่องเที่ยวครอบคลุมทุกกลุ่มอายุ และพบนักท่องเที่ยวทุกคน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีอิสระในการตอบ และผู้วิจัยรับทันที

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดรหัสให้กับตัวแปร ค่าของตัวแปร กรอกตัวเลขลงในกระดาษรหัส

2. กรอกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอแบบตารางประกอบความเรียง สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ (Percentage) โดยมีสูตรดังนี้

ค่าร้อยละ (ประกอบ กรณสูตร. 2538) โดยกำหนดให้

เมื่อ	P	=	ค่าร้อยละ
	n	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
	N	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

$$\text{ค่าร้อยละ} \quad P = \frac{n \times 100}{N}$$

4. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ นำเสนอแบบตารางประกอบความเรียง สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (Mean หรือ $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation หรือ SD) (กัลยา วาณิชบัญชา. 2546: 39)

$$\text{ค่าเฉลี่ย} \quad \bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	=	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	=	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation หรือ SD)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S	=	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
	$(\sum x)^2$	=	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum x^2$	=	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

5. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมส-เตย์ อำเภอมัปพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ตามความมุ่งหมายข้อที่ 2 โดยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวคนไทยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม กรณีทราบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม แบบกลุ่มตัวอย่างทั้งสองเป็นอิสระแก่กัน (Independent sample) (กัลยา วาณิช บัญชา. 2546: 135)

ในกรณีความแปรปรวน 2 กลุ่มไม่เท่ากัน $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1}\right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2}\right]^2}{n_2 - 1}}$$

ในกรณีความแปรปรวน 2 กลุ่มเท่ากัน $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left(\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right) \left(\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

โดยที่	df	คือ	ค่าองศาอิสระ
	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ใน t-distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 2

และใช้ค่า F-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) (กัลยา วาณิชบัญชา. 2546: 135)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบนัยสำคัญ
	MS_b	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean square between groups)
	MS_w	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean square within groups)

แต่หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของ LSD (Least significant difference's method) (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2546: 161)

$$LSD = t_{1-\alpha / 2; n-k} \sqrt{MSE [1/n_i + 1/n_j]}$$

เมื่อ	$t_{1-\alpha / 2; n-k}$	=	ค่าที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ t-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และชั้นห่างความเป็นอิสระในกลุ่ม
	LSD	=	ค่าผลที่ต่างนัยสำคัญที่คำนวณได้สำหรับกลุ่มตัวอย่าง
	MSE	=	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม (MS_w)
	n_i	=	จำนวนข้อมูลของกลุ่ม i
	n_j	=	จำนวนข้อมูลของกลุ่ม j
	k	=	ค่าจำนวนกลุ่มที่ใช้ทดสอบ

โดยการแปลความหมายตามความมุ่งหมายข้อที่ 1 และ 2 ในแบบสอบถามตอนที่ 2 นั้น กำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย (ล้วน สายยศ, และ อังคณา สายยศ. 2540: 20) ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.50 – 5.00	หมายถึง มีความพึงพอใจการให้บริการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง มีความพึงพอใจการให้บริการท่องเที่ยวในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง มีความพึงพอใจการให้บริการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง มีความพึงพอใจการให้บริการท่องเที่ยวในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง มีความพึงพอใจการให้บริการท่องเที่ยวในระดับน้อยที่สุด

6. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการให้บริการท่องเที่ยว ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยใช้ค่าความถี่แล้วเสนอในรูปแบบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean squares)
Sig	แทน	ค่า Significance

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการให้บริการ มีแบบสอบถามจำนวน 400 คน นำมาวิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางมีคำอธิบายโดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพพื้นที่ที่ศึกษาในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมภาพประกอบ

ตอนที่ 2 รายการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมภาพประกอบ

ตอนที่ 3 ผลการสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมภาพประกอบ

ตอนที่ 4 ผลการสำรวจ ที่พัก กิจกรรม และการบริการด้านการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมภาพประกอบ

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวโดยทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมกราฟ

ตอนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อด้านสถานที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากร ผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 8 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รวมถึงวิเคราะห์ภาพรวม สภาพปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโฮมสเตย์อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมภาพประกอบ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพพื้นที่ที่ศึกษา ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมภาพประกอบ

สภาพพื้นที่

อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นชุมชนริมน้ำที่สำคัญยิ่งแห่งหนึ่งในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำแม่กลอง ในด้านประวัติศาสตร์ชุมชนแห่งนี้เป็นสถานที่ประสูติของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 อำเภออัมพวาและพื้นที่ใกล้เคียงจึงมีโบราณสถานและแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับพระบรมราชวงศ์จักรีอยู่มากมาย

อำเภออัมพวา ระยะห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 71 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัดสมุทรสงคราม ประมาณ 6 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 2.5 ตารางกิโลเมตร

การเดินทาง

การเดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคล

การเดินทางจากกรุงเทพ ฯ ใช้เวลาประมาณ 1 ถึง 1 ชั่วโมงครึ่ง โดยมาตามเส้นทางหลวงหมายเลข 35 (ถนนพระราม2) พอถึงประมาณหลักกิโลเมตรที่ 63 จะพบทางแยกต่างระดับเข้าเมืองสมุทรสงคราม แล้วขับตรงไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 325 (สมุทรสงคราม-บางแพ) ประมาณ 6 กิโลเมตร (กิโลเมตรที่ 36-37) จะพบทางแยกด้านซ้ายเข้าสู่เทศบาลตำบลอัมพวา

การเดินทางโดยรถโดยสารระหว่างจังหวัด

การเดินทางจากกรุงเทพ ฯ สามารถขึ้นรถโดยสารได้ทั้งที่สถานีขนส่งหมอชิตใหม่ และขนส่งสายใต้ รถโดยสารที่ออกจากสถานีขนส่งหมอชิตใหม่เป็นเส้นทางกรุงเทพ-สมุทรสงคราม เปิดให้บริการระหว่างเวลา 04.00 - 19.00 น. มีรถออกทุก 20 นาที สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่สถานีขนส่งหมอชิตใหม่ โทร. 02-9362852-66 ส่วนรถโดยสารที่ออกจากสถานีขนส่งสายใต้เป็นเส้นทาง

กรุงเทพ ฯ - ดำเนินสะดวก เปิดให้บริการระหว่างเวลา 05.04 - 21.00 น. มีรถออกทุก 20 นาที
เช่นกัน โดยจะหยุดรับส่งผู้โดยสารที่แม่กลองและชุมชนอัมพวา จากนั้นจึงเดินทางต่อไปยังดำเนิน
สะดวก ซึ่งเป็นสถานีปลายทาง

การเดินทางโดยรถตู้

การเดินทางโดยรถตู้ในเส้นทางกรุงเทพ ฯ - สมุทรสงคราม (แม่กลอง) สามารถขึ้นรถได้ 2
บริเวณ คือ บริเวณหน้าห้างเมอร์รี่คิงเก่า สาขาปิ่นเกล้า (ปัจจุบันเป็นอาคารร้าง) และบริเวณใต้ทาง
ด่วนใกล้อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เปิดให้บริการระหว่างเวลา 07.00 - 20.00 น. โดยรถออกทุก 30 นาที

การเดินทางโดยรถโดยสารภายในจังหวัด

รถโดยสารจากตัวเมืองสมุทรสงครามที่ยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอัมพวาและพื้นที่
ใกล้เคียง มีดังนี้

สาย 333 ปลายทางจังหวัดราชบุรี (บางนกแขวก) เวลา 06.00 - 17.50 น. รถออกทุก 30
นาที ผ่านวัดบางกระพ้อม ชุมชนริมคลองอัมพวา วัดอัมพวันเจติยาราม อุทยาน ร.2 บ้านพญาขอ
อาสนวิหารแม่พระบังเกิด วัดเจริญสุขาราม

สาย 415 ปลายทางจังหวัดราชบุรี เวลา 06.30 - 18.00 น. รถออกทุก 15 นาที ผ่านบ้าน
ทรงไทยปลายโพพาง

สาย 562 ปลายทางดำเนินสะดวก เวลา 06.00 - 19.30 น. รถออกทุก 30 นาที ผ่านวัดบาง
กระพ้อม เตาตาล ออร์คิดฟาร์ม และร้านกะลาบรรเลง

คิวรถหน้าตลาดชนวิทย์ ปลายทางวัดจุฬามณี เวลา 06.00 - 19.20 น. รถออกทุก 1 ชั่วโมง

คิวรถหน้าธนาคารทหารไทย ปลายทางตลาดน้ำท่าคา เวลา 06.30 - 16.30 น. รถออกทุก 1
ชั่วโมง

คิวรถหน้าธนาคารทหารไทย ปลายทางวัดดาวโด้ เวลา 06.30 - 16.30 น. รถออกทุก 30
นาที

คิวรถตรงข้ามร้านเม็ดยา ติดทางรถไฟปลายทางวัดปราโมทย์ เวลา 06.10 - 18.10 น. รถ
ออกทุกชั่วโมง ผ่านวัดบางแคใหญ่ และบ้านแม่วไทย

การเดินทางโดยรถไฟ

การเดินทางโดยรถไฟแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกจากสถานีรถไฟวงเวียนใหญ่ถึงมหาชัย
มีทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศ วันละ 17 เที่ยว เวลา 05.30 - 20.10 น. ช่วงที่สองจากสถานีบ้าน
แหลมถึงแม่กลอง มีเฉพาะรถธรรมดา วันละ 4 เที่ยว เวลา 07.30 - 16.40 น. สอบถามข้อมูล
เพิ่มเติมที่สถานีวงเวียนใหญ่ โทร.02-4652017 สถานีมหาชัย โทร.034-411003 สถานีบ้านแหลม
โทร.034-421311 สถานีแม่กลอง โทร.034-711906

สภาพเศรษฐกิจ

- ด้านเกษตรกรรม ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยพื้นที่เกษตรกรรม รวม 62,581.24 ไร่ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง ทำสวน ทำนา เลี้ยงสัตว์ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ลิ้นจี่ ส้มโอ มะพร้าว
- ด้านอุตสาหกรรม มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวน 22 แห่ง
- ด้านประมง การประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เช่น การเลี้ยงกุ้งทะเล การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด
- ด้านการท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และแหล่งธรรมชาติหลายแห่ง รวมถึงโฮมสเตย์

สภาพสังคม

การปกครอง

แบ่งการปกครอง ออกเป็น

- ตำบล 11 แห่ง
- หมู่บ้าน 96 แห่ง
- องค์การบริหารตำบล 11 แห่ง

ประชากร

ประชากรตามสถิติทะเบียนราษฎร (รวมในเขตเทศบาล) แยกเป็นชาย 60,757 คน หญิง 28,171 คน จำนวน 11,554 หลังคาเรือน

ตอนที่ 2 รายการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมภาพประกอบ

ผู้วิจัยได้เลือกสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ จำนวน 3 แหล่ง ในจังหวัดสมุทรสงคราม คือ ตลาดน้ำอัมพวา อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และค่ายบางกุ้ง เนื่องจากเป็นสถานที่มีนักท่องเที่ยวค่อนข้างมาก และเป็นบริเวณที่โฮมสเตย์ส่วนใหญ่เลือกที่จะเข้ามาทำกิจกรรมในบริเวณนี้ ดังนี้

ตลาดน้ำอัมพวา

1.) ป้ายบอกทางเข้าถึง จากบริเวณถนนใหญ่มีป้ายบอกทางเป็นระยะ และจากบริเวณหน้าตลาดน้ำจะมีป้ายบอกทางอย่างชัดเจน และภายในบริเวณตลาดน้ำจะมีป้ายบอกตำแหน่งของจุดสำคัญ

2.) สิ่งบ่งชี้บอกว่มาถึงจุดท่องเที่ยว จะสามารถรับรู้ได้ทันทีเมื่อมาถึงจุดนี้เนื่องจากมีเอกลักษณ์เฉพาะคือ เป็นตลาดน้ำซึ่งจะมีเฉพาะในเวลาเย็น รวมถึงลักษณะบ้านเรือนและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ

3.) ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว มี "ศูนย์ข้อมูลชุมชนอัมพวา" ตั้งอยู่ริมคลองอัมพวา เพื่อเผยแพร่ข้อมูลของชุมชน จัดแสดงเกี่ยวกับมรดกทางธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และจำหน่ายของที่ระลึก และมี "พิพิธภัณฑ์สวัสดิ์อัมพวา" ซึ่งรวบรวมของโบราณ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของชาวบ้าน

4.) ห้องสุขา สามารถใช้ห้องสุขาของร้านค้า และภายในวัดอัมพวันเจติยาราม มีการรักษาความสะอาดที่ดี

5.) ร้านอาหารและเครื่องดื่ม มีร้านอาหารตลอดสองข้างทาง ซึ่งเป็นร้านเก่าแก่ และเรือขายอาหารในคลอง

6.) ร้านขายของที่ระลึก มีร้านขายของที่ระลึกประจำท้องถิ่น ตลอดสองข้างทาง ซึ่งเป็นร้านเก่าแก่

7.) โรงแรมและที่พัก มีให้บริการโฮมสเตย์ริมสองฝั่งคลองอัมพวา

8.) ป้ายสื่อความหมายในจุดแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีป้ายข้อมูลดังกล่าว

9.) ป้ายชี้ทางในการเดินทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายบอกทางตลอดสองข้างทางสามารถสังเกตเห็นได้ง่าย

10.) ด้านมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ไม่มีให้บริการประจำในพื้นที่ หากแต่สามารถติดต่อกับมัคคุเทศก์ได้โดยตรงเอง หรือติดต่อผ่านโฮมสเตย์บางแห่ง

11.) การแสดงผังภาพรวมของจุดท่องเที่ยว ไม่มีบริการ

12.) ลานจอดรถ มีลานจอดรถบริเวณ อุทยาน ร.2 วัดอัมพวันเจติยาราม และหน้าเทศบาลตำบลอัมพวา

13.) สถานที่พักให้แก่นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนได้ตามร้านค้าร้านอาหารทั่วไป และบริเวณริมคลอง

14.) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้แก่ ศูนย์ให้บริการท่องเที่ยวทางน้ำหลายแห่ง

15.) แหล่งท่องเที่ยวมีภาพลักษณ์เป็นที่รู้จักกันดี ตลาดน้ำอัมพวาถือว่าเป็นเอกลักษณ์สำคัญของอำเภอัมพวา และเป็นที่รู้จักดี

ภาพประกอบ 7 สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณตลาดน้ำอัมพวา ภาพซ้ายคือห้องสุขาที่มีไว้บริการบริเวณโดยรอบของตลาดน้ำ ภาพขวาคือถังขยะ ซึ่งจะอยู่ตามทางเดิน แสดงให้เห็นถึงการคำนึงถึงสะอาดในตลาดน้ำ

ภาพประกอบ 8 ศูนย์ข้อมูลชุมชนอัมพวา โดยจะมีไว้บริการที่ริมทางเดินตลาดน้ำ ภายในจะมีป้ายแสดงประวัติและข้อมูลต่าง ๆ ไว้บริการนักท่องเที่ยว

ภาพประกอบ 11 ป้ายข้อควรปฏิบัติในการล่องเรือชมหิ่งห้อย โดยจะมีป้ายบอกเตือนนักท่องเที่ยว เพื่อความปลอดภัยขณะล่องเรือ

ภาพประกอบ 12 ร้านค้าขายของที่ระลึกบริเวณริมคลองอัมพวา ปัจจุบันได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะของที่ทำจากวัสดุท้องถิ่น หรือของที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของอัมพวา เช่น โปสการ์ด เสื้อยืดพิมพ์ลายอัมพวา เป็นต้น

อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

- 1.) ป้ายบอกทางเข้าถึง จากบริเวณถนนใหญ่มีป้ายบอกทางเป็นระยะ
- 2.) สิ่งบ่งชี้บอกว่ามาถึงจุดท่องเที่ยว สังเกตวันอัมพวันเจติยารามเป็นหลัก และถัดจากวัดคืออุทยาน ร. 2
- 3.) ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว มีศูนย์ข้อมูลบริเวณที่ซื้อบัตรเข้าชม
- 4.) ห้องสุขา มีห้องสุขารอบบริเวณอุทยาน ฯ
- 5.) ร้านอาหารและเครื่องดื่ม มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม บริเวณด้านหน้าทางเข้า และภายในอุทยาน ฯ
- 6.) ร้านขายของที่ระลึก มีร้านขายของที่ระลึกภายในอุทยาน ฯ
- 7.) โรงแรมและที่พัก มีให้บริการโฮมสเตย์ริมสองฝั่งคลองอัมพวา
- 8.) ป้ายสื่อความหมายในจุดแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายสื่อความหมายบอกถึงประวัติ และชื่อต้นไม้
- 9.) ป้ายชี้ทางในการเดินทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายบอกทางตลอดสองข้างทางสามารถสังเกตได้ง่าย
- 10.) ด้านมัคคุเทศก์ท้องถิ่น มีบริการนักท่องเที่ยวโดยตลอด
- 11.) การแสดงผังภาพรวมของจุดท่องเที่ยว บริเวณทางเข้าและที่จอดรถ
- 12.) ลานจอดรถ อยู่ตรงด้านหน้าบริเวณทางเข้า
- 13.) สถานที่พักให้แก่นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนได้โดยรอบ
- 14.) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้แก่ ศูนย์บริการและรักษาความปลอดภัย นักท่องเที่ยว ตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าของอุทยาน ฯ
- 15.) แหล่งท่องเที่ยวมีภาพลักษณ์เป็นที่รู้จักกันดี มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สามารถสังเกตได้จากลักษณะของเรือนไทยขนาดใหญ่ ซึ่งมีความสวยงามมาก

ภาพประกอบ 13 บริเวณที่จอดรถด้านหน้าอุทยาน ร. 2 สามารถจอดรถยนต์ และรถของบริษัททัวร์ได้ มีความสะดวกและเพียงพอต่อความนักท่องเที่ยว

ภาพประกอบ 14 ป้ายบอกประวัติและผังรวมของอุทยาน ร. 2 ซึ่งอยู่บริเวณภายในอุทยาน
นักท่องเที่ยวที่ไม่มีข้อมูลจากแผ่นพับ สามารถดูแผนผังโดยรวมจากป้าย
เพื่อความสะดวกในการเข้าชม

ภาพประกอบ 15 จุดขายบัตรเข้าชมและศูนย์ข้อมูล อยู่บริเวณด้านหน้าของอุทยาน ร. 2
ใกล้กับบริเวณที่จอดรถ จุดนี้นักท่องเที่ยวสามารถขอข้อมูลหรือซื้อคู่มืออุทยาน ร. 2
และแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามได้

ภาพประกอบ 16 ป้ายบอกทางในบริเวณอุทยาน ร. 2 ซึ่งมีอยู่โดยรอบ
เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

ภาพประกอบ 17 ห้องสุขาภายในบริเวณอุทยาน ร. 2 ซึ่งห้องสุขาจะมีอยู่หลายห้อง
และมีอยู่หลายแห่งโดยรอบอุทยาน ร. 2 มีความสะอาดและเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว

ค่ายบางกุ้ง

- 1.) ป้ายบอกทางเข้าถึง จากบริเวณถนนใหญ่มีป้ายบอกทางเป็นระยะ
- 2.) สิ่งบ่งชี้บอกว่ามาถึงจุดท่องเที่ยว สังเกตกำแพงค่าย และรูปปั้นทหารเป็นหลัก
- 3.) ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว มีศูนย์ข้อมูลบริเวณด้านหน้าทางเข้า
- 4.) ห้องสุขา มีห้องสุขาด้านหลังโบสถ์
- 5.) ร้านอาหารและเครื่องดื่ม มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม บริเวณด้านหน้าทางเข้า
- 6.) ร้านขายของที่ระลึก มีร้านขายของที่ระลึกภายในค่าย
- 7.) โรงแรมและที่พัก มีให้บริการโฮมสเตย์โดยรอบค่าย
- 8.) ป้ายสื่อความหมายในจุดแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายสื่อความหมายบอกถึงประวัติของ
ตันโพธิ์
- 9.) ป้ายชี้ทางในการเดินทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายบอกทางตลอดสองข้างทาง
สามารถสังเกตได้ง่าย
- 10.) ด้านมัคคุเทศก์ท้องถิ่น มีเจ้าหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือ แต่ไม่มีมัคคุเทศก์ประจำ
- 11.) การแสดงผังภาพรวมของจุดท่องเที่ยว บริเวณด้านหน้าโบสถ์
- 12.) ลานจอดรถ อยู่ตรงด้านหน้าบริเวณอนุสาวรีย์พระเจ้าตากสินมหาราช บริเวณ
ทางเข้า
- 13.) สถานที่พักให้แก่นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนได้โดยรอบ
- 14.) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้แก่ ศูนย์บริการและรักษาความปลอดภัยนัก
ท่องเที่ยว ตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าของค่าย
- 15.) แหล่งท่องเที่ยวมีภาพลักษณ์เป็นที่รู้จักกันดี มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์
สามารถสังเกตได้จากตัวโบสถ์ที่ปกคลุมไปด้วยรากไม้ใหญ่ทั้ง ตันโพธิ์ ตันไทร ตันไกร และต้นกร่าง
มีความสวยงามมาก

ภาพประกอบ 18 จุดบริการข้อมูลท่องเที่ยว ค่ายบางกุ้ง ซึ่งอยู่บริเวณทางเข้า มีข้อมูลของค่าย
บางกุ้งและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม ไว้บริการนักท่องเที่ยว

ภาพประกอบ 19 ป้ายบอกข้อมูลและแผนที่ค่ายบางกุ้ง นอกจากจุดบริการข้อมูลท่องเที่ยวแล้ว ยังมีป้ายบอกข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงประวัติและความสำคัญ

ภาพประกอบ 20 บริเวณที่จอดรถ ค่ายบางกุ้ง โดยที่จอดรถจะมี 2 แห่งด้วยกัน คือด้านหน้าบริเวณทางเข้า และบริเวณด้านหลังของค่าย ซึ่งมีความเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว

ภาพประกอบ 21 ร้านค้าขายอาหารบริเวณค่ายบางกุ้ง มีไว้บริการนักท่องเที่ยว
นอกจากนี้บริเวณด้านหน้าของค่ายบางกุ้งยังมีร้านขายอาหารและของที่ระลึกด้วย

ภาพประกอบ 22 ห้องสุขาบริเวณค่ายบางกุ้ง อยู่ด้านหลังโบสถ์ มีความสะอาด
และมีบริการหลายห้อง เพียงพอดักนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 ผลการสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมภาพประกอบ

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ (Nature) แบ่งออกเป็น 4 ชนิด ได้แก่

1.1 ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ อำเภออัมพวาตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง มีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านพื้นที่ทางด้านทิศตะวันตก และมีคลองอัมพวาซึ่งแยกจากแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านกลางพื้นที่ชุมชน นอกจากนี้ยังมีคลองต่าง ๆ อีกหลายสายที่ไหลผ่านพื้นที่ชุมชน เช่น คลองบางจาก คลองลัดดาโชติ คลองดาวดิ่งส์ คลองผีหลอก คลองบางกระพ้อม ฯ ล ฯ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม จากสภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเลหนุน ทำให้น้ำไหลขึ้นลงตลอดปี ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปมีอุณหภูมิไม่สูงนัก เนื่องจากมีที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากทะเล มีฝนตกชุกในช่วงพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ส่วนในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์มีอากาศค่อนข้างเย็น

1.2 พืชและป่าไม้ พื้นที่เกษตรกรรม รวม 62,581.24 ไร่ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง ทำสวน ทำนา เลี้ยงสัตว์ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ลิ้นจี่ ส้มโอ มะพร้าว นอกจากนั้นยังมีพืชที่ขึ้นตามน้ำกร่อย อาทิเช่น ต้นจาก ต้นลำพู ต้นแสม ต้นโกงกาง ป่าไม้ไม่มี

1.3 สัตว์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สัตว์ที่พบเห็นได้บ่อย คือ หิงห้อย นกเขาไฟ นกนางแอ่น นกกินปลา ซึ่งจะพบได้ในช่วงฤดูร้อน กุ้งก้ามกราม ตัวเงิน ตัวทอง ปลาตีน

1.4 แหล่งน้ำ มีแม่น้ำแม่กลองและลำคลองต่าง ๆ อีก 142 คลอง ซึ่งประชาชนสามารถใช้น้ำได้ แต่ในบางช่วงเป็นน้ำกร่อย

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม (Culture)

2.1 ทรัพยากรทางวัฒนธรรม

2.1.1 สถานที่ที่ผู้คนเคารพนับถือ

ค่ายบางกุ้ง

เป็นค่ายทหารเรือไทยที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าเอกทัศทรงโปรดเกล้า ฯ ให้ยกกองทัพเรือมาตั้งค่ายที่ค่ายบางกุ้ง เรียกว่า "ค่ายบางกุ้ง" โดยสร้างกำแพงล้อมวัดบางกุ้งให้อยู่กลางค่าย เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นที่เคารพบูชาของทหาร ภายหลังเสียกรุงครั้งที่ 2 ค่ายบางกุ้งก็ร้างไปจนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีจึงทรงโปรดเกล้า ฯ ให้ชาวจีนจากระยอง ชลบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรี รวบรวมผู้คนมาตั้งกองทหารรักษาค่าย จึงมีชื่อเรียกอีกหนึ่งว่า "ค่ายจีนบางกุ้ง" ในปี พ.ศ. 2311 พระเจ้ากรุงอังวะทรงยกทัพผ่านกาญจนบุรีมาล้อมค่ายจีนบางกุ้ง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงโปรดเกล้า ฯ ให้พระมหามนตรี (บุญมา) เป็นแม่ทัพยกไปช่วยเหลือทหารจีนขับไล่กองทัพพม่าทำให้ข้าศึกแตก

พ่าย หลังจากนั้นค่ายบางกุ้งแห่งนี้ก็ถูกปล่อยให้รกร้างเกือบ 200 ปี จนมาถึง พ.ศ.2510 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ตั้งเป็นค่ายลูกเสือชั้น (ปัจจุบันได้ยกเลิกไปแล้ว) และได้สร้างศาลพระเจ้าตากสินไว้เป็นอนุสรณ์

สิ่งที่น่าสนใจ

โบสถ์ปรกโพธิ์

เป็นอุโบสถหลังเดิมที่สร้างตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี จะถูกปกคลุมด้วยรากไม้ใหญ่ทั้งต้นโพธิ์ ต้นไทร ต้นไกร และต้นกร่าง มองจากภายนอกคิดว่าเป็นกลุ่มต้นไม้ใหญ่มากกว่ามีโบสถ์อยู่ข้างใน รากไม้เหล่านี้ช่วยให้โบสถ์คงรูปอยู่ได้ ทั้งยังให้ความร่มรื่นอีกด้วย ภายในมีพระพุทธรูปประดิษฐาน ชาวบ้านเรียกว่า หลวงพ่อโบสถ์น้อย (หลวงพ่อนิลมณี) และเรียกโบสถ์ว่า "โบสถ์ปรกโพธิ์" และมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง สมัยปลายกรุงศรีอยุธยาเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติ

วัดบางกุ้ง

เป็นวัดเก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยาเช่นกัน อยู่คนละฝั่งกับค่ายบางกุ้งโดยมีถนนผ่านกลาง สิ่งที่น่าสนใจในวัดนี้ได้แก่ คัมภีร์โบราณ ส่วนมากจะเป็นตำรายาโบราณ และบริเวณหน้าวัดด้านที่ติดกับแม่น้ำแม่กลอง จะมีปลาน้ำจืดต่าง ๆ อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จนได้ชื่อว่า "วังมัจฉา"

การเดินทาง

ทางรถยนต์

จากตัวเมืองสมุทรสงคราม ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 325 (แม่กลอง – อัมพวา) ประมาณ 5 กิโลเมตร เลี้ยววัดบางกะพ้อม (ยังไม่ถึงตลาดอัมพวา) ให้สังเกตทางแยกซ้ายมือ เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานข้ามแม่น้ำแม่กลอง (สะพานสมเด็จพระศรีสุริเยนทร์) ตรงไปถึงสามแยกเลี้ยวขวา ตรงไปผ่านวัดภุมรินทร์จนถึงสามแยก (มีวัดบางแคใหญ่อยู่ขวามือ) เลี้ยวขวาตรงไปผ่านวัดบางแคน้อย วัดปากน้ำ ข้ามสะพานคลองแควอ้อม สังเกตค่ายบางกุ้งอยู่ซ้ายมือจะเห็นแนวกำแพงของค่าย

รถประจำทาง

จากตัวเมืองสมุทรสงคราม นั่งรถโดยสารสองแถว สายแม่กลอง-วัดปราโมทย์ คีรถอยู่บริเวณธนาคารนครหลวงไทย สาขาสมุทรสงคราม รถจะวิ่งผ่านค่าย

2.2 มรดกศาสนา

2.2.1 วัด

วัดเจริญสุขารามวรวิหาร

วัดเจริญสุขารามวรวิหาร ตั้งอยู่ริมคลองบางนกแขวก (คลองดำเนินสะดวก) ห่างจากอาสนะแม่พระบังเกิดประมาณ 500 เมตร เดิมเป็นวัดร้างไม่ทราบว่าจะสร้างขึ้นตั้งแต่เมื่อใด แต่มาได้รับการปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2426 เรียกกันว่า "วัดกลางคลอง" หรือ "วัดต้นชมพู" และต่อมาเมื่อมีการสร้าง "ประตุน้ำบางนกแขวก" ในปี พ.ศ. 2451 ชาวบ้านจึงเรียกกันว่า "วัดประตุน้ำบางนกแขวก" ก่อนที่จะเปลี่ยนมาเป็น "วัดเจริญสุขาราม" วัดนี้ได้รับการยกฐานะเป็นอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหารในปี พ.ศ.2500

สิ่งที่น่าสนใจ

หลวงพ่อดโต

ภายในพระอุโบสถมีหลวงพ่อดโตเป็นพระประธาน ทำด้วยศิลาแลง ปางมารวิชัย มีขนาดหน้าตักกว้าง 1.79 เมตร สูงจากฐานถึงยอดศรีมี 2.09 เมตร หลวงพ่อดโตนี้เคยประดิษฐานที่วัดร้างแห่งหนึ่งในจังหวัดราชบุรี ก่อนจะอัญเชิญมาเป็นพระประธานที่วัดแห่งนี้

อุทยานมัจฉา

บริเวณหน้าวัดนี้ติดกับคลองดำเนินสะดวก มีฝูงปลามาอยู่อาศัยอยู่บริเวณนี้เป็นจำนวนมาก นับหมื่นตัว ส่วนมากจะเป็นปลาดุกเพียนเงินปลาดุกเพียนทองมากที่สุด เมื่อนักท่องเที่ยวให้อาหาร ฝูงปลาจะขึ้นมาให้เห็นเต็มไปหมด เป็นที่น่าตื่นตาตื่นใจ และบริเวณดังกล่าวยังมีบริการเรือถีบให้นักท่องเที่ยวได้ถีบเรือเที่ยวเล่นไปตามลำคลองด้วย

การเดินทาง

ทางรถยนต์

จากอำเภออัมพวา ไปตามถนนสายอัมพวา-บางนกแขวก ระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร ผ่านอุทยาน ร.2 – อาสนวิหาร ฯ ข้ามสะพานบางนกแขวก เลี้ยวไปประมาณ 500 เมตร ทางเข้าวัดอยู่ขวามือ

รถประจำทาง

ที่ท่ารถ บขส. สมุทรสงคราม รถสาย 333 (แม่กลอง-บางนกแขวก) ปลายทางจังหวัดราชบุรี แต่รถจะแวะจอดที่วัดแห่งนี้ บริการตั้งแต่เวลา 06.00 - 17.30 น. รถออกทุก 30 นาที

วัดเพชรสมุทรวรวิหาร

วัดเพชรสมุทรวรวิหาร เดิมชื่อ "วัดศรีจำปา" สร้างขึ้นในราชสมัยพระเจ้าปราสาททองแห่งกรุงศรีอยุธยา ตามตำนานเล่าว่า ในปี พ.ศ.2307 ชาวบ้านแหลมในเขตเมืองเพชรบุรีอพยพหนีพม่ามาตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณตำบลแม่กลองเหนือวัดศรีจำปา และเรียกหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านแหลม" ตามชื่อหมู่บ้านเดิมของตน ชาวบ้านแหลมได้ช่วยกันบูรณะวัดศรีจำปาและเรียกวัดนี้ใหม่ว่า "วัดบ้าน

แหลม" ต่อมาวัดบ้านแหลมได้ยกฐานะขึ้นเป็นอารามหลวงชั้นวรวิหาร ได้รับพระราชทานนามว่า "วัดเพชรสมุทรวรวิหาร"

สิ่งที่น่าสนใจ

หลวงพ่อบ้านแหลม

พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีความศักดิ์สิทธิ์เป็นที่เคารพเลื่อมใสของคนทั่วไป เป็นพระพุทธรูปยืนอัมบาตรขนาดเท่าคนจริง สูงประมาณ 167 เซนติเมตร ตามตำนานเล่าว่า ชาวประมงบ้านแหลมออกไปลากอวนในอ่าวแม่กลอง ได้พระพุทธรูปติดมา 2 องค์ องค์หนึ่งเป็นพระพุทธรูปนั่ง อีกองค์หนึ่งเป็นพระพุทธรูปยืน พระพุทธรูปนั่งได้อัญเชิญไปประดิษฐานไว้ที่วัดเขาตะเครา จังหวัดเพชรบุรี ส่วนพระพุทธรูปยืนนำมาประดิษฐานไว้ที่วัดบ้านแหลม เรียกกันว่า "หลวงพ่อบ้านแหลม"

ตอนที่ชาวประมงพบในอ่าวแม่กลองบาตรนั้นสูญหายไปไหนทะเล สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ที่ได้เคยเสด็จมานมัสการได้ถวายบาตรแก้วสีน้ำเงินถวายหลวงพ่อบ้านแหลมเป็นพุทธรูชา และยังปรากฏอยู่จนทุกวันนี้

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชศรัทธาหลวงพ่อบ้านแหลม จึงพระราชทานผ้าดินทองแก่หลวงพ่อบ้านแหลมสองผืน แต่ละผืนมีขนาดหน้ากว้าง 6 นิ้ว ยาวประมาณ 10 ฟุต ปัจจุบันทางวัดได้จัดแสดงไว้ในพระอุโบสถที่ประดิษฐานหลวงพ่อบ้านแหลม ในวันสำคัญ เช่น วัดสงกรานต์ วันทอดกฐินพระราชทาน จะนำผ้าดินทองพระราชทานมาประดับองค์หลวงพ่อบ้านแหลมด้วย

"หลวงพ่อบ้านแหลม" เป็นที่เคารพบูชาในหมู่พุทธศาสนิกชนโดยทั่วไป ในแต่ละวันจะมีผู้ศรัทธาจากทั่วทุกสารทิศมากราบนมัสการอย่างเนืองแน่น มีการเปรียบเปรยว่าหากใครไปเมืองสมุทรสงคราม ไม่ได้ไปนมัสการหลวงพ่อบ้านแหลมก็เหมือนไม่ได้ไปเมืองสมุทรสงคราม ใครพูดถึงเมืองสมุทรสงคราม ไม่กล่าวถึงนามหลวงพ่อบ้านแหลมก็เหมือนไม่รู้จักสมุทรสงคราม คนสมุทรสงครามคนใดไม่เคยเห็นหลวงพ่อบ้านแหลม ก็เปรียบเสมือนลูกกำพร้าไม่เคยเห็นหน้าพ่อ ทัศนียภาพริมแม่น้ำแม่กลอง

เนื่องจากวัดเพชรสมุทรวรวิหาร ๙ ด้านหลังวัดมีบริเวณติดกับแม่น้ำแม่กลอง จึงสามารถชมทัศนียภาพชีวิตความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตของประชาชนที่อยู่ริมแม่น้ำ หากมีความประสงค์จะท่องเที่ยวทางน้ำ บริเวณด้านซ้ายมือของวัด(ด้านที่ติดกับแม่น้ำ) จะมีท่าเทียบเรือซึ่งจะมีทั้งเรือเมล์ เรือหางยาว สามารถที่จะเช่าท่องเที่ยวไปตามลำน้ำแม่กลอง หรือสถานที่ต่าง ๆ อาทิ อุทยาน ร. 2 วัดบางแคน้อย ค่ายบางกุ้ง อาสนวิหารแม่พระบังเกิด หรือตลาดน้ำดำเนินสะดวก ในจังหวัดราชบุรี ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดสมุทรสงครามได้

การเดินทาง

ทางรถยนต์

จากกรุงเทพ ฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 35 ถนนพระราม 2 (ถนนธนบุรี-ปากท่อ เดิม) ไปถึงหลักกิโลเมตรที่ 63 ชิดซ้ายใช้ทางคูขนานต่างระดับ เข้าตัวเมืองสมุทรสงคราม ถึงสี่แยกแรกตรงไปเข้าตัวตลาด ถึงสี่แยกที่สอง (แยกโรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า) เลี้ยวขวาและตรงไปข้ามทางรถไฟขับไปอีกประมาณ 100 เมตร วัดอยู่ทางซ้ายมือ (บริเวณพื้นที่ตรงข้ามกับวัดเป็นที่จอดรถได้)

รถประจำทาง

นั่งรถโดยสาร บขส. สายกรุงเทพ-แม่กลอง หรือรถปรับอากาศสาย กรุงเทพ-ดำเนิน (รถเข้าตัวเมืองสมุทรสงคราม) ที่สถานีขนส่งสายใต้ใหม่ แล้วนั่งรถมอเตอร์ไซด์รับจ้างที่ท่ารถ บขส. สมุทรสงครามต่อ

วัดศรัทธาธรรม

วัดศรัทธาธรรมหรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า "วัดมอญ" สร้างขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 2341 ด้วยแรงศรัทธาในพุทธศาสนาของชาวมอญประมาณ 12 ครอบครัวที่หนีสงครามกลางเมืองในพม่าเข้ามาพึ่งความร่มเย็นของแผ่นดินไทย โดยมาอาศัยในที่ดินว่างเปล่าในพื้นที่ตำบลบางจะเกร็งในปัจจุบัน ต่อมาถูกทางราชการเวนคืนที่ดิน แต่ชาวมอญไม่ยอมจึงได้ต่อสู้คดีในชั้นศาลซึ่งก็ชนะคดีตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หลังจากนั้นชาวมอญจึงได้พร้อมใจกันสร้างวัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์รวมจิตใจ อุโบสถไม้หลังเก่าซึ่งเป็นแพลอยน้ำได้กลายเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา นับตั้งแต่นั้นต่อมาในปี พ.ศ. 2535 อุโบสถไม้สักทองฝังมุกหลังใหม่ถูกสร้างขึ้น

กว่าสองร้อยปีแห่งการดำรงอยู่ วัดศรัทธาธรรม (วัดมอญ) ได้กลายเป็นศูนย์รวมจิตใจและศูนย์กลางทางด้านการศึกษาและสังคมของชุมชนชาวมอญ ณ ตำบลบางจะเกร็ง เช่นเดียวกับที่อุโบสถไม้สักทองฝังมุกแท่นรูปเรือสำเภาหนึ่งเดียวของเมืองไทย เป็นสถาปัตยกรรมทางศาสนาที่มีเอกลักษณ์สวยงามที่สุด

สิ่งที่น่าสนใจ

โบสถ์ไม้สักฝังมุก อุโบสถสร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง ภายนอกอุโบสถ เสากระเบียงฝังมุกลายไทย ผนังภายนอกฝังเปลือกหอยมุกเป็นลายเทพพนม อันวิจิตรบรรจง ส่วนเครื่องบนประดับช่อฟ้าใบระกาที่กลางหน้าบันทั้งสองด้าน จำหลักลายหงส์ภายใต้เศวตฉัตรอยู่บนพื้นลายกระหนกเปลว

ภายในอุโบสถประดิษฐานด้วยภาพจิตรกรรมฝาผนังฝังมุก แสดงเรื่องราวพุทธประวัติและภาพด้านล่างคือ ภาพวรรณกรรมเรื่องรามเกียรติ์ พระประธานคือพระพุทธชินราชหน้าตักกว้าง 61 นิ้ว ด้านหลังพระประธานคือภาพพระประจำวันเกิด ภาพเพดานอุโบสถปิดทองลายไทย งบประมาณในการก่อสร้างเกือบหนึ่งร้อยล้านบาท

เนื่องจากอุโบสถหลังนี้ฝังด้วยมุกเกือบทั้งหมด เมื่อพระอาทิตย์กำลังจะลับขอบฟ้า มุกที่ฝังไว้นอกผนังอุโบสถรูปลายเทพพนม จะสะท้อนแสงระยิบระยับส่งประกายสวยงามยิ่ง

กาละแมรมัญ ในบริเวณวัดจะมีขนมของชาวมอญ "กาละแม" ซึ่งมีความอร่อยเพราะผลิตจากสูตรดั้งเดิมจัดทำจำหน่ายโดยกลุ่มแม่บ้านในละแวกวัดรวมตัวกันผลิตขึ้น เพื่อนำรายได้มาเป็นสวัสดิการแก่สมาชิก

การเดินทาง

รถยนต์

จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2) ถึงจังหวัดสมุทรสงครามตรงไปทางจังหวัดเพชรบุรี (ไม่เข้าตัวเมือง) ตรงไปอีกประมาณ 2 กิโลเมตร ก่อนข้ามสะพานสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เลี้ยวซ้ายตรงที่กัณฑ์รถเลยไปประมาณ 200 เมตร มีถนนแยกเล็ก ๆ ให้เลี้ยวซ้ายแล้วตรงไปอีกประมาณ 1 กม วัดอยู่ทางขวามือ

รถประจำทาง

จากตัวเมืองสมุทรสงคราม นั่งรถโดยสารสายแม่กลอง-ปากมาบ คิวรถอยู่บริเวณโรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ตลาดน้ำอัมพวา

ในอดีตเมืองอัมพวาถือเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม มีตลาดน้ำขนาดใหญ่และชุมชนริมน้ำที่เป็นศูนย์กลางด้านพาณิชยกรรม แต่ผลกระทบของการพัฒนาการคมนาคมทางบก ทำให้ความเป็นศูนย์กลาง ฯ ของอัมพวาต้องสูญหายไป ตลาดน้ำค่อย ๆ ลดความสำคัญและสูญหายไปทีละจุด ทิ้งไว้แต่ร่องรอยของความเจริญในอดีตซึ่งยังคงปรากฏให้เห็นชัดเจนในทุกวันนี้

ทางเทศบาลตำบลอัมพวา โดยความร่วมมือร่วมใจของประชาชนในท้องถิ่นได้ฟื้นฟูตลาดน้ำอัมพวาขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งเพื่ออนุรักษ์ความเป็นอยู่ของชุมชนริมน้ำ ซึ่งในปัจจุบันจะหาดูยาก ให้สืบทอดตลอดไป โดยใช้ชื่อว่า "ตลาดน้ำอัมพวา"

สิ่งที่น่าสนใจ

ตลาดน้ำอัมพวา

ตลาดน้ำอัมพวา จะมีทุกวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 16.00 น. เป็นต้นไป ตลาดน้ำโดยทั่วไปมักจะจัดขึ้นในเวลากลางวัน แต่ตลาดน้ำอัมพวาแห่งนี้ จะจัดขึ้นในช่วงเวลาเย็นเรื่อยไปจนถึงเวลาพลบค่ำ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นตลาดน้ำแห่งแรกของประเทศไทยที่

จัดในลักษณะเช่นนี้ ในตอนเย็นชาวบ้านจะเริ่มทยอยพายเรือนำสินค้าหลากหลายนานาชนิด อาทิ อาหาร ผลไม้ พืชผัก ขนมหอย กุ้ง ปลา ไข่ มาขายให้กับนักท่องเที่ยว หรือคนในท้องถิ่นที่สัญจรไปมา ที่ตลาดอัมพวา ทำให้ได้สัมผัสกับธรรมชาติของชีวิตของชุมชนริมน้ำ ซึ่งเป็นที่น่าประทับใจอย่างยิ่ง นักท่องเที่ยวสามารถที่จะหาซื้ออาหารมานั่งรับประทาน บริเวณริมคลองอัมพวาติดกับตลาดน้ำ ซึ่งได้มีการจัดสถานที่ไว้ ทำให้มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น

ล่องเรือชมหิ่งห้อย

นักท่องเที่ยวที่มีความประสงค์จะนั่งเรือชมหิ่งห้อย ปรกาศความงามยามค่ำคืน หรือล่องเรือท่องเที่ยวตามลำน้ำแม่กลอง ก็สามารถติดต่อเรือได้ ติดต่อ โทร.08-9415-4523 ค่าบริการ คนละ 20 บาท

การเดินทาง

ทางรถยนต์

จากตัวจังหวัดใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 325 ทางเดียวกับไปอำเภอดำเนินสะดวก และอุทยาน ร. 2 ประมาณ 6 กิโลเมตร ก่อนถึงสามแยกไฟแดง มีทางแยกทางซ้ายเข้า อำเภออัมพวา ไปอีกประมาณ 800 เมตร ทางแยกซ้ายมือเข้าตลาดอัมพวา จอดรถบริเวณหน้าที่ว่าการอำเภออัมพวา

รถประจำทาง

จากสถานีขนส่งสายใต้ รถสาย 996 กรุงเทพฯ - ดำเนิน ๙ เป็นรถปรับอากาศ ผ่าน จังหวัดสมุทรสงครามถึงตลาดอัมพวา

สาย 976 กรุงเทพฯ - สมุทรสงคราม ถึงสถานีขนส่งสมุทรสงคราม ขึ้นรถประจำทางสาย 333 แม่กลอง - อัมพวา - บางนกแขวก ถึงตลาดอัมพวา

ภาพประกอบ 23 ตลาดน้ำอัมพวา

ตลาดน้ำท่าคา

สิ่งหนึ่งที่คู่มากับจังหวัดสมุทรสงคราม ก็คือแม่น้ำลำคลองน้อยใหญ่ ซึ่งมีอยู่มากมาย ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของชาวบ้านผูกพันกับแม่น้ำลำคลองเรื่อยมา ทั้งการสัญจรไปมาหาสู่กัน การประกอบอาชีพต่าง ๆ การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า และสิ่งหนึ่งที่สะท้อนภาพชุมชนริมน้ำได้ชัดเจน คือ ตลาดน้ำ ที่มีมาตั้งแต่ครั้งอยุธยา ในสมัยนั้นชาวบ้านจากสมุทรสงครามจะพายเรือนำพืชผักผลไม้ กุ้ง หอย ปู ปลา กะปิ น้ำปลา กุ้งแห้ง ปลาเค็ม ล่องเข้าไปขายต่อเนื่องถึงสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ ก่อนที่ตลาดน้ำจะค่อยๆ ลดน้อยลงไปราว 60 ปีที่แล้วเมื่อการสัญจรทางบกสะดวกขึ้น ภาพความคึกคักจอแจของผู้คนและเรือบรรทุกพืชผล สินค้า แ่นขนัดในลำคลอง เสียงเจรจาซื้อขายพูดคุยทักทายกันทั่วท้องน้ำ นับวันจะหาดูได้ยากยิ่ง แต่ความมีชีวิตชีวาเหล่านี้ยังคงมีอยู่ที่ "ตลาดน้ำท่าคา"

สิ่งที่น่าสนใจ

ตลาดน้ำจะมีในวันขึ้น / แรม 2, 7 และ 12 ค่ำ ตั้งแต่เวลา 09.00 - 12.00 น. บริเวณตลาดน้ำท่าคาบรรยากาศสองฝั่งน้ำร่มรื่นด้วยสวนมะพร้าวและสวนผลไม้ ตั้งแต่ 7 โมงเช้า ชาวบ้านจะเริ่มทยอยพายเรือออกมาจากสวน บ้างก็มาจากทะเลใกล้เคียงบรรทุกผลไม้ พืชผัก ขนม ของกินของ

ใช้ ล่องมาขายสินค้าที่หลากหลายเหล่านี้เป็นตัวแทนบอกเล่าเรื่องราวในท้องถิ่น สภาพภูมิประเทศ พืชพันธุ์ ผลผลิต วิถีชีวิตผู้คน ตลาดน้ำจึงเป็นตัวเชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบันไว้ด้วยกัน เป็นศูนย์กลาง การพบปะของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวจากภายนอก บริเวณที่ติดตลาดมีทางเดินปูนิ่มน้ำและ สะพานข้ามคลองทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินชมตลาดน้ำได้อย่างทั่วถึง

บริเวณด้านหน้าทางเข้าตลาดน้ำ มีศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยวของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตลาด น้ำท่าคา มีสินค้าและผลิตภัณฑ์ในชุมชนจำหน่าย มีการสาธิตการเคียวตาล หยอดตาล และบริการ พาล่องเรือเที่ยวสวน สนใจสอบถามรายละเอียดได้ที่ ผู้ใหญ่อุไร สีเหลือง ประธานกลุ่ม ฯ

โทร. 0-3474-9380

การเดินทาง

ทางรถยนต์

จากตัวจังหวัดใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 325 ทางเดียวกับไปอำเภอดำเนินสะดวก ประมาณ 10 กิโลเมตร หรือเลยจากทางแยกเข้า อำเภอมอพวา ไปประมาณ 4 กิโลเมตร มีทางแยก อยู่ขวามือ มีป้ายบอกตลาดน้ำท่าคา วิ่งเข้าไปประมาณ 5 กิโลเมตร มีป้ายบอกตลอดทาง

รถประจำทาง

จากตัวจังหวัด ขึ้นรถที่คิวหน้าธนาคารทหารไทย ปลายทางตลาดน้ำท่าคา

ภาพประกอบ 24 ตลาดน้ำท่าคา

2.3 ศิลปชาติพันธุ์

2.3.1 ศิลปชาติพันธุ์

ภาษาถิ่น ใช้ภาษาท้องถิ่น ภาคกลาง สมุทรสงคราม

หัตถกรรม

- ศักดาเบญจรงค์ ขายเครื่องเบญจรงค์ ที่ตั้งอยู่บนถนนสมุทนสงคราม-บางแพ ตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
- ศูนย์เบญจรงค์ร่วมสมัยชุมชนวัดอัมพวันเจติยาราม ขายเครื่องเบญจรงค์ ที่ตั้งบริเวณข้างกุฏิใหม่ วัดอัมพวันเจติยาราม
- ร้านกมะพร้าว ขายของตกแต่งบ้านที่ทำจากกะลามะพร้าว ซึ่งที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวคือทำเป็นรูปนกชนิดต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ข้างร้านสวรรค์ไอศกร 2 ถนนเลียบบคลองอัมพวา
- ผลิตภัณฑ์จากเปลือกมะพร้าว ขายของตกแต่งบ้านที่ทำจากกะลามะพร้าว ร้านบริเวณใกล้แยกทางเข้าชุมชนอัมพวา ริมทางหลวงหมายเลข 325

3. ทรัพยากรมหกรรมปรากฏการณ์สำคัญ (Event)

- งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จัดขึ้นในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ณ อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ รัชกาลที่ 2 อำเภออัมพวา ภายในงานมีการแสดง สาธิตการทำขนมไทยโบราณ การละเล่นพื้นบ้าน การแสดงโขนกลางแจ้ง และการจำหน่ายงานศิลปหัตถกรรม รวมทั้งสินค้าพื้นเมืองต่าง ๆ
- งานวันลีนจี จัดขึ้นในช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงต้นเดือนเมษายน ที่อำเภออัมพวา (จัดเป็นบางปี ขึ้นอยู่กับผลผลิตของลีนจี)
- งานนมัสการและสงฆ์หลวงพ่อบ้านแหลม จัดขึ้นในวันที่ 13 - 19 เมษายน ที่วัดเพชรสมุทรวรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
- งานตะวันรอนที่ดอนหอยและงานแข่งกระดานเลน จัดขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคมบริเวณดอนหอยหลอด หมู่บ้านจู้ หมู่ที่ 4 ตำบลบางจะเกร็ง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
- งานส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ จัดขึ้นในช่วงปลายเดือนสิงหาคมของทุกปี
- งานแข่งเรือยาวประจำปี จัดขึ้นในช่วงวันลอยกระทง ที่วัดราดเป้ง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
- เทศกาลกินปลาและของดีเมืองแม่กลอง จัดขึ้นบริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด ในเดือนธันวาคม

4 ทรัพยากรประเภทกิจกรรม (Activity)

- กิจกรรมนันทนาการ มีกิจกรรมประเภทน้ำที่วชิรสถานที่เที่ยวต่าง ๆ ที่จักรยาน ตกปลา ชมหิ่งห้อย ผู้จัดคือ ผู้ประกอบการโฮมสเตย์

5 การบริการ (Service)

5.1 การขนส่ง

- การเดินทางโดยรถโดยสารระหว่างจังหวัด

เส้นทางกรุงเทพ ฯ - สมุทรสงคราม เปิดให้บริการระหว่างเวลา 04.00 - 19.00 น. มีรถออกทุก 20 นาที สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่สถานีขนส่งหมอชิตใหม่ โทร. 02-936-2852-66 ส่วนรถโดยสารที่ออกจากสถานีขนส่งสายใต้เป็นเส้นทางกรุงเทพ ฯ - ดำเนินสะดวก เปิดให้บริการระหว่างเวลา 05.04 - 21.00 น. มีรถออกทุก 20 นาทีเช่นกัน โดยจะหยุดรับส่งผู้โดยสารที่แม่กลองและชุมชนอัมพวา จากนั้นจึงเดินทางต่อไปยังดำเนินสะดวก ซึ่งเป็นสถานีปลายทาง

- การเดินทางโดยรถตู้

การเดินทางโดยรถตู้ในเส้นทางกรุงเทพ ฯ - สมุทรสงคราม (แม่กลอง) สามารถขึ้นรถได้ 2 บริเวณ คือ บริเวณหน้าห้างเมอริคิงเก่า สาขาปิ่นเกล้า (ปัจจุบันเป็นอาคารร้าง) และบริเวณใต้ทางด่วนใกล้อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เปิดให้บริการระหว่างเวลา 07.00 - 20.00 น. โดยรถออกทุก 30 นาที

- การเดินทางโดยรถโดยสารภายในจังหวัด

รถโดยสารจากตัวเมืองสมุทรสงครามที่มายังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอัมพวาและพื้นที่ใกล้เคียง มีดังนี้

สาย 333 ปลายทางจังหวัดราชบุรี (บางนกแขวก) เวลา 06.00 - 17.50 น. รถออกทุก 30 นาที ผ่านวัดบางกระพ้อม ชุมชนริมคลองอัมพวา วัดอัมพวันเจติยาราม อุทยาน ร. 2 บ้านพญาซอ อาศนวิหารแม่พระบังเกิด วัดเจริญสุขาราม

สาย 415 ปลายทางจังหวัดราชบุรี เวลา 06.30 - 18.00 น. รถออกทุก 15 นาที ผ่านบ้านทรงไทยปลายโพงพาง

สาย 562 ปลายทางดำเนินสะดวก เวลา 06.00 - 19.30 น. รถออกทุก 30 นาที ผ่านวัดบางกระพ้อม เตาตาล ออร์คิดฟาร์ม และร้านกะลาบรรเลง

คิวรถหน้าตลาดชนวิทย์ ปลายทางวัดจุฬามณี เวลา 06.00 - 19.20 น. รถออกทุก 1 ชั่วโมง

คิวรถหน้าธนาคารทหารไทย ปลายทางตลาดน้ำท่าคา เวลา 06.30 - 16.30 น. รถออกทุก 1 ชั่วโมง

คิวรถหน้าธนาคารทหารไทย ปลายทางวัดดาวโด้ง เวลา 06.30 - 16.30 น. รถออกทุก 30 นาที

คิวรถตรงข้ามร้านเม็ตยา ดิตทางรถไฟปลายทางวัดปราโมทย์ เวลา 06.10 - 18.10 น. รถออกทุกชั่วโมง ผ่านวัดบางแคใหญ่ และบ้านแมวไทย

- การเดินทางโดยรถไฟ

การเดินทางโดยรถไฟแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกจากสถานีรถไฟวงเวียนใหญ่ถึงมหาชัย มีทั้งรถธรรมดา และรถปรับอากาศ วันละ 17 เที่ยว เวลา 05.30 - 20.10 น. ช่วงที่สองจากสถานีบ้านแหลมถึงแม่กลอง มีเฉพาะรถธรรมดา วันละ 4 เที่ยว เวลา 07.30 - 16.40 น. สอบถามข้อมูล

เพิ่มเติมที่สถานีวงเวียนใหญ่ โทร. 02-465-2017 สถานีมหาชัย โทร.034-411003 สถานีบ้านแหลม โทร. 034-421311 สถานีแม่กลอง โทร. 034-711906

5.2 ที่พักแรม

- โฮมสเตย์ ราคา 200 - 2000 บาท
- โรงแรม / รีสอร์ท ราคา 500-4000 บาท
-

5.3 การต้อนรับ ศูนย์ข้อมูล แผนที่ ป้ายบอกทางแผนที่ มัคคุเทศก์ท้องถิ่น บริษัททัวร์

- ศูนย์ข้อมูลมีอยู่ตามแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ
- แผนที่และป้ายบอกทางแผนที่ สามารถซื้อหาหรือมีบริการอยู่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ
- มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ติดต่อคุณไพโรจน์ เงินยวง ผู้นำท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม โทร.084-6344946

5.4 บริการอื่นๆ

ธนาคาร

- ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารออมสิน สาขาอัมพวา
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอัมพวา

ไปรษณีย์

- ที่ทำงานไปรษณีย์ อำเภออัมพวา

โทรศัพท์

- องค์การโทรศัพท์ส่วนภูมิภาค

สถานีตำรวจ

- สถานีตำรวจภูธรอัมพวา
- สถานีตำรวจภูธรตำบลยี่สาร

บริการสุขภาพ

- โรงพยาบาลอัมพวา
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภออัมพวา
- สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน
- สถานพยาบาลเอกชน

ไฟฟ้า

- ส่วนภูมิภาค
- สถานที่เดิมน้ำมัน
- ปีม ๒.๓.๓.

6. งานมหกรรมและเหตุการณ์สำคัญในรอบปี

มหกรรมในรอบปีของอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เช่นเดียวกับทรัพยากรมหกรรม
ปรากฏการณ์สำคัญ (Event)

7. การประเมินทรัพยากรท่องเที่ยวในส่วนคุณภาพ

อำเภออัมพวาเป็นชุมชนริมน้ำที่ยังคงเอกลักษณ์การตั้งถิ่นฐานริมน้ำในอดีต ตั้งอยู่ริมฝั่ง
แม่น้ำแม่กลองบริเวณสองฝั่งคลองอัมพวา พื้นที่และสภาพแวดล้อมของอำเภออัมพวาเหมาะสำหรับ
การจัดการท่องเที่ยวโฮมสเตย์เป็นอย่างมาก สามารถจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ
ปัจจุบันนี้โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวามีอยู่หลายแห่ง จากสถานการณ์พื้นที่ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม
การท่องเที่ยวโฮมสเตย์ของอำเภออัมพวา ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการการท่องเที่ยวแบบ
โฮมสเตย์มากขึ้น

8. การจัดอันดับความสำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยว

อันดับที่ 1	ด้านกิจกรรม
อันดับที่ 2	การบริการ
อันดับที่ 3	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ
อันดับที่ 4	ทรัพยากรวัฒนธรรม
อันดับที่ 5	งานมหกรรมและเหตุการณ์ที่สำคัญ

ตอนที่ 4 ผลการสำรวจ ที่พัก กิจกรรม และการบริการด้านการท่องเที่ยว โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมภาพประกอบ

ผู้วิจัยคัดเลือกโฮมสเตย์จากการสุ่มตัวอย่างของโฮมสเตย์ โดยการจับสลากเลือกโฮมสเตย์
มา 37 % ได้โฮมสเตย์จำนวน 10 แห่ง คือ โฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพรงทาง บ้านกอไผ่ บ้านคู้
จำปี โฮมสเตย์บ้านทรัพย์เกษม บ้านสวนประเสริฐพร เรือนแพอัมพวา บ้านทอแสง เรือนสบาย
ลาโกทัยโฮมสเตย์ และบ้านแสงจันทร์

1. โฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพงพาง

ที่อยู่ 253 หมู่ 7 ต.ปลายโพงพาง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม 75110

โทร. 0-3471-7510, 081-403-7907 แฟกซ์ 0-3471-7511

ค่าที่พักพร้อมอาหาร 2 มื้อ 400 บาทต่อคน

เรือชมวิถีชีวิตบ้านริมคลองรอบตำบล 300 บาท / ลำ

เรือชมหิ่งห้อยยามค่ำคืน 800 บาท/ลำ (12 ที่นั่ง) / 300 บาทต่อลำ (4 ที่นั่ง)

เรือท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตริมแม่น้ำที่มาศึกษาดูงาน ฟังบรรยายสรุป บริการอาหารกลางวันและ

เครื่องดื่มท่านละ 100 บาท (เฉพาะเครื่องดื่มและผลไม้ท่านละ 25 บาท)

ราคาแพ็คเกจ ท่านละ 700.- รวมค่าที่พัก อาหารมื้อเย็นของวันแรก และมื้อเช้า ของวันที่สอง และค่าเรือทั้งหมด 3 ทริป

โปรแกรมท่องเที่ยว

วันแรก

11.00 รับประทานกล้วยเตี๋ยวเรือ กล้วย ส้มตำ อาหารจากกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มเยาวชน

13.00 ล่องเรือชมวิถีชีวิตตามสายน้ำ ลำคลอง ชมบ้านเรือนทรงไทย ปั่นต้นตาล มะพร้าว เก็บน้ำตาลมะพร้าว ชมเตาตาล เคี้ยวน้ำตาลมะพร้าว แปรรูปน้ำตาลมะพร้าวเป็นวุ้นมะพร้าว ตีมน้ำตาลสดจากต้น

16.30 ฝึกพายเรือ ลงเล่นน้ำตีโป่งในลำประโดง

18.00 รับประทานอาหารเย็น สำหรับชาวสวน

19.30 ชมสิ่งมหัศจรรย์ ฝูงหิ่งห้อย นับหมื่นตัวกระพริบแสงเพื่อภารกิจแห่งความรักบนต้นลำคลอง

21.15 กลับที่พัก ณ บ้านเรือนไทยริมสองฝั่งคลอง

วันที่สอง

06.30 ตื่นแต่เช้า ใส่บาตรทางเรือ

08.00 ร่วมรับประทานอาหารเช้า

09.00 นั่งเรือล่องสองฝั่งคลอง ชมวิถีชาวไทยชนบท และวัดกุฎีรินทร์ชมกุฎีทอง ชมพิพิธภัณฑ์วัดกุฎีโบราณ บ้านดนตรี หุ่นกระบอก

12.00 รับประทานอาหารกลางวัน ตามอรัญญิกและชมจิตรกรรมฝาผนัง วัดบางแค่น้อย แวะชมค่ายบางกุ้ง อุทยาน ร. 2

14.00 กลับถึงบ้านพัก เก็บสัมภาระเพื่อเดินทางกลับ

ติดต่อที่פקล่วงหน้า

นาย รัช บัญพัฑฒ ประธานชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โทร 081-403-7907

โอนเงินผ่านธนาคารนครหลวงไทย สาขา สมุทรสงคราม

ในนามนายรัช บัญพัฑฒ เลขที่บัญชี 3212203197

ศูนย์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านทรงไทย

ตำบลปลายโพพวาง อำเภอมะพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ภาพประกอบ 25 ป้ายหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยปลายโพพวาง ซึ่งอยู่บริเวณด้านหน้าของหมู่บ้านปลายโพพวาง สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย

ภาพประกอบ 26 บริเวณที่พักหลังใหญ่ของโฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพพวาง มีลักษณะเป็นเรือนไทยไม้ มีความโปร่งสบาย และมีเอกลักษณ์แสดงความเป็นไทย และภายในโฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพพวาง แสดงให้เห็นถึงความสะอาดของภายในบ้าน มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ตู้เย็น พัดลม ไม้บริการแก่นักท่องเที่ยว

ภาพประกอบ 27 บริเวณที่จอดรถโฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพงพาง
มีบริเวณที่จอดรถไว้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว

ภาพประกอบ 28 ห้องน้ำโฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพงพาง นอกเหนือจากห้องน้ำซึ่งอยู่
ภายในบ้านพักแล้ว ทางโฮมสเตย์ยังจัดห้องน้ำและห้องสุขาไว้บริการนักท่องเที่ยว
ที่แวะมาเยี่ยมชมอีกด้วย

2. บ้านกอไผ่

บ้านกอไผ่ อัมพวา บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของธรรมชาติแบบดั้งเดิม และมีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในบ้าน ได้พักผ่อนอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง ติดกับถนนสายหลักเชิงสะพานพระศรีสุริเยนทร์ ห่างจากตลาดน้ำอัมพวา และอุทยาน ร. 2 เพียง 1 กิโลเมตร
ที่อยู่ เลขที่ 5 ตำบลสวนหลวง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
โทรศัพท์ 081-644-0057 081-341-1560

อัตราค่าที่พัก

ราคา 1,500 บาท ต่อ 1 หลัง (ไม่เกิน 4 คน)

กรณีต้องการพักมากกว่า หลังละ 4 คน สามารถเพิ่มได้ 1-2 คน คิดเพิ่มคนละ 300 บาท

- มีอาหารเช้า ข้าวต้ม กาแฟ โอวัลติน ขนมปัง
- เครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น ห้องน้ำในตัว

กิจกรรมพิเศษ

- ล่องเรือชมสถานที่ท่องเที่ยวตามลำน้ำแม่กลองชมสถาปัตยกรรม ใหว่พระ ๒ ล ๒
- ชมสวนผลไม้ นานาชนิด หาซื้อผลไม้ตามฤดูกาล
- ล่องเรือชมหิ่งห้อย
- เยือนตลาดน้ำท่าคา/ตลาดน้ำดำเนินสะดวก
- เที่ยวตลาดน้ำอัมพวาที่อัมพวา

การสำรองที่พัก

สำรองที่พักโอนเงิน 50%

ชื่อบัญชี : มณฑิยา อ่อนเคราะห์

เลขที่บัญชี : 175-4-08842-3

ประเภทบัญชี : ออมทรัพย์

ธนาคาร : กรุงเทพ จำกัด สาขา คลองเตย

ภาพประกอบ 29 แผนที่การเดินทางบ้านกอไผ่

ภาพประกอบ 30 ที่พักของบ้านกอไผ่ ซึ่งมีความสวยงามและมีเอกลักษณ์ ทำให้นักท่องเที่ยวที่ชอบบรรยากาศของธรรมชาติซึ่งอยู่โดยรอบได้เลือกเข้าพัก

ภาพประกอบ 31 ห้องพักสามารถพักได้ห้องละ 2-4 คน มีความสะอาด
และสะดวกสบายเป็นอย่างยิ่ง ภายในห้องพักมีสิ่งอำนวยความสะดวก
อาทิเช่น โทรทัศน์ เครื่องปรับอากาศ ห้องน้ำในตัว
ซึ่งมีความโปร่งสบายในบรรยากาศเปิดโล่ง
และมีบริเวณระเบียงด้านข้างให้
นักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนได้

3. บ้านคู้งจำปี

อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ของเรือกสวนที่สงบ ร่มเย็น สัมผัสธรรมชาติของการพักผ่อนอย่างแท้จริง ความเป็นส่วนตัวที่สะดวกสบายพร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก บริการที่ประทับใจ อยู่ใกล้สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัดสมุทรสงคราม อาทิ ตลาดน้ำอัมพวา อุทยาน ร. 2 ค่ายบางกุ้ง ฯ ล ฯ

บ้านคู้งจำปี มีเนื้อที่ 4 ไร่ 1 งาน 23 ตารางวา สามารถทำกิจกรรมต่างๆ เช่น พายเรือ วายน้ำในคลอง แบดมินตัน ฟุตบอล ขี่จักรยาน เล่นน้ำตกและลำธาร

ที่อยู่ เลขที่ 59/2 หมู่ 14 ตำบลสวนหลวง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 75150
โทร. 034-752035

ที่พัก

บ้านพักแบบไม้และแบบปูน

- นอนได้ประมาณ 5-6 คน
- เครื่องปรับอากาศ
- เครื่องทำน้ำอุ่น
- โทรทัศน์ ระบายงานด้านเทียมของ PSi มากกว่า 60 ช่อง
- ตู้เย็น จำหน่ายเครื่องดื่มราคาปกติ

กิจกรรมพิเศษ

รายการ 2 วัน 1 คืน อาหาร 2 มื้อ (เย็น-เช้า)

วันแรก

เข้าพักตั้งแต่ 11.00 น.เป็นต้นไป ออกที่พักเวลา 13.00 น.(ของวันรุ่งขึ้น)

17.30 น. เรือมารับที่ทำน้ำรีสอร์ท แล้วล่องเรือชมวิถีชีวิตของชาวบ้านคู้งจำปี ประมาณ 4 กิโลเมตร ถึงตลาดน้ำอัมพวา

19.00 น. เรือออกจากตลาดน้ำอัมพวา ไปชมหิ่งห้อย

20.30 น. กลับที่พัก และรับประทานอาหารเย็น

วันที่สอง

07.30 น. รับประทานอาหารเช้า กิจกรรมในยามเช้า ก็มี พายเรือ ดีแบดมินตัน เดินเล่นรอบสวน วายน้ำในคลอง ขี่จักรยานเชิงอนุรักษ์

ราคาแพ็คเกจ

แพ็คเกจ 1 สำหรับ 2 ท่าน ๆ ละ 1,100 บาท ต่อบ้าน 1 หลัง

แพ็คเกจ 2 สำหรับ 4 ท่าน ๆ ละ 690 บาท ต่อบ้าน 1 หลัง

แพ็คเกจ 3 สำหรับ 6 ท่าน ๆ ละ 590 บาท ต่อบ้าน 1 หลัง

ภาพประกอบ 32 บ้านคุ้มจำปี มีห้องพักที่สะอาดและมีความเป็นส่วนตัว มีสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ตู้เย็น โทรทัศน์ ห้องน้ำมีความสะอาดซึ่งอยู่ในห้องพัก

ภาพประกอบ 33 กิจกรรมบ้านคุ้มจำปี มีบริการนวดแผนโบราณไว้บริการนักท่องเที่ยว และนอกจากนี้บริเวณด้านหน้าของบ้านพักทุกหลังจะเป็นบ่อขุดขนาดใหญ่ นักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อน ทำกิจกรรมพายเรือหรือกิจกรรมอื่น ๆ ได้

4. โฮมสเตย์บ้านทรัพย์เกษม

บ้านทรงไทยริมแม่น้ำแม่กลองที่พักที่สงบและร่มรื่น ของบ้านทรงไทยริมแม่น้ำ และพืชสวน นานาพันธุ์ นักท่องเที่ยวสามารถเห็นความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมตาม ธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ที่พักสะอาด สะดวกสบาย อยู่ใกล้กับสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัดมากมาย อาทิ ตลาดน้ำอัมพวา อุทยาน ร. 2 บ้านเบญจรงค์ บ้านแม่วไทย ค่ายบางกุ้ง ฯ ล ฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตั้งอยู่บริเวณที่มีสิ่งสวยงามที่สุดของจังหวัด

โทรศัพท์ 089-238-9985 , 081-371-2099 , 034-752305

อัตราค่าที่พักและบริการอื่น ๆ

- ล่องเรือชมหิ่งห้อย
 - ล่องเรือชมสถานที่ท่องเที่ยว
 - นวดแผนโบราณ 2 ชั่วโมง 300 บาท
 - บ้านทรงไทย
 - ห้องนอนใหญ่ คืนละ 2,000 บาท (5 ท่านขึ้นไป 300 บาท / 1 ท่าน)
 - บ้านเดี่ยวทรงจั่วซ้อน (เครื่องปรับอากาศ)
 - คืนละ 1,200 บาท (3 ท่านขึ้นไป 300 บาท / 1 ท่าน)
 - บ้านเดี่ยวเล็ก
 - คืนละ 600 บาท (2 ท่านขึ้นไป 300 บาท / 1 ท่าน)
- ราคานี้รวม อาหารเช้า และ ชา กาแฟ

จองที่พัก

โอนเงินมัดจำ50%

ชื่อบัญชี	น.ส.นพมาศ อ่อนุเคราะห์
เลขที่บัญชี	501-0-11508-6
ประเภทบัญชี	สะสมทรัพย์
ธนาคารกรุงเทพ	สาขาอัมพวา

ภาพประกอบ 35 โฮมสเตย์บ้านทรัพย์เกษม มีลักษณะเป็นทรงไทยริมแม่น้ำ

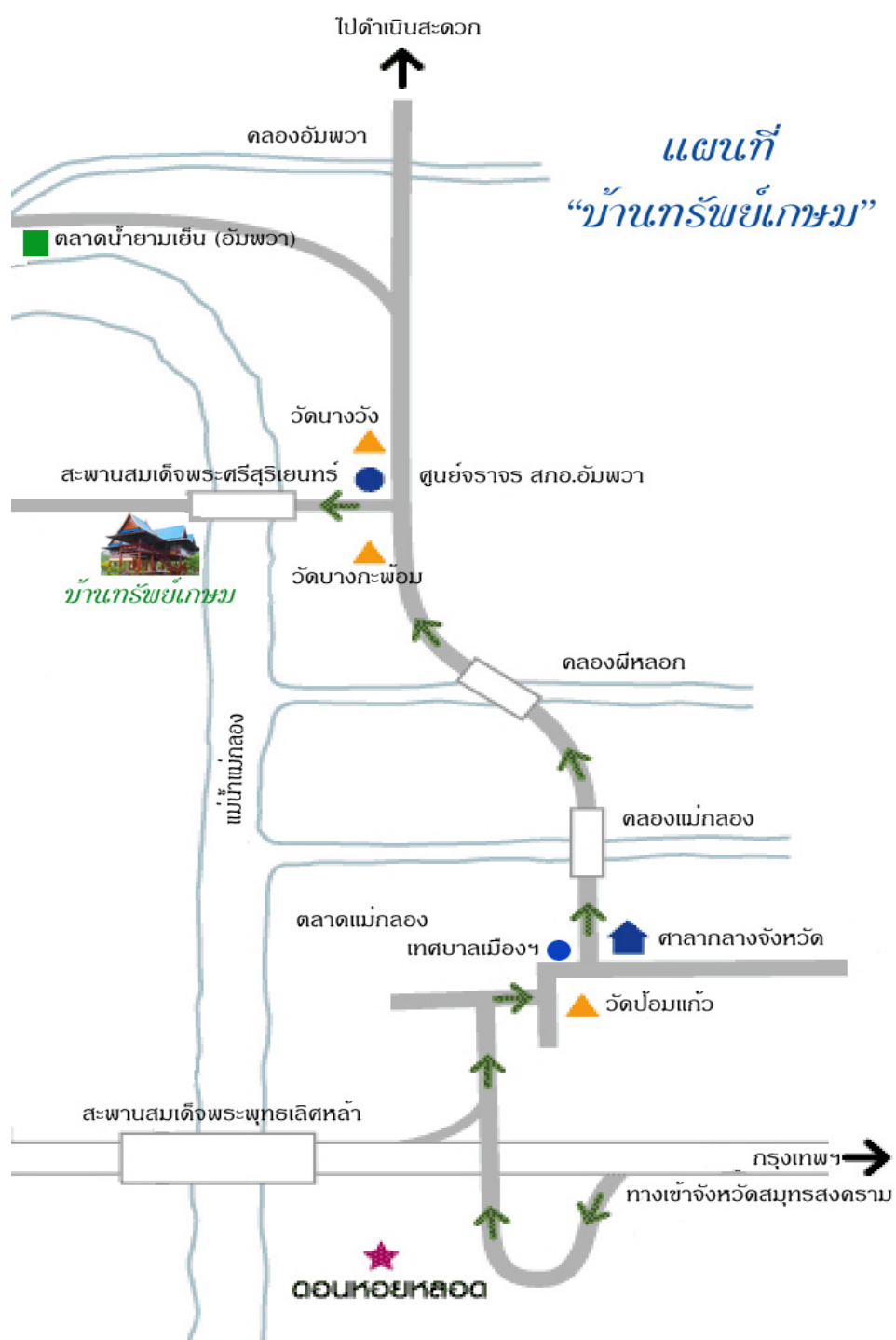
ภาพประกอบ 36 ห้องนอนบ้านทรัพย์เกษม โดยบ้านทรัพย์เกษมเป็นโฮมสเตย์ที่พักร่วมกับเจ้าของบ้าน ทางเจ้าของจะเตรียมห้องพักและที่นอนไว้บริการเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้าพัก

ภาพประกอบ 37 บริเวณห้องโถงของบ้านทรัพย์เกษม มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โทรทัศน์ พัดลม ไว้บริการนักท่องเที่ยว

ภาพประกอบ 38 ห้องน้ำของบ้านทรัพย์เกษมจะแยกออกมาจากห้องนอน เป็นห้องน้ำรวม แต่มีการดูแลรักษาความสะอาดเป็นอย่างดี

ภาพประกอบ 39 แผนที่โฮมสเตย์บ้านทรัพย์เกษม

5. บ้านสวนประเสริฐพร

บ้านสวนประเสริฐพร ตั้งอยู่อำเภออัมพวา ห่างจากกรุงเทพฯ ๗ เพียง 72 กิโลเมตร บนเส้นทางถนนพระราม 2 (ธนบุรี-ปากท่อ) หรือห่างจากตลาดน้ำอัมพวาเพียง 5 นาที เท่านั้น สัมผัสกับบรรยากาศธรรมชาติริมน้ำ ที่สงบ ร่มรื่น และปลอดภัย ท่ามกลางสวนลั่นทมและส้มโอ เหมาะสำหรับพักผ่อนกับ ครอบครัวและมิตรสหาย ยามราตรีล่องเรือดูหิ่งห้อย สนุกกับกิจกรรมที่บ้านสวนประเสริฐพรได้จัดเตรียมไว้ไม่ว่าจะเป็นล่องเรือชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม เล่นน้ำพายเรือ ตกปลา ตักบาตรพระทางน้ำหน้าบ้าน และกิจกรรม ล่องเรือชมหิ่งห้อยความมหัศจรรย์แห่งท้องน้ำยามค่ำคืน และเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา รับประทานอาหารอร่อย ราคาถูก บรรยากาศย้อนยุค แวะซื้อของฝากของที่ระลึก โทรศัพท์ 089-4948898 , 081-4030357 ติดต่อ คุณสมใจ รุ่งฤทธิเดช

อัตราค่าที่พักและบริการอื่นๆ

บ้านพักริมน้ำ ระเบียบไม่นั่งเล่นหน้าบ้าน รับอากาศบริสุทธิ์ในยามเช้า หรือชมดาวยามค่ำคืน ราคาห้องละ 1,400 บาท พักได้ 3 ท่าน เสริมท่านละ 300 บาท
ราคานี้รวมอาหารเช้า กาแฟ โอวัลติน ขนมปัง วันจันทร์ถึงพฤหัสบดี ลด 20 %
(ยกเว้น วันหยุดนักขัตฤกษ์)

บ้านพักริมน้ำ ระเบียบไม่นั่งเล่นหน้าบ้าน รับอากาศบริสุทธิ์ในยามเช้า หรือชมดาวยามค่ำคืน ราคาห้องละ 1,200 บาท พักได้ 3 ท่าน เสริมท่านละ 300 บาท
ราคานี้รวมอาหารเช้า กาแฟ โอวัลติน ขนมปัง วันจันทร์ถึงพฤหัสบดี ลด 20 %
(ยกเว้น วันหยุดนักขัตฤกษ์)

บ้านแฝดในสวน บ้านพักกลางสวนผลไม้ นานาชนิด บรรยากาศร่มรื่นเย็นสบาย
ราคาเพียงแค่ห้องละ 900 บาท พักได้ 2 ท่าน เสริมท่านละ 200 บาท
ราคานี้รวมอาหารเช้า กาแฟ โอวัลติน ขนมปัง วันจันทร์ถึงพฤหัสบดี ลด 20 %
(ยกเว้น วันหยุดนักขัตฤกษ์)

ห้องสัมมนา สำหรับจัดประชุมอบรมรองรับได้ถึง 50 ท่าน หรือจะจัดเป็นห้องนอนก็ได้ สามารถพักได้ 20 ท่านราคาเหมา ห้องละ 5,000 บาทต่อหนึ่งวัน
ราคานี้รวมอาหารเช้า กาแฟ โอวัลติน ขนมปัง วันจันทร์ ถึง พฤหัสบดี ลด 20 %
(ยกเว้น วันหยุดนักขัตฤกษ์)

กิจกรรม

- ตักบาตรพระทางน้ำยามเช้า
- พายเรือ เล่นน้ำ ตกปลา
- ชิมก๋วยเตี๋ยวเรือ ขนม ริมคลองหน้าบ้านพักกิจกรรมดีดียามบ่าย
- ปั่นจักรยานชมสวน กิจกรรมยามว่างกับการปั่นจักรยานชมสวน ชมวิถีชีวิตชาวบ้าน ผ่านสวนลั่นजी สัมโอ ตลอดสองข้างทาง
- ล่องเรือชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและวิถีชีวิตสองฝั่งคลอง โดยบริการรับถึงหน้าบ้านพัก
- ทิวทลาดน้ำอัมพวา กิจกรรมดีดีที่ไม่ควรพลาดกับการรับประทานอาหารอร่อย ราคา ถูก บรรยากาศแบบย้อนยุค
- ล่องเรือชมหิ่งห้อยยามค่ำคืน กิจกรรมยอดฮิตทางน้ำกับการชมความงามยามค่ำคืนของ หิ่งห้อยนับแสน ที่พร้อมใจกันส่งแสงตลอดสองฝั่งคลอง

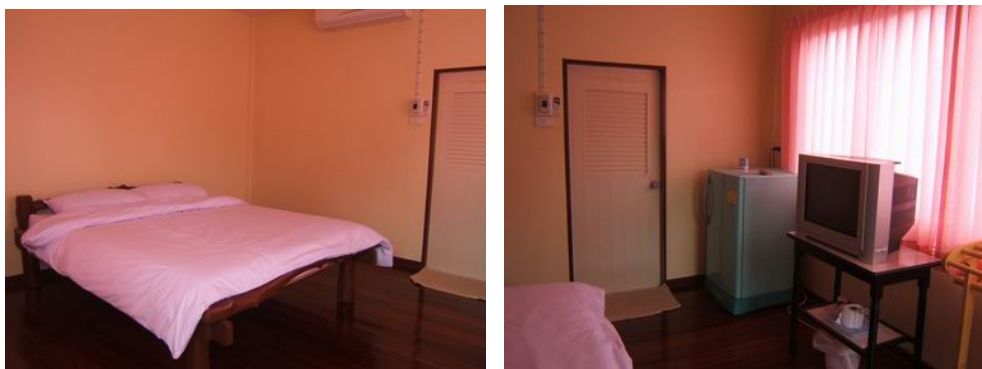
จองห้องพัก

โอนเงินมัดจำ 50%

ชื่อบัญชี	คุณสถาพร รุ่งฤทธิเดช
เลขที่บัญชี	272 - 0 - 62768 - 2
ประเภทบัญชี	ออมทรัพย์
ธนาคารกรุงเทพ	สาขาสมุทรสงคราม

ภาพประกอบ 40 บริเวณบ้านสวนประเสริฐพร เป็นบ้านพักกะทัดรัดแต่มีความเป็นส่วนตัว
บรรยากาศธรรมชาติริมน้ำ ที่สงบ ร่มรื่น และปลอดภัย ท่ามกลางสวนลิ้นจี่และส้มโอ
เหมาะสำหรับพักผ่อนกับ ครอบครัวและมิตรสหาย

ภาพประกอบ 41 ภายในบ้านพักของบ้านสวนประเสริฐพร มีความสะอาด และมีสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ ห้องน้ำในตัว โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ

ภาพประกอบ 42 แผนที่บ้านสวนประเสริฐพร

6. เรือนแพอัมพวา

เรือนแพอัมพวา เป็นเรือนแพทรงไทยมะลิลาโบราณ และเป็นบ้านในโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

ตั้งอยู่เลขที่ 143,145 ริมคลองอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
โทรศัพท์ 034-751333 , 086-798-7553

ห้องพัก

ห้องนอน 4 ห้อง ราคา 800 บาท / คืน / 2-3 ท่าน
มีบริการอาหารเช้า

กิจกรรม

ไม่มีกิจกรรมบริการพิเศษ นักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวได้เอง อยู่ใกล้ตลาดน้ำอัมพวา

ภาพประกอบ 43 โฮมสเตย์เรือนแพอัมพวา เป็นเรือนแพทรงไทยมะลิลาโบราณ เป็นบ้านในโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ซึ่งเป็นโฮมสเตย์ที่นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของชาวคลองอัมพวาโดยตรง เพราะโฮมสเตย์เรือนแพอัมพวาเป็นโฮมสเตย์ที่นักท่องเที่ยวพักกับเจ้าของบ้าน

ภาพประกอบ 44 ภายในบริเวณโฮมสเตย์เรือนแพอัมพวา ห้องพักมีความสะอาด
และเรียบง่าย มีสิ่งอำนวยความสะดวก คือ เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น ไว้บริการ

7. บ้านทอแสง

ตั้งอยู่อำเภอมัญจาคีรี ห่างจากกรุงเทพฯ เพียง 60 กิโลเมตร และใกล้ตลาดน้ำอัมพวา เพียง 5 นาทีเท่านั้น มีบริการบ้านพักทั้งแบบโฮมสเตย์และรีสอร์ท ท่ามกลางริมน้ำ บรรยากาศสบาย เป็นบ้านพักที่เรียบง่าย แต่พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก

โทรศัพท์ 081-875-5850 , 034-751390

ที่พัก

บ้านทรงไทยริมน้ำ

มีห้องโถงใหญ่ ศาลาพักผ่อน พร้อมระเบียงริมน้ำทอดยาวสุดตา สามารถเลือกมุมพักผ่อนตามอัธยาศัย หรือพายเรือคายัก เพื่อชมวิถีชีวิตชาวบ้านสองฝั่งคลอง

ห้องละ 1,000-1,200 บาท พักได้ 2 ท่าน (รวมอาหารเช้า)

ที่นอนเสริม ท่านละ 300 บาท (รวมอาหารเช้า)

บ้านสไตล์ ร็อคโฮม

พร้อมระเบียงนั่งเล่นหน้าบ้าน เพื่อดื่มด่ำกับอากาศบริสุทธิ์ยามเช้า หรือนั่งนับดาวที่ต่างพากันอวดแสงระยิบระยับ ยามค่ำคืน

หลังละ 1,200-1,500 บาท พักได้ 2 ท่าน (รวมอาหารเช้า)

ที่นอนเสริม ท่านละ 300 บาท (รวมอาหารเช้า)

สิ่งอำนวยความสะดวก

เครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น

กิจกรรม

แพ็คเกจ 2 วัน 1 คืน 1,000 บาท/ท่าน (6 ท่านขึ้นไป)

วันแรก

14.00 น.	ยินดีต้อนรับสู่ "บ้านทอแสง"
พักผ่อนตามอัธยาศัย หรือจะพายเรือชมวิถีชีวิตชาวบ้านสองฝั่งคลอง มีเรือคายักให้บริการ หรือลงเล่นน้ำในคลองธรรมชาติ
17.00 น.	อิมเมอร์กับอาหารเย็นตำรับพื้นบ้าน
18.00 น.	นั่งเรือชมธรรมชาติสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านพร้อมเพลิดเพลินไปกับการเที่ยวชม "ตลาดน้ำอัมพวา" ที่อัมพวา แล้วนั่งเรือทอดอารมณ์ชมบรรยากาศ ยามค่ำคืนสองฝั่งคลอง เฝ้ามองความมหัศจรรย์ของหิ่งห้อยที่ส่องแสงระยิบระยับ

วันที่สอง

- 6.00 น. ตื่นเข้าทำบุญตักบาตรพระ
- 7.00 น. รับประทานอาหารเช้า
- 8.30 น. ล่องเรือชมแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ
- วัดกุฎีรินทร์กุฎีทอง ชมกุฎีทองในประวัติศาสตร์ต้นราชวงศ์จักรี และพิพิธภัณฑ์ของเก่าที่หาดูได้ยาก บ้านดนตรีไทย
 - วัดบางแคน้อย ชมภาพแกะสลักสามมิติจากไม้สักทอง
 - ค่ายบางกุ้ง ชมโบสถ์ปรกโพธิ์ อายุ 400 กว่าปี ค่ายทหารของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เลี้ยงปลาที่วังมัจฉา
 - ชมอุทยานเฉลิมพระเกียรติ รัชกาลที่ 2
- 13.00 น. กลับสู่ที่พัก เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

หมายเหตุ

แพ็คเกจนี้ ราคารวมค่าที่พัก และค่าเรือนำเที่ยวห้องปรับอากาศ พร้อมโทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น อาหาร 2 มื้อ (เย็นและเช้า) พร้อมอาหารตักบาตรพระ

สำรองที่พัก

โอนเงิน มัดจำ 50% เพื่อสำรองที่พัก

ชื่อบัญชี วาณิชชา โกวิทานนท์

เลขที่บัญชี 501-0-10845-3

ประเภท ออมทรัพย์

ธนาคารกรุงเทพ สาขาอัมพวา

ภาพประกอบ 45 บ้านทอแสง มีบริการบ้านพักทั้งแบบโฮมสเตย์และรีสอร์ท ท่ามกลางริมน้ำ
บรรยากาศสบาย เป็นบ้านพักที่เรียบง่าย

ภาพประกอบ 46 บริเวณภายในห้องพักบ้านทอแสง ห้องพักมีความสะอาด มีสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิตู้อ่างล้างมือ เครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น

ภาพประกอบ 47 บ้านทอแสง มีห้องโถงใหญ่ ศาลาพักผ่อน พร้อมระเบียงริมน้ำทอดยาวสุดตาให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกมุมพักผ่อนตามอัธยาศัย หรือพายเรือคายัคเพื่อชมวิถีชีวิตชาวบ้านสองฝั่งคลอง

8. เรือนสบาย

บ้านพักเรือนสีชมพูที่ตั้งโดดเด่นอยู่ริมคลองอัมพวา ห่างจากตลาดน้ำอัมพวาเพียง 150 เมตร เป็นบ้านเรือนไม้ตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับนานาชนิด เหมาะสำหรับแก่การพักผ่อน ทั้งเป็นแบบหมู่คณะหรือแบบครอบครัว สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำแบบดั้งเดิม การค้าขายทางเรือ การทำกาแฟโบราณ หรือสำหรับท่านที่ชื่นชอบการรับประทานอาหาร ก็สามารถเดินไปเลือกซื้ออาหารพื้นบ้านได้จากตลาดน้ำอัมพวา หรือจะรอเรียกซื้อจากเรือที่ผ่านไปผ่านมาหน้าที่พักก็สามารถทำได้

โทรศัพท์ 086-344-7418 , 034-725871

อัตราค่าที่พัก

- ห้อง บุษบา ราตรี ยี่โก ชงโค (เครื่องปรับอากาศ-โทรทัศน์) ราคาห้องละ 700 บาท
พักได้ 2 ท่าน หากเกินเพิ่มท่านละ 200 บาท
- ห้อง ดาหารา สีสาวดี พุดตาน (เครื่องปรับอากาศ-โทรทัศน์) ราคาห้องละ 800 บาท
พักได้ 2 ท่าน หากเกินเพิ่มท่านละ 200 บาท
- ห้อง กระดังงา (เครื่องปรับอากาศ-โทรทัศน์) ราคาห้องละ 1,000 บาท
พักได้ 2 ท่าน หากเกินเพิ่มท่านละ 200 บาท

หมายเหตุ : ราคานี้รวมค่าอาหารเช้าเรียบร้อยแล้ว

พิเศษ วันอาทิตย์-วันพฤหัสบดี ราคาห้องละ 500-600 บาท

กิจกรรม

- ปั่นจักรยานท่องเที่ยวชมสวนผลไม้
- ล่องเรือชมหิ่งห้อย
- ล่องเรือไหว้พระตามสถานที่ต่างๆ
- ล่องเรือเที่ยวชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก
- เล่นน้ำ พายเรือ

แพ็คเกจนำเที่ยว 2 วัน 1 คืน

900 บาท / 1 ท่าน (6 ท่านขึ้นไป)

วันแรก

14.00 น. ยินดีต้อนรับสู่เรือนสบาย รับประทานอาหารผลไม้ตามฤดูกาลของท้องถิ่น พร้อมเครื่องดื่มสมุนไพร นั่งเล่นริมคลองตามอัธยาศัย

- 16.30 น. เดินเที่ยวคลองอัมพวา สัมผัสบรรยากาศวิถีชีวิตชาวคลองอัมพวา บริเวณตลาดน้ำอัมพวา รับประทานอาหารแสนอร่อยจากเรือแม่ค้าในลำคลอง มีให้เลือกหลากหลายพร้อมชื่อของฝาก ของที่ระลึก
- 19.30 น. ล่องเรือชมหิ่งห้อยตามคลองผีหลอก ริมแม่น้ำแม่กลอง
- 21.00 น. กลับสู่ที่พัก นั่งตกปลา ตกกุ้ง สังสรรค์กันกับมิตรสหายตามอัธยาศัย

วันที่สอง

- 06.10 น. ใส่บาตรพระทางเรือ วิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวอัมพวา
- 06.30 น. ปั่นจักรยานเที่ยวร้านขายยาโบราณ โรงทำเงาะก๊วย บ้านทำขนมไทยดั้งเดิม ไข่หัวเจ้าแม่กวนอิม การทำเครื่องเบญจรงค์ การทำน้ำตาลมะพร้าว ชมสวนส้มโอ ลิ้นจี่ผลไม้หน้าชนิด
- 08.20 น. รับประทานอาหารเช้า
- 09.00 น. ล่องเรือชมสัมผัสบรรยากาศชาวบ้านตามสองฝั่งคลอง นมัสการหลวงพ่อบึงเนื่องเกจิตั้งแหล่งลุ่มแม่น้ำแม่กลอง พร้อมชมอุโบสถหินอ่อน ศาลาปิดทองลายรดน้ำที่วัดจุฬามณี แวะเที่ยวอุทยาน ร.2 ชมโบสถ์ไม้สักทองแกะสลักวัดบางแค่น้อย และชมโบสถ์ปรกโพธิ์แห่งเดียวในเมืองไทย
- 11.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 12.30 น. เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

แพ็คเกจล่องเรือไหว้พระ 9 วัด ราคา 999 บาท (6 ท่านขึ้นไป)

วันแรก

- 14.00 น. ยินดีต้อนรับสู่เรือนสบาย ดื่มน้ำสมุนไพรเย็นฉ่ำ พักผ่อนตามอัธยาศัย
- 16.00 น. เดินเที่ยวชมวิถีชีวิตชาวบ้านริมคลองอัมพวา นั่งเรือข้ามฟาก กราบขอพรหลวงพ่อบึง (ทำจากไม้ไผ่สานอายุประมาณ 300 กว่าปี) หลวงพ่อบึงเตียนทำจากพอสซิลไมต์เตียนที่วัดบางลี่ นั่งเรือกลับมาที่ตลาดน้ำอัมพวา ไปไหว้พระหลวงพ่อบึงที่วัดอัมพวันเจติยาราม เดินเที่ยวตลาดน้ำ รับประทานอาหารอร่อยจากแม่ค้าในคลองอัมพวา ชื่อของฝากต่าง
- 19.00 น. ล่องเรือไปไหว้พระวัดจุฬามณี ชมโบสถ์ไม้สักลงรักปิดทอง ลายรดน้ำยามค่ำ ค่ำคืนที่สวย ล่องเรือชมหิ่งห้อยสัตว์ตัวน้อยกลางดงต้นลำพูที่คลองผีหลอก
- 20.30 น. กลับถึงที่พัก นั่งเรือเล่นริมคลอง พักผ่อนตามอัธยาศัย

วันที่สอง

- 06.15 น. ใส่บาตรพระทางเรือที่บ้านพัก เดินเที่ยวชมสวนผลไม้
- 08.00 น. รับประทานอาหารเช้า

- 08.30 น. ล่องเรือไปไหว้หลวงพ่อดโต ณ วัดเจริญ ชมฝูงปลามากมายที่อยู่หน้าประตูน้ำ
บางนกแขวก ล่องเรือกราบขอพรหลวงพ่อนิลมณีที่ค่ายบางกุ้ง ชมโบสถ์เก่าแก่
สมัยอยุธยาที่ถูกต้นไม้ปกคลุมทั้งหลัง ล่องเรือกราบขอพรหลวงปู่บางพรหมที่วัด
บางพรหม ขอโชคขอลาภกับศาลนางตะเคียน ล่องเรือชมโบสถ์ไม้สักแกะสลักที่
วัดบางแค่น้อย ล่องเรือกราบขอพรหลวงพ่อดโตปากน้ำ กราบนมัสการรอยพระ
พุทธรบาท ล่องเรือขอพรหลวงพ่อดโตวัดภูมิรัตนบุรีทอง
- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน อาหารทะเล ปูม้าหลน ปลาทุงฉี่ ปลากระบอกต้ม
ส้ม ฯ ล ฯ
- 13.30 น. เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

สำรองที่พัก

โอนเงิน 50%

ชื่อบัญชี จักร์ทิพย์ แสงกระจ่าง

เลขที่ 508-0059-479

ประเภท สะสมทรัพย์

ธนาคารกรุงเทพ สาขาบางคนที

ภาพประกอบ 48 เรือนสบาย บ้านพักเรือนสีชมพูที่ตั้งโดดเด่นอยู่ริมคลองอัมพวา ห่างจากตลาด
น้ำอัมพวาเพียง 150 เมตร เป็นบ้านเรือนไม้ตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับนานาชนิด เหมาะสำหรับ
แก่การพักผ่อน ทั้งเป็นแบบหมู่คณะ หรือแบบครอบครัว
สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำแบบดั้งเดิม

ภาพประกอบ 49 สิ่งอำนวยความสะดวกของเรือนสบาย มีครัวกลาง โทรทัศน์ และห้องนั่งเล่น
ด้านหน้าไว้บริการ

9. ลาโกทัย โฮมสเตย์

บ้านพักริมคลอง ท่ามกลางความสงบร่มรื่นในสวนผลไม้ สัมโอ ลิ่นจี บรรยากาศร่มรื่นเป็นธรรมชาติ เหมาะกับการพักผ่อนกับครอบครัว และจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ การเดินทางสะดวก ที่พักสะอาดและปลอดภัย

ติดต่อสอบถามรายละเอียดที่ คุณสมศักดิ์ หรือ คุณสุรีย์

โทรศัพท์ 089-805-4500 , 089-259-2455

อัตราค่าที่พัก

บ้านทรงไทย - ห้องเครื่องปรับอากาศ 400 บาท / ท่าน

บ้านพัก ห้องเครื่องปรับอากาศ ห้องน้ำในตัว

- หลังใหญ่ 1,600 บาท / หลัง พักได้ 4 ท่าน

- หลังเล็ก 1,200 บาท / หลัง พักได้ 3 ท่าน

- เหมหลัง 4,600 บาท / หลัง พักได้ 16 ท่าน

(หากพักเกิน ท่านต่อไปท่านละ 300 บาท)

ทุกรายการรวมค่าอาหารเช้า กาแฟ ผลไม้ เรียบร้อยแล้ว

** ราคานี้ไม่รวมบริการกิจกรรมพิเศษ **

บริการกิจกรรมพิเศษ

พายเรือชมวิถีชีวิตบ้านริมคลอง

ขี่จักรยานชมสวนสัมโอ ลิ่นจี

ล่องเรือชมหิ่งห้อย

ล่องเรือตามลำน้ำแม่กลอง เทียวชมสถานที่ท่องเที่ยว อาทิ ค่ายบางกุ้ง วังมัจฉา ฯ ล ฯ

เดินเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา ที่อัมพวา

สำรองที่พัก

โอนเงิน 50%

ชื่อบัญชี

นางสุรีย์ มีคง

เลขที่บัญชี

709-1-29866-7

ธนาคารกรุงไทย

สาขาสมุทรสงคราม

ภาพประกอบ 50 ลาโกทัย โฮมสเตย์ บ้านพักริมคลอง ท่ามกลางความสงบร่มรื่นในสวนผลไม้
ส้มโอ ลิ้นจี่ บรรยากาศร่มรื่นเป็นธรรมชาติ

ภาพประกอบ 51 ลาโกทัย โฮมสเตย์ ห้องพักมีความเรียบง่าย มีสิ่งอำนวยความสะดวกคือโทรทัศน์

ภาพประกอบ 52 นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมพายเรือชมวิถีชีวิตบ้านริมคลองได้
ด้านหลังโฮมสเตย์

10. บ้านแสงจันทร์

บ้านพักไม้สักทอง พร้อมกิจกรรมเชิงนิเวศ ท่ามกลางสวนผลไม้ บรรยากาศร่มรื่นเป็นธรรมชาติ เหมาะกับการพักผ่อนกับครอบครัว และจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ การเดินทางสะดวก ที่พักสะอาดและปลอดภัย โทร. 08-1412-2777 08-1857-4593

ที่พัก

บ้านหลังเล็ก จำนวน 6 หลัง หลังละ 1000 บาท พักได้ 2-3 คน

บ้านหลังใหญ่ จำนวน 1 หลัง หลังละ 4500 บาท พักได้ 22 คน

กิจกรรม

แพ็คเกจ 2 วัน 1 คืน

วันแรก

- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน ณ บ้านแสงจันทร์
- 14.00 น. นมัสการหลวงปู่สาย วัดจันทร์เจริญสุข
นมัสการหลวงปู่คง วัดบางกระพ้อม
ชมโบสถ์วัดบางแค่น้อย
ชมโบสถ์ในต้นไม้ วัดบางกุ้ง
นมัสการหลวงปู่เนื่อง วัดจุฬามณี
เฟลิดเฟลินกับอุทยาน ร.2
- 16.00 น. ทักทายชมตลาดน้ำอัมพวา
- 18.00 น. รับประทานอาหารเย็น
- 20.00 น. ล่องเรือ (เรือพาย) สัมผัสความมหัศจรรย์อันน่าทึ่งของหิ่งห้อย
- 21.30 น. กลับสู่ที่พัก

วันที่สอง

- 06.00 น. ตักบาตรพระสงฆ์
- 07.00 น. รับประทานอาหารเช้า
- 08.00 น. ทักทายชมตลาดน้ำดำเนิน
- 10.00 น. ทักทายสวนผลไม้และเลือกซื้อในราคากันเอง
- 12.00 น. เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ราคา 10-40 ท่าน ท่านละ 1,400 บาท (พักรวมบ้านหลังใหญ่)

ภาพประกอบ 53 บ้านแสงจันทร์ เป็นบ้านพักไม้สักทอง พร้อมกิจกรรมเชิงนิเวศ
ท่ามกลางสวนผลไม้ บรรยากาศร่มรื่นเป็นธรรมชาติ

ภาพประกอบ 54 บริเวณภายในห้องนอนบ้านเล็กของบ้านแสงจันทร์ และห้องโถงบ้านใหญ่
ซึ่งสามารถเข้าพักเป็นหมู่คณะได้

ภาพประกอบ 55 สิ่งอำนวยความสะดวกบ้านแสงจันทร์หลังใหญ่ ซึ่งจะมีห้องน้ำและ
ห้องสุขาารวม และมีโทรทัศน์ ไว้บริการ

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวโดยทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมกราฟ ดังปรากฏใน ตาราง 1

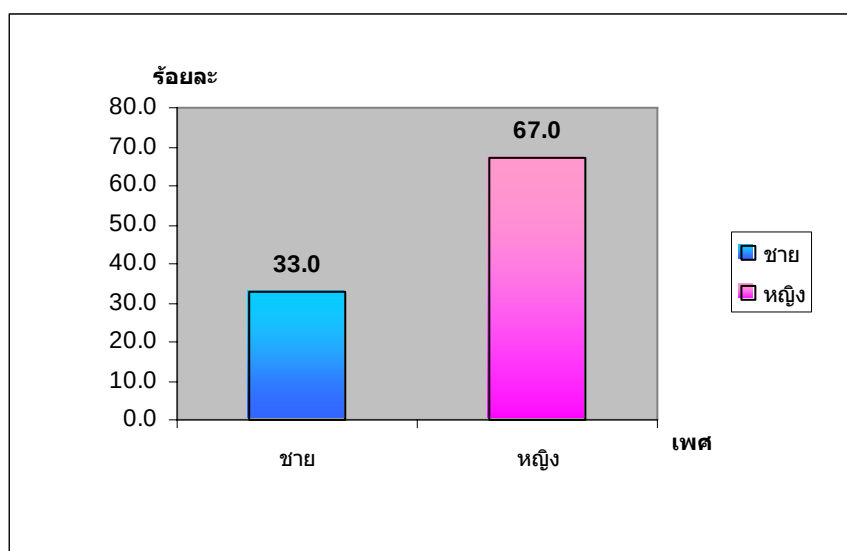
โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวที่เป็นคนไทย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Yamane (Taro Yamane. 1967: 886) ที่ความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยโฮมสเตย์ของอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งหมด 54 แห่ง ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างของโฮมสเตย์ โดยการจับสลากเลือกโฮมสเตย์มา 37% ได้โฮมสเตย์จำนวน 10 แห่ง และสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละโฮมสเตย์จำนวนแห่งละ 40 คน ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน (N = 400)

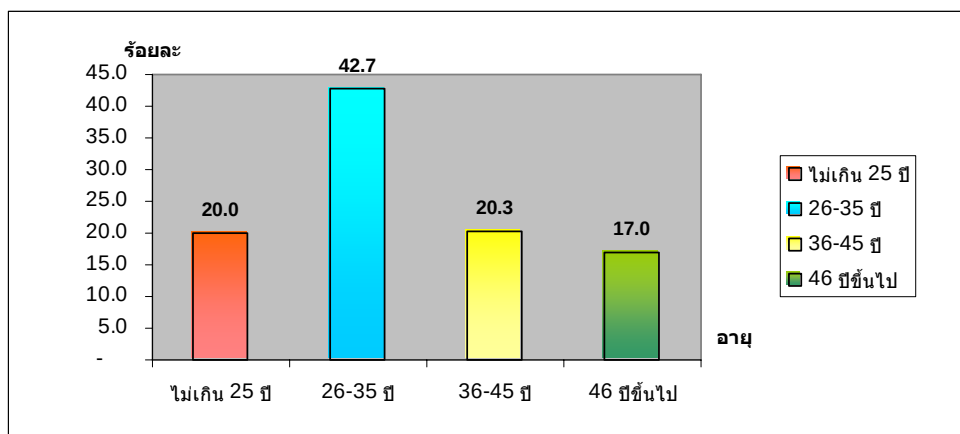
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	132	33.0
หญิง	268	67.0
รวม	400	100.0
อายุ		
ไม่เกิน 25 ปี	80	20.0
26-35 ปี	171	42.7
36-45 ปี	81	20.3
46 ปีขึ้นไป	68	17.0
รวม	400	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

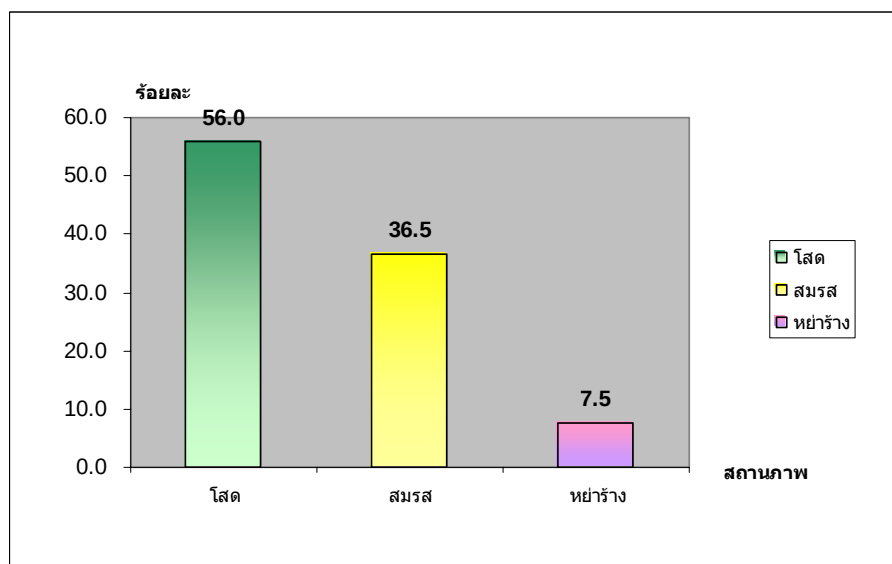
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพ		
โสด	224	56.0
สมรส	146	36.5
หย่าร้าง	30	7.5
รวม	400	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	20	5.0
5,001 – 10,000 บาท	83	20.7
10,001 – 20,000 บาท	147	36.8
20,001 บาท ขึ้นไป	150	37.5
รวม	400	100.0

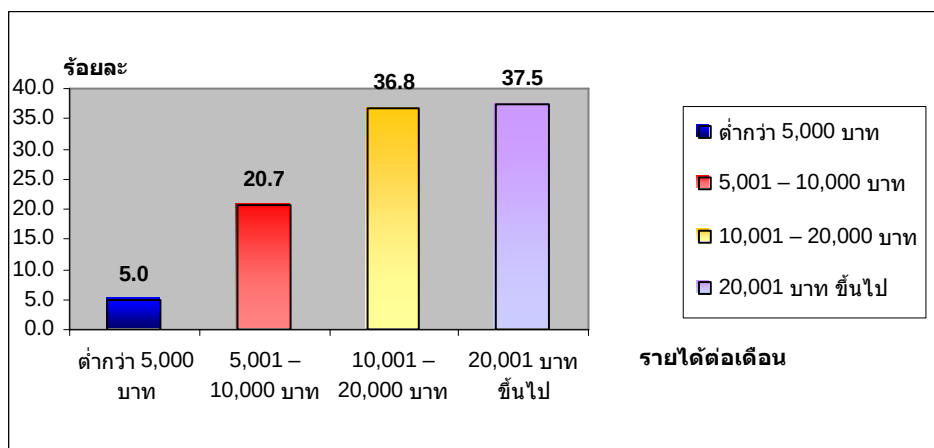
ภาพประกอบ 56 แผนภูมิแสดงจำนวนเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภาพประกอบ 57 แผนภูมิแสดงจำนวนอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภาพประกอบ 58 แผนภูมิแสดงจำนวนสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภาพประกอบ 59 แผนภูมิแสดงจำนวนรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปที่รวบรวมได้แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกได้ดังนี้
เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 67.0 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 33.0

อายุ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 26-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.3 และอายุไม่เกิน 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.0 และอายุ 46 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 17.0

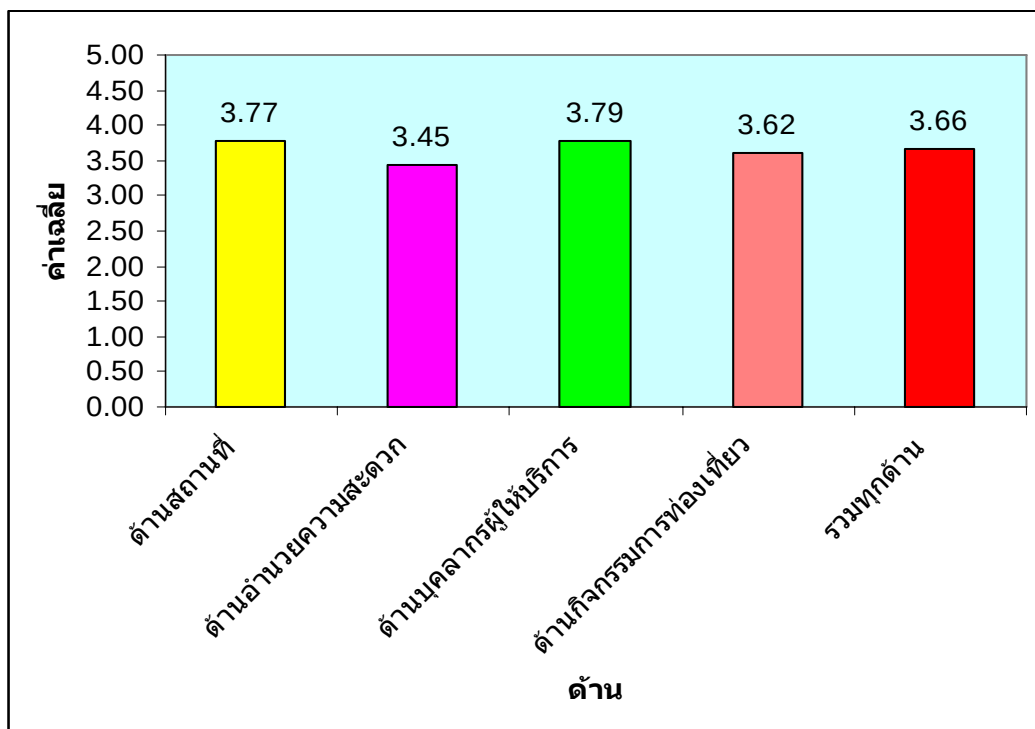
สถานภาพ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมาสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 36.5 และสถานภาพหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 7.5

รายได้ต่อเดือน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.8 รายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.7 และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.0

ตอนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังปรากฏผลตามตาราง 2-6

ตาราง 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ โดยรวมทุกด้าน (N=400)

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	SD	แปลผล
1.	ด้านสถานที่	3.77	.53	มาก
2.	ด้านการอำนวยความสะดวก	3.45	.66	ปานกลาง
3.	ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	3.79	.63	มาก
4.	ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.62	.79	มาก
รวมทุกด้าน		3.66	.55	มาก

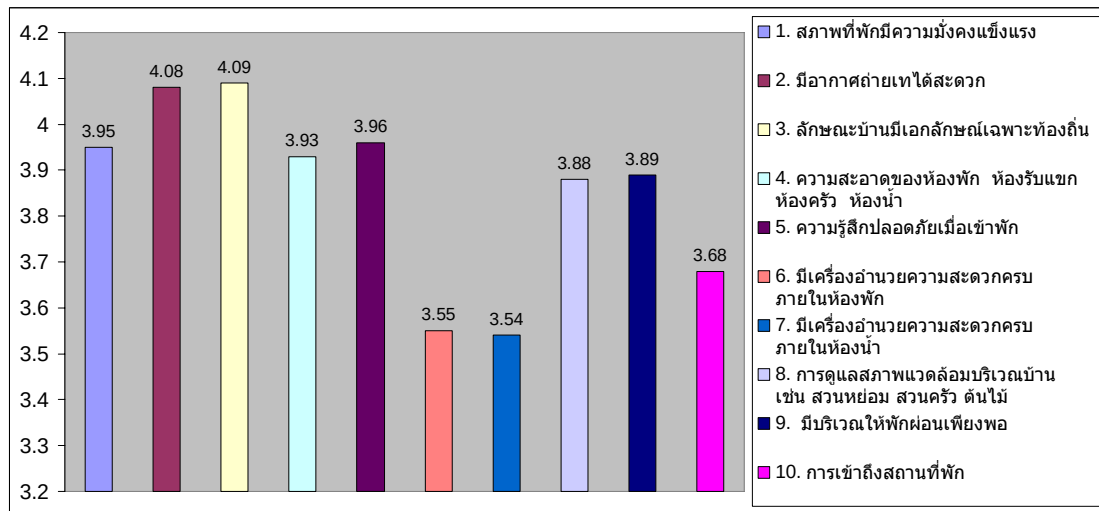

ภาพประกอบ 60 แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ โดยรวมทุกด้าน

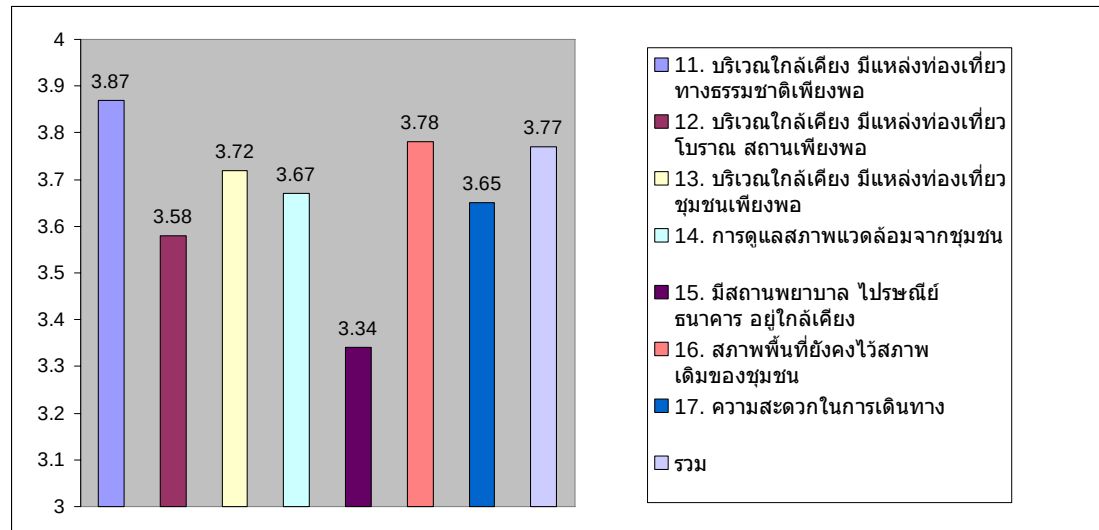
จากตาราง 2 แสดงว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือด้านการอำนวยความสะดวก นอกนั้นทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการ
ท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านสถานที่ (N = 400)

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	SD	แปลผล
1.	สภาพที่พักมีความมั่นคงแข็งแรง	3.95	.68	มาก
2.	มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	4.08	.69	มาก
3.	ลักษณะบ้านมีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น	4.09	.73	มาก
4.	ความสะอาดของห้องพัก ห้องรับแขก ห้องครัว ห้องน้ำ	3.93	.79	มาก
5.	ความรู้สึกลดภัยเมื่อเข้าพัก	3.96	.80	มาก
6.	มีเครื่องอำนวยความสะดวกครบภายในห้องพัก	3.55	.75	มาก
7.	มีเครื่องอำนวยความสะดวกครบภายในห้องน้ำ	3.54	.79	มาก
8.	การดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน เช่น สวนหย่อม สวนครัว ต้นไม้	3.88	.75	มาก
9.	มีบริเวณให้พักผ่อนเพียงพอ	3.89	.71	มาก
10.	การเข้าถึงสถานที่พัก	3.68	.86	มาก
11.	บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติเพียงพอ	3.87	.73	มาก
12.	บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยวโบราณ สถานเพียงพอ	3.58	.94	มาก
13.	บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเพียงพอ	3.72	.72	มาก
14.	การดูแลสภาพแวดล้อมจากชุมชน	3.67	.69	มาก
15.	มีสถานพยาบาล ใ้ประโยชน์ ธาราการ อยู่ใกล้เคียง	3.34	.78	ปานกลาง
16.	สภาพพื้นที่ยังคงไว้สภาพเดิมของชุมชน	3.78	.72	มาก
17.	ความสะดวกในการเดินทาง	3.65	.85	มาก
รวม		3.77	.53	มาก

ภาพประกอบ 61 แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้านสถานที่ ข้อ 1-10

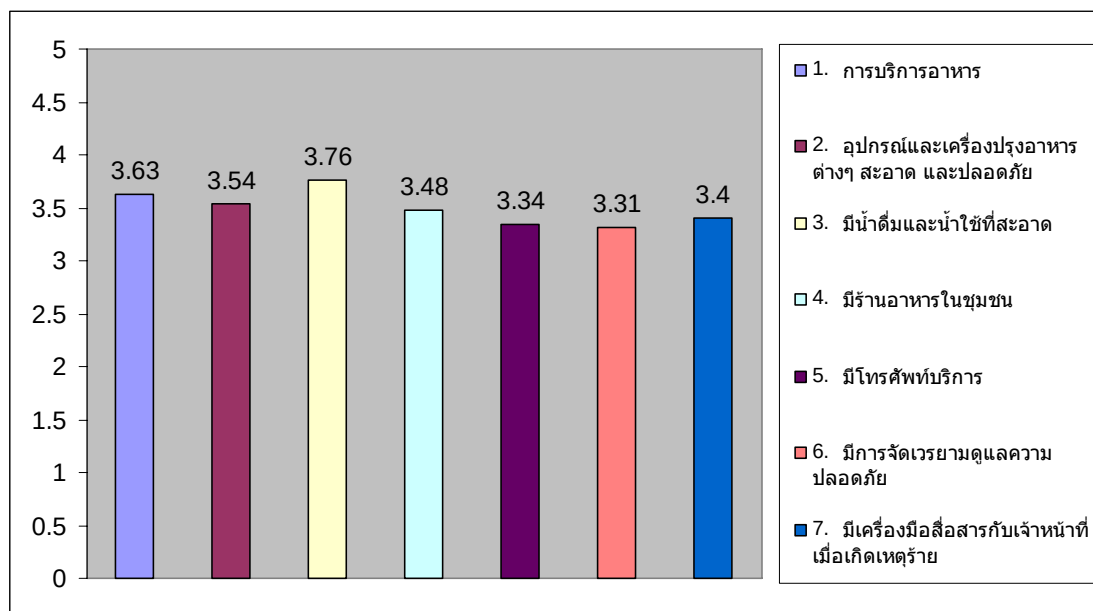

ภาพประกอบ 62 แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้านสถานที่ ข้อ 11-17 และ ผลรวม

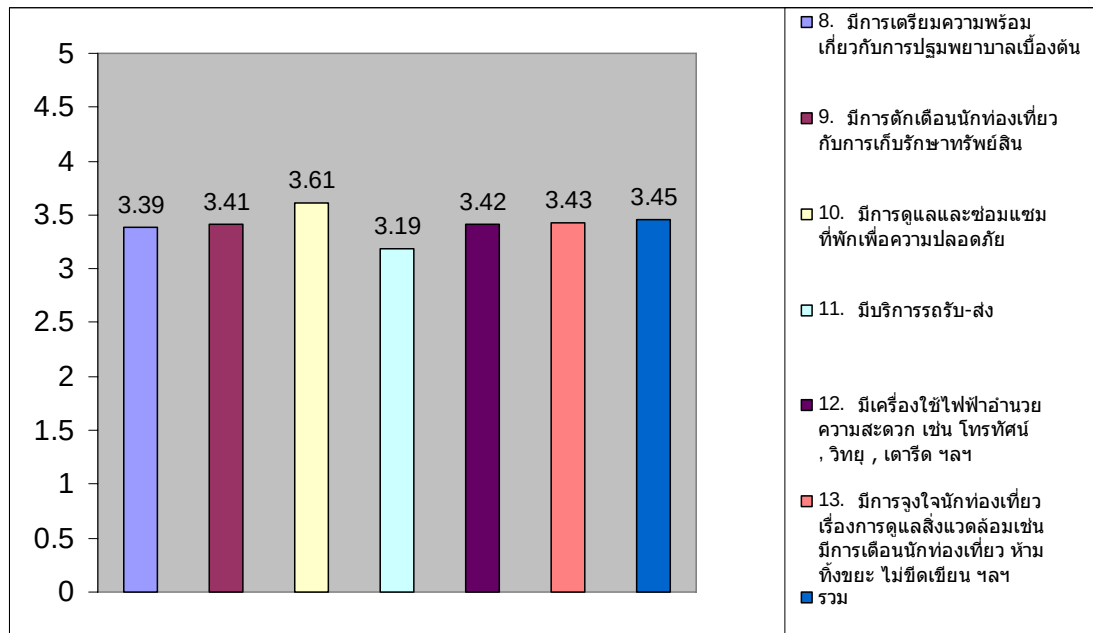
จากตาราง 3 แสดงว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ในด้านสถานที่ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือข้อ 15 มีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ ธนาคาร อยู่ใกล้เคียง นอกนั้นทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านการอำนวยความสะดวก (N = 400)

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	SD	แปลผล
1.	การบริการอาหาร	3.63	.77	มาก
2.	อุปกรณ์และเครื่องปรุงอาหารต่างๆ สะอาด และปลอดภัย	3.54	.77	มาก
3.	มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด	3.76	.73	มาก
4.	มีร้านอาหารในชุมชน	3.48	.82	ปานกลาง
5.	มีโทรศัพท์บริการ	3.34	.84	ปานกลาง
6.	มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย	3.31	.96	ปานกลาง
7.	มีเครื่องมือสื่อสารกับเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดเหตุร้าย	3.40	.94	ปานกลาง
8.	มีการเตรียมความพร้อม เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	3.39	.92	ปานกลาง
9.	มีการตกแต่งนักท่องเที่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สิน	3.41	.90	ปานกลาง
10.	มีการดูแลและซ่อมแซมที่พักเพื่อความปลอดภัย	3.61	.77	มาก
11.	มีบริการรถรับ-ส่ง	3.19	.99	ปานกลาง
12.	มีเครื่องใช้ไฟฟ้าอำนวยความสะดวก เช่น โทรทัศน์ วิทยุ เตารีด ฯลฯ	3.42	.81	ปานกลาง
13.	มีการจูงใจนักท่องเที่ยวเรื่องการดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น มีการเตือนนักท่องเที่ยว ห้ามทิ้งขยะ ไม่ขีดเขียน ฯลฯ	3.43	.85	ปานกลาง
รวม		3.45	.66	ปานกลาง

ภาพประกอบ 63 แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านการอำนวยความสะดวก ข้อ 1-7

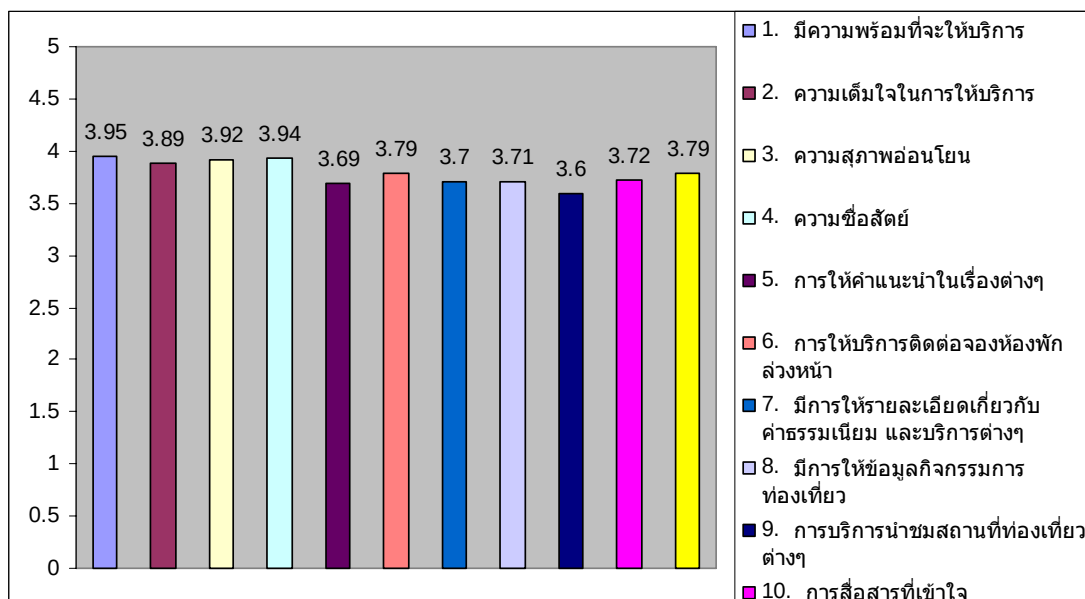

ภาพประกอบ 64 แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านการอำนวยความสะดวก ข้อ 8-13 และผลรวม

จากตาราง 4 แสดงว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในด้านการอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือการบริการอาหาร อุปกรณ์และเครื่องปรุงอาหารต่างๆ สะอาดและปลอดภัย มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาดและมีการดูแลและซ่อมแซมที่พักเพื่อความปลอดภัย นอกนั้นทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (N=400)

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	SD	แปลผล
1.	มีความพร้อมที่จะให้บริการ	3.95	.77	มาก
2.	ความเต็มใจในการให้บริการ	3.89	.78	มาก
3.	ความสุภาพอ่อนโยน	3.92	.73	มาก
4.	ความซื่อสัตย์	3.94	.73	มาก
5.	การให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ	3.69	.75	มาก
6.	การให้บริการติดต่อจองห้องพักล่วงหน้า	3.79	.77	มาก
7.	มีการให้รายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆ	3.70	.82	มาก
8.	มีการให้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.71	.81	มาก
9.	การบริการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	3.60	.90	มาก
10.	การสื่อสารที่เข้าใจ	3.72	.74	มาก
รวม		3.79	.63	มาก

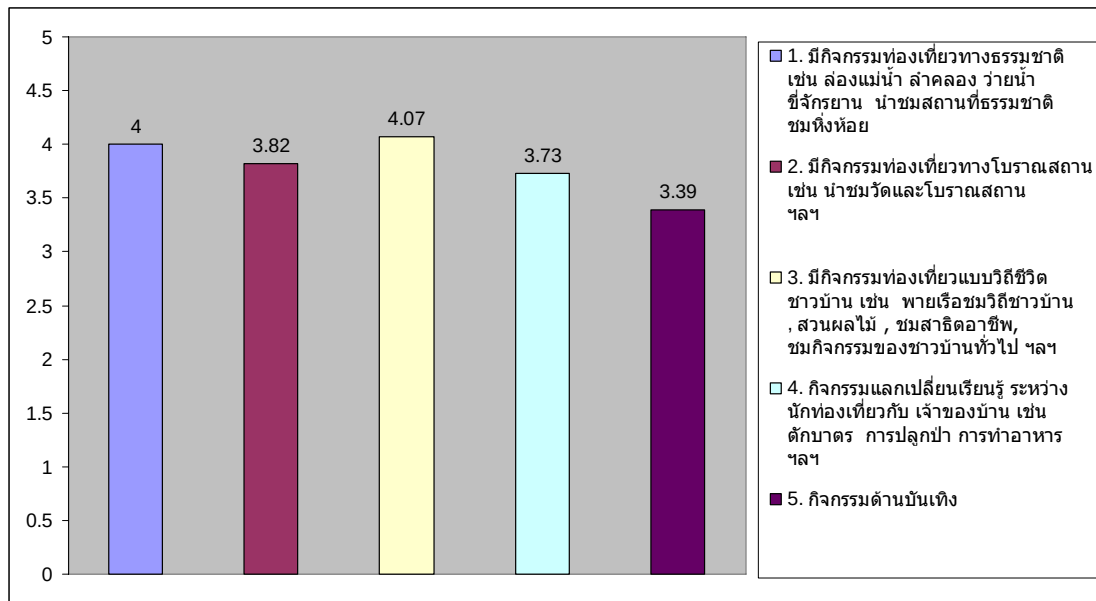

ภาพประกอบ 65 แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ

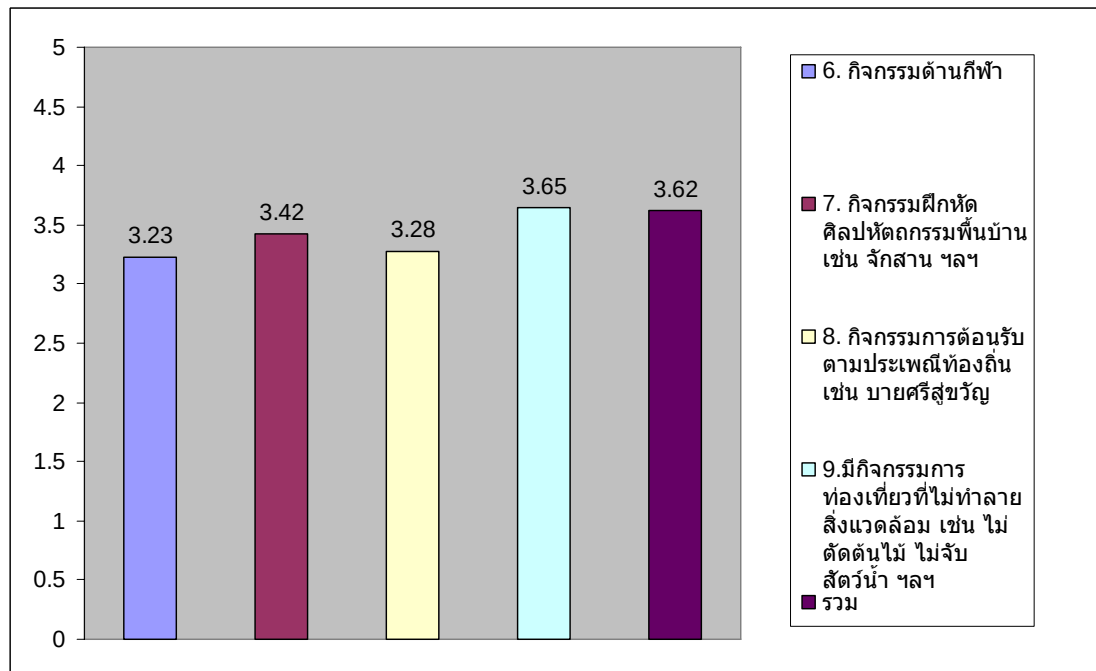
จากตาราง 5 แสดงว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในด้านบุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (N=400)

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	SD	แปลผล
1.	มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ล่องแม่น้ำ ลำคลอง วายน้ำ ขี่จักรยาน นำชมสถานที่ธรรมชาติ ชมหิ่งห้อย	4.00	.79	มาก
2.	มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางโบราณสถาน เช่น นำชมวัดและโบราณสถาน ฯลฯ	3.82	.96	มาก
3.	มีกิจกรรมท่องเที่ยวแบบวิถีชีวิตชาวบ้าน เช่น พายเรือชมวิถีชาวบ้าน สวนผลไม้ ชมสาธิตอาชีพ ชมกิจกรรมของชาวบ้านทั่วไป ฯ ล ฯ	4.07	.87	มาก
4.	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่าง นักท่องเที่ยวกับ เจ้าของบ้าน เช่น ตักบาตร การปลูกป่า การทำอาหาร ฯ ล ฯ	3.73	.99	มาก
5.	กิจกรรมด้านบันเทิง	3.39	.92	ปานกลาง
6.	กิจกรรมด้านกีฬา	3.23	1.04	ปานกลาง
7.	กิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น จักสาน ฯลฯ	3.42	1.05	ปานกลาง
8.	กิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ	3.28	1.23	ปานกลาง
9.	มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ตัดต้นไม้ ไม่จับสัตว์น้ำ ฯ ล ฯ	3.65	1.03	มาก
รวม		3.62	.79	มาก

ภาพประกอบ 66 แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ข้อ 1-5

ภาพประกอบ 67 แผนภูมิแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ข้อ 6-9 และ ผลรวม

จากตาราง 6 แสดงว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คือกิจกรรมด้านบันเทิง กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น จักสาน ฯลฯ และกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน โดยการวิเคราะห์ค่าที (t-test) และ ค่าเอฟ (F-test)

ตาราง 7 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตัวแปรเพศ โดยรวมทุกด้าน

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ชาย (N = 132)		หญิง (N = 268)		t	Sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านสถานที่	3.87	.50	3.73	.53	2.592**	.010
2. ด้านการอำนวยความสะดวก	3.52	.64	3.42	.66	1.370	.172
3. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	3.96	.61	3.71	.63	3.223**	.001
4. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.80	.68	3.53	.82	3.170**	.002
รวมทุกด้าน	3.78	.52	3.60	.56	3.140**	.002

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจ

ด้านสถานที่ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการและด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามตัวแปรเพศ ด้านสถานที่ (N=400)

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ชาย (N = 132)		หญิง (N = 268)		t	Sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. สภาพที่พักมีความมั่นคงแข็งแรง	4.09	.65	3.88	.68	2.978**	.003
2. มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	4.18	.65	4.00	.71	2.223*	.027
3. ลักษณะบ้านมีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น	4.18	.75	4.04	.72	1.875	.062
4. ความสะอาดของห้องพัก ห้องรับแขก ห้องครัว ห้องน้ำ	3.94	.72	3.92	.83	.298	.766
5. ความรู้สึกปลอดภัยเมื่อเข้าพัก	4.05	.66	3.91	.86	1.576	.116
6. มีเครื่องอำนวยความสะดวกครบภายใน ห้องพัก	3.49	.67	3.58	.79	-1.183	.238
7. มีเครื่องอำนวยความสะดวกครบภายใน ห้องน้ำ	3.60	.78	3.51	.80	1.126	.261
8. การดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน เช่น สวนหย่อม สวนครัว ต้นไม้	4.00	.73	3.82	.75	2.230*	.027
9. มีบริเวณให้พักผ่อนเพียงพอ	4.01	.65	3.83	.71	2.466*	.014
10. การเข้าถึงสถานที่พัก	3.63	.82	3.71	.88	-.851	.395
11. บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติเพียงพอ	4.10	.62	3.76	.75	4.539**	.000
12. บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยว โบราณสถานเพียงพอ	3.75	.87	3.50	.96	2.593**	.010
13. บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนเพียงพอ	3.88	.72	3.64	.71	3.128**	.002
14. การดูแลสภาพแวดล้อมจากชุมชน	3.82	.70	3.59	.67	3.093**	.002
15. มีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ ธนาคาร อยู่ใกล้เคียง	3.46	.76	3.28	.78	2.220*	.027

ตาราง 8 (ต่อ)

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ชาย (N = 132)		หญิง (N = 268)		t	Sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
16. สภาพพื้นที่ยังคงไว้สภาพเดิมของชุมชน	3.89	.79	3.72	.68	2.110*	.036
17. ความสะดวกในการเดินทาง	3.68	.92	3.63	.81	.461	.645
รวม	3.87	.50	3.73	.53	2.592**	.010

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก การดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน เช่น สวนหย่อม สวนครัว ต้นไม้ มีบริเวณให้พักผ่อนเพียงพอ มีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ ธนาคารอยู่ใกล้เคียง และ สภาพพื้นที่ยังคงไว้สภาพเดิมของชุมชน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ สภาพที่พักมีความมั่นคงแข็งแรง บริเวณใกล้เคียงมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเพียงพอ บริเวณใกล้เคียงมีแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานเพียงพอ บริเวณใกล้เคียงมีแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเพียงพอ และการดูแลสภาพแวดล้อมจากชุมชน

ตาราง 9 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตัวแปรเพศ ด้านการอำนวยความสะดวก (N=400)

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ชาย (N = 132)		หญิง (N = 268)		t	Sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การบริการอาหาร	3.59	.67	3.65	.81	-.853	.395
2. อุปกรณ์และเครื่องปรุงอาหารต่าง ๆ สะอาดและปลอดภัย	3.56	.78	3.52	.77	.370	.712
3. มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด	3.80	.80	3.74	.70	.690	.491
4. มีร้านอาหารในชุมชน	3.60	.80	3.42	.82	2.046*	.042
5. มีโทรศัพท์บริการ	3.35	.81	3.34	.85	.145	.885
6. มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย	3.31	.80	3.30	1.03	.009	.993
7. มีเครื่องมือสื่อสารกับเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดเหตุร้าย	3.51	.96	3.35	.92	1.582	.115
8. มีการเตรียมความพร้อม เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	3.40	.96	3.38	.90	.284	.777
9. มีการตกแต่งนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สิน	3.39	1.07	3.42	.80	-.327	.744
10. มีการดูแลและซ่อมแซมที่พัก เพื่อความปลอดภัย	3.67	.70	3.58	.80	1.123	.263
11. มีบริการรถรับ-ส่ง	3.33	.97	3.11	.99	2.056*	.041
12. มีเครื่องใช้ไฟฟ้าอำนวยความสะดวก เช่น โทรทัศน์ วิทยุ เตารีด ฯ ล ฯ	3.59	.62	3.34	.87	2.980**	.003
13. มีการจูงใจนักท่องเที่ยวเรื่องการดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น มีการเตือนนักท่องเที่ยวห้ามทิ้งขยะ ไม่ขีดเขียน ฯ ล ฯ	3.63	.89	3.33	.81	3.295**	.001
รวม	3.52	.64	3.42	.66	1.370	.172

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คือ มีร้านอาหารในชุมชน และมีบริการรถรับ-ส่ง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ มีเครื่องใช้ไฟฟ้าอำนวยความสะดวก เช่น โทรทัศน์ วิทยุ เตารีด ฯ ล ฯ และมีการจูงใจนักท่องเที่ยวเรื่องการเดินทางสะดวก เช่น มีการเตือนนักท่องเที่ยว ห้ามทิ้งขยะ ไม่ขีดเขียน ฯ ล ฯ

ตาราง 10 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตัวแปรเพศ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (N=400)

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ชาย (N = 132)		หญิง (N = 268)		t	Sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. มีความพร้อมที่จะให้บริการ	4.04	.79	3.83	.76	2.505*	.013
2. ความเต็มใจในการให้บริการ	4.07	.61	3.79	.81	3.383**	.001
3. ความสุภาพอ่อนโยน	4.08	.60	3.84	.78	3.097**	.002
4. ความซื่อสัตย์	4.06	.76	3.88	.71	2.269*	.024
5. การให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ	3.81	.73	3.64	.75	2.142*	.033
6. การให้บริการติดต่อจองห้องพักล่วงหน้า	3.94	.72	3.72	.78	2.821**	.005
7. มีการให้รายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่าง ๆ	3.71	.82	3.69	.82	.293	.770
8. มีการให้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.96	.85	3.58	.77	4.245**	.000
9. การบริการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ	3.79	.88	3.50	.89	3.038**	.003
10. การสื่อสารที่เข้าใจ	3.83	.72	3.67	.75	2.029*	.043
รวม	3.96	.61	3.71	.63	3.223**	.001

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านบุคลากรผู้ให้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความพร้อมที่จะให้บริการ ความซื่อสัตย์ การให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ และการสื่อสารที่เข้าใจ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ความเต็มใจในการให้บริการ ความสุภาพอ่อนโยน การให้บริการติดต่อจองห้องพักล่วงหน้า มีการให้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวและการบริการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

ตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตัวแปรเพศ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ชาย (N = 132)		หญิง (N = 268)		t	Sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ล่องแม่น้ำ ลำคลอง วายน้ำ ขี่จักรยาน นำชมสถานที่ธรรมชาติ ชมหิ่งห้อย	4.08	.82	3.96	.77	1.407	.161
2. มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางโบราณสถาน เช่น นำชมวัดและโบราณสถาน ฯ ล ฯ	4.01	.85	3.72	1.00	2.858**	.004
3. มีกิจกรรมท่องเที่ยวแบบวิถีชีวิตชาวบ้าน เช่น พายเรือชมวิถีชาวบ้าน สวนผลไม้ ชมสาธิตอาชีพ ชมกิจกรรมของชาวบ้านทั่วไป ฯ ล ฯ	4.34	.65	3.94	.93	5.065**	.000
4. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างนักท่องเที่ยวกับ เจ้าของบ้าน เช่น ตักบาตร การปลูกป่า การทำอาหาร ฯ ล ฯ	4.00	.83	3.60	1.03	3.884**	.000
5. กิจกรรมด้านบันเทิง	3.51	.72	3.33	1.00	1.861	.063
6. กิจกรรมด้านกีฬา	3.38	.94	3.16	1.08	2.098*	.037

ตาราง 11 (ต่อ)

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ชาย (N = 132)		หญิง (N = 268)		t	Sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
7. กิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น จักสาน ฯ ล ฯ	3.69	.91	3.28	1.08	3.982**	.000
8. กิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ	3.44	1.25	3.20	1.21	1.856	.065
9. มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ตัดต้นไม้ ไม่จับสัตว์น้ำ ฯลฯ	3.71	.95	3.61	1.06	.878	.381
รวม	3.80	.68	3.53	.82	3.170**	.002

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 11 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ กิจกรรมด้านกีฬา และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางโบราณสถาน เช่น นำชมวัดและโบราณสถาน ฯ ล ฯ มีกิจกรรมท่องเที่ยวแบบวิถีชีวิตชาวบ้าน เช่น พายเรือชมวิถีชาวบ้าน สวนผลไม้ ชมสาธิตอาชีพ ชมกิจกรรมของชาวบ้านทั่วไป ฯ ล ฯ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างนักท่องเที่ยวกับ เจ้าของบ้าน เช่น ดักบาตร การปลูกป่า การทำอาหาร ฯ ล ฯ และกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น จักสาน ฯ ล ฯ

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยว
โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ สถานภาพ และ
รายได้ต่อเดือน

ความพึงพอใจต่อ การให้บริการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	3	8.704	2.901	10.007**	.000
	ภายในกลุ่ม	396	114.814	.290		
	รวม	399	123.518			
สถานภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.613	.306	.989	.373
	ภายในกลุ่ม	397	122.905	.310		
	รวม	399	123.518			
รายได้ต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.735	.912	2.989*	.031
	ภายในกลุ่ม	396	120.783	.305		
	รวม	399	123.518			

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านอายุ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนด้านสถานภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวทั้งด้านอายุและด้านรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจเป็นรายคู่ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบโดยใช้วิธีของ LSD ดังแสดงในตาราง 13-14

สรุปผลการตรวจสอบสมมติฐานที่ 2 ปรากฏผลคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการตรวจสอบสมมติฐานที่ 3 ปรากฏผลคือ นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการตรวจสอบสมมติฐานที่ 4 ปรากฏผลคือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ

อายุ	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ ท่องเที่ยวโฮมสเตย์ $\bar{X}$	อายุ			
		ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36-45 ปี	46ปีขึ้นไป
		3.60	3.79	3.69	3.37
ไม่เกิน 25 ปี	3.60	-	-.18*	-.08	.23*
26-35 ปี	3.79	-	-	.09	.41*
36-45 ปี	3.69	-	-	-	.31*
46ปีขึ้นไป	3.37	-	-	-	-

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26-35 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแตกต่างกันกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแตกต่างกันกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี อายุ 26-35 ปี และอายุ 36-45 ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-45 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแตกต่างกันกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และ อายุ 26-35 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	ความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์	รายได้ต่อเดือน			
		ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001-10,000 บาท	10,001-20,000 บาท	20,001 ขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.38	3.77	3.65	3.64
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.38	-	-.39*	-.27*	-.25
5,001-10,000 บาท	3.77	-	-	.12	.13
10,001-20,000 บาท	3.65	-	-	-	.01
20,001 ขึ้นไป	3.64	-	-	-	-

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท และมีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 ขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยว
โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่ ด้านอำนวยความสะดวก
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจต่อ การให้บริการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	2.189	.730	2.603	.052
	ภายในกลุ่ม	396	111.031	.280		
	รวม	399	113.220			
2. ด้านการอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	6.704	2.235	5.284**	.001
	ภายในกลุ่ม	396	167.476	.423		
	รวม	399	174.180			
3. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	20.387	6.796	18.875**	.000
	ภายในกลุ่ม	396	142.577	.360		
	รวม	399	162.964			
4. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	3	18.040	6.013	10.216**	.000
	ภายในกลุ่ม	396	233.102	.589		
	รวม	399	251.142			

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากข้อมูลในตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ พบว่า ความพึงพอใจในการบริการ ในด้านต่าง ๆ จำแนกตามอายุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วนความพึงพอใจในการบริการด้านสถานที่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กล่าวคือ อายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในรายคู่ใดบ้าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำผลการวิเคราะห์ไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ผลการทดสอบดังปรากฏในตาราง 16-18

ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการอำนวยความสะดวก จำแนกตามอายุ

อายุ	ด้านการอำนวยความสะดวก	อายุ			
	ความสะดวก $\bar{X}$	ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36-45 ปี	46ปีขึ้นไป
		3.37	3.59	3.43	3.25
ไม่เกิน 25 ปี	3.37	-	.01	.06	.18*
26-35 ปี	3.59	-	-	.08	.20*
36-45 ปี	3.43	-	-	-	.11
46ปีขึ้นไป	3.25	-	-	-	-

จากตาราง 16 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการอำนวยความสะดวก

นักท่องเที่ยวที่อายุ 46 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่อายุไม่เกิน 25 ปี และอายุ 26-35 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26-35 ปี และ อายุ 36-45 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26-35 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-45 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-45 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบุคลากร ผู้ให้บริการ จำแนกตามอายุ

อายุ	ด้านบุคลากร ผู้ให้บริการ $\bar{X}$	อายุ			
		ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36-45 ปี	46ปีขึ้นไป
		3.84	3.90	3.90	3.29
ไม่เกิน 25 ปี	3.84	-	.21*	.05	.12
26-35 ปี	3.90	-	-	.16	.34
36-45 ปี	3.90	-	-	-	.18
46ปีขึ้นไป	3.29	-	-	-	-

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ

นักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26-35 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-45 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26-35 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี อายุ 26-35 ปี และอายุ 36-45 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ

อายุ	ด้านกิจกรรม การท่องเที่ยว $\bar{X}$	อายุ			
		ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36-45 ปี	46ปีขึ้นไป
		3.38	3.83	3.67	3.32
ไม่เกิน 25 ปี	3.38	-	.05	.06	.55*
26-35 ปี	3.83	-	-	.00	.60*
36-45 ปี	3.67	-	-	-	.61*
46ปีขึ้นไป	3.32	-	-	-	-

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่อายุ 46 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี อายุ 26-35 ปี และอายุ 36-45 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-25 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-45 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และอายุ 26-35 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยว
โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่ ด้านอำนวยความสะดวก
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามสถานภาพ

ความพึงพอใจต่อ การให้บริการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2	.734	.367	1.295	.275
	ภายในกลุ่ม	397	112.486	.283		
	รวม	399	113.220			
2. ด้านการอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	2.177	1.089	2.513	.082
	ภายในกลุ่ม	397	172.003	.433		
	รวม	399	174.180			
3. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.45	2.223	5.567**	.004
	ภายในกลุ่ม	397	158.518	.399		
	รวม	399	162.964			
4. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2	12.128	6.064	10.073**	.000
	ภายในกลุ่ม	397	239.013	.602		
	รวม	399	251.142			

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากข้อมูลในตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ พบว่า ความพึงพอใจในการบริการในด้านต่าง ๆ จำแนกตามสถานภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความพึงพอใจในการบริการด้านสถานที่ และด้านการอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กล่าวคือ สถานภาพที่ต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในรายคู่ใดบ้าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำผลการวิเคราะห์ไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ผลการทดสอบดังปรากฏในตาราง 20-21

ตาราง 20 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ด้านบุคลากร	สถานภาพ		
	ผู้ให้บริการ	โสด	สมรส	หย่าร้าง
	$\bar{X}$	3.87	3.69	3.57
โสด	3.87	-	.18*	.30*
สมรส	3.69	-	-	.12
หย่าร้าง	3.57	-	-	-

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ

นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสด มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส และสถานภาพหย่าร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพหย่าร้าง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ด้านกิจกรรม	สถานภาพ		
	การท่องเที่ยว	โสด	สมรส	หย่าร้าง
	$\bar{X}$	3.50	3.70	4.13
โสด	3.50	-	.20*	.63*
สมรส	3.70	-	-	.43*
หย่าร้าง	4.13	-	-	-

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 21 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสด มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส และ สถานภาพหย่าร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพหย่าร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่ ด้านอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	4.904	1.635	5.977**	.001
	ภายในกลุ่ม	396	108.316	.274		
	รวม	399	113.220			
2. ด้านการอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	3.093	1.031	2.386	.069
	ภายในกลุ่ม	396	171.088	.432		
	รวม	399	174.180			
3. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.773	.924	2.285	.078
	ภายในกลุ่ม	396	160.191	.405		
	รวม	399	162.964			
4. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	3	1.798	.599	.952	.415
	ภายในกลุ่ม	396	249.343	.630		
	รวม	399	251.142			

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากข้อมูลในตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ พบว่า ความพึงพอใจในการบริการ ในด้านต่าง ๆ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความพึงพอใจในด้านการอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กล่าวคือ รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในรายคู่ใดบ้าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำผลการวิเคราะห์ไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ผลการทดสอบดังปรากฏในตาราง 23

ตาราง 23 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	ด้านสถานที่ $\bar{X}$	รายได้ต่อเดือน			
		ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001-10,000 บาท	10,001- 20,000 บาท	20,001 บาท ขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.52	3.97	3.71	3.76
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.52	-	.44*	.18	.23
5,001-10,000 บาท	3.97	-	-	.25*	.20*
10,001-20,000 บาท	3.71	-	-	-	.04
20,001 ขึ้นไป	3.76	-	-	-	-

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 23 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท และ รายได้ต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท และ รายได้ต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 8 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รวมถึงวิเคราะห์ภาพรวม สภาพปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโฮมสเตย์อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมภาพประกอบ

การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในครั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ แต่บางส่วนจะเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยการใช้การพูดคุยส่วนตัวและการพูดคุยแบบกลุ่ม โดยเนื้อหาของการพูดคุยจะอยู่ในประเด็นของแบบสัมภาษณ์และบางส่วนจะเกี่ยวข้องกับแนวคิดและหลักการการจัดตั้งโฮมสเตย์ ผู้ที่ถูกสัมภาษณ์เป็นผู้ประกอบการโฮมสเตย์ โดยเลือกโฮมสเตย์จากจำนวน 10 แห่ง ซึ่งเป็นแห่งเดียวกับการสำรวจที่พัก กิจกรรม และการบริการด้านการท่องเที่ยว

8.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการโฮมสเตย์ อำเภออัมพวา

จังหวัดสมุทรสงคราม

1. คุณปรีชา เจียบทยู	อายุ 57 ปี	ผู้ประกอบการ บ้านแสงจันทร์
2. คุณสมใจ ฤทธิ์เดช	อายุ 42 ปี	ผู้ประกอบการ บ้านสวนประเสริฐพร
3. คุณจริยา โกวิทานนท์	อายุ 30 ปี	ผู้ประกอบการ บ้านทองแสง
4. คุณเนาวรัตน์ บุญเสริมศักดิ์กุล	อายุ 62 ปี	ผู้ประกอบการ บ้านทรัพย์เกษม
5. คุณพัทวุฒิ บุญพัด	อายุ 28 ปี	ผู้ประกอบการ บ้านเรือนไทยปลายโพรงพง
6. คุณกิจพัฒน์ คำนวม	อายุ 42 ปี	ผู้ประกอบการ บ้านคุ้มจำปี
7. คุณบุญส่ง วรกุลบรรเจิด	อายุ 60 ปี	ผู้ประกอบการ บ้านเรือนแพอัมพวา
8. คุณสุธี แสงกระจ่าง	อายุ 21 ปี	ผู้ประกอบการ เรือนสบาย
9. คุณมณฑิยา อ่อนเคราะห์	อายุ 35 ปี	ผู้ประกอบการ บ้านกอไผ่
10. คุณสุรีย์ มีคง	อายุ 36 ปี	ผู้ประกอบการ ลาโกทัย โฮมสเตย์

8.2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อทรัพยากรและบริการท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า โฮมสเตย์ส่วนใหญ่ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพราะกิจกรรมเป็นลักษณะอิงธรรมชาติเป็นหลัก มีการวางระบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ก็เป็นจุดเด่นของโฮมสเตย์ด้วย จุดเด่นอื่น ๆ คือการเที่ยวดูหิ่งห้อยในยามค่ำคืน ถือว่าเป็นจุดขายหลักของโฮมสเตย์ และโฮมสเตย์เกือบทั้งหมดมีความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว คือมีที่พักให้นักท่องเที่ยวได้เลือกหลายระดับ ตั้งแต่ระบบโฮมสเตย์แบบดั้งเดิม แบบเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก และแบบโฮมสเตย์กึ่งรีสอร์ท ซึ่งค่อนข้างมีสิ่งอำนวยความสะดวกใกล้เคียงกับโรงแรม การรักษาสภาพความเป็นอยู่ดั้งเดิม ประเพณี และ วิถีชีวิต จำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวโฮมสเตย์มาก เพราะกิจกรรมหลักมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนอัมพวาทั้งสิ้น ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากโฮมสเตย์มากมาย คือการเพิ่มอาชีพให้กับชาวบ้าน มีการค้าขายสินค้าท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว การจัดทำอาหารพื้นเมือง การนำเที่ยวทางเรือ ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับจังหวัดสมุทรสงครามเป็นอย่างมาก

การพัฒนาโฮมสเตย์โดยส่วนใหญ่ ไม่มีการพัฒนาเรื่องห้องพักแต่จะมีการพัฒนาในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรม ลักษณะจุดเด่นของโฮมสเตย์จะเน้นในเรื่องบ้านพักที่อยู่ริมน้ำ นักท่องเที่ยวต้องการที่พักริมน้ำเพื่อทำกิจกรรม จุดอ่อนคือการแข่งขันทางการตลาด เพราะปัจจุบันมีโฮมสเตย์เกิดขึ้นมากมาย ทำให้โฮมสเตย์บางแห่งนักท่องเที่ยวเข้าพักน้อย ที่พักโฮมสเตย์ส่วนใหญ่จะใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ อย่างเช่นบริเวณริมคลองอัมพวา ใกล้ตลาดน้ำอัมพวาจะมีโฮมสเตย์เกิดขึ้นมากมาย บริการพิเศษอื่น ๆ ที่มีบริการแก่นักท่องเที่ยวและหากมาเป็นกลุ่มใหญ่ ผู้ประกอบการจะจัดรถรับ-ส่ง และมีการจองห้องพักผ่านอินเทอร์เน็ต การประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์ คือมีป้ายติดตามถนนภายในสมุทรสงคราม และขายผ่านเว็บไซต์ <http://www.maeklongtoday.com> และการขายผ่านตัวแทนบริษัททัวร์

ฤดูกาลที่เหมาะสมแก่การมาท่องเที่ยวคือ ฤดูฝน จะเป็นฤดูที่มีหิ่งห้อยมาก เพราะหิ่งห้อยจะขึ้นมาดูความชื้น แต่ในฤดูอื่นนักท่องเที่ยวก็สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโฮมสเตย์ในปัจจุบัน คือ โฮมสเตย์ในปัจจุบันมีความสะดวกสบายมากขึ้น แต่บางแห่งอาจจะยังไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เพราะหวังผลประโยชน์เป็นหลัก จึงควรมีการอบรมและเพิ่มความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมให้กับผู้ประกอบการให้เข้าใจมากขึ้น เพื่อจะได้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่จะอยู่คู่กับกิจกรรมโฮมสเตย์ต่อไป

ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการและการพัฒนาโฮมสเตย์ คือปัญหาของที่พัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่พักเดิมแล้วนำมาดัดแปลงใหม่ ทำให้ต้องเสริมโครงสร้างให้มีความมั่นคงมากขึ้น สำหรับปัญหาหลักคือ การรुकล้ำพื้นที่ชมหิ่งห้อยของโฮมสเตย์ใกล้เคียง คือเรือชมหิ่งห้อยที่เป็นเรือเครื่องลำใหญ่จะทำให้พื้นที่บริเวณชายฝั่งถูกคลื่นทำลายมากขึ้น สัตว์ตาย บางแห่งจะทำ

เชื่อมไม้กันเพื่อป้องกัน และปริมาณของหึ่งห้อยลดลงจากเดิมมาก เนื่องจากที่อยู่ของหึ่งห้อย ถูกทำลายทำให้วงจรชีวิตเสีย ต้องมีการจัดให้ผู้ประกอบการช่วยอนุรักษ์คือการใส่เรือพายมากกว่าเรือเครื่อง

ภาพประกอบ 68 ป้ายโฆษณาโฮมสเตย์ต่าง ๆ ที่โฆษณาอยู่ริมทางภายในจังหวัดสมุทรสงครามเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยว

ภาพประกอบ 69 เชื่อมไม้ป้องกันพื้นที่บริเวณชายฝั่งถูกคลื่นทำลาย เนื่องจากมีการใช้เรือหางยาวเครื่องแทนเรือพายในปัจจุบัน ทำให้เกิดการทำลายพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำ

8.3 การวิเคราะห์ด้านภาพรวมของโฮมสเตย์อำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม

จุดแข็ง

1. มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์
2. มีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ
3. กิจกรรมเด่นคือการล่องเรือเที่ยวชมหิ่งห้อย
4. มีโฮมสเตย์ให้เลือกมากมายหลายระดับ
5. กิจกรรมมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน
6. มีกิจกรรมเชิงอนุรักษ์
7. มีร้านค้าทั่วไปและร้านจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกมากมาย
8. สามารถทำกิจกรรมได้ทั้งวัน ตั้งแต่ 06.00 - 23.00 น.
9. มีการรักษาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
10. ผู้ประกอบการมีความเป็นมิตร
11. นักท่องเที่ยวได้ใกล้ชิดและได้สัมผัสกับธรรมชาติที่สวยงาม
12. โฮมสเตย์มีราคาถูกกว่าพักในโรงแรม

จุดอ่อน

1. ความพร้อมในเรื่องการบริการ หากเป็นช่วงเทศกาลทำให้มีที่พักไม่เพียงพอ
2. ขาดมาตรฐานในการจัดตั้งโฮมสเตย์
3. ขาดบุคลากรที่จะให้ความรู้ในแหล่งท่องเที่ยว
4. ผู้ประกอบการบางรายไม่มีความรู้ในเรื่องสิ่งแวดล้อมเพียงพอ
5. มีการแข่งขันกันเองระหว่างโฮมสเตย์

โอกาส

1. สามารถพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างถูกต้อง
2. เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวกับพื้นที่ใกล้เคียง
3. เพิ่มการท่องเที่ยวทางน้ำและทางจักรยาน

อุปสรรค

1. ขาดความรู้ในเรื่องสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมทางอ้อม
2. ปัญหาความแตกแยกของชุมชน เนื่องจากผลประโยชน์ที่ได้รับ
3. ปัญหาความเข้าใจเกี่ยวกับโฮมสเตย์ของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว
4. ปัญหาความบิดเบือนทางวัฒนธรรม ประเพณีและพิธีกรรมท้องถิ่น
5. ปัญหาด้านการสื่อสารและภาษา

8.4 การวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรค ความต้องการ ข้อเสนอแนะในการพัฒนา โฮมสเตย์อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

สภาพปัญหา อุปสรรค

1. รายได้ที่ได้รับจากการจัดโฮมสเตย์อยู่ในระดับต่ำ (กรณีโฮมสเตย์ที่เป็นโฮมสเตย์ดั้งเดิม) คือประมาณคั่นละ 200-400 บาท / คน / คั่น
2. ปัญหาด้านการตลาด ได้แก่ ปัญหาเครือข่ายการสำรองที่พัก ปัญหาการประสานงานกับบริษัทท่องเที่ยวเอกชนและหน่วยงานรัฐ การโฆษณา
3. ปัญหาด้านระดับความคาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างผู้ประกอบการกับนักท่องเที่ยว
4. ปัญหาผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม
5. ปัญหาการจัดระบบการบริหารของชุมชน
6. ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันและไม่เป็นธรรมในกลุ่มผู้ประกอบการ
7. ปัญหาความไม่พร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก
8. ปัญหาการขาดทักษะและความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม
9. ปัญหาเรื่องเรือนำเที่ยวและเรือขายอาหาร ซึ่งเรือนำเที่ยวชมหิ่งห้อยเข้ามารุกล้ำพื้นที่ชาวบ้านมากเกินไป
10. ปัญหาเรื่องระบบนิเวศถูกทำลาย

ความต้องการ ข้อเสนอแนะ

1. ด้านเศรษฐกิจ ควรมีการกระจายรายได้สู่ชุมชน โดยไม่เน้นผลประโยชน์ของตนเป็นหลัก
2. ด้านสิ่งแวดล้อม ควรมีการจัดตั้งผู้ควบคุมในเรื่องสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ
3. ควรมีการควบคุมเรือชมหิ่งห้อย ให้เป็นเรือพายทั้งหมด เพราะไม่ก่อให้เกิดปัญหาคollisionทำลายหน้าดินริมฝั่ง
4. ควรมีโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
5. ควรควบคุมกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เป็นเชิงนิเวศ
6. การก่อตั้งโฮมสเตย์ควรมีมาตรฐานตามการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกำหนด
7. เพิ่มการอบรมความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม
8. เพิ่มโครงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต
9. มีการจัดทำแผนที่รวบรวมโฮมสเตย์เพิ่มเติมภายในจังหวัด
10. อบรมผู้ประกอบการในเรื่องการบริการ

แนวทางในการพัฒนาโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

1. การพัฒนาด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

อำเภออัมพวา มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสูง เพราะมีแหล่งธรรมชาติและแหล่งประวัติศาสตร์มาก และยังมีกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวผู้วิจัยจึงควรเพิ่มการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยวิธีต่างๆ ดังนี้

1.1 เพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวในชุมชนโดยวิธีเดินเท้า เส้นทางท่องเที่ยวในชุมชนโดยวิธีจักรยานและเรือ โดยควรเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่นอกเหนือจากโปรแกรมเดิม

1.2 จัดกิจกรรมวอร์คเรลลี่ทางน้ำ ซึ่งสามารถทำกิจกรรมได้ทั้งครอบครัว เป็นการเสริมสร้างสุขภาพอนามัย และสามารถได้สัมผัสวิถีชีวิตของคนในชุมชน

1.3 จัดไตรกีฬา เพราะศักยภาพพื้นที่โดยรวม สามารถทำได้ง่าย คือจัดการวิ่ง การขี่จักรยาน และการว่ายน้ำ

1.4 กิจกรรมนำชมบ้านที่มีการทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น นำชมการทำหัตถกรรมในครัวเรือนและเรียนทำขนมไทย การผลิตสิ่งของเครื่องใช้จากกะลามะพร้าว เป็นต้น

1.5 จัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น การปฏิบัติธรรม

1.6 กิจกรรมวารีบำบัด เป็นการรักษาโรคโดยใช้น้ำเป็นตัวกระตุ้น โดยอาจจะร่วมกับโรงพยาบาล หรือกระทรวงสาธารณสุขจังหวัดในการเพิ่มวิธีการบำบัดโรค

1.7 เพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวทางเกษตร เช่น การให้นักท่องเที่ยวได้เลือกผลไม้ตามสวนผลไม้ได้ตามต้องการ อาจจะจัดเป็นในลักษณะของ การนำชมสวน หรือการเลือกซื้อผลไม้ได้ในราคาย่อมเยา

1.8 เพิ่มกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยอาจหามาตรกเทศกัท้องถิ่นที่สามารถพูดอังกฤษดี เป็นผู้นำทาง

1.9 เพิ่มกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุให้สามารถล่องเรือได้สะดวก อาจจะมีเรือใหญ่สำหรับผู้สูงอายุสามารถนั่งได้ง่ายและมีบริการอาหารที่ดีต่อวัยของผู้สูงอายุ

1.10 จัดกิจกรรมการปลูกต้นลำพู การเรียนรู้เรื่องระบบนิเวศของหิ่งห้อย

2. การพัฒนาด้านแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์

ควรประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ผ่านเว็บไซต์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมากขึ้น และขายกิจกรรมและการบริการผ่านบริษัทท่องเที่ยว และเสนอการขายกับโรงแรมในเขตจังหวัดใหญ่ เช่น กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ภูเก็ต เพื่อเป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการเข้ามาชมวิถีชีวิตในอำเภออัมพวา และปัจจุบันนักท่องเที่ยวสามารถสืบค้นโฮมสเตย์ได้จาก <http://www.maeklongtoday.com> เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งในเว็บไซด์นี้จะมีข้อมูลเป็นภาษาไทยเท่านั้น ทั้งนี้ควรเพิ่มข้อมูลเป็น 2 ภาษาด้วย และอาจจะขายฝากผ่านเว็บไซด์ต่างชาติที่ขายห้องพักราคาย่อมเยา (Budget Hotel) ซึ่งมีมากมายในอินเทอร์เน็ต

3. การพัฒนาโฮมสเตย์ให้ได้รับมาตรฐานและยั่งยืน

โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา ปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างมากมาย แต่หากตรวจสอบจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว จะเห็นได้ว่ามีโฮมสเตย์เพียงไม่กี่แห่งที่ได้จดทะเบียนมาตรฐานโฮมสเตย์กับทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำหรับโฮมสเตย์ที่ยังไม่ได้จดทะเบียนดังกล่าวควรเข้าไปจดทะเบียน เพื่อจะได้รับตราสัญลักษณ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย และหากโฮมสเตย์ใดยังไม่มีมาตรฐานจึงควรพัฒนาให้เข้าสู่มาตรฐานและสามารถนำเสนอเพื่อเข้ากระบวนการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

ภาพประกอบ 70 ตราสัญลักษณ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

นอกจากการพัฒนาโฮมสเตย์ให้ได้รับมาตรฐานแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือการพัฒนาโฮมสเตย์แบบยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินงานชุมชนโฮมสเตย์สนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างยั่งยืน และเป็นไปอย่างกลมกลืนกับสภาพบริบทของชุมชน จึงมีประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ ดังนี้

1. ควรมีการจัดการข้อมูลข่าวสารในลักษณะเครือข่าย ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเข้ามามีบทบาทในฐานะผู้สนับสนุน และผู้จัดการองค์ความรู้และระบบข้อมูลข่าวสารของชุมชน รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารไปสู่ชุมชนอื่นหรือแหล่งท่องเที่ยวอื่น
2. ควรเน้นวิถีชีวิตที่มีอยู่ในชุมชนเป็นเบื้องต้น ไม่ว่าจะเป็นคน สิ่งของเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ เช่นเน้นอาหารที่มีวัตถุดิบในชุมชนและรสชาติแบบชาวบ้านบริการนักท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้างงาน และกระจายรายได้ในชุมชน รวมทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์วัฒนธรรมของชุมชนด้วย
3. รายได้ที่เกิดขึ้น ส่วนหนึ่งควรถูกหักออกมาเป็นรายได้ของชุมชน เพื่อเป็นทุนสะสมในการจัดการและการพัฒนาของชุมชน และสถานที่สาธารณะของชุมชน
4. ควรรักษาระดับของมลภาวะที่จะเกิดขึ้น เช่น ขยะ มลภาวะทางเสียง (รถยนต์ เครื่องกระจายเสียง คาราโอเกะ การเล่นเกมรบกวนรอบกองไฟ ฯลฯ) ซึ่งควรจะมีข้อตกลงร่วมกันที่ชัดเจนว่าจะกำหนดเวลาถึงกี่ทุ่ม กำหนดขอบเขตบริเวณ กำหนดผู้รับผิดชอบ เป็นต้น
5. โฮมสเตย์จะต้องเกื้อกูลและสนองตอบต่อวัฒนธรรมจารีตประเพณีของชุมชน จะต้องดำรงไว้ซึ่งความดีงามของความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และการพึ่งพาอาศัยกัน มากกว่าการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ที่แสดงออกมาในรูปของตัวเงิน การสนองตอบต่อกระแสทุนนิยมเสรี และการเมืองท้องถิ่น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษา ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้สรุปผลของการวิจัยดังนี้

ความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
5. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
3. นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
4. นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

การสำรวจพื้นที่ศึกษา

1.1 แบบสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม

จำนวน 15 ข้อ เป็นเครื่องมือที่สำรวจสิ่งอำนวยความสะดวก ทราบถึงสภาพและปัญหาของแหล่งท่องเที่ยว

1.2 การสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

เป็นเครื่องมือในการสำรวจและประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 3 แหล่ง คือ ตลาดน้ำอัมพวา อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และ วัดบางกุ้ง

1.3 การสำรวจที่พัก กิจกรรม และการบริการด้านการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้วิจัยคัดเลือกโฮมสเตย์จากการสุ่มตัวอย่างของโฮมสเตย์ โดยการจับสลากเลือกโฮมสเตย์มา 37 % ได้โฮมสเตย์จำนวน 10 แห่ง

1.4 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รวมถึงวิเคราะห์ภาพรวม สภาพปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโฮมสเตย์อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

เป็นเครื่องมือในสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและการพัฒนาโฮมสเตย์ โดยเลือกโฮมสเตย์จากจำนวน 10 แห่ง ซึ่งเป็นแห่งเดียวกับการสำรวจที่พัก กิจกรรม และการบริการด้านการท่องเที่ยว

การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวนทั้งสิ้น 286,535 คน โดยอ้างอิงจากจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนจังหวัดสมุทรสงคราม ไตรมาสที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม) พ.ศ. 2548 สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวที่เป็นคนไทย การกำหนดขนาดตัวอย่างใช้วิธีเปิดตาราง Yamane (Taro Yamane. 1967: 886) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยว ซึ่งในการสร้างแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น โดยอาศัยข้อมูลจาก ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตัวชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ โดยแบ่งเป็นกิจกรรม 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจ

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence หรือ IOC) เพื่อการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความชัดเจนของภาษา

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามให้ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค Cronbach's alpha coefficient

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยมีการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามในขณะที่เก็บแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยว

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพพื้นที่ที่ศึกษาในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นชุมชนริมน้ำที่สำคัญยิ่งแห่งหนึ่งในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำแม่กลอง ในด้านประวัติศาสตร์

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ ใช้เวลาประมาณ 1 ถึง 1 ชั่วโมงครึ่ง โดยมาตามเส้นทางหลวงหมายเลข 35 (ถนนพหลโยธิน) พอถึงประมาณหลักกิโลเมตรที่ 63 จะพบทางแยกต่างระดับเข้าเมืองสมุทรสงคราม แล้วขับตรงไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 325 (สมุทรสงคราม-บางแพ) ประมาณ 6 กิโลเมตร (กิโลเมตรที่ 36-37) จะพบทางแยกด้านซ้ายเข้าสู่เทศบาลตำบลอัมพวา

สภาพเศรษฐกิจ ด้านเกษตรกรรม ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยพื้นที่เกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง ทำสวน ทำนา เลี้ยงสัตว์ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือ ลิ้นจี่ ส้มโอ มะพร้าว ด้านอุตสาหกรรม มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวน 22 แห่ง ด้านประมง การประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เช่น การเลี้ยงกุ้งทะเล การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ด้านการท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และแหล่งธรรมชาติหลายแห่ง รวมถึงโฮมสเตย์

สภาพสังคม การปกครอง แบ่งการปกครอง ออกเป็น ตำบล 11 แห่ง หมู่บ้าน 96 แห่ง และองค์การบริหารตำบล 11 แห่ง

ประชากร ประชากรตามสถิติทะเบียนราษฎร (รวมในเขตเทศบาล) แยกเป็นชาย 60,757 คน หญิง 28,171 คน จำนวน 11,554 หลังคาเรือน

ตอนที่ 2 รายการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม

จากผลการสำรวจแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 3 แห่ง ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยว ค่อนข้างมาก และเป็นบริเวณที่โฮมสเตย์ส่วนใหญ่เลือกที่จะเข้ามาทำกิจกรรมในบริเวณนี้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ตลาดน้ำอัมพวา เป็นสถานที่ที่เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวมากที่สุด มีป้ายบอกทางเข้าถึงจากบริเวณถนนใหญ่มีป้ายบอกทางทางระยะ และจากบริเวณหน้าตลาดน้ำ มีป้ายบอกทางอย่างชัดเจน และภายในบริเวณตลาดน้ำจะมีป้ายบอกตำแหน่งของจุดสำคัญ มีเอกลักษณ์เฉพาะคือ เป็นตลาดน้ำซึ่งจะมีเฉพาะในเวลาเย็น รวมถึงลักษณะบ้านเรือนและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ มีศูนย์ข้อมูลชุมชนอัมพวา ตั้งอยู่ริมคลองอัมพวา เพื่อเผยแพร่ข้อมูลของชุมชน จัดแสดงเกี่ยวกับมรดกทางธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและจำหน่ายของที่ระลึก และมีพิพิธภัณฑ์สวัสดิ์อัมพวา ซึ่งรวบรวมของโบราณเป็นภูมิปัญญาของชาวบ้าน มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครันมีให้บริการโฮมสเตย์ริมสองฝั่งคลองอัมพวา และเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีภาพลักษณ์เป็นที่รู้จักกันดี ตลาดน้ำอัมพวาถือว่าเป็นเอกลักษณ์สำคัญของอำเภออัมพวา และเป็นที่รู้จักดี

อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีภาพลักษณ์เป็นที่รู้จักกันดี มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สามารถสังเกตได้จากลักษณะของเรือนไทยขนาดใหญ่ ซึ่งมีความสวยงามมาก มีศูนย์ข้อมูลบริเวณที่ซื้อบัตรเข้าชม มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน มีป้ายสื่อความหมายบอกถึงประวัติ และต้นไม้ มีป้ายบอกทางตลอดสองข้างทาง สามารถสังเกตได้ง่าย มีการแสดงผังภาพรวมของจุดท่องเที่ยวอยู่บริเวณทางเข้าและที่จอดรถ มีศูนย์บริการและรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าของอุทยาน ฯ

ค่ายบางกุ้ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีภาพลักษณ์เป็นที่รู้จักกันดี มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สามารถสังเกตได้จากตัวโบสถ์ที่ปกคลุมด้วยรากไม้ใหญ่ทั้งต้นโพธิ์ ต้นไทร ต้นไกร และต้นกร่าง มีความสวยงามมาก มีป้ายบอกทางเข้าถึงจากบริเวณถนนใหญ่มีป้ายบอกทางทางระยะ ทางเข้าให้สังเกตกำแพงค่าย และรูปปั้นทหารเป็นหลัก มีศูนย์ข้อมูลบริเวณด้านหน้าทางเข้า มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน มีป้ายสื่อความหมายบอกถึงประวัติ ต้นไม้ และมีป้ายบอกทางตลอดสองข้างทาง สามารถสังเกตได้ง่าย มีศูนย์บริการและรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าของค่าย

ตอนที่ 3 ผลการสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ อำเภออัมพวา ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง มีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านพื้นที่ทางด้านทิศตะวันตก และมีคลองอัมพวาซึ่งแยกจากแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านกลางพื้นที่ชุมชน นอกจากนี้ยังมีคลองต่าง ๆ อีกหลายสายที่ไหลผ่านพื้นที่ชุมชน

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม มีดังนี้

2.1 ทรัพยากรทางวัฒนธรรม

ค่ายบางกุ้ง เป็นค่ายทหารเรือไทยที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าเอกทัศ รัชกาลที่ 1 แห่งกรุงศรีอยุธยา เสด็จมาประทับแรมที่ค่ายบางกุ้งโดยมีถนนผ่านกลาง สิ่งที่น่าสนใจในวัดนี้ได้แก่ คัมภีร์โบราณ ส่วนมากจะเป็นตำรายาโบราณ และบริเวณหน้าวัดด้านที่ติดกับแม่น้ำแม่กลอง จะมีปลาน้ำจืดต่าง ๆ อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จนได้ชื่อว่า "วังมัจฉา"

2.2 มรดกศาสนา

วัดเจริญสุขารามวรวิหาร วัดนี้ได้รับการยกฐานะเป็นอารามหลวงชั้นตรีชนิดวรวิหาร ในปี พ.ศ.2500 สิ่งที่น่าสนใจ คือ หลวงพ่อโต อุทยานมัจฉา

วัดเพชรสมุทรวรวิหาร สิ่งที่น่าสนใจ หลวงพ่อบ้านแหลม พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีความศักดิ์สิทธิ์เป็นที่เคารพเลื่อมใสของคนทั่วไป เป็นพระพุทธรูปยืนอุ้มบาตรขนาดเท่าคนจริง

วัดศรัทธาธรรม สิ่งที่น่าสนใจ โบสถ์ไม้สักฝังมุก อุโบสถสร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง ภายนอกอุโบสถ เสากระเบื้องฝังมุกลายไทย ผนังภายนอกฝังเปลือกหอยมุกเป็นลายเทพพนม อันวิจิตรบรรจง

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ตลาดน้ำอัมพวา มีทุกวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 16.00 น. เป็นต้นไป ตลาดน้ำโดยทั่วไปมักจะจัดขึ้นในเวลากลางวัน แต่ตลาดน้ำอัมพวา ที่อัมพวาแห่งนี้ จะจัดขึ้นในช่วงเวลาเย็นเรื่อยไปจนถึงเวลาพลบค่ำ

ตลาดน้ำท่าคา ตลาดน้ำจะมีในวันขึ้นหรือแรม 2 ค่ำ 7 ค่ำ และ 12 ค่ำ ตั้งแต่เวลาประมาณ 09.00 - 12.00 น บริเวณตลาดน้ำท่าคาบรรยากาศสองฝั่งน้ำร่มรื่นด้วยสวนมะพร้าวและสวนผลไม้

2.3 ศิลปชาติพันธุ์ ใช้ภาษาท้องถิ่น ภาคกลาง สมุทรสงคราม

หัตถกรรม เครื่องเบญจรงค์ ผลิตภัณฑ์จากเปลือกมะพร้าว กลุ่มหัตถกรรม

อาหารและเครื่องดื่ม การแปรรูปผลไม้ กลุ่มทำขนมบ้านกอกจาก ร้านขนมเฮงกี้ เรือนขนมไทยอุทยาน ร.2 ที่ตั้ง ถนนเลียบบนที่

3. ทรัพยากรกรมการปกครองสำคัญ ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทเหตุการณ์

งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย งานวันลีนจี งานนมัสการและสงฆ์นำหลวงพ่อบ้านแหลม งานตะวันรอนที่ดอนหอยและงานแข่งกระดานเลน งานส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ งานแข่งเรือยาวประจำปี เทศกาลกินปลาทุและของดีเมืองแม่กลอง

4. ทรัพยากรประเภทกิจกรรม

กิจกรรมนันทนาการ มีกิจกรรมประเภทน้ำเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ขี่จักรยาน ตกปลา ชมหิ่งห้อย ผู้จัดคือ ผู้ประกอบการโฮมสเตย์

5. การบริการ

5.1 การขนส่ง

- การเดินทางโดยรถโดยสารระหว่างจังหวัด
- การเดินทางโดยรถตู้
- การเดินทางโดยรถโดยสารภายในจังหวัด
- การเดินทางโดยรถไฟ

5.2 ที่พักแรม

- โฮมสเตย์
- โรงแรม / รีสอร์ท

5.3 การต้อนรับศูนย์ข้อมูล แผนที่ แผ่นพับ ป้ายบอกทางแผนที่ มัคคุเทศก์ท้องถิ่น บริษัททัวร์

- ศูนย์ข้อมูลมีอยู่ตามแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ
- แผนที่ แผ่นพับ และป้ายบอกทางแผนที่
- มัคคุเทศก์ท้องถิ่น

5.4 บริการอื่น ๆ

- ธนาคาร
- ไปรษณีย์
- โทรศัพท์
- สถานีตำรวจ
- บริการสุขภาพ
- ไฟฟ้า
- สถานที่เติมน้ำมัน

ตอนที่ 4 ผลการสำรวจ ที่พัก กิจกรรม และการบริการด้านการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

จากผลการสำรวจกิจกรรมและการบริการโฮมสเตย์ จำนวน 10 แห่ง ซึ่งเป็นโฮมสเตย์ที่มีลักษณะที่แตกต่างกันไป สามารถสรุปได้ ดังนี้

โฮมสเตย์บ้านเรือนไทยปลายโพงพาง มีบริการที่พักพร้อมอาหาร 2 มื้อ 400 บาทต่อคน มีกิจกรรม เรือชมวิถีชีวิตบ้านริมคลองรอบตำบล เรือชมหิ้งห้อยยามค่ำคืน เรือท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตริมน้ำที่มาศึกษาดูงาน ฟังบรรยายสรุป บริการอาหารกลางวันและเครื่องดื่ม มีโปรแกรมท่องเที่ยว มีบริการติดต่อที่พักล่วงหน้า

บ้านกอไผ่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในบ้าน ได้พักผ่อนอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง อัตราค่าพัก ราคา 1,500 บาท ต่อ 1 หลัง (ไม่เกิน 4 คน) มีอาหารเช้า มีกิจกรรมพิเศษ ล่องเรือชมสถานที่ท่องเที่ยวตามลำน้ำแม่กลองชมสถาปัตยกรรม ใหว่พระ ฯ ล ฯ ชมสวนผลไม้ นานาชนิด หาซื้อผลไม้ตามฤดูกาล ล่องเรือชมหิ้งห้อย เยือนตลาดน้ำท่าคา ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เที่ยวตลาดน้ำอัมพวาที่อัมพวา มีบริการติดต่อที่พักล่วงหน้า

บ้านคุ้มจำปี ห้องพักอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ของเรือกสวนที่สงบ ร่มเย็น มีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พักมีให้เลือก 2 แบบ คือ บ้านพักแบบไม้ และ บ้านพักแบบปูน นอนได้ประมาณ 5-6 คน มีเครื่องปรับอากาศ เครื่องทำน้ำอุ่น ทีวี ตู้เย็น จำหน่ายเครื่องดื่มราคาปกติ มีโปรแกรมท่องเที่ยว ราคา แพ็คเก็จ ตั้งแต่ 590-1,100 บาท มีบริการติดต่อที่พักล่วงหน้า

โฮมสเตย์บ้านทรัพย์เกษม บ้านทรงไทยริมแม่น้ำแม่กลอง อุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่พักสะอาด สะดวกสบาย อยู่ใกล้กับสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัดสมุทรสงครามมากมาย อาทิ ตลาดน้ำอัมพวา อุทยาน ร. 2 บ้านเบญจรงค์ บ้านแมวไทย ค่ายบางกุ้ง ฯ ล ฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตั้งอยู่บริเวณที่มีหิ่งห้อยมากที่สุดของจังหวัด ที่พักราคา คืนละ 600 - 2,000 บาท มีกิจกรรม ล่องเรือชมหิ่งห้อย ล่องเรือชมสถานที่ท่องเที่ยว นวดแผนโบราณ 2 ชั่วโมง 300 บาท มีบริการติดต่อที่พักล่วงหน้า

บ้านสวนประเสริฐพร บ้านพักท่ามกลางสวนลิ้นจี่และส้มโอ เหมาะสำหรับพักผ่อนกับครอบครัวและมิตรสหาย ยามราตรีล่องเรือดูหิ่งห้อยแมลงตัวน้อยที่แสนมหัศจรรย์ กิจกรรมดีดีมากมาย สนุกกับกิจกรรมที่บ้านสวนประเสริฐพรได้จัดเตรียมไว้ไม่ว่าจะเป็นล่องเรือชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม เล่นน้ำพายเรือ ตกปลา ตักบาตรพระทางน้ำหน้าบ้าน และกิจกรรมยอดฮิต ล่องเรือชมหิ่งห้อยความมหัศจรรย์แห่งท้องน้ำยามค่ำคืน และเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาอัมพวา รับประทานอาหาร ราคาถูก บรรยากาศย้อนยุค แวะซื้อของฝากของที่ระลึก อัตราค่าที่พักและบริการอื่น ๆ ราคาห้องละ 900 - 1,400 บาท พักได้ 3 ท่าน มีบริการติดต่อที่พักล่วงหน้า

เรือนแพอัมพวา เรือนแพทรงไทยมะลิลาโบราณ บ้านโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ห้องนอน 4 ห้อง ราคา 800 บาท / คืน / 2 - 3 ท่าน มีบริการอาหารเช้า ไม่มีกิจกรรมบริการพิเศษ นักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวได้เอง อยู่ใกล้ตลาดน้ำอัมพวา มีบริการติดต่อที่พักล่วงหน้า

บ้านทอแสง มีบริการบ้านพักทั้งแบบโฮมสเตย์และรีสอร์ท ท่ามกลางริมน้ำ บรรยากาศสบาย เป็นบ้านพักที่เรียบง่าย แต่พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก ราคา 1,000-1,500 บาท สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องปรับอากาศ ทีวี ตู้เย็น เครื่องทำน้ำอุ่น มีแพ็คเกจ 2 วัน 1 คืน 1,000 บาท/ท่าน (6 ท่านขึ้นไป) กิจกรรมพายเรือ ชมวิถีชีวิตชาวบ้านสองฝั่งคลอง พายเรือคยัค ลงเล่นน้ำในคลองธรรมชาติ นั่งเรือชมธรรมชาติสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านพร้อมเพลิดเพลินไปกับการเที่ยวชม ตลาดน้ำอัมพวา ชม หิ่งห้อยและเจ้านกกระยาง ทำบุญตักบาตรพระ ล่องเรือชมแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ วัดกุมรินทร์กุฎีทอง บ้านดนตรีไทย วัดบางแคน้อย ค่ายบางกุ้ง อุทยานเฉลิมพระเกียรติรัชกาลที่ 2 มีบริการติดต่อที่พักล่วงหน้า

เรือนสบาย บ้านพักเรือนสีชมพูที่ตั้งโดดเด่นอยู่ริมคลองอัมพวา อัตราค่าที่พัก 700-1,000 บาท กิจกรรม ปั่นจักรยานท่องเที่ยวชมสวนผลไม้ ล่องเรือชมหิ่งห้อย ล่องเรือไหว้พระตามสถานที่ต่าง

ๆ ล่องเรือเที่ยวชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก เล่นน้ำ พายเรือ มีแพ็คเกจนำเที่ยว 2 วัน 1 คืน 900 บาท/ 1 ท่าน (6 ท่านขึ้นไป) และแพ็คเกจล่องเรือไหว้พระ 9 วัด ราคา 999 บาท (6 ท่านขึ้นไป)
มีบริการติดต่อที่พักล่วงหน้า

ลาโกทัย โฮมสเตย์ บ้านพักริมคลอง ท่ามกลางความสงบร่มรื่นในสวนผลไม้ สัมโอ ลันจี บรรยากาศร่มรื่นเป็นธรรมชาติ เหมาะกับการพักผ่อนกับครอบครัว และจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ การเดินทางสะดวก ที่พักสะอาดและปลอดภัย อัตราค่าที่พัก ราคา 400-4,600 บาท มีบริการกิจกรรม พายเรือชมวิถีชีวิตบ้านริมคลอง ขี่จักรยานชมสวนส้มโอ ลันจี ล่องเรือชมหิ่งห้อย ล่องเรือตามลำน้ำแม่กลอง เที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยว อาทิ ค่ายบางกุ้ง วังมัจฉา ฯ ล ฯ เดินทางเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา ที่อัมพวา มีบริการติดต่อที่พักล่วงหน้า

บ้านแสงจันทร์ บ้านพักไม้สักทองพร้อมกิจกรรมเชิงนิเวศ ท่ามกลางสวนผลไม้ บรรยากาศร่มรื่นเป็นธรรมชาติ เหมาะกับการพักผ่อนกับครอบครัว และจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ การเดินทางสะดวก ที่พักสะอาดและปลอดภัย อัตราค่าที่พัก ราคา 1,000-4,500 บาท มีแพ็คเกจ 2 วัน 1 คืน กิจกรรมพาเที่ยว วัดจันทร์เจริญสุข วัดบางกระพ้อม วัดบางแคน้อย ชมโบสถ์ในต้นไม้ วัดบางกุ้ง วัดจุฬามณี อุทยาน ร. 2 เที่ยวชมตลาดน้ำอัมพวา ล่องเรือ (เรือพาย) สัมผัสความมหัศจรรย์อันน่าทึ่งของหิ่งห้อย ตักบาตร พระสงฆ์ เที่ยวชมตลาดน้ำดำเนิน เที่ยวชมสวนผลไม้และเลือกซื้อในราคากันเอง ราคา 10-40 ท่าน ท่านละ 1,400 บาท (พักรวมบ้านหลังใหญ่) มีบริการติดต่อที่พักล่วงหน้า

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวโดยทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

การศึกษาถึงข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวโดยทั่วไปที่รวบรวมได้แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีข้อมูลดังนี้

1.1 เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 67.0 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 33.0

1.2 อายุ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่อายุระหว่าง 26-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.3 และอายุไม่เกิน 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.0 และอายุ 46 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 17.0

1.3 สถานภาพ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่อายุมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมาสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 36.5 และสถานภาพหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 7.5

1.4 รายได้ต่อเดือน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ มี

รายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.8 รายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.7 และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.0

**ตอนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการ
โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อด้านสถานที่ ด้านการอำนวยความสะดวก
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว**

การศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านสถานที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ดังนี้

2.1 ด้านสถานที่ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ในด้านสถานที่ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ ธนาคาร อยู่ใกล้เคียง นอกนั้นทุกข้ออยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ในด้านการอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ การบริการอาหาร อุปกรณ์และเครื่องปรุงอาหาร ต่างๆ สะอาดและปลอดภัย มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด และ มีการดูแลและซ่อมแซมที่พักเพื่อความ ปลอดภัย นอกนั้นทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ในด้านบุคลากรผู้ให้บริการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คือ กิจกรรมด้านบันเทิง กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรม ฝีมือพื้นบ้าน เช่น จักสาน ฯลฯ และ กิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ นอกนั้น อยู่ในระดับมาก

สรุปคือ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือด้านการอำนวยความสะดวก นอกนั้นทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
3. นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
4. นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ผลการศึกษาการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

3.1 เพศ การศึกษาการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่านักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามตัวแปรเพศ ด้านสถานที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

3.1.1 ด้านสถานที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อด้านสถานที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.1.2 ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อด้านการอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.1.3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อด้านบุคลากรผู้ให้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.1.4 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 อายุ ผลการศึกษาการเปรียบเทียบ อายุกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26-35 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแตกต่างกับ นักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี อายุ 26-35 ปี และอายุ 36-45 ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-45 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแตกต่างกับ นักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และ อายุ 26-35 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่ ด้านอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ

3.2.1 ด้านสถานที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจด้านสถานที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.2 ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และอายุ 26-35 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่าง

กับนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26-35 ปี และ อายุ 36-45 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26-35 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-45 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-45 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26-35 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-45 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26-35 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี อายุ 26-35 ปี และอายุ 36-45 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.4 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี อายุ 26-35 ปี และอายุ 36-45 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-25 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36-45 ปี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และอายุ 26-35 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 สถานภาพ ผลการศึกษาการเปรียบเทียบสถานภาพกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่ ด้านอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามสถานภาพ

3.3.1 ด้านสถานที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกัน มีความพึงพอใจ ด้านสถานที่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.2 ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกันมีความพึงพอใจด้านการอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสดมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส และสถานภาพหย่าร้าง อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส มีความพึงพอใจต่อการให้บริการ แตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพหย่าร้าง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.4 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสด มีความพึงพอใจต่อการให้บริการ แตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส และ สถานภาพหย่าร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส มีความพึงพอใจต่อการให้บริการ แตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพหย่าร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 รายได้ต่อเดือน ผลการศึกษาการเปรียบเทียบ รายได้ต่อเดือนกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท และ รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 ขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท รายได้ต่อเดือน 5,001 -10,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสถานที่ ด้านอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

3.4.1 ด้านสถานที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการ แตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน10,001-20,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน10,001-

20,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและ ท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4.2 ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความพึงพอใจด้านการอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4.3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความพึงพอใจด้านการอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4.4 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความพึงพอใจด้านการอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 8 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รวมถึงวิเคราะห์ภาพรวม สภาพปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโฮมสเตย์อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า โฮมสเตย์ส่วนใหญ่ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพราะกิจกรรมเป็นลักษณะอิงธรรมชาติเป็นหลัก มีการวางระบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ก็เป็นจุดเด่นของโฮมสเตย์ด้วย จุดเด่นอื่น ๆ คือการเที่ยวดูหิ่งห้อยในยามค่ำคืน ถือเป็นจุดขายหลักของโฮมสเตย์และโฮมสเตย์เกือบทั้งหมดมีความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว คือมีที่พักให้นักท่องเที่ยวได้เลือกหลายระดับ ตั้งแต่ระบบโฮมสเตย์แบบดั้งเดิม แบบเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก และแบบโฮมสเตย์กึ่งรีสอร์ท ซึ่งค่อนข้างมีสิ่งอำนวยความสะดวกใกล้เคียงกับโรงแรม การรักษาสภาพความเป็นอยู่ดั้งเดิม ประเพณีและวิถีชีวิตจำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวโฮมสเตย์มาก เพราะกิจกรรมหลักมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนอัมพวาทั้งสิ้น ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากโฮมสเตย์มากมาย คือการเพิ่มอาชีพให้กับชาวบ้าน มีการค้าขายสินค้าท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว การจัดทำอาหารพื้นเมือง การนำเที่ยวทางเรือ ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับจังหวัดสมุทรสงครามเป็นอย่างมาก

การพัฒนาโฮมสเตย์โดยส่วนใหญ่ไม่มีการพัฒนาเรื่องห้องพัก และจะมีการพัฒนาในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรม ลักษณะจุดเด่นของโฮมสเตย์จะเน้นในเรื่องบ้านพักที่อยู่ริมน้ำ นักท่องเที่ยวต้องการที่พักริมน้ำเพื่อทำกิจกรรม จุดอ่อนคือการแข่งขัน เพราะปัจจุบันมีโฮมสเตย์เกิดขึ้นมากมาย ทำให้บางโฮมสเตย์นักท่องเที่ยวมาพักน้อย ที่พักโฮมสเตย์ส่วนใหญ่จะอยู่ริมน้ำและใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ อย่างเช่น บริเวณสิงห์ริมคลองอัมพวา ใกล้ตลาดน้ำอัมพวาจะมีโฮมสเตย์เกิดขึ้นมากมาย บริการพิเศษอื่น ๆ ที่มีบริการแก่นักท่องเที่ยว หากมาเป็นกลุ่มใหญ่ผู้ประกอบการจะจัดรถรับ-ส่ง และมีการจองห้องพักผ่านอินเทอร์เน็ต การประชาสัมพันธ์ มีการ

ประชาสัมพันธ์ คือมีป้ายติดตามถนนภายในสมุทรสงคราม ขยายผ่านเว็บไซต์ <http://www.mae.klongtoday.com> และการขยายผ่านตัวแทนบริษัททัวร์

ฤดูกาลที่เหมาะสมแก่การมาท่องเที่ยวคือ ฤดูฝน จะเป็นฤดูที่มีหิ่งห้อยมาก เพราะหิ่งห้อยจะขึ้นมาดูความชื้น แต่อันที่จริงแล้ว นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโฮมสเตย์ในปัจจุบัน คือ มีความสะดวกสบายมากขึ้น แต่บางแห่งอาจจะยังไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เพราะหวังผลประโยชน์เป็นหลัก จึงควรมีการอบรมและเพิ่มความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมให้กับผู้ประกอบการให้เข้าใจมากขึ้น เพื่อจะได้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่จะอยู่คู่กับกิจกรรมโฮมสเตย์ต่อไป

ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการและการพัฒนาโฮมสเตย์ คือ ปัญหาของที่พัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่พักเดิมแล้วนำมาดัดแปลงใหม่ ทำให้ต้องเสริมโครงสร้างให้มีความมั่นคงมากขึ้น สำหรับปัญหาหลักคือ การรुकล้ำพื้นที่ชมหิ่งห้อยของโฮมสเตย์ใกล้เคียงเพราะเรือชมหิ่งห้อยที่เป็นเรือเครื่องลำใหญ่จะทำให้พื้นที่บริเวณชายฝั่งถูกคลื่นทำลายมากขึ้น สัตว์ตาย บางแห่งจะทำเขื่อนไม้กันเพื่อป้องกัน และปริมาณของหิ่งห้อยลดลงจากเดิมมาก เนื่องจากที่อยู่ของหิ่งห้อยถูกทำลาย ทำให้วงจรชีวิตเสีย ต้องมีการจัดให้ผู้ประกอบการช่วยอนุรักษ์ คือการใช้เรือพายมากกว่าเรือเครื่อง

การวิเคราะห์ด้านภาพรวมของโฮมสเตย์อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

จุดแข็ง

1. มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์
2. มีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ
3. กิจกรรมเด่นคือการล่องเรือเที่ยวชมหิ่งห้อย
4. มีโฮมสเตย์ให้เลือกมากมายหลายระดับ
5. กิจกรรมมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน
6. มีกิจกรรมเชิงอนุรักษ์
7. มีร้านค้าทั่วไปและร้านจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกมากมาย
8. สามารถทำกิจกรรมได้ทั้งวัน ตั้งแต่ 06.00-23.00 น.
9. มีการรักษาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
10. ผู้ประกอบการมีความเป็นมิตร
11. นักท่องเที่ยวได้ใกล้ชิดและได้สัมผัสกับธรรมชาติที่สวยงาม
12. โฮมสเตย์มีราคาถูกกว่าพักในโรงแรม

จุดอ่อน

1. ความพร้อมในเรื่องการบริการ หากเป็นช่วงเทศกาลทำให้มีที่พักไม่เพียงพอ
2. ขาดมาตรฐานในการจัดตั้งโฮมสเตย์
3. ขาดบุคลากรที่จะให้ความรู้ในแหล่งท่องเที่ยว
4. ผู้ประกอบการบางรายไม่มีความรู้ในเรื่องสิ่งแวดล้อมเพียงพอ
5. มีการแข่งขันกันเองระหว่างโฮมสเตย์

โอกาส

1. สามารถพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างถูกต้อง
2. เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวกับพื้นที่ใกล้เคียง
3. เพิ่มการท่องเที่ยวทางน้ำ และทางจักรยาน

อุปสรรค

1. ขาดความรู้ในเรื่องสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมทางอ้อม
2. ปัญหาความแตกแยกของชุมชน เนื่องจากผลประโยชน์ที่ได้รับ
3. ปัญหาความเข้าใจเกี่ยวกับโฮมสเตย์ของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว
4. ปัญหาความบิดเบือนทางวัฒนธรรม ประเพณีและพิธีกรรมท้องถิ่น
5. ปัญหาด้านการสื่อสารและภาษา

การวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรค ความต้องการ ข้อเสนอแนะในการพัฒนา
โฮมสเตย์อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

สภาพปัญหา อุปสรรค

1. รายได้ที่ได้รับจากการจัดโฮมสเตย์อยู่ในระดับต่ำ (กรณีโฮมสเตย์ที่เป็นโฮมสเตย์ดั้งเดิม) คือ ประมาณคืนละ 200-400 บาท / คน / คืน
2. ปัญหาด้านการตลาด ได้แก่ ปัญหาเครือข่ายการสำรองที่พัก ปัญหาการประสานงานกับบริษัทท่องเที่ยวเอกชนและหน่วยงานรัฐ
3. ปัญหาด้านระดับความคาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างผู้ประกอบการกับนักท่องเที่ยว
4. ปัญหาผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม
5. ปัญหาการจัดระบบการบริหารของชุมชน
6. ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันและไม่เป็นธรรมในกลุ่มผู้ประกอบการ

7. ปัญหาความไม่พร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก
8. ปัญหาการขาดทักษะและความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม
9. ปัญหาเรื่องเรือนำเที่ยวและเรือขายอาหาร ซึ่งเรือนำเที่ยวชมหิ่งห้อยเข้ามารุกล้ำพื้นที่ชาวบ้านมากเกินไป

10. ปัญหาเรื่องระบบนิเวศถูกทำลาย

ความต้องการ ข้อเสนอแนะ

1. ด้านเศรษฐกิจ ควรมีการกระจายรายได้สู่ชุมชนโดยไม่เน้นผลประโยชน์ของตนเป็นหลัก
2. ด้านสิ่งแวดล้อม ควรมีการจัดตั้งผู้ควบคุมในเรื่องสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ
3. ควรมีการควบคุมเรือชมหิ่งห้อยให้เป็นเรือพายเพราะไม่ก่อให้เกิดปัญหาค้นสดทำลายหน้าดินริมฝั่ง
4. ควรมีโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
5. ควรควบคุมกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เป็นเชิงนิเวศ
6. การก่อตั้งโฮมสเตย์ควรมีมาตรฐานตามการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกำหนด
7. เพิ่มการอบรมความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม
8. เพิ่มโครงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต
9. มีการจัดทำแผนที่รวบรวมโฮมสเตย์เพิ่มเติมภายในจังหวัด
10. อบรมผู้ประกอบการในเรื่องการบริการ

แนวทางในการพัฒนาโฮมสเตย์ในอำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสงคราม

1. การพัฒนาด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

อำเภอมะนัง มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสูง เพราะมีแหล่งธรรมชาติและแหล่งประวัติศาสตร์มาก และยังมีกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวผู้วิจัยจึงควรเพิ่มการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยวิธีต่างๆ ดังนี้

- 1.1 เพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวในชุมชนโดยวิธีเดินเท้า เส้นทางท่องเที่ยวในชุมชนโดยวิธีจักรยาน และเรือ โดยควรเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่นอกเหนือจากโปรแกรมเดิม
- 1.2 จัดกิจกรรมวอร์คเรลลี่ทางน้ำ ซึ่งสามารถทำกิจกรรมได้ทั้งครอบครัว เป็นการเสริมสร้างสุขภาพอนามัย และให้เห็นวิถีชีวิตของคนในชุมชน
- 1.3 จัดไทรกีฬา เพราะศักยภาพพื้นที่โดยรวม สามารถทำได้ง่าย คือจัดการวิ่ง การขี่จักรยาน และการว่ายน้ำ
- 1.4 กิจกรรมนำชมบ้านที่มีการทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น นำชมและเรียนทำขนมไทย และทำทองม้วน การผลิตสิ่งของเครื่องใช้จากกะลามะพร้าว เป็นต้น

- 1.5 จัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น การปฏิบัติธรรม
- 1.6 กิจกรรมวารีบำบัด เป็นการรักษาโรคโดยใช้น้ำเป็นตัวกระตุ้น โดยอาจจะร่วมกับโรงพยาบาล หรือกระทรวงสาธารณสุขจังหวัดในการเพิ่มวิธีการบำบัดโรค
- 1.7 เพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวทางเกษตร เช่น การให้นักท่องเที่ยวได้เลือกผลไม้ตามสวนผลไม้ได้ตามต้องการ อาจจะจัดเป็นในลักษณะของ การนำชมสวน หรือการเลือกซื้อผลไม้ได้ในราคาย่อมเยา
- 1.8 เพิ่มกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยอาจหามัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่สามารถพูดอังกฤษดี เป็นผู้นำทาง
- 1.9 เพิ่มกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ให้สามารถล่องเรือได้สะดวก อาจจะมีเรือใหญ่ที่ผู้สูงอายุสามารถนั่งได้ง่าย และมีบริการอาหารที่ดีต่อวัยของผู้สูงอายุ
- 1.10 จัดกิจกรรมการปลูกต้นลำพู การเรียนรู้เรื่องราวระบบนิเวศของหิ่งห้อย

2. การพัฒนาแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์

ควรประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ผ่านเว็บไซต์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมากขึ้น และขายกิจกรรมและการบริการผ่านบริษัทท่องเที่ยว และเสนอการขายกับโรงแรมในเขตจังหวัดใหญ่ เช่น กรุงเทพฯ ฯ เชียงใหม่ ภูเก็ต เพื่อเป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการเข้ามาชมวิถีชีวิตในอำเภออัมพวา และปัจจุบันนักท่องเที่ยวสามารถสืบค้นโฮมสเตย์ได้จาก <http://www.maeklongtoday.com> เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งในเว็บไซด์นี้จะมีข้อมูลเป็นภาษาไทยเท่านั้น ทั้งนี้ควรจะเพิ่มข้อมูลเป็น 2 ภาษาด้วย และอาจจะขายฝากผ่านเว็บไซด์ต่างชาติที่ขายห้องพักราคาย่อมเยา (Budget hotel) ซึ่งมีมากมายในอินเทอร์เน็ต

3. การพัฒนาโฮมสเตย์ให้ได้รับมาตรฐานและยั่งยืน

โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา ปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างมากมาย แต่หากตรวจสอบจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว จะเห็นได้ว่ามีโฮมสเตย์เพียงไม่กี่แห่งที่ได้จดทะเบียนมาตรฐานโฮมสเตย์กับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำหรับโฮมสเตย์ที่ยังไม่ได้จดทะเบียนดังกล่าวควรเข้าไปจดทะเบียนเพื่อให้ได้รับตราสัญลักษณ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย และหากโฮมสเตย์โดยังไม่มีมาตรฐานจึงควรพัฒนาให้เข้าสู่มาตรฐานและสามารถนำเสนอเพื่อเข้ากระบวนการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

นอกจากการพัฒนาโฮมสเตย์ให้ได้รับมาตรฐานแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ การพัฒนาโฮมสเตย์แบบยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินงานชุมชนโฮมสเตย์สนองตอบต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างยั่งยืน และเป็นไปอย่างกลมกลืนกับสภาพบริบทของชุมชน จึงมีประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ ดังนี้

1. ควรมีการจัดการข้อมูลข่าวสารในลักษณะเครือข่าย ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเข้ามา มีบทบาทในฐานะผู้สนับสนุน

2. ควรเน้นวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนเป็นเบื้องต้น
3. รายได้ที่เกิดขึ้น ส่วนหนึ่งควรถูกหักออกมาเป็นรายได้ของชุมชน
4. ควรรักษาระดับของมลภาวะที่จะเกิดขึ้น เช่น ขยะ มลภาวะทางเสียง
5. โฮมสเตย์จะต้องเกื้อกูลและสนองตอบต่อวัฒนธรรมจารีตประเพณีของชุมชนจะต้องดำรงไว้ซึ่งความดีงาม

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เพศหญิงเป็นเพศที่ชอบเข้าสังคม ไม่ค่อยมีความมั่นใจต้องการการเอาใจใส่จากบุคคลรอบข้าง สังเกตได้จากการอยู่กันเป็นกลุ่มมากกว่าผู้ชาย จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ผู้หญิงจะพึงพอใจกับการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ซึ่งสอดคล้องกับ ปาริชาติ ชัยศรี (2547: 82) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ พบว่า เพศหญิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์มาก

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนโสด เพราะไม่มีภาระผูกพันทางครอบครัว กินอยู่ง่าย ชอบความสนุกสนาน พบปะเพื่อนฝูง และใช้เวลาว่างในการท่องเที่ยว หากแต่ไม่สอดคล้องกับ ปาริชาติ ชัยศรี (2547: 82) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ พบว่า สถานภาพโสดมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจในการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์

ด้านสถานที่ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในด้านสถานที่ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้ดำเนินกิจการมาค่อนข้างนานและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถปรับปรุงให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจมากขึ้น ทั้งนี้ไม่สอดคล้องกับ จงจิตต์ ปิ่นทอง (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาด บางแสน จังหวัดชลบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และยังไม่สอดคล้องกับ ฉัตรชัย ลัมพรจิตรวิไล. (2548: 64) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี พบว่า

มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางในด้านสถานที่ชายหาดบางแสน และไม่สอดคล้องกับ เสริมสกุล เสรีกิจ (2547: 62-64) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดภูเก็ต พบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาดของเกาะภูเก็ต

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ด้านการอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ ธนาคาร อยู่ใกล้เคียง ทั้งนี้ คงเนื่องมาจากเป็นเพราะว่านักท่องเที่ยวอาจยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับโฮมสเตย์เพียงพอ จึง ทำให้เข้าใจว่าโฮมสเตย์ควรมีเครื่องอำนวยความสะดวกเทียบเท่ากับโรงแรม และทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากโฮมสเตย์บางแห่งยังไม่สามารถรองรับกับความต้องการของนักท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ได้ เพียงพอด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดโฮมสเตย์ ที่ว่า แนวคิดของโฮมสเตย์นั้นเกิดขึ้นมาจาก แนวคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวชนบท (Rural tourism concept) ซึ่งการพัฒนาชนบทใด ๆ เพื่อการท่องเที่ยว ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปการครอบคลุมถึง ธนาคาร โรงพยาบาล สถานีอนามัย การโทรคมนาคม เป็นต้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย: 2544) ทั้งนี้สอดคล้องกับ ฉัตรชัย ลัมพรจิตวิไล (2548: 60) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ของนักท่องเที่ยวไทย พบว่าการจัดบริการเครื่องอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับ ประสิทธิ์ อนุพิสิฐ (2548: 62) วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวไทย พบว่า ด้านอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวไทยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม คงเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความซาบซึ้งหลังจากที่ได้รับการบริการโฮมสเตย์ เพราะนักท่องเที่ยวได้ใกล้ชิดและทำกิจกรรมร่วมกับ บุคลากรโฮมสเตย์โดยตรง ทำให้เกิดความผูกพัน และรู้สึกอยากกลับมาอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ไม่สอดคล้องกับ อดิษฐ์ และแอนเดอร์ เซน (สมจิตร์ กาหาวงศ์. 2541: 48-49; อ้างอิงจาก Aday and Anderson. 1978) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มาท่องเที่ยวในสวนสาธารณะในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำ

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คือกิจกรรมด้านบันเทิง กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น จักสาน ฯ ล ฯ และกิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีท้องถิ่น เช่นบายศรีสู่ขวัญ นอกนั้นอยู่ในระดับมาก คงเนื่องมาจาก นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวามีความรู้ล่วงหน้าเกี่ยวกับ

กิจกรรมที่โฮมสเตย์จัดเตรียมไว้แล้วจึงไม่ได้คาดหวังกิจกรรมที่นอกเหนือ จากที่โฮมสเตย์จัดไว้ และยังเกิดความประทับใจกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่โฮมสเตย์จัดไว้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ อีไล (Ealine. 1984: 30-40) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อนันทนาการ และสวนสาธารณะของเอกชนในนิวอิงแลนด์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ความพึงพอใจในด้านการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมากทั้งเพศหญิงและเพศชาย

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ ด้านเพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของ เสาวนีย์ กันทะแสน (2545: บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในด้านเพศ มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว หมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แต่หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริการด้านด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดโฮมสเตย์ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย: 2544) คงเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวทั้งเพศชายและเพศหญิง ได้รับการบริการในด้านการอำนวยความสะดวกในลักษณะเดียวกัน

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี น่าจะเป็นเพราะว่า กลุ่มอายุระหว่าง 26-35 ปี เป็นกลุ่มที่เป็นผู้ใหญ่และมีพฤติกรรมชอบศึกษาธรรมชาติ และวิถีชีวิต มากที่สุด

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ด้านอายุ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับอายุ 26-35 ปี ที่เดินทางมาพักโฮมสเตย์มากที่สุด อาจเป็นเพราะอายุในช่วงดังกล่าวเป็นวัยทำงานซึ่งสามารถหารายได้ได้เอง และเป็นช่วงอายุที่ชอบเดินทาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รัฐวุฒิ เจียมศรีพงศ์ (2542: บทคัดย่อ) ที่ว่าอายุมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณ หาดบางแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโฮมสเตย์ ยังไม่เอื้ออำนวยต่อนักท่องเที่ยวที่มาเป็นครอบครัว อาจด้วยสถานที่ตั้งซึ่งโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาส่วนใหญ่จะอยู่ติดริมน้ำ ซึ่งไม่เหมาะกับเด็กเพราะอาจเกิดอันตรายได้

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ด้านสถานภาพ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการบริการจำแนกตามสถานภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัย ของ จงจิตต์ ปิ่นทอง (2546: บทคัดย่อ) ที่ว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เปรียบเทียบตามสถานภาพ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการบริการจำแนกตามรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วัยรัตน์ จุฬจัมบก (2549: บทคัดย่อ) ที่ว่า ปัจจัยรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดนครสวรรค์ ในการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

จากการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านบุคลากรผู้ให้บริการ พบว่า ส่วนมากบุคลากรยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพียงพอ อีกทั้งบุคลากรยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากยังไม่มีหน่วยงานรัฐบาลเข้ามาสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์มากเท่าที่ควร ผู้ประกอบส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำในการทำโฮมสเตย์จากศูนย์การท่องเที่ยวจังหวัดและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งยังมีข้อมูลไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัย รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาบริการเชิงส่งเสริมสุขภาพในที่พักแรม (สุรพล ศรีวิทยา และคณะ. 2546) พบว่าธุรกิจสถานบริการสุขภาพขยายตัวเติบโตอย่างรวดเร็ว จึงประสบปัญหาในการควบคุมตรวจสอบมาตรฐานของสถานบริการสุขภาพที่เปิดขึ้นมาอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และให้บริการอย่างไม่ถูกรูปแบบของสปาที่แท้จริง อีกทั้งยังไม่มีคุณภาพ และความปลอดภัยเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

1 ด้านสถานที่ โฮมสเตย์ควรเป็นบ้านพักที่ไม่ควรดัดแปลงให้แตกต่างไปจากเดิมมากนัก เพราะนักท่องเที่ยวต้องการความเป็นธรรมชาติมากที่สุด

2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในโฮมสเตย์ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีมาตรฐาน และเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว และตามแบบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แล้ว สิ่งอำนวยความสะดวกควรเป็นแบบพื้นฐานดั้งเดิม ไม่หรูหรา ไม่ฟุ่มเฟือย แต่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว ทั้งนี้ควรจะทำการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวเข้าใจด้วย เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีทางเลือกในการเข้ารับบริการโฮมสเตย์

3 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ควรจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น เพื่อให้ข้อมูลและสามารถตอบข้อซักถามได้ และควรมีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการของ

นักท่องเที่ยว บุคลากรควรให้นักท่องเที่ยวได้มีเวลาเป็นส่วนตัว เพราะนักท่องเที่ยวบางกลุ่มไม่ต้อง การให้บุคลากรโฮมสเตย์เข้ามาวุ่นวายมากเกินไปจนเกินไป และควรได้รับการอบรมในเรื่องการบริการ ซึ่งจะ ทำให้โฮมสเตย์ได้รับมาตรฐานมากขึ้น และจำเป็นต้องเตรียมการพร้อมก่อนนักท่องเที่ยวเข้าพักเสมอ

4 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ควรเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้นและมีความหลากหลาย เพื่อ เป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยว และควรเพิ่มการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงวิถีชีวิตของชุมชนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่องานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ โดยเพิ่มตัวแปร ขอบเขตของเนื้อหา และขอบเขตของพื้นที่
2. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม กับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
3. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้เครื่องมือแตกต่างกัน เช่น ใช้แบบสัมภาษณ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2544). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงการคลัง. (2549). **สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 –2549)**. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2549, จาก http://www.idd.go.th/new_hp/project/detail1.htm
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2547). **ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว พ.ศ. 2547-2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549). **จังหวัดสมุทรสงคราม**. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2549, จาก http://www.tat.or.th/thai/province.php?province=65®ion_id=2.
- . (2539). **Ecotourism Network**. ใน จดหมายข่าวการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2549). **Home Stay ชุมชนบ้าน ปลายโพงพาน อัมพวา**. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2549, จาก <http://www.land.arch.chula.ac.th/fieldtrip47/group6/pongpan.htm>
- จงจิตต์ ปิ่นทอง. (2546). **ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์. (2539). **เจตคติและความพึงพอใจในการบริการ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. (2542). **การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉัตรชัย ลิ้มพรจิตรวิไล. (2548). **ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิมลาภ คเนจร ณ อยุรยา.(บรรณาธิการ). (มีนาคม, 2545). **ตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ. นิตยสารเชิงข่าว-วิเคราะห์รายเดือน ธุรกิจท่องเที่ยว**. หน้า 18-20.
- ชัยวุฒิ ชัยพันธ์. (2544). **พัฒนาชนบทยั่งยืนสำหรับสาขาเศรษฐศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- ชิตจันทร์ หังสสุต. (2532). **หลักและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชูวิทย์ ศิริเวชกุล. (2544, กรกฎาคม-กันยายน). จัด Homestay อย่างไรไม่ผิดทาง. จุลสารการท่องเที่ยว. 20(3) : 43-49.

ต๋อย ชุมสายม, ม.ล. (ม.ป.ป.). หลักวิชาการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.

ทัศนวรรณ วิบุรุษมานนท์. (2545). พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนของผู้เยี่ยมเยือน. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ธีระศักดิ์ ลอยศักดิ์. (2546). การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและชุมชนคลองบางเชือกหนัง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ผ.ม. (การวางแผนภาคและเมือง). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

นำชัย ทนุผล. (2544, มกราคม – กุมภาพันธ์). การพัฒนารูขี้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนบ้านโป่ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. แม่โจ้ปริทัศน์. (2)1 : 85-86.

ประคอง กรรณสูตร. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ห่องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประสิทธิ์ ่องพิสิฐ. (2549). ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวไทย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ปัญญา ธีระวิทยาเลิศ. (2547). ปฏิบัติการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

ปาริชาติ ชัยสร. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ปิยาภรณ์ รัตนเกษภา. (2541). การเปรียบเทียบพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมและไม่พักค้างแรม ในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

พยอม ธรรมบุตร. (2542). หลักการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พัชรา ลากลือชัย. (2546). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และตลาดน้ำท่าคา จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พันทิพา โฉมประดิษฐ์. (2530). **ความคิดเห็นของนักทอ่งเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่**. วิทยานิพนธ์ (วท.ม.). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูรย์ ปานทอง. (2546). **ความพึงพอใจของนักทอ่งเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจ ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ยุทธศาสตร์พัฒนากลุ่มจังหวัด. สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2548, จาก <http://www.pad.moi.go.th>
- รัฐติ เจริญศรีพงศ์. (2542). **ความพึงพอใจของนักทอ่งเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสน**. วิทยานิพนธ์ สด.ม. (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รัตนภรณ์ มหาศรานัน. (2546). **งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ความต้องการของนักทอ่งเที่ยวต่อการจัดโฮมสเตย์ในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ราไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2545, เมษายน – กรกฎาคม). ผ่านเมือง: ไปรู้เรื่องการทอ่งเที่ยวเชิงนิเวศและการทอ่งเที่ยวที่ยั่งยืน. **เส้นทางสีเขียว**. 9 : 26-33.
- ฤโสพา. (2545, พฤษภาคม). **จากเส้นทางสองฝั่งสวนผลไม้ที่นครปฐม ราชบุรี และสมุทรสงคราม**. **อนุสาร อสท**. 42(10) : 66-78.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2540). **สถิติวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- วัฒนา เพ็ชรวงศ์. (2542). **พฤติกรรมและความพึงพอใจของประชากรที่มีต่อการใช้บริการ 13**. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วัลลภา ชายหาด. (2532). **ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบริการสาธารณะด้านการรักษาความสะอาดของกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ (รป.ม.). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วินิจ วีรยางกูร. (2532). **การจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิมล อังสุนันทวิวัฒน์. (2544). **สมุทรสงคราม เยือนถิ่นพื้นบ้านไม่ไกลกรุง**. **อสท**. 41(11): 74-86.
- วิรัตน์ จุฬามบก. (2549). **ความคิดเห็นของนักทอ่งเที่ยว ต่อการให้บริการของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดนครสวรรค์ในการเป็นสถานที่ทอ่งเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คันสนีย์ ดันติวิท. (2539, พฤษภาคม - ตุลาคม). **การทอ่งเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนเกาะล้านต่อท้องถิ่น**. **วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**. (5)1: หน้า?.

ศูนย์ปฏิบัติการจังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงาน จังหวัด
สมุทรสงคราม. จังหวัดสมุทรสงคราม. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2549 ,

จาก <http://www.samutsongkhram.go.th>

สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย. (2538). กรุงเทพฯ: มูลนิธิโลกสีเขียว.

รายงานขั้นสุดท้ายการดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ.

(2540). กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

สภ.อ.อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. สืบค้นเมื่อ
10 พฤษภาคม 2549 , จาก <http://www.ampava.police7.go.th>

สมจิตร กาหวงศ์. (2541). ความพึงพอใจของประชาชนที่มาท่องเที่ยวในสวนสาธารณะใน
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2537). การเมือง: แนวคิดและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.

สมพร เทพสิทธา. (2530). สมเด็จพระภูมิพลมหาราช พระมหากษัตริย์ยอดนักพัฒนา.
กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ.

สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม. จำนวนและร้อยละของผู้เข้าพักชาวไทยและชาว
ต่างประเทศ จำแนกตามจังหวัด ภาคกลาง พ.ศ.2546. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2549,
จาก <http://samutsongkhram.nso.go.th/>

สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา.
การจัดการและกิจกรรมโฮมสเตย์. สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2549, จาก
<http://www.homestaythai.org>

สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา.
ความหมายและความเป็นมาของโฮมสเตย์. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2548,
จาก <http://www.homestaythai.org>

สิรินาถ นุชชัยเหล็ก. (2541). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ
ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สุวีร ภัทราพรนันท์. (2541). ทศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติในจังหวัดกาญจนบุรี. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.

- เสาวนีย์ กันทะแสน. (2545). ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา หมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เสริมสกุล เสริมกิจ. (2547). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- องค์การท่องเที่ยวโลก. (2544). สรุปจากการบรรยายพิเศษเรื่อง **Community-Based Tourism and Homestay**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- อารณี วิวัฒน์ภรณ์. (2546). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน จังหวัดราชบุรี. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารีย์ วรเวชกุล. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Abraham Harold, Maslow. (1954). **Motivation and personality**. New York: Harper & Row.
- [Bernard Mullin, Stephen Hardy, William Sutton](#). (1993). **Sport Marketing**. Champaign, Ill. : Human Kinetics.
- Ealine, Ruth. (1984, April). **Satisfaction of Tourist in Private Park and Recreation in New York**. Dissertation Abstracts International. 44(10): 1120-1128A.
- Richard L. Oliver. (Nov., 1980). A Cognitive Model of the Antecedents and Consequences of Satisfaction Decisions. **Journal of Marketing Research**. (17): 4, pp.460-469.
- Ross Dowling. (1993). Tourism Planning, People and the Environment in Western Australia. **Journal of Travel Research**. (31): 4, pp.52-58.
- Parker, A. L. (1999). **Tourism Behavior of Youth in Younger**. Dissertation Abstracts International. 85(12): 1224-1226A.
- The Brundtland Report**. (1992) Oxford: Oxford University Press.
- Yamane, Taro. (1967). **Statistic, An Introductory Analysis**. 2nd ed. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5731, 5646

ที่ ศธ 0519.12/๖4๖6 วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวรินทิพย์ ศรีชัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นำชัย เลวลีย์ และรองศาสตราจารย์อารมณ นาวากาญจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ สุภาพร สุกสีเหลือง และอาจารย์อรอนงค์ พริ้งสุลกะ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวรินทิพย์ ศรีชัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ ๒๔๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุมนวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๖ พฤศจิกายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ

เนื่องด้วย นางสาวรินทิพย์ ศรีชัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นำชัย เลวลย์ และรองศาสตราจารย์อารมณ นาวากาญจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวรินทิพย์ ศรีชัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ: สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติศาสตร์ โทรศัพท์ 02-6657453 มือถือ 089-1472320

ที่ ศธ 0519.12/ ๗ ๔ ๗ ๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๖๗ พฤศจิกายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คุณจริทร วิสวสุขมงคล

เนื่องด้วย นางสาวรินทิพย์ ศรีชัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นำชัย เลวลีย์ และรองศาสตราจารย์อารมณ นาวากาญจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวรินทิพย์ ศรีชัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ: สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 02 – 6657453 มือถือ 089 – 1472320

ที่ ศธ 0519.12/ ๗ 4 ๗ ๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๗ พฤศจิกายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คุณรัช นุญพัค

เนื่องด้วย นางสาวนรินทิพย์ ศรีชัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวางแผนและ
การจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง
“ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัด
สมุทรสงคราม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นำชัย เลวลย์ และรองศาสตราจารย์อารมย์ นาวากาญจน์
เป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนรินทิพย์ ศรีชัย
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จิระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ: สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติศาสตร์ โทรศัพท 02-6657453 มือถือ 089-1472320

ภาคผนวก ข

แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์

รายการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

หัวข้อ	สภาพและปัญหา
1. ป้ายบอกทางเข้าถึง	
2. สิ่งซึ่งบ่งบอกว่ามาถึงจุดท่องเที่ยว	
3. ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว	
4. ห้องสุขา	
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	
6. ร้านขายของที่ระลึก	
7. โรงแรมและที่พัก	
8. ป้ายสื่อความหมายในจุดแหล่งท่องเที่ยว	
9. ป้ายชี้ทางในการเดินทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว	
10. ด้านมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	
11. การแสดงผังภาพรวมของจุดท่องเที่ยว	
12. ลานจอดรถ	
13. สถานที่พักให้แก่นักท่องเที่ยว	
14. สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ	
15. แหล่งท่องเที่ยวมีภาพลักษณ์เป็นที่รู้จักกันดี	

ตารางการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว

1. รายการทรัพยากรธรรมชาติ

1. ทรัพยากรธรรมชาติ	ลักษณะ และผู้จัดการ	ที่ตั้ง (แผนที่)	การเข้าถึง	ผู้ใช้ประโยชน์	บริการนักท่องเที่ยว	ข้อมูลนักท่องเที่ยว	ชื่อผู้ที่จะติดต่อ สถานที่ โทรศัพท์
1.1 ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ หาด ถ้ำ ที่ราบหุบเขา ฤดูกาล เกาะ ฯลฯ							
1.2 พืช : ป่า ไร่ เขา สวนผลไม้ สวน ฟาร์ม ดันไม้ ป่าไม้ ป่าชายเลน สมุนไพร สวนครัว ความหลากหลายทางชีวภาพ ฯลฯ							
1.3 สัตว์ : นก สัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์ใกล้สูญพันธุ์ แมลง สัตว์ป่า สัตว์เลี้ยง ปศุสัตว์ ฯลฯ							
1.4 น้ำ : ลำธาร แม่น้ำ คู่งน้ำ น้ำตก ทะเลสาบ น้ำพุร้อน ทะเล อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฯลฯ							

2. รายงานทรัพยากรวัฒนธรรม

2. ทรัพยากรวัฒนธรรม	ลักษณะ และผู้จัดการ	ที่ตั้ง (แผนที่)	การเข้าถึง	ผู้ใช้ประโยชน์	บริการนักท่องเที่ยว	ข้อมูลนักท่องเที่ยว	ชื่อผู้ที่จะติดต่อ สถานที่ โทรศัพท์
2.1 มรดกทางวัฒนธรรม : ปราสาท ป้อม ที่เกิดคนสำคัญ โบราณสถาน โบราณวัตถุ หมู่บ้าน/ เมือง วัฒนธรรม พื้นบ้าน ศูนย์ข้อมูล ศูนย์วัฒนธรรม วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม							
2.2 มรดกด้านศาสนา : โบสถ์ วิหาร สุเหร่า โบสถ์คริสต์ วัด สุสาน ศาสนสถาน เจดีย์ปราสาท ขอม พระพุทธรูปปางต่างๆ จิตรกรรมฝาผนัง ประติมากรรม พระไตรปิฎก ไบเบิ้ล กุระอาน							
2.3 ศิลปชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อย ชาวเขา ดนตรี อาหาร หัตถกรรม ภาษาถิ่น การแสดงขนบธรรมเนียม ประเพณี							

3. รายงานทรัพยากรมหกรรมและปรากฏการณ์สำคัญ (Events)

3. ทรัพยากรมหกรรมและ Events	ลักษณะ และผู้จัดการ	ที่ตั้ง (แผนที่)	การเข้าถึง	ผู้ใช้ประโยชน์	บริการนักท่องเที่ยว	ข้อมูลนักท่องเที่ยว	ชื่อผู้ที่จะติดต่อ สถานที่ โทรศัพท์
3.1 มหกรรม เฟสตีวัลดนตรี ชนิดต่างๆ แจส บ๊อบ การแสดง ละคร เต้นรำ ลิเก หนังใหญ่							
3.2 Tournaments การแข่งขัน กีฬา กอล์ฟ เทนนิส ฟุตบอล มวย แข่งรถ แข่งม้าโชว์ ประกวดสุนัข							
3.3 งานแสดงสินค้าธุรกิจ งานแสดงสินค้า เกษตรกรรม รถยนต์ เรือ อุปกรณ์กีฬา งานประชุม ประชุมสมาคมโลก							
3.4 งานแสดงอื่นๆ วันชาติ งานฉลอง งานฉลองถนนต่างๆ ขบวนแห่ มหกรรมหัตถกรรม เกษตรกรรม ดอกไม้ แสงบุญ ประกวดงานแสดง อาหาร ถ่ายรูป							

4. รายการทรัพยากรด้านกิจกรรม

4. ทรัพยากรด้านกิจกรรม	ลักษณะ และผู้จัดการ	ที่ตั้ง (แผนที่)	การเข้าถึง	ผู้ใช้ประโยชน์	บริการนักท่องเที่ยว	ข้อมูลนักท่องเที่ยว	ชื่อผู้ที่จะติดต่อ สถานที่ โทรศัพท์
4.1 กิจกรรมนันทนาการ สนามเด็ก สนามกอล์ฟ สนามเทนนิส เส้นทางศึกษา ธรรมชาติทางจักรยาน คลอง โตดรม สระว่ายนํ้า การพายเรือ ตกปลา แกะสลัก							
4.2 กิจกรรมด้านบริการ ขายปลีก อุปกรณ์แคมป์ปิ้ง เสื้อผ้าเฉพาะ เซรามิก แก้ว สินค้าโรงงาน ละคร การอบสมุนไพร การนวดรักษา ภาพยนตร์							

5. รายการทรัพยากรด้านบริการ

5. ทรัพยากรด้านบริการ	ลักษณะ และผู้จัดการ	ที่ตั้ง (แผนที่)	การเข้าถึง	ผู้ใช้ประโยชน์	บริการหลักท่องเที่ยว	ข้อมูลนักท่องเที่ยว	ชื่อผู้ที่จะติดต่อ สถานที่โทรศัพท์
5.1 การขนส่ง การเข้าถึง ยานพาหนะ เรือ รถไฟ รถยนต์ เครื่องบิน รถทัวร์ สนามบิน ท่าเรือ							
5.2 ที่พักแรม โรงแรม 2-5ดาว โฮมสเตย์ โมเต็ล หอพัก แคมป์ปิ้ง							
5.3 การต้อนรับ ศูนย์ข้อมูล แผนที่ โบว์ชัวร์ ของที่ระลึก ป้ายบอกทาง ไกด์ท้องถิ่น บริษัททัวร์ ที่ทำเจ้าของบ้าน							
5.4 บริการอื่นๆ การซ่อมต่างๆ ปั้มน้ำมัน ธนาคาร ที่แลกเงิน ตำรวจ ท่องเที่ยว บริการสุขภาพ และ อุบัติเหตุ ไปรษณีย์ โทรศัพท์ ไฟฟ้า ประปา							

6. งานมหกรรมและเหตุการณ์สำคัญในรอบปี

[illegible]

7. การประเมินคุณสมบัติ ความโดดเด่น และอำนาจในการดึงดูดนักท่องเที่ยว

ลักษณะทรัพยากร	คุณภาพ	ความโดดเด่นเมื่อเทียบกับที่อื่น	จุดดึงดูดนักท่องเที่ยว
1. ทรัพยากรธรรมชาติ			
2. ทรัพยากรวัฒนธรรม			
3. EVENTS			
4. กิจกรรม			
5. บริการ			

8. ตารางการจัดอันดับความสำคัญของทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะทรัพยากร	คุณสมบัติความโดดเด่น	ลูกค้าสำคัญ	โอกาสในการพัฒนา	อุปสรรคต่อการพัฒนา	อันดับ
ทรัพยากรธรรมชาติ					
ทรัพยากรวัฒนธรรม					
Events					
กิจกรรม					
บริการ					

แบบสอบถาม

เรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์
ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

คำแนะนำ ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()
หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

() 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ

() 1. ไม่เกิน 25 ปี () 2. 26-35 ปี
() 3. 36-45 ปี () 4. 46 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

() 1. โสด () 2. สมรส
() 3. หย่าร้าง

4. รายได้ต่อเดือน

() 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท () 2. 5,001 - 10,000 บาท
() 3. 10,001 - 20,000 บาท () 4. 20,001 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์

คำชี้แจง คำถามนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของท่าน โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ เพื่อแสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของท่านลงใน ช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านสถานที่					
1 สภาพที่พักมีความมั่นคงแข็งแรง					
2 มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก					
3 ลักษณะบ้านมีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น					
4 ความสะอาดของห้องพัก ห้องรับแขก ห้องครัว ห้องน้ำ					
5 ความรู้สึกปลอดภัยเมื่อเข้าพัก					
6 มีเครื่องอำนวยความสะดวกครบภายในห้องพัก					
7 มีเครื่องอำนวยความสะดวกครบภายในห้องน้ำ					
8 การดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน เช่นสวนหย่อม สวนครัว ต้นไม้					
9 มีบริเวณให้พักผ่อนเพียงพอ					
10 การเข้าถึงสถานที่พัก					
11 บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเพียงพอ					
12 บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานเพียงพอ					
13 บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเพียงพอ					
14 การดูแลสภาพแวดล้อมจากชุมชน					
15 มีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ ธนาคาร อยู่ใกล้เคียง					
16 สภาพพื้นที่ยังคงไว้สภาพเดิมของชุมชน					
17 ความสะดวกในการเดินทาง					

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก</u>					
18 การบริการอาหาร					
19 อุปกรณ์และเครื่องปรุงอาหารต่าง ๆ สะอาดและปลอดภัย					
20 มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด					
21 มีร้านอาหารในชุมชน					
22 มีโทรศัพท์บริการ					
23 มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย					
24 มีเครื่องมือสื่อสารกับเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดเหตุร้าย					
25 มีการเตรียมความพร้อม เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น					
26 มีการเตือนนักท่องเที่ยว เกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สิน					
27 มีการดูแลและซ่อมแซมที่พักเพื่อความปลอดภัย					
28 มีบริการรถรับ-ส่ง					
29 มีเครื่องใช้ไฟฟ้าอำนวยความสะดวก เช่น โทรทัศน์ วิทยุ					
30 มีการจูงใจนักท่องเที่ยวเรื่องการดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น มีการเตือนนักท่องเที่ยว ห้ามทิ้งขยะ ไม่ขีดเขียน ฯ ล ฯ					
<u>3. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ</u>					
31 มีความพร้อมที่จะให้บริการ					
32 ความเต็มใจในการให้บริการ					
33 ความสุภาพอ่อนโยน					
34 ความซื่อสัตย์					
35 การให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ					
36 การให้บริการติดต่อจองห้องพักล่วงหน้า					

ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
37 มีการให้รายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม และบริการต่างๆ					
38 มีการให้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว					
39 การบริการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ					
40 การสื่อสารที่เข้าใจ					
4. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว					
41 มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ล่องแม่น้ำ ลำคลอง วายน้ำ ขี่จักรยาน นำชมสถานที่ธรรมชาติ ชมหิ่งห้อย					
42 มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางโบราณสถาน เช่น นำชมวัดและโบราณสถาน ฯ ล ฯ					
43 มีกิจกรรมท่องเที่ยวแบบวิถีชีวิตชาวบ้าน เช่น พายเรือชมวิถีชาวบ้าน สวนผลไม้ ชมสาธิตอาชีพ ชมกิจกรรมของชาวบ้านทั่วไป ฯ ล ฯ					
44 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่าง นักท่องเที่ยวกับ เจ้าของบ้าน เช่น ตักบาตร การปลูกป่า การทำอาหาร ฯลฯ					
45 กิจกรรมด้านบันเทิง					
46 กิจกรรมด้านกีฬา					
47 กิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น จักสาน ฯ ล ฯ					
48 กิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ					
49 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ตัดต้นไม้ ไม่จับสัตว์น้ำ ฯ ล ฯ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ด้านสถานที่

2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

3. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ

4. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์
เรื่องการศึกษาทรัพยากรและบริการด้านการท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ / สกุล อายุ ปี

วันที่/...../..... อาชีพ

สถานภาพของผู้ประกอบการ.....

ผู้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อทรัพยากรและบริการท่องเที่ยว

1. ท่านคิดว่าโฮมสเตย์ส่วนใหญ่ใน อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือไม่ อย่างไร

.....

2. ท่านทราบหรือไม่ว่าโฮมสเตย์มีจุดใดที่เป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวได้

.....

3. โฮมสเตย์ของท่านมีความเหมาะสมสำหรับการต้อนรับนักท่องเที่ยวหรือไม่
อะไรบ้าง

.....

4. ท่านคิดว่าการรักษาสภาพความเป็นอยู่ดั้งเดิม ประเพณีและวิถีชีวิตมีความ
จำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวโฮมสเตย์หรือไม่ด้วยเหตุผลใด

.....

5. ชุมชนได้รับประโยชน์จากโฮมสเตย์หรือไม่ ด้านใดบ้าง

.....

.....

6. ท่านคิดจะพัฒนาโฮมสเตย์ของท่านอย่างไรบ้าง

.....

.....

7. สิ่งใดที่เป็นจุดขายและเป็นจุดเด่นของโฮมสเตย์ของท่าน

.....

.....

8. สิ่งใดที่เป็นจุดอ่อนของโฮมสเตย์ของท่าน

.....

.....

9. ที่พักโฮมสเตย์ของท่านเป็นอย่างไร

.....

.....

10. ท่านมีบริการพิเศษอื่น ๆ ให้กับนักท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง เช่น การรับ-ส่ง
การจองห้องพักล่วงหน้า ฯ ล ฯ

.....

.....

11. ท่านใช้วิธีการใดในการประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ของท่านให้นักท่องเที่ยวได้รู้จัก

.....

.....

12. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อโฮมสเตย์ที่จัดตั้งในอำเภออัมพวา
จังหวัดสมุทรสงคราม และดีกว่าโฮมสเตย์ที่อื่นๆ อย่างไรบ้าง

.....

.....

13. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ควรจะมาโฮมสเตย์ในช่วงฤดูกาลใด

.....

.....

14. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการโฮมสเตย์ในปัจจุบัน
อย่างไรบ้าง

.....

.....

15. ในการให้บริการโฮมสเตย์ของท่าน ท่านมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง และมี
วิธีการแก้ไขปัญหานั้นเบื้องต้นอย่างไร

.....

.....

16. ท่านมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้างในการพัฒนาโฮมสเตย์ของท่าน

.....

.....

ภาคผนวก ค

ตารางค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้อง (IOC)

ตารางหาค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้อง (IOC)

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	IOC
<u>ด้านสถานที่</u>						
1. สภาพที่พักมีความมั่นคงแข็งแรง	1	1	1	1	1	1
2. มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	1	1	0	1	1	0.8
3. ลักษณะบ้านมีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น	1	0	1	1	1	0.8
4. ความสะอาดของห้องพัก ห้องรับแขก ห้องครัว ห้องน้ำ	1	1	1	1	1	1
5. ความรู้สึกปลอดภัยเมื่อเข้าพัก	1	0	1	1	1	0.8
6. มีเครื่องอำนวยความสะดวกครบภายในห้องพัก	1	1	1	1	1	1
7. มีเครื่องอำนวยความสะดวกครบภายในห้องน้ำ	1	1	1	1	1	1
8. การดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน เช่น สวนหย่อม สวนครัว ต้นไม้	1	1	0	1	1	0.8
9. มีบริเวณให้พักผ่อนเพียงพอ	1	1	1	1	1	1
10. การเข้าถึงสถานที่พัก	0	1	1	1	1	0.8
11. บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เพียงพอ	1	1	1	1	1	1
12. บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน เพียงพอ	1	1	1	1	1	1
13. บริเวณใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เพียงพอ	1	1	1	1	1	1
14. การดูแลสภาพแวดล้อมจากชุมชน	1	1	1	1	1	1
15. มีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ ธนาคาร อยู่ใกล้เคียง	1	1	1	1	1	1
16. สภาพพื้นที่ยังคงไว้สภาพเดิมของชุมชน	1	1	0	1	1	0.8
17. ความสะดวกในการเดินทาง	1	1	0	1	1	0.8
<u>2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก</u>						
18. การบริการอาหาร	1	1	1	1	1	1
19. อุปกรณ์และเครื่องปรุงอาหารต่างๆ สะอาดและ ปลอดภัย	1	1	1	1	0	0.8
20. มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด	1	1	1	1	1	1
21. มีร้านอาหารในชุมชน	1	1	0	1	1	0.8
22. มีโทรศัพท์บริการ	1	1	0	1	1	0.8

ตารางหาค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้อง (IOC)

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน IOC
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	
23. มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย	1	1	1	1	1	1
24. มีเครื่องมือสื่อสารกับเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดเหตุร้าย	1	1	1	1	1	1
25. มีการเตรียมความพร้อม เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	1	1	1	1	0	0.8
26. มีการตักเตือนนักท่องเที่ยว กับการเก็บรักษาทรัพย์สิน	1	1	1	1	1	1
27. มีการดูแลและซ่อมแซมที่พักเพื่อความปลอดภัย	1	1	0	1	1	1
28. มีบริการรถรับ-ส่ง	1	1	-1	1	1	0.6
29. มีเครื่องใช้ไฟฟ้าอำนวยความสะดวก เช่น โทรทัศน์ วิทยุ เตาหีต ฯลฯ	1	1	-1	1	1	0.6
30. มีการจูงใจนักท่องเที่ยวเรื่องการดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น มีการเตือนนักท่องเที่ยว ห้ามทิ้งขยะ ไม่ขีดเขียน ฯลฯ	1	1	-1	1	1	0.6
3. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ						
31. มีความพร้อมที่จะให้บริการ	1	1	1	1	1	1
32. ความเต็มใจในการให้บริการ	1	1	1	1	1	1
33. ความสุภาพอ่อนโยน	1	1	1	1	1	1
34. ความซื่อสัตย์	1	1	1	1	1	1
35. การให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ	1	1	1	1	1	1
36. การให้บริการติดต่อจองห้องพักล่วงหน้า	1	0	1	1	1	0.8
37. มีการให้รายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม และบริการต่างๆ	1	0	1	1	1	0.8
38. มีการให้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว	1	1	1	1	1	1
39. การบริการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	1	1	1	1	1	1
40. การสื่อสารที่เข้าใจ	0	1	1	1	1	0.8
4. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว						
41. มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ล่องแม่น้ำ ลำคลอง ว่ายน้ำ ขี่จักรยาน นำชมสถานที่ธรรมชาติ ชมหิ่งห้อย	1	1	-1	1	1	0.6

ตารางหาค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้อง (IOC)

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน IOC
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	
42. มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางโบราณสถาน เช่น นำชมวัดและโบราณสถาน ฯลฯ	1	1	1	1	1	1
43. มีกิจกรรมท่องเที่ยวแบบวิถีชีวิตชาวบ้าน เช่น พายเรือชมวิถีชาวบ้าน สวนผลไม้ ชมสาธิตอาชีพ ชมกิจกรรมของชาวบ้านทั่วไป ฯลฯ	1	1	1	1	1	1
44. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างนักท่องเที่ยว กับ เจ้าของบ้าน เช่น ตักบาตร การปลูกป่า การทำอาหาร ฯลฯ	1	1	1	1	1	1
45. กิจกรรมด้านบันเทิง	1	1	1	1	1	1
46. กิจกรรมด้านกีฬา	1	0	1	1	1	0.8
47. กิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น จักสาน ฯลฯ	1	1	1	1	1	1
48. กิจกรรมการต้อนรับตามประเพณีท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ	1	1	1	1	1	1
49. มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ตัดต้นไม้ ไม่จับสัตว์น้ำ ฯลฯ	1	1	-1	1	1	0.6

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

- ชื่อ-สกุล ร่องศาสตรจารย์ สุภาพร สุขสีเหลือง
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชื่อ-สกุล ดร.อรอนงค์ พริ้งสุลกะ
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชื่อ-สกุล ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ์
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ชื่อ-สกุล คุณจรินทร์ วิศวสุขมงคล
ตำแหน่ง นักพัฒนาการท่องเที่ยว 6ว
สถานที่ทำงาน สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ชื่อ-สกุล คุณวัช บุญพัฑ
ตำแหน่ง ผู้ประกอบการ
สถานที่ทำงาน โฮมสเตย์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล

นางสาว นรินทิพย์ ศรีชัย

วันเดือนปีเกิด

9 เมษายน พ.ศ. 2523

สถานที่เกิด

กรุงเทพฯ

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

429 หมู่บ้านฉัตรแก้ว ถนนนวมินทร์
แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2541

มัธยมศึกษาตอนปลาย

จาก โรงเรียนแอ๊ดเวนตีส์เอกมัย

พ.ศ. 2545

การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2551

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการ

การท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ